



บทที่ 4

ปัจจัยนำเข้า (INPUTS)

ในการจัดทำมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยสำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้สร้างข้อกำหนดมาตรฐานในการวิจัยโดยอิงจากสถานะของละครโทรทัศน์ไทยในปีที่ทำการวิจัย พ.ศ.2550 นั่นคือสถานะของการที่ละครโทรทัศน์ไทยต้องมีการแข่งขันกับการเข้ามาเผยแพร่ของละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นละครโทรทัศน์จากทางฝั่งอเมริกา จากทางเอเชียได้แก่ ญี่ปุ่น ใต้หวัน จีน ฮองกง และโดยเฉพาะจากเกาหลีใต้ ซึ่งกำลังเป็นละครโทรทัศน์ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างสูงอยู่ในขณะนี้ ทำให้ละครโทรทัศน์ไทยไม่อาจอยู่เฉยได้ ต้องมีการปรับปรุง พัฒนา เพื่อให้สามารถเข้าสู่การแข่งขัน และสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ นั่นคือบทละครโทรทัศน์ ผู้กำกับการแสดงและนักแสดง ดังนั้นมาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ที่จัดสร้างขึ้นในครั้งนี้ ก็เพื่อให้สามารถพัฒนามาตรฐานบทละครโทรทัศน์ ผู้กำกับการแสดงและนักแสดงละครโทรทัศน์ไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เพียงพอสามารถเข้าแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศได้ ภายใต้ความเป็นไปได้ในความเป็นจริงของสภาพงานการผลิตละครโทรทัศน์ในปัจจุบัน

ในการแข่งขันของละครโทรทัศน์ต่างประเทศ ผู้วิจัยใช้ละครโทรทัศน์เกาหลีใต้เป็นละครโทรทัศน์เพื่อเปรียบเทียบกับละครโทรทัศน์ไทย เนื่องจากในที่กำลังทำการวิจัยนี้ละครโทรทัศน์เกาหลีใต้กำลังได้รับความนิยมอย่างสูงจากผู้ชม ในช่วงที่กำลังทำการวิจัยนี้ จะพบว่าละครโทรทัศน์เกาหลีใต้ เรื่อง "จุมง มหานุรุษกั๊กบัลลังก์" ออกอากาศทางทางช่อง 3 ช่วงเวลา 18.00-20.00 น. จากผลวัดความนิยมจาก AC Nielsen เป็นละครที่กำลังได้รับความนิยมด้วยคะแนนเรตติ้ง 11.4 ซึ่งเป็นค่าคะแนนที่สูงเมื่อเทียบกับช่วงเวลาออกอากาศ และเป็นอันดับ 4 ของละครโทรทัศน์ทั้งหมด สามารถเอาชนะละครหลังข่าวของช่อง3และ7ได้หลายเรื่อง อันเนื่องจากละครโทรทัศน์เกาหลีใต้ มีความเหมือนกับละครโทรทัศน์ไทยมากที่สุด ซึ่งงานละครโทรทัศน์จากเกาหลีใต้จะสะท้อนถึง ความสงบ ความสวยงาม น่าสงสาร ตัวละครถูกกดขี่ ต้องเอาใจช่วย ซึ่งตรงกับนิสัยของคนไทยที่รักความสงบ ชอบความสวยงาม ชี้สงสาร ทำให้ละครโทรทัศน์เกาหลีใต้เข้ากับรสนิยมการชมละครของคนไทย และยิ่งงานละครโทรทัศน์ของเกาหลีใต้มีงานผลิตที่มีองค์ประกอบของการกำกับงานละครที่ดี เนื้อเรื่องดี ใช้บทละครโทรทัศน์ที่มีเรื่องราวที่ดี น่าเชื่อถือ น่าสนใจ มีความกระชับ สนุกสนาน น่าติดตาม มีนักแสดงที่เล่นได้ดี เข้าถึงบทบาท การถ่ายทำที่สวยงาม มีองค์ประกอบทางศิลป์ที่มีศิลปะทางความงาม มีการผลิตงานที่มีความประณีตสมบูรณ์ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่ทำให้ละครโทรทัศน์เกาหลีใต้ที่เข้ามาฉายส่วนใหญ่จะประสบความสำเร็จในแง่ความนิยมจากผู้ชมและเป็นจุดเด่นที่ละครโทรทัศน์เกาหลีใต้มี สำหรับในละครโทรทัศน์ไทยต้องพยายามพัฒนาในด้านต่างๆดังที่กล่าวมา เพื่อรักษามาตรฐานของละครโทรทัศน์ไทยไว้

ดังนั้นผู้วิจัยได้สรุปตารางแสดงจุดแข็งของละครโทรทัศน์เกาหลีใต้และจุดอ่อนของละครโทรทัศน์ไทย พร้อมตำแหน่งบุคลากรที่รับผิดชอบงานสรุปได้ดังนี้

	จุดแข็งของละครโทรทัศน์เกาหลีใต้	จุดอ่อนของละครโทรทัศน์ไทย	ตำแหน่งบุคลากรที่รับผิดชอบงาน
1. การเลือกเรื่อง	การคัดเลือกเรื่องที่มีความน่าสนใจและ น่าติดตาม	เรื่องซ้ำๆไม่มีความแปลกใหม่	ผู้จัดละครโทรทัศน์
2. การกำกับการแสดง	การกำกับการแสดงที่มีความสามารถ ความละเอียด	ขาดเรื่องราวละเอียดของงานกำกับการแสดงทั้งหมด	ผู้กำกับการแสดง
3. การแสดง	การแสดงที่เข้าถึงอารมณ์ได้อย่างลึกซึ้ง น่าประทับใจ	ขาดการแสดงทางอารมณ์ที่ออกมาสื่อสารได้ไม่ดีเท่าที่ควร	นักแสดง
4. บทละครโทรทัศน์	บทละครโทรทัศน์ลุ่มลึก สร้างความเชื่อในเรื่อง น่าติดตาม	บทละครไม่พัฒนาเรื่องและตัวละคร ขาดความสนุกและความน่าเชื่อของเรื่อง	ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์
5. การกำหนดมุมภาพ	มีความสวยงาม สามารถสื่อความหมายด้วยภาพได้อย่างดี	ขาดความสวยงามและการสื่อความหมายด้วยภาพ	เจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพ
6. องค์ประกอบศิลป์	องค์ประกอบศิลป์ที่มีความสวยงาม สมจริง	องค์ประกอบศิลป์ขาดความสวยงาม ไม่สมจริง	ผู้กำกับศิลป์

ตารางที่ 4.1 : จุดแข็งของละครโทรทัศน์เกาหลีใต้และจุดอ่อนของละครโทรทัศน์ไทย

จากตารางจะพบว่าจุดอ่อนของละครโทรทัศน์ไทยที่ต้องการการพัฒนาให้มีมาตรฐานที่ดีเพียงพอต่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ โดยการต้องพัฒนาบุคลากรทำงานควบคู่ไปด้วยกัน ซึ่งจะมีการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำทฤษฎีระบบ (Systems Theory) มาใช้เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยย่อย ซึ่งถือว่าการดำเนินการผลิตละครโทรทัศน์ เป็นระบบหนึ่งที่ต้องอาศัยการสร้างมาตรฐานในองค์ประกอบย่อยของระบบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ได้แก่ 4 Ms.

1. บุคลากร (Man)
2. การบริหารจัดการ (Management)
3. เงิน (Money)
4. วัสดุอุปกรณ์ (Material)

ในการวิจัยองค์ประกอบย่อยในส่วนของปัจจัยนำเข้านี้ ได้นำเสนอข้อความมาตรฐานที่ได้จากการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎี โครงสร้างการทำงานของทีมผลิตละครโทรทัศน์ในทุกตำแหน่งด้านการบริหารจัดการของงานผลิต ด้านการเงินที่นำมาใช้เพื่อการทำงานผลิต และวัสดุอุปกรณ์

เพื่อใช้ในการดำเนินการผลิตงานละครโทรทัศน์ รวมทั้งบทสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในตำแหน่งต่างๆ และผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานในสายงานการผลิตละครโทรทัศน์ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้อธิบายให้เข้าใจถึง แนวคิดทฤษฎี รวมทั้งบทสัมภาษณ์ที่ทำหน้าที่สนับสนุนข้อความมาตรฐาน ซึ่งเป็นการยืนยันว่ามาตรฐานละครโทรทัศน์ที่จัดทำขึ้นมีเหตุผลข้ออ้างสนับสนุน

มาตรฐานปัจจัยนำเข้า : บุคลากร (Man)

สำหรับการดำเนินงานการผลิตละครโทรทัศน์ให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีทรัพยากรที่มีคุณภาพที่ยอมรับได้ ทรัพยากรดังกล่าวคือ วัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ เงินทุน ข้อมูลสารสนเทศ อำนาจสั่งการ เวลา และบุคลากร ซึ่งในหัวข้อมาตรฐานปัจจัยนำเข้านี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงบุคลากร ซึ่งเป็นทีมงานในการผลิตละครโทรทัศน์ เพราะคนถือเป็นปัจจัยพื้นฐานของระบบที่มีค่าที่สุด และจำเป็นที่สุดของงานผลิตละครโทรทัศน์ โดยเฉพาะผู้กำกับ การแสดงและนักแสดงที่ถือว่าเป็นจุดแข็งที่สามารถพัฒนาทำให้ละครโทรทัศน์ไทยได้เปรียบละครโทรทัศน์ต่างประเทศ

การพิจารณาองค์ประกอบในด้านบุคลากรในการการผลิตละครโทรทัศน์ ต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติที่เหมาะสมของบุคลากรในทีมงานผลิต ทักษะพิเศษที่จำเป็นจะต้องมีในการดำเนินการผลิตละครโทรทัศน์ หากขาดบุคลากรก็ถือว่าไม่อาจดำเนินการผลิตงานละครโทรทัศน์ได้เลย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการทำงานของทีมงานผลิตละครโทรทัศน์ การสัมภาษณ์ และค้นคว้าเอกสารประกอบการวิจัย ได้กำหนดข้อมาตรฐานในข้อที่ 1 คือ

มาตรฐานข้อ 1 ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีบุคลากรที่มีคุณสมบัติตามตำแหน่งเพื่อปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างครบถ้วน

ในการผลิตงานละครโทรทัศน์บุคลากรมีส่วนสำคัญที่สุดที่จะทำให้เกิดงานผลิตได้ และการแบ่งองค์ประกอบของหน่วยงาน หรือองค์กรออกเป็น 2 ส่วน (อ่างใน วันชัย มีชาติ 2549:168-169) คือ สายงานหลัก (Line) และสายงานสนับสนุน (Staff) เป็นหลักแนวคิดแบบดั้งเดิม ซึ่งแบ่งองค์กรโดยพิจารณาจากภารกิจที่ปฏิบัติในองค์กร และแยกภารกิจที่มีผู้ปฏิบัติออกเป็น 2 กลุ่มคือ (ก).ภารกิจในสายงานหลัก และ (ข). ภารกิจในสายสนับสนุน

(ก). สายงานหลัก (Line Agency)

ได้แก่ กลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่ หรือภารกิจหลักขององค์กรผลิตละครโทรทัศน์ มีหน้าที่สร้างผลงานละครโทรทัศน์ขององค์กร สายงานหลักจะมีหน้าที่ในการแปรสภาพปัจจัยนำเข้า (inputs) ผ่านกระบวนการ (process) เป็นผลผลิต (output) และส่งมอบไปเป็นผลสัมฤทธิ์(outcome) งานละครขององค์กรออกสู่ประชาชนผู้ชมทั่วไป การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ หรือ พนักงานสายหลัก จะส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กรโดยตรง

ในการทำงานผลิตละครโทรทัศน์ต้องใช้ทีมงานในการผลิตฝ่ายต่างๆ เข้ามาทำงานร่วมกัน โดยมีหัวหน้าสายงานแต่ละฝ่ายดูแลในส่วนหน้าที่ของตน แล้วมีผู้กำกับการแสดงเป็นผู้กำกับ ดูแลงานทั้งหมดอีกที เพื่อให้งานละครเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับจำนวนทีมงานอย่างน้อยที่สุดในการผลิตละครโทรทัศน์ได้ให้ไว้ดังนี้

“การทำงานกองถ่ายละครจะมีผู้กำกับละครเป็นหัวหน้าทีมในการถ่ายทำ และจะมีหัวหน้าของแต่ละสายงานที่จะดูแลงานในสายตัวเอง พวกศิลป์จะมีอาร์ตไดเรกเตอร์เป็นหัวหน้าแล้วมีพร็อบแมนเป็นลูกทีมแล้วแต่จะมีลูกทีมก็คนที่ตามสเกลของงานเป็นหลัก พวกเสื้อผ้าก็มีหัวหน้าแล้วก็มีลูกทีมอีกส่วน บางทีก็ต้องคอยช่วยดูแลพวกช่างหน้าช่างผมด้วยเหมือนกัน ส่วนทีมถ่ายก็มีเจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพเป็นหัวหน้า ก็จะมีลูกทีมเป็น ccu, ตากล้อง, ผู้ช่วยตากล้อง, ช่างเสียง มากน้อยขึ้นกับจำนวนกล้องที่ใช้ 2 หรือ 3 ตัวก็แล้วแต่ ไฟก็มีกราฟเฟอร์ เป็นหัวหน้าคุมพวกทีมไฟทั้งหมด พวกนี้จะมีเยอะคนหน่อย มาเป็นทีมแยกไปคนนี้ดูไฟ คนนี้ดูอุปกรณ์ถ่ายพวกดอลลี เครน แล้วแต่หน้าที่ ทางฝ่ายผู้ช่วยก็มีผู้ช่วย ด้านจัดการจะมีผู้จัดการกองถ่ายเป็นหัวหน้าคุมทีมอาหาร ทีมสวัสดิการ ทีมรถตู้ จริงๆแล้วมันเหมือนการทำงานแบบอื่นๆเหมือนกันนะ คือ มันมีสายงาน มีลำดับ มีความรับผิดชอบที่ชัดเจนเลยทีเดียว แต่คนจะมากหรือน้อยก็แล้วแต่ฟอร์มของละครว่าเล็กใหญ่มันก็ใช้คนต่างกันไป” (นพดล มงคลพันธ์, สัมภาษณ์ 27 กันยายน 2549)

สำหรับทีมงานผลิตละครโทรทัศน์อย่างเพียงพอ นั้น รายชื่อตำแหน่งบุคลากรในสายงานหลักที่จำเป็นทั้ง 20 ตำแหน่งตามตารางที่ได้แสดงไว้คือดัชนีชี้วัดสำหรับมาตรฐานข้อนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติการด้านการผลิตละครโทรทัศน์ โดยบุคลากรที่จำเป็นทั้ง 20 ตำแหน่ง มีจำนวนบุคลากรที่จำเป็นในแต่ละตำแหน่ง เป็นเกณฑ์สำหรับประเมินดัชนีชี้วัด (จำนวนอย่างน้อยของผู้ปฏิบัติงาน/ การผลิตละครโทรทัศน์ 1 เรื่อง) มีรายละเอียด ดังนี้

ดัชนีชี้วัด (ตำแหน่ง)/เกณฑ์ (จำนวนอย่างน้อยของผู้ปฏิบัติงาน/การผลิตละครโทรทัศน์ 1 เรื่อง)

1. ผู้จัดละครละครโทรทัศน์ 1 คน
2. ผู้กำกับการแสดง 1 คน
3. ผู้ช่วยผู้กำกับ / 1 คน
4. ผู้จัดการกองถ่าย 1 คน
5. ผู้กำกับศิลป์ 1 คน
6. เจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรม 1 คน
7. เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายนักแสดง 1 คน
8. ช่างทำผม 1 คน

9. ช่างแต่งหน้า 1 คน
10. เจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพ 1 คน
11. ผู้กำกับแสง 1 คน
12. เจ้าหน้าที่จัดแสง 4 คน
13. เจ้าหน้าที่บันทึกเสียง 1 คน
14. เจ้าหน้าที่ c.c.u. 1 คน
15. ช่างภาพ 2 คน
16. ผู้ช่วยช่างภาพ 2 คน
17. เจ้าหน้าที่ตัดต่อ 1 คน
18. เจ้าหน้าที่ทำเสียง 1 คน
19. ผู้เขียนบทละคร 1 คน
20. นักแสดง จำนวนสอดคล้องกับบทละคร

เนื่องจากในการผลิตละครโทรทัศน์แต่ละเรื่องต้องมีบุคลากรในการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งจะขาดตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งไม่ได้ และถ้ามีตำแหน่งไม่ครบอย่างน้อย 20 ตำแหน่ง จะถือว่าไม่มีมาตรฐานของจำนวนทีมงานในการปฏิบัติงานผลิตละครโทรทัศน์ และจะไม่ได้คะแนนในข้อนี้ทันที

การจัดทำข้อมาตรฐานละครโทรทัศน์

การหาดัชนีบุคลากรที่มีความสามารถเป็นสิ่งจำเป็น ทีมงานผลิตละครต้องมีกระบวนการในการสรรหาบุคลากรที่มีความเหมาะสมสำหรับตำแหน่งงานนั้น ๆ ในการคัดเลือกบุคลากรเข้าครองตำแหน่งในแต่ละตำแหน่งจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการที่ต้องคำนึงถึง หลักในการคัดเลือกผู้ทำงานการผลิตละครโทรทัศน์ ในการคำนึงถึงหลักการสำคัญในการคัดเลือกทีมงานเข้าทำงานผลิตละคร ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลหลักการที่ต้องคำนึงถึงไว้ดังนี้

“สิ่งหนึ่งที่คนทำงานแทบทุกอาชีพต้องมี คือ เดินเข้ามาสมัครงานปุ๊บเขาต้องถามกันก่อนเลยคือ การศึกษา จบอะไรมา เรียนที่ไหน เอกอะไร เพราะเขาถือว่าการศึกษเป็นรากฐานของการทำงาน คนทำละครก็เหมือนกันเรื่องวุฒิการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพูดถึง ทำงานกันพูดคุยกันคนมีการศึกษามันจะสื่อสารเข้าใจกันง่ายขึ้น แล้วมันเป็นอาชีพทำพวกทีวี มันต้องเรียนมาทางสายนั้นโดยตรง” (มารุต สาโรวิท, สัมภาษณ์ 14 ตุลาคม 2549)

จากข้อมูลการสัมภาษณ์สิ่งที่จะต้องนำมาเป็นกำหนดในการคัดเลือกบุคลากรในการทำงานผลิตละครโทรทัศน์ คือ วุฒิการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Huntington (1957) ศึกษาเรื่อง "The Development of A Professional Self-Image" และ Kadushin (1956) ศึกษาเรื่อง "The Professional Self- Concept of Music Students" พบว่า นักศึกษาจะพากันคาดหวังจากการประกอบอาชีพนั้นๆ ได้โดยอาศัยใบรับรองวุฒิการศึกษาของเขาเป็นใบเบิกทาง และคิดว่าพวกเขาจะได้รับการศึกษาอย่างสมบูรณ์ ก็เสมือนเป็นการบอกสถานภาพของเขาในการทำงานต่อไปได้ แต่อย่างไรก็ตามการคาดหวังนี้อาจเกิดจากคนอื่นก็ได้ ที่คาดหวังให้เขาแสดงบทบาทอาชีพนั้น ซึ่งพวกเขาก็จะรับเอาความคาดหวังนั้นไว้เป็นของตนเอง

นอกจากการมีพื้นฐานทางการศึกษาแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ต้องนำมาพิจารณาในการคัดสรรทีมงานผลิตนั้นคือ ประสบการณ์ในการทำงานของทีมงาน โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ของทีมงานว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องตระหนักถึงดังนี้

"เราเป็นผู้กำกับที่ทำงานได้ทุกวันนี้ มีผู้จัดละคร มีช่องเขาจ้างทำงานก็เพราะเขาเห็นว่าเราเคยทำงานมาในวงการ 30 กว่าปีที่ทำหนัง ทำละครมา มันคือประสบการณ์ทำงานที่เรามีมาไง เขาจะดูเราจากตรงนั้นก่อนเลย อย่างเราเป็นผู้กำกับหรือผู้จัดเขาจะเลือกคนทำงานด้วยเนี่ยก็จะดูจากว่าเจ้านี่มันเคยทำงานเรื่องอะไรมา มันออกมาดีไหม ทำงานมีปัญหาอะไรไหม เราสัมภาษณ์เรื่องเหล่านี้ก่อนเลย " (ชนะ คราประยูร, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2549)

และจากข้อมูลการเคยให้สัมภาษณ์ของสยาม สังวริบุตร ผู้กำกับละคร และผู้บริหารบริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด ในส่วนของบุคลากรที่เข้ามาทำงานในการผลิตละครโทรทัศน์ การมีประสบการณ์ทำงานจะช่วยสอนคน พัฒนาคนๆนั้นให้เกิดความชำนาญ

"ประสบการณ์ถือเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับอาชีพนี้ เพราะไม่ว่าจะจำเรียนมาแค่ไหน สุดท้ายก็ต้องมีประสบการณ์เพราะการทำงานมานานจะเกิดความชำนาญ"(อ้างถึงสุคันธนาฏ มุสิกกะนูเคราะห์ 2545:89 ,สยาม สังวริบุตร, สัมภาษณ์, 15 มีนาคม, 2545)

ในการรับบุคลากรเข้าทำงานผู้เชี่ยวชาญอีกท่านได้ให้ข้อมูลในการคัดเลือกไว้อีกประการคือ การมีใบรับรองการผ่านงาน ซึ่งเปรียบเสมือนการยืนยันความสามารถของคนทำงานด้วยการใช้บุคคลที่น่าเชื่อถือ และเคยร่วมงานกับบุคคลนั้นๆ มา

“พี่โชคดีที่เรียนจบที่ต่างประเทศ ฝรั่งเวลาทำงานเขาจะค่อนข้างมีระบบกว่าเราจะต้องยอมรับ เขาเชื่อว่าคุณเรียนจบอะไรมา เขาเชื่อว่าคุณเคยทำงานอะไรมาบ้าง เพราะคุณบอกคุณโชวีให้ดูว่ามีนี่ไง แต่เขาจะเชื่อปึกใจเลย ถ้ามีใครสักคนมาการันตรีความเป็นตัวคุณ ความสามารถของคุณตัวคุณให้ เจ้านายเก่า ผู้ร่วมงานเก่า บริษัทเก่าที่คุณเคยทำงานมาด้วย พวกนี้จะทำให้เขาเกิดความมั่นใจว่าคุณเป็นอย่างนั้นจริง ต้องมีคน recommend ตัวเราไง เพราะเขาไม่มีทางรู้เลยว่าเราคือใคร” (ผิน เกரியงไกรสกุล ,สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2550)

จากข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับหลักการในการพิจารณาคัดเลือกบุคลากรให้มีความสามารถตามมาตรฐาน จากการศึกษาข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการผลิตละครโทรทัศน์ผู้วิจัยได้สรุปเป็นหลักการไว้ 3 หลักการ คือ

1. วุฒิการศึกษา

บุคคลผู้ปฏิบัติงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ ควรมีวุฒิมัธยมศึกษาหรือผ่านการอบรมในศาสตร์ด้านงานโทรทัศน์ หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้มีความรู้ในการทำงาน มีพื้นฐานในความเข้าใจในการประกอบอาชีพที่มีความตรง หรือใกล้เคียงกับการที่ได้ศึกษามา

2. ประสบการณ์ในตำแหน่ง

บุคคลผู้ปฏิบัติงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งงานหรือสายงานที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาที่เหมาะสมกับคุณลักษณะประจำตำแหน่งจะช่วยให้การทำงานการผลิตละครมีความเชี่ยวชาญ มีความชัดเจน และแม่นยำในการทำงานมากขึ้น

3. ใบรับรองการผ่านงาน

บุคคลผู้ปฏิบัติงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ ควรมีการให้การรับรองการทำงานเปรียบเสมือนการยืนยันการเป็นผู้มีความสามารถในการปฏิบัติงานการผลิตละครโทรทัศน์ โดยการมีการลงลายมือชื่อใบรับรองการผ่านงานจากบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรที่ได้เคยร่วมงาน

ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสารการทำงานของทีมผลิตละครโทรทัศน์ แนวคิดเรื่องความเป็นมืออาชีพรวมทั้งผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตละครโทรทัศน์ ผู้วิจัยพบว่าการดำเนินงานที่ได้มาตรฐานของทีมผลิตละครโทรทัศน์ต้องประกอบด้วยบุคลากรที่พอเพียงต่อการทำงาน และบุคลากรนั้นต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับตำแหน่ง

ในลำดับต่อไป ผู้วิจัยได้นำเสนอผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล คำอธิบายการทำงานของตำแหน่งงานนั้น ๆ ประกอบคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ ภายใต้ภาวะการณ์การแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ ในการได้มาซึ่งดัชนีชี้วัดด้านวุฒิการศึกษา, ประสบการณ์การทำงานและใบรับรองการผ่านงานของทีมงานการผลิตละครโทรทัศน์ ตามตำแหน่งหน้าที่ที่ระบุไว้ข้างต้นดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่1 ผู้จัดละครโทรทัศน์ (Executive Producer)

ในตำแหน่งผู้จัดละครโทรทัศน์ Richard Kilborn (1992:51) ได้กล่าวเกี่ยวกับการผลิตละครว่า “ละครเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพล และมีความสำคัญของสถานีโทรทัศน์อย่างมาก จากเหตุผลนี้การที่จะเริ่มโครงการการผลิตละครโทรทัศน์เราต้องคำนึงถึงว่า อะไรที่จะเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการผลิตละคร ใครที่มีอิทธิพลในการกำหนดการเริ่มโครงการ กำหนดรูปแบบการทำงาน คัดเลือกกลุ่มคนทำงาน สามารถตัดสินใจกำหนดงานละครได้ บุคคลนั้นก็คือ ผู้จัดละครโทรทัศน์”

ผู้จัดละครโทรทัศน์ คือบุคคลที่เป็นกำลังสำคัญในการผลักดันให้เกิดงานละครโทรทัศน์ขึ้นมา ต้องคลุกคลีอยู่กับละครตั้งแต่กระบวนการแรกจนกระบวนการสุดท้าย ในคุณสมบัติทางด้านการวุฒิการศึกษาของตำแหน่งผู้จัดละครโทรทัศน์ ผู้เชี่ยวชาญในการผลิตละครโทรทัศน์ได้ให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจ

“การศึกษากับผู้จัดละครเนี่ย มันไม่ได้มีผลต่องานของเขาเลย ช่องจะซื้องานหรือเปล่ารับรองเลย เขาจะไม่ถามหรือกว่า ไก่ (วรายุทธ) จบอะไรมาก่อน หรือ พีจีเอ็ม (มยุรฉัตร) เรียนด้านไหนมา แล้วเขาจะไว้ใจให้งานจากการสอบถามหรือดูวุฒิการศึกษา เขาสนใจตรงที่เคยทำงานอะไรมาบ้าง ผลงานที่ทำละครมามีอะไรต่างหาก ผมว่าเอาแค่ผู้จัดคนนั้นจบการศึกษาระดับมัธยมก็พอแล้ว” (มารุต สาโรวิท,สัมภาษณ์ 24 พฤษภาคม 2550)

“ผมว่าจบอะไรก็ได้เนาะ ระดับไหนก็ได้มันกำหนดไม่ได้ เขาพูดจารู้เรื่องก็แล้วกัน สื่อสารกับคนอื่นได้ คือถ้ารู้มากรู้เยอะเรียนมามากมันก็ได้เปรียบไง มันเป็นประโยชน์กับตัวเขาเอง เพราะผู้จัดต้องเป็นคนแบบอ่านมาก รู้มาก การที่จะหาเรื่องเพื่อเสนอช่อง ยิ่งเดี๋ยวนี้ยิ่งยาก ต้องอ่านนิยายเรื่องย่อเยอะ ” (ชวลิต พงศ์ไชยยง ,สัมภาษณ์ 12 ธันวาคม 2549)

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการผลิตละครโทรทัศน์ และจากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า ระดับการศึกษาในตำแหน่งผู้จัดละครโทรทัศน์ไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการได้รับความเชื่อมั่นเชื่อใจจากทางสถานีโทรทัศน์ในการให้ผลิตละคร เพียงแต่การมีการศึกษาที่ดีจะช่วยเสริมในเรื่องของการทำงานสื่อสารกับผู้อื่นและ ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์

ผู้วิจัยได้ข้อมูลในตำแหน่งผู้จัดละครโทรทัศน์ จากการสังเกตการปฏิบัติการ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตรายการละครโทรทัศน์ รวมทั้งเอกสารการทำงานของทีมงานผลิตละครโทรทัศน์ นำมาสังเคราะห์และสรุปเป็นดัชนีชี้วัดด้านวุฒิการศึกษา ดังนี้

ดัชนีชี้วัด -วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมตอนปลายขึ้นไป หรือเทียบเท่าไม่จำกัดสาขา

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : -ใบวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป หรือเทียบเท่า ไม่จำกัดสาขา

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด-วุฒิการศึกษาที่ 0.2 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

สำหรับตำแหน่งผู้จัดละครโทรทัศน์ มีคะแนนวุฒิการศึกษา 0.2 คะแนน เนื่องจากวุฒิการศึกษาไม่ใช่ส่วนจำเป็นสำหรับตำแหน่งนี้ การไว้ใจจากทางสถานีโทรทัศน์ในการว่าจ้างผลิตละครมาจากความเชื่อถือจากงานที่ได้เคยมีการผลิตละครโทรทัศน์มาก่อนของผู้จัดละครมากกว่า การพิจารณาจากวุฒิศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการผลิตละครโทรทัศน์ในด้านประสบการณ์ผู้จัดละครซึ่งมีข้อมูลดังนี้

“โดยปกติปีหนึ่งถ้าทำละครก็น่า 2-3 เรื่อง ถ้าเอาเรื่องที่เป็นผู้จัดใหญ่นะ สัก 5 เรื่องก็น่าจะพอแล้ว กว่าที่จะผ่านไปแต่ละเรื่องไม่ใช่ง่ายนะ 5 เรื่องพอแล้ว” (กฤษณ์ ศุกระมงคล, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2550)

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการผลิตละครโทรทัศน์ และจากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่างานในตำแหน่งผู้จัดละครโทรทัศน์เป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถที่ค่อนข้างมาก ต้องทำงานกับคนที่หลากหลายทำงานร่วมกับผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ทำงานร่วมกับทีมงานผลิตละคร ทำงานกับนักแสดงต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้หลายด้าน ดังนั้นผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัดประสบการณ์ผู้จัดละครโทรทัศน์ไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

- เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ การทำงานในวงการละครโทรทัศน์เป็นอย่างดี และได้เคยทำงานในฐานะผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : มีประสบการณ์ในการเป็นผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงานที่ 2 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่แต่งตั้ง

การที่ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับประสบการณ์การทำงานของผู้จัดละครโทรทัศน์ 2 คะแนน ซึ่งเป็นค่าคะแนนที่สูง เนื่องจากประสบการณ์ที่ดี ผ่านการทำงานผลิตละครที่มีคุณภาพในระดับที่ดี คือเป็นที่ยอมรับของผู้ว่าจ้าง และกลุ่มผู้ชมละคร ซึ่งจะช่วยให้ผู้จัดละครมีความสามารถมากขึ้น เพราะการที่จะเป็นผู้จัดละครที่ดีต้องรอบรู้ในทุกๆด้านของงานละคร นั่นคือมีทักษะในการทำงานที่มาก ต้องอยู่กับงานตั้งแต่เริ่มต้นเลือกเรื่องละครเสนอทางสถานีจนถึงขั้นสุดท้าย คือการส่งเทปละครให้กับทางสถานีเพื่อนำออกอากาศ เหล่านี้จะเสริมสร้างประสบการณ์การทำงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ดีให้แก่ผู้จัดละคร

ในการทำงานในตำแหน่งผู้จัดละครโทรทัศน์ ผู้วิจัยกำหนดดัชนีชี้วัดเกี่ยวกับใบรับรองการผ่านงานของตำแหน่งดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานการเป็นผู้จัดละครโทรทัศน์จากบุคคล องค์กร หน่วยงาน หรือ สถานีโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับผู้จัดละครโทรทัศน์ของละคร หรือผู้แนะนำอย่างน้อย 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีใบรับรองการผ่านงานผู้จัดละครโทรทัศน์ ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี ซึ่ง มีการลงลายมือชื่อรับรอง ออกให้โดย

1. บุคคล องค์กร หน่วยงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ หรือสถานีโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้างผู้จัดละครโทรทัศน์ หรือ

2. ผู้แนะนำให้การยอมรับความสามารถในการทำงานของผู้จัดละครโทรทัศน์

คะแนน :กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.3 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งผู้จัดละคร ประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นใบรับรองการผ่านงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งกับการนำเชื่อถือในความสามารถ ความไว้วางใจในการทำงานของตำแหน่งผู้จัดละคร ผู้วิจัยจึงกำหนดคะแนนใบรับรองการผ่านงานไว้ คือ 0.3 คะแนน

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งผู้จัดละครโทรทัศน์ทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 2.5 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนจะเห็นได้ว่าดัชนีชี้วัดทางวุฒิการศึกษาจะมีคะแนน คือ 0.2 คะแนน ซึ่งน้อยกว่าใบรับรองการผ่านงานที่มีคะแนน 0.3 คะแนนเนื่องจากการรับรองความสามารถของผู้จัดละคร การให้ความเชื่อมั่นแก่ผู้ว่าจ้างนั้นมีความสำคัญกว่าวุฒิการศึกษาตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ทั้ง 2 ดัชนีชี้วัดมีค่าคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มี

คะแนน 2 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์มีความสำคัญอย่างมากต่องานในตำแหน่งผู้จัดละคร เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่ต้องบริหารงานผลิต ทั้งด้านงบประมาณ และการผลิตไปพร้อมกัน จึงถือว่าเป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถในการทำงานสูง เพื่อที่จะคุมงานผลิตละครโทรทัศน์ให้สำเร็จลุล่วงไปได้

ในละครโทรทัศน์ของต่างประเทศ ผู้วิจัยขอยกกรณีศึกษาเปรียบเทียบกับละครโทรทัศน์จากเกาหลีใต้ด้วยความเหมือนกันของละครโทรทัศน์ทั้งสองประเทศ จุดเริ่มต้นของละครโทรทัศน์ต้องมาจากผู้จัดละครโทรทัศน์ ถือเป็นผู้ริเริ่มโครงการขึ้นมา สิ่งที่คุณจัดละครโทรทัศน์ต้องทำคือ การเลือกเรื่อง หรือ เลือกบทประพันธ์ขึ้นมาเพื่อทำเป็นละครโทรทัศน์ จะสังเกตเห็นว่าผู้จัดละครโทรทัศน์เกาหลีใต้เป็นบุคคลที่มีความสามารถเลือกเรื่อง หรือบทประพันธ์ที่ถูกใจ ฤทธสนิยมของคนดู เป็นเรื่องที่ล้นมมีสนุก น่าสนใจและน่าติดตาม ทุกตัวละครในเรื่องต้องเอาใจช่วย ย่อมทำให้กลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์ไทยเกิดความพึงพอใจและติดตามรับชม ประกอบกับอุปนิสัยของคนไทยอ่อนโยน ชอบคนอ่อนน้อมถ่อมตน ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ละครโทรทัศน์เกาหลีใต้จึงเข้ากับลักษณะนิสัยของคนไทย จึงทำให้ละครเกาหลีใต้เข้าถึงผู้ชมคนไทย เหล่านี้คือความสำคัญของการเลือกเรื่องหรือ บทประพันธ์ขึ้นมาทำเป็นละครโดยมีผู้จัดละครโทรทัศน์มีบทบาทสำคัญในขั้นตอนนี้ ซึ่งผู้จัดละครโทรทัศน์ของไทยต้องพัฒนามุมมองการมองเรื่องหรือบทประพันธ์ที่น่าสนใจ เป็นเรื่องใหม่ มีมุมมองชีวิตที่น่าติดตามมานำเสนอเป็นละครโทรทัศน์ มีความรู้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และที่สำคัญต้องเป็นผู้ที่มีรสนิยมในการคัดเลือกรื่องเรื่องที่

นอกจากนี้ผู้จัดละครโทรทัศน์จะเป็นผู้คัดเลือกทีมงานผลิตละคร ไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับ การแสดง ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ นักแสดง ส่วนตำแหน่งอื่นบางครั้งก็จะมีการตัดสินใจร่วมกับผู้กำกับการแสดงในการเลือกทีมงานในตำแหน่งอื่นๆ การได้มาซึ่งทีมงานผลิตที่ดี มีคุณภาพมาตรฐานก็จะสามารถนำไปสู่การผลิตงานละครโทรทัศน์ไทยที่มีคุณภาพ มาตรฐานไปด้วยเช่นกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้จัดละครโทรทัศน์ต้องทำงานร่วมกับบุคลากรสำคัญหลายตำแหน่ง นั่นคือผู้จัดละครต้องทำงานกับผู้กำกับการแสดงในการกำหนดทิศทางความต้องการ ขอบเขตของงานแก่ผู้กำกับการแสดงให้ทำงานตามที่คุณจัดต้องการ ต้องทำงานกับผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ในการบอกความต้องการของเรื่อง ต้องการให้ละครเรื่องนี้ให้อะไรแก่คนดู ตลอดจนตรวจงานบทละครโทรทัศน์ซึ่งบางกรณีอาจทำร่วมกับผู้กำกับการแสดงในการตรวจแก้ไขบทละครโทรทัศน์

จะเห็นได้ว่าบทบาท หน้าที่ของผู้จัดละครโทรทัศน์นั้นสำคัญอย่างมากต่อละครโทรทัศน์ และเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรในตำแหน่งผู้จัดละครโทรทัศน์ให้มีการพัฒนาเพื่อให้สามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศให้ได้

ตำแหน่งที่ 2 ผู้กำกับการแสดง (Director)

Richard Kilborn (1992 :61) กล่าวถึงความสำคัญของผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ว่า "หน้าที่หลักของผู้กำกับละครโทรทัศน์คือ ผู้แปลงงานจากบทละครโทรทัศน์ ไปสู่รูปแบบของการเป็นละครตอนๆต่อเนื่องกันไป เพื่อพร้อมที่จะนำไปออกอากาศเผยแพร่ ผู้กำกับคือผู้ที่ต้องมีความรับผิดชอบ และมีทักษะทางวิชาชีพที่สูงในการดึงความสามารถทางการแสดงของนักแสดงและความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงานออกมาได้ นอกจากนั้นต้องมี การมีไหวพริบปฏิภาณที่ดี ความกระตือรือร้นในการทำงาน การมีความสามารถในการทำงาน"

ผู้กำกับการแสดงเป็นอีกปัจจัยนำเข้าที่ต้องนำมาพิจารณาในการสร้างเกณฑ์มาตรฐานละครโทรทัศน์ เป็นบุคคลที่กำหนดทิศทางของงานทั้งหมด และเป็นบุคคลที่ต้องอยู่กับงานการผลิตละครทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงส่งงานเทปละครเตรียมแพร่ภาพออกอากาศ

ในคุณสมบัติทางการอุดมศึกษาของตำแหน่งผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ผู้เชี่ยวชาญในการผลิตละครโทรทัศน์ได้ให้ความคิดเห็นไว้ดังนี้

"สำหรับผู้กำกับเดี่ยวนี้อย่างจบปริญญาตรีถือว่าน้อยนะ ที่มีชื่อที่ทำอยู่ปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะเป็นคนรุ่นใหม่ทีขึ้นมา คนพวกนี้เป็นกลุ่มที่เริ่มมีความคิดแปลกใหม่เข้ามาทำละครกันทำให้การทำละครมีความหลากหลายมากขึ้น " (ราเมศร์ เรื่องประทุม, สัมภาษณ์ 12 ธันวาคม 2549)

"การศึกษาอย่างน้อยต้องปริญญาตรี แต่ผมคิดว่าการศึกษาก็ไม่ใช่ไม่สำคัญ ถ้าสมมติเพิ่งเรียนจบมาแล้วมาทำงานมันก็คงไม่ได้ ต้องหาประสบการณ์ในการทำงานเพิ่มเติมด้วย" (ผิน เกรียงไกรสกุล, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2550)

การศึกษาถือว่าเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้กำกับละคร เนื่องจากผู้กำกับละครเป็นบุคคลที่ต้องทำงานกับผู้ร่วมงานมาก ศาสตร์จากการเรียนจะทำให้สามารถถ่ายทอดงานละครได้ออกมาเป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัดอุดมศึกษาดังนี้

ดัชนีชี้วัด - อุดมการศึกษา

- มีอุดมศึกษาสำเร็จระดับปริญญาตรีขึ้นไป และ/หรือได้รับการอบรมการเป็นผู้กำกับการแสดงจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ และ/หรือ

- มีอุดมศึกษามัธยมปลายและประสบการณ์การกำกับละครไม่น้อยกว่า 6 เรื่อง 144 ตอน(เทียบเท่าปริญญาตรี)ความยาวต่อตอนอย่างน้อยกว่า 40 นาที และ/หรือ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - ใบสำเร็จการศึกษาปริญญาบัตรขึ้นไป หรือ ใบผ่านการอบรมการเป็นผู้กำกับการแสดง และ/หรือ ใบสำเร็จวุฒิมัธยมศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และใบรับรองการปฏิบัติงานการกำกับการแสดงละครไม่น้อยกว่า 6 เรื่อง 144 ตอน

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด-วุฒิมัธยมศึกษาที่ 0.5 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ผู้วิจัยกำหนดดัชนีชี้วัดวุฒิมัธยมศึกษาผู้กำกับการแสดงไว้ 0.5 คะแนน การศึกษาถือว่าเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้กำกับละคร เนื่องจากผู้กำกับละครเป็นบุคคลที่ต้องทำงานกับผู้ร่วมงานมาก ต้องมีความรู้ในการเป็นผู้นำทุกฝ่ายในทีมผลิต อีกทั้งศาสตร์จากการเรียนจะทำให้สามารถถ่ายทอดงานละครโทรทัศน์ได้ออกมาเป็นอย่างดี การได้รับการอบรมทางการแสดงจะช่วยให้การทำงานกำกับนั้นมีการพัฒนา เพื่อเกิดความรู้เพื่อพัฒนาการกำกับการแสดงให้สามารถเทียบกับงานการกำกับแสดงของต่างประเทศได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ความเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานของผู้กำกับการแสดงไว้ดังนี้

“ควรเป็นผู้ช่วยมาไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง 5 เรื่องน้อยเกินไป เอาว่า สัก 10 เรื่องแล้วเป็นผู้กำกับแล้วมาตรวจเขาก็ยอมรับได้” (มารุต สาโรทาท, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

จากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลว่า ประสบการณ์ในการทำงานกำกับละครเป็นสิ่งสำคัญสำหรับงานในตำแหน่งนี้ การกำกับดูแลงานละครทั้งเรื่องถือเป็นหน้าที่หนักหน่วงของการทำงานให้ผ่านไปในแต่ละเรื่อง ดังนั้นจึงกำหนดดัชนีชี้วัดประสบการณ์ผู้กำกับแสดงดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

ผู้กำกับแสดงมีประสบการณ์ในการกำกับละครโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน หรือ ช่วยกำกับละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง จำนวน 240 ตอน (1 เรื่อง จำนวนตอนไม่น้อยกว่า 24 ตอน ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย :- ใบรับรองการปฏิบัติงานการกำกับละครโทรทัศน์ 5 เรื่อง 120 ตอน หรือช่วยกำกับละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง จำนวน 240 ตอน (1 เรื่อง จำนวนตอนไม่น้อยกว่า 24 ตอน ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงานที่ 4 คะแนน โดยมีและแสดงหลักฐานใบรับรองการปฏิบัติงาน ใบประกาศเกียรติคุณ

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนของประสบการณ์ของผู้กำกับการแสดง 4 คะแนน เป็นคะแนนที่ค่อนข้างสูงของปัจจัยนำเข้าบุคลากร เนื่องจากในการต้องแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ ผู้กำกับการแสดงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากในการแข่งขัน ตำแหน่งผู้กำกับการแสดงต้องใช้ประสบการณ์การทำงานที่มาก ต้องสามารถคุมงานทุกอย่างได้ ต้องมีความรับผิดชอบ ต้องทำงานด้วยการแก้ปัญหาของงานตลอดเวลา ซึ่งการแก้ปัญหาจึงถือว่าเป็นหน้าที่หลักของตำแหน่งผู้กำกับการแสดงเช่นกัน ประสบการณ์ที่มากพอจึงจะช่วยในการทำงานให้สำเร็จลงได้

Herbert Zettl(1997 :442)ได้เปรียบเทียบบทบาทของผู้กำกับการแสดงอย่างน่าสนใจ คือ

ผู้กำกับ คือ ศิลปิน (Director as Artist) นั่นคือ ผู้กำกับถูกคาดหวังในการผลิตงานทั้งงานภาพ และ เสียงซึ่งไม่ใช่เพียงแต่ให้ข้อมูลที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ เท่านั้น แต่ต้องมีแบบฉบับของตัวเองด้วยที่เมื่อใครพบเห็นก็จะรู้ทันทีว่าเป็นงานการกำกับของใคร

ผู้กำกับ คือ นักจิตวิทยา (Director as Psychologist) เพราะผู้กำกับต้องทำงานกับคนในสายงานโทรทัศน์ที่หลากหลายรูปแบบ มีมุมมองการทำงานที่แตกต่างกัน เช่นต้องทำงานกับผู้จัดละครที่มักพูดคุยแต่เรื่องงบประมาณ ฝ่ายช่างเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของงานภาพและเสียง หรือแม้แต่แม่ของนักแสดงที่หวังว่าจะถ่ายหน้าลูกสาวเธอไม่ใหญ่พอ เหล่านี้คือสิ่งที่ผู้กำกับต้องนำมารวมกันเพื่อการทำงานที่เรียกว่า Team work

ผู้กำกับ คือ ผู้ให้คำปรึกษาทางด้านเทคนิค (Director as Technical Adviser) แม้ว่าผู้กำกับจะไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคของอุปกรณ์การถ่ายทำ แต่ยังคงต้องสามารถให้คำแนะนำการทำงานกับอุปกรณ์การถ่ายทำได้

ผู้กำกับ คือ ผู้ประสานงาน (Coordinator) ผู้กำกับทำหน้าที่รวมงานจากทุกฝ่ายเข้ามารวมกันได้อย่างลงตัว ไม่ว่าจะเป็นนักแสดง ฝ่ายเสียง ฝ่ายกล้อง ฝ่ายฉาก ฝ่ายเสื้อผ้า แต่งหน้าทำผมโดยนางงานทั้งหมดมารวมกันเป็นหนึ่ง

จากบทบาทของผู้กำกับการแสดง ส่งผลต่อมาถึงการทำงานของผู้กำกับแสดงที่ดีควรมีลักษณะอย่างไรนั้นได้มีผู้กำกับแสดงที่มีผลงานคุณภาพได้ให้ความคิดเห็นไว้อย่างน่าสนใจ

“ผู้กำกับแสดง คือคนที่ต้องมีความเป็นผู้ใหญ่มาก เนื่องจากการทำงานผลิตละครต้องทำงานเป็นลักษณะทีมเวิร์ค ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับทีมงานทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้ช่วยผู้กำกับ ผู้จัดการกองถ่าย ผู้กำกับภาพ ฝ่ายศิลป์ ฝ่ายเครื่องแต่งกาย ให้เกิดขึ้นเนื่องจากคนเหล่านั้นเป็นผู้ต้องนำคำสั่งจากงานไปปฏิบัติตาม”(ชนะ คราประยูร, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2549)

ผู้กำกับละครจึงต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตละครตลอดทั้งกระบวนการผลิต งานงานละครเรื่องนั้นๆ เป็นเสมือนความต้องการหรือตัวตนของผู้กำกับละครไปเลย

“ผู้กำกับเป็นบุคคลที่ต้องทำงานการผลิตละครในทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการส่งเทปเพื่อออกอากาศ จึงไม่แปลกที่ใครๆจะพูดว่างานละครโทรทัศน์นั้นจะมีความเป็นตัวตนของผู้กำกับอยู่สูง และเมื่องานดีหรือไม่ดี ผู้กำกับย่อมเป็นคนแรกที่จะถูกเอ่ยถึงก่อนคนอื่น”
(มารุต สาโรวิท, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

ในประเด็นเรื่องคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของผู้กำกับการแสดงนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากลักษณะการปฏิบัติงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อวิเคราะห์ให้ได้คุณสมบัติ ทักษะความสามารถสำคัญที่เหมาะสมกับงานในตำแหน่งนี้ ผู้วิจัยสรุปประเด็นดังนี้

ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

1. ศึกษาทำความเข้าใจบทละครอย่างละเอียด เพื่อสามารถสื่อสารงานไปสู่ทีมงานผลิต และนักแสดงได้
2. กำหนดรูปแบบของงานละคร และทิศทางของงานทั้งหมดว่าจะไปในลักษณะใด เพื่อทีมงานผลิตจะได้สามารถนำไปปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง
3. กำกับงานละครด้วยความสามารถให้นักแสดงถ่ายทอดงานอย่างเต็มความสามารถ
4. ตรวจสอบงานละครที่สมบูรณ์แล้วทั้งหมดก่อนนำส่งทางสถานีโทรทัศน์

หน้าที่ (Duties)

1. ขั้นเตรียมการผลิต (Pre- Production)

1.1 พุดคุยปรึกษา แก้ไข และทำความเข้าใจบทของตัวละครทุกตัว โดยการทำงานร่วมกับผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จนได้บทละครโทรทัศน์ที่สมบูรณ์แบบ

1.2 ประชุมเตรียมงานกับทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับแสง ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ ฝ่ายเสื้อผ้า ฝ่ายจัดการฝ่ายจัดหาสถานที่

1.3 มีการซักซ้อมการแสดงกับนักแสดงที่รับบทบาทตามตัวละครเพื่อความเข้าใจในตัวละครนั้นๆ ก่อนการถ่ายจริง

2. ขั้นตอนการถ่ายทำ (Production)

2.1 ทำหน้าที่กำกับนักแสดง, ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพในการกำกับภาพ, มุมกล้อง และควบคุมงานทุกส่วนให้ทำงานร่วมกันได้

2.2 แก้ปัญหาในการทำงานถ่ายทำของทีมงานผลิตทุกฝ่าย เมื่อมีปัญหาที่หัวหน้าแต่ละฝ่ายไม่สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้

3. ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ (Post-Production)

3.1 ดูแลการติดต่อภาพการแสดงจากเทปบันทึก

3.2 ดูแลการลงเสียงลงเพลง และ ตรวจสอบผลงานทั้งหมดของงานก่อนนำส่ง สถานีโทรทัศน์เพื่อออกอากาศต่อไป

และจากการสัมภาษณ์ผู้กำกับการแสดง ผู้วิจัยสามารถสรุปคุณสมบัติประจำตำแหน่งของผู้กำกับการแสดงได้ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้มีความเข้าใจในกระบวนการผลิตละครโทรทัศน์ทั้งระบบ
2. เป็นผู้สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี
3. เป็นผู้วิสัยทัศน์ และโลกทัศน์กว้างไกล ทันสมัย ก้าวทันโลก
4. เป็นผู้มีสภาวะผู้นำสูง ตัดสินใจเด็ดขาด
5. เป็นผู้เปิดรับ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้
6. เป็นผู้รักษากฎระเบียบในการปฏิบัติงาน
7. เป็นผู้มีความตรงต่อเวลาและรักษาเวลาในการปฏิบัติงาน
8. เป็นผู้มีศิลปะในการสื่อสารกับผู้อื่นให้เกิดความเข้าใจได้โดยง่าย
9. มีความสามารถในการนำเสนอเรื่องราวด้วยเทคนิคการผลิตละครโทรทัศน์อย่างนำ

ติดตาม

10. มีความเข้าใจในบทละครโทรทัศน์
11. มีความเข้าใจในศาสตร์การติดต่อของละครโทรทัศน์
12. เป็นผู้มีความเข้าใจในศาสตร์ของการแสดงละครโทรทัศน์
13. เป็นผู้ไม่ติดสุรา ของมีเงินเมาและสิ่งเสพติดทุกชนิด

ในด้านของใบรับรองการผ่านงาน ผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัดใบรับรองการผ่านงานผู้กำกับการแสดงไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

มีใบรับรองการผ่านงานการกำกับแสดงละครโทรทัศน์จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับผู้กำกับการแสดง และผู้นำนำน้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : -มีใบรับรองการผ่านงานการกำกับละครโทรทัศน์ ที่เป็นเอกสารไม่น้อยกว่า 1 ฉบับ ในระดับดีที่ให้การรับรองโดย

1. ผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ทำงานร่วมกับผู้กำกับละครโทรทัศน์ หรือ
2. องค์กร หรือหน่วยงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้างผู้กำกับละคร หรือ
3. สถานีโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้างผู้กำกับการแสดง หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของผู้กำกับการแสดง

คะแนน – กำหนดค่าดัชนีชี้วัดใบรับรองการผ่านงาน 0.5 คะแนน โดยมีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งผู้กำกับการแสดงทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 5 คะแนน โดยค่าคะแนนดัชนีชี้วัดใบรับรองการผ่านงานของผู้กำกับละครไว้ที่ 0.5 คะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนไว้เท่ากันกับใบรับรองการผ่านงาน ซึ่งถือว่าส่วนนี้สำคัญพอๆกัน การได้รับการศึกษา หรือ อบรมการกำกับการแสดง มีความสำคัญเท่ากับการได้รับการรับรองความสามารถที่เป็นเสมือนการประกันความสามารถในการทำงาน และความรับผิดชอบต่องานของผู้กำกับการแสดง แต่ทั้ง 2 ดัชนีมีคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 4 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่าเป็นประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์มีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงาน เพราะการประสบการณ์การทำงานที่มากจะช่วยงานกำกับการแสดงให้มีคุณภาพ การเข้าใจในบทละครโทรทัศน์ การตีความบท เหตุการณ์ ตัวละคร ใส่ความต้องการของตัวเองไปสู่ทีมงานผลิตและการถ่ายทอดงานการแสดงไปสู่นักแสดงเพื่อให้สามารถแสดงความรู้สึก อารมณ์ต่างๆ ของตัวละครออกมาได้ ล้วนเป็นสิ่งที่ต้องใช้ประสบการณ์ที่ดีเพื่อกำกับงานละครออกมาได้อย่างดี มีคุณภาพมาตรฐานเพียงพอที่จะสามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศได้

ในด้านของละครโทรทัศน์จากประเทศเกาหลีได้ งานการกำกับการแสดงของเขาผู้กำกับการแสดงสามารถประสานงานจากทุกส่วนมาทำการผลิตละครโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมลงตัวสวยงาม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการนำบทละครโทรทัศน์มาถ่ายทอดออกมาเป็นภาพได้อย่างน่าชมความสวยงามของมุมกล้อง การสื่อความหมายด้วยภาพ องค์ประกอบทางด้านศิลป์ และความสามารถของนักแสดงที่ถูกต้องออกมาได้อย่างดี เหล่านี้ต้องมาจากความสามารถของผู้กำกับการแสดงอย่างมากในการที่จะต้องศึกษางาน หาความพอดีให้กับงานละครเรื่องนั้นๆ ให้ได้ และจากการฝึกฝน ศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อ รู้ทันกระแสโลกและความนิยมของสังคมทั่วไป

ผู้กำกับการแสดงต้องทำงานกับปัจจัยสำคัญ 2 ประการคือ บทละครโทรทัศน์ และนักแสดง

-ผู้กำกับการแสดงต้องทำงานกับบทละครโทรทัศน์ คือ

1. ต้องอ่านทำความเข้าใจกับบทโดยปราศจากความโน้มเอียง ไม่เข้าข้างสถานการณ์ของเรื่อง ตัวละคร หรือ เหตุการณ์
2. ต้องมีปฏิริยาตอบโต้เรื่องราว ความซาบซึ้ง ความสะเทือนใจ ในบทละครพร้อมทั้งศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์งานบทละครทั้งหมดถึงจุดี จุดด้อย เพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุง
3. นำบทละครโทรทัศน์ที่ปรับปรุงแล้วมาทำงานร่วมกับทุกฝ่ายในการผลิต เพื่อการผลิตละครโทรทัศน์ที่ดีต่อไป

- ผู้กำกับการแสดงต้องทำงานกับนักแสดง คือ

1. เมื่ออ่านบทละครแล้วก็ต้องจินตนาการถึงนักแสดงที่เหมาะสมกับบุคลิกตัวละครนั้นๆ มีการคัดเลือก และทดสอบบท ในเรื่องของความเหมาะสมด้วยองค์ประกอบปัจจัยรอบข้าง
2. เมื่อได้นักแสดงมาแล้ว ก็ต้องปรับความคิด ทศนคติของนักแสดงให้เข้าหา เข้าใจในตัวละครให้มากที่สุด โดยมีการอ่านบทละครโทรทัศน์ ชักซ้อมการแสดงก่อนการถ่ายทำจริง
3. ในการถ่ายทำผู้กำกับการแสดงต้องดึงความสามารถทางการแสดงของนักแสดงออกมาให้ได้ เป็นผู้ให้คำแนะนำ ที่ปรึกษาทางการแสดงให้ เพื่อการแสดงถ่ายทอดออกมาได้ดี มีความน่าเชื่อถือ เชื่อในตัวละครนั้นๆ

จากข้อมูลและการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า การทำงานการกำกับการแสดงของผู้กำกับละครโทรทัศน์ไทยเพื่อพัฒนาให้ละครโทรทัศน์ไทยมีมาตรฐานเพียงพอ ผู้กำกับการแสดงของไทยต้องพัฒนาความสามารถในการทำงานเพื่อแข่งขันกับงานละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ ดังนี้

1. ต้องสามารถทะลุเข้าสู่โลกและจิตวิญญาณโครงสร้างของบทละครโทรทัศน์ได้อย่างถ่องแท้ ละเอียด สามารถวิเคราะห์ ตีความซึ่งหมายถึงความเป็นมาเป็นไป ปรัชญา แนวคิด ความหมายพิเศษ ความหมายที่ซ่อนในบทจาริต ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม สถานการณ์สำคัญของเรื่อง ลักษณะของสังคมไทย ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของตัวละครไทย ที่ไม่มีชาติใดในโลกเข้าใจเท่ากับผู้กำกับการแสดงของไทยได้
2. ต้องสามารถถ่ายทอดความฝันของตัวเองที่กำลังแสวงหาในบทละครโทรทัศน์นั้นๆ ให้คณะผู้ร่วมงานทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นฝ่ายศิลป์ ฝ่ายเสื้อผ้า ฝ่ายเทคนิค ฝ่ายจัดการ และนักแสดง โดยภายใต้ความรู้สึกนึกคิด แล้วนำเสนอออกมาในแบบฉบับการสื่อสารกับกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนไทย
3. ต้องรู้จริง รู้ลึก และเข้าใจในสิ่งที่ตนเองคิด
4. ต้องเป็นบุคคลที่กล้าตัดสินใจในการที่จะเลือกนำเสนอ เลือกพลิกเหตุการณ์ของการแสดงให้เป็นสิ่งที่สามารถเร้าผู้ชมให้รู้สึกคล้อยตามได้

5. ต้องสามารถทำงานกำกับนักแสดง โดยมีการตั้งเอาจิตวิญญาณ ความเป็นตัวละครที่ซ่อนในนักแสดงให้แสดงออกมาให้ได้
6. ต้องเรียนรู้เข้าถึงธรรมชาติ กายภาพ และนิสัยของมนุษย์ชาติ อากัปกริยา อารมณ์ทั้งหมด ก่อนจะเข้าสู่เนื้อหาของตัวเอง
7. ต้องทำการฝึกฝนนักแสดงและเคียวเซ็ญวิธีการเคลื่อนไหว การออกเสียง การกำหนดลมหายใจ ระยะถ้อยคำ การพูด ความช้า ความเร็ว ความดัง การลดผ่อนเสียง การใช้พื้นที่ว่าง อารมณ์ต่างๆ เพื่อให้นักแสดงสามารถปะทุพลังความสามารถสู่โลกของตัวละครให้ได้ อย่างแนบเนียน
8. ต้องรู้ความสามารถพิเศษและข้อบกพร่องต่างๆ ของนักแสดงเพื่อปรับเพิ่มและลดพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวละครที่แท้จริง
9. ต้องสามารถกระตุ้น อธิบายความ เพื่อให้นักแสดงสามารถนำเอาความเป็นตัวละครออกมาได้ และดูเป็นธรรมชาติที่สุด ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่

จากบทบาทการทำงานของผู้กำกับที่กล่าวมาข้างต้นจะเป็นการพัฒนา และปรับปรุงงานละครโทรทัศน์เพื่อให้มีมาตรฐานที่ดีเพื่อเป็นจุดแข็งแรงในการที่ละครโทรทัศน์ของไทยต้องแข่งขันกับละครโทรทัศน์ที่เข้ามาจากต่างประเทศ

ตำแหน่งที่ 3 ผู้ช่วยผู้กำกับละคร (Assistant Director)

“ผู้ช่วยผู้กำกับถูกฝึกให้รับผิดชอบงานทุกรายละเอียดในทุกๆ จากของแต่ละวัน ผู้กำกับเป็นผู้เลือกผู้ช่วยผู้กำกับเอง ผู้ช่วยทำงานวิเคราะห์ตามบท ตรวจสอบอุปกรณ์ประกอบฉาก, สถานที่ถ่ายทำ, เสื้อผ้า, การแต่งหน้าทำผม, การทำงานตามตารางการถ่ายทำ การวางแผนถ่ายกลางวัน กลางคืน ในระหว่างการถ่ายทำผู้ช่วยจะเป็นเหมือนตัวแทนของผู้กำกับ และต้องกำหนดยุตินักแสดงและทีมงานในการทำงานด้วย” (Lynne Rogers ,1997:133-134)

ผู้ช่วยผู้กำกับละคร เป็นผู้ที่คอยช่วยดูแลงานการถ่าย เตรียมทุกอย่างให้พร้อมสำหรับการถ่ายตามที่ผู้กำกับการแสดงสั่ง ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดความต้องการทางการแสดงของนักแสดงจากผู้กำกับ การกำกับนักแสดงร่วม การเตรียมความพร้อมของฝ่ายศิลป์ ฝ่ายเสื้อผ้าสำหรับฉากต่อไป ผู้ช่วยผู้กำกับละคร จึงเปรียบเสมือนมือขวาของผู้กำกับการแสดงก็ว่าได้

เกี่ยวกับทางด้านการศึกษาผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าผู้ช่วยผู้กำกับ ควรจะมีความรู้ทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป เนื่องจากต้องเป็นผู้ที่ต้องทำงานให้ก้าวหน้าเพื่อการเป็นผู้กำกับละครที่ดี มีคุณภาพต่อไปได้

“การเป็นผู้ช่วยผู้กำกับละคร ผมว่าตรงนี้ถ้ามีวุฒิการศึกษาที่ดีจะดีมาก เพราะว่ามันเหมือนตีกรอบเหมือนที่เข้าใจการมีความรู้ เหมือนจะทำให้เข้าใจในการทำงานได้ง่ายขึ้น อยากให้คนรักละครมาทำละคร ไม่ใช่คนนอกสายงาน สายการศึกษา มาทำละคร เพราะการพัฒนาจากผู้ช่วย จากรากหญ้า ต่อไปข้างบนจะแข็งแรงหมดเลย พอวันหนึ่งที่ต้องโตขึ้นไปเป็นผู้กำกับก็จะเป็นผู้กำกับที่มีความสามารถ” (ราเมศร์ เรื่องประทุม, สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2549)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวุฒิการศึกษา ผู้วิจัยจึงกำหนดดัชนีชี้วัดผู้ช่วยผู้กำกับละครโทรทัศน์ไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับปริญญาตรีขึ้นไปสาขา นิเทศศาสตร์ หรือสาขาอื่นๆ หรือได้รับการอบรมการกำกับการแสดงละครโทรทัศน์จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือ ใบผ่านการอบรมการกำกับการแสดงละครโทรทัศน์จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษาที่ 0.3 คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : โดยเจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้กำกับละคร ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.3 คะแนน เพื่อที่การทำงานผู้ช่วยผู้กำกับละครจะต้องทำงานรับคำสั่งและถ่ายทอดไปยังทุกฝ่าย อีกทั้งต้องติดตามงาน หรือตัดสินใจแทนผู้กำกับในบางกรณี และยังคงพัฒนาตนเองในการทำงานไปสู่การทำงานด้านการเป็นผู้กำกับการแสดงในอนาคตต่อไป

ด้านประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้กำกับ ในการกำหนดดัชนีชี้วัด ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญดังนี้

“ผมว่าถ้าพูดถึงมาตรฐานนะผู้ช่วยต้องเคยผ่านงานมาหลายเรื่องมาก กว่าที่จะขึ้นเป็นผู้กำกับผมเป็นผู้ช่วยมา 15 ปี มันเลยต้องมีการทำงานมามากกว่า 10 เรื่องนะ” (ราเมศร์ เรื่องประทุม, สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2549)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้ช่วยผู้กำกับต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ที่มากพอ เนื่องจากต้องทำงานแทนผู้กำกับ เสมือนเป็นตัวแทนผู้กำกับ ดังนั้นจึงได้กำหนดดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสิทธิภาพการทำงาน

- มีประสิทธิภาพในการเป็นผู้ช่วยผู้กำกับ ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง 240 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที) และ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใ้รับรองการปฏิบัติงานการเป็นผู้ช่วยผู้กำกับ ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง 240 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสิทธิภาพการทำงานที่ 0.4 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : โดยเจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพการทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้กำกับละคร 0.4 คะแนน การมีประสพการณ์มากจะทำให้งานแก้ไขปัญหาต่างๆสามารถทำได้ง่ายขึ้น การทำงานร่วมงานประสานกับผู้อื่น การปรับตัวล้วนมาจากการมีประสพการณ์ทำงานที่ดีและมากเพียงพอ ดังนั้นประสพการณ์มีความสำคัญต่องานในตำแหน่ง และ จากการสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้กำกับละคร ที่ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับงานผู้ช่วยเกี่ยวกับการทำงานไว้อย่างน่าสนใจว่า ผู้ช่วยผู้กำกับจะต้องทำงานขึ้นตรงกับผู้กำกับการแสดง ทำงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายในเรื่องของการวางตำแหน่งนักแสดงในฉาก การถ่ายทอดความต้องการของผู้กำกับเกี่ยวกับการแสดงไปสู่นักแสดงได้เป็นอย่างดี ดูแลความเรียบร้อย ความพร้อมของงานทุกๆฝ่ายของกองถ่ายละคร

“หน้าที่คือ รับหน้าที่โดยตรงจากผู้กำกับ คือผู้กำกับจะบอกความต้องการของฉากให้ตัวละครทำอะไรบ้างโดยรับผิดชอบเรื่องของ Blocking นักแสดงตามที่คุณกำกับกำหนดมา ช่วยดูแลเรื่องโลเกชั่น เรื่องนักแสดงรวมหรือนักแสดงตัวประกอบ รับผิดชอบหน้าเซตดูแลความเรียบร้อยของฉาก ภาพรวมทั้งหมด การประสานงานระหว่างเสื้อผ้า ของประกอบฉาก รวมถึงรับคำสั่งจากผู้กำกับทุกอย่าง ” (ภูมิภัทร สังวรวรรกุล, สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2549)

“ผู้ช่วยผู้กำกับควรจะจัดการให้เราทำงานได้ โดยการจัดการสามารถทำได้หลายอย่าง ตั้งแต่ วางคิว หรือประสานงานกับกองเพื่อที่จะรันงานในแต่ละวันให้เป็นไปตามที่แพลนไว้ รู้เรื่องทุกอย่าง ความต่อเนื่อง การต่อเนื่อง รู้คาแรกเตอร์ เข้าใจบทอย่างดี และมีความสามารถที่จะสื่อสารกับนักแสดงประกอบ สมทบ หรือแม้กระทั่งนักแสดงเมนได้ ซึ่งถ้าเป็นไปได้ที่ดีที่สุดเนี่ยคือถ้าผู้กำกับคุยแล้วผู้ช่วยสามารถทำทุกอย่างให้ได้หมดเลย ผู้กำกับแค่นั่งดูมอนิเตอร์แล้วแค่ออกไป” (ผิน เกรียงไกรสกุล, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2550)

ด้านใบรับรองการผ่านงานผู้วิจัยได้กำหนดใบรับรองการผ่านงานผู้ช่วยผู้กำกับไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานผู้ช่วยผู้กำกับละคร จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับผู้ช่วยผู้กำกับและผู้แนะนำ ไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : -มีใบรับรองการผ่านงานการเป็นผู้ช่วยผู้กำกับละครที่เป็นเอกสารไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี ซึ่งออกให้โดย

1. ผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับผู้ช่วยผู้กำกับละคร หรือ
2. ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับผู้ช่วยผู้กำกับละคร หรือ
3. องค์กร หรือหน่วยงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้างผู้ช่วยผู้กำกับละคร หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของผู้กำกับการแสดง

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.2 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้กำกับ ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : โดยเจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งผู้ช่วยผู้กำกับการแสดงทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.9 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.3 คะแนน มากกว่าใบรับรองการผ่านงานที่มีค่าคะแนนคือ 0.2 คะแนน เนื่องจากความรู้จากการศึกษาช่วยในการพัฒนาหน้าที่การทำงาน ตลอดจนการได้รับการอบรมการกำกับการแสดงจะมีผลพัฒนาความสามารถในการทำงานของผู้ช่วยผู้กำกับได้ จึงมีค่าความสำคัญมากกว่าการรับรองการผ่านงาน ที่ต้องการการรองรับการทำงานว่าเคยทำงานมาเป็นอย่างใด ดีหรือไม่ มีความรับผิดชอบสูงต่องานเพียงพอหรือไม่เท่านั้น แต่ทั้งดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา และใบรับรองการผ่านงานจะมีค่าคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 0.4 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่าการประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์มีความสำคัญมากกว่า เนื่องจากการมีประสบการณ์มากจะช่วยให้งานของผู้ช่วยผู้กำกับสามารถช่วยควบคุมงานในกองถ่ายได้ ทำให้การดำเนินการผลิตมีระบบ การดำเนินการถ่ายทำเป็นไปตามที่ได้กำหนดเอาไว้ได้

ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้กำกับละครโทรทัศน์ในด้านการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าปัจจัยตำแหน่งผู้ช่วยผู้กำกับนี้ไม่ใช่ตำแหน่งที่ต้องคำนึงถึงในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ เนื่องด้วยเป็นตำแหน่งบุคลากรทางการผลิตที่ยังคงสามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศได้

ตำแหน่งที่ 4 ผู้จัดการกองถ่าย (The Production Manager)

“ในบางคราวก็เรียกตำแหน่งนี้ว่าเป็น Unit production manager โดยมีความรับผิดชอบการใช้งบประมาณของกองถ่ายละครทั้งหมด และต้องควบคุมงบประมาณการผลิตทั้งหมดให้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากที่สุด” (Ivan Cury, 1998:182)

การบริหารงานและบริหารเงินได้อย่างดีนั่นคือ หน้าที่หลักของผู้จัดการกองถ่ายที่จะต้องปฏิบัติงาน การบริหารงานคือ การจัดการเกี่ยวกับระบบกองถ่าย นักกองถ่ายทำ นัดทีมงาน นักแสดงอำนวยความสะดวกสำหรับการถ่าย บริหารเงิน คือ การจัดสรรเงินให้แก่ทุกฝ่ายนำไปใช้ในการทำงานการผลิต และควบคุมให้เพียงพอใช้ในแต่ละงวด

ผู้วิจัยได้ข้อมูลในตำแหน่งผู้จัดการกองถ่าย เกี่ยวกับทางด้านวุฒิการศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตละครโทรทัศน์ ดังนี้

“ตำแหน่งผู้จัดการกองถ่ายส่วนมากมาจากการไต่เต้านะ มันต้องมีการสร้างบารมีขึ้นมา ก่อน น้อยคนที่เข้ามาทำงานใหม่แล้วจะได้เป็นเลยนะ ยากมาก เราว่าจบก็ปริญญาตรีก็ดี แต่อย่างที่บอกนะว่าไปเก็บเกี่ยวเอาก่อน พอแกร่งพอ ทำงานเป็น ถึงค่อยเริ่มงานตำแหน่งนี้” (ชานนท์ สมฤทธิ์, สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2549)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้วกำหนดดัชนีชี้วัดการศึกษาในตำแหน่งผู้จัดการกองถ่ายดังนี้

ดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับปริญญาตรี ขึ้นไปไม่จำกัดสาขา

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบสำเร็จการศึกษาปริญญาบัตร ขึ้นไป

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษาที่ 0.3 คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งผู้จัดการกองถ่าย ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.3 คะแนน เนื่องจากความสำคัญของความสามารถควบคุมดูแลกองถ่ายทำให้ดำเนินงานไปได้ เป็นตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายจัดการทั้งหมด ต้องทำงานคุมทีมงาน ต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในกองถ่าย จึงต้องมีความรู้มากพอ ผู้วิจัยจึงกำหนดระดับการศึกษาที่สูงในระดับปริญญาตรี

ด้านของประสบการณ์ในตำแหน่งผู้จัดการกองถ่ายผู้วิจัยได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญที่น่าสนใจดังนี้

“ผู้จัดการกองถ่ายต้องดูแลงานให้ได้ เอาแค่เอางานมาวางไว้ให้ได้ เอาดารามาให้กองให้
ได้ ไม่เช่นนั้นมันก้าวถ่ายกับผู้ช่วย 1 ในการทำงานก็ต้องมีประสบการณ์มากจะต้องเท่ากับ ผู้ช่วย 1
เลย เพราะโดยศักดิ์ศรีการทำงานแล้ว seniority มันเท่ากัน อีกอย่างมันเป็นงานที่ต้องค่อยๆ เลื่อน
ตำแหน่งขึ้นไปขึ้นไป ถึงจะเป็นได้” (มารุต สาโรท, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

“เขาช่วยให้งานมันลื่นไหลไปได้ ฉะนั้นหน้าที่เขาต้องดูแลกองให้ถ่ายทำไปได้ตามที่
กำหนดเอาไว้” (กฤษณ์ ศุกระมงคล, สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจึงกำหนดเป็นดัชนีชี้วัดประสบการณ์ทำงานผู้จัดการกองถ่าย
เอาไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นผู้จัดการกองถ่าย ในกองถ่ายละครโทรทัศน์ที่ได้รับการ
ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง 240 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใ้รับรองการปฏิบัติงานการเป็นผู้จัดการกองถ่าย ในกองถ่ายละคร
โทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง 240 ตอน (ความยาวต่อ
ตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงานที่ 0.4 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้จัดการกองถ่าย 0.4
คะแนน นั้นแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์มีความสำคัญ เนื่องจากผู้จัดการกองถ่ายต้องจัดการกอง
ถ่ายทั้งหมดให้สามารถทำงานได้ตามกำหนดการทำงานที่วางไว้ รวมถึงการต้องรับผิดชอบเรื่อง
งบประมาณการถ่ายทำในแต่ละวันของการถ่ายทำ และจากการได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญให้
ความเห็นในส่วนขอประสบการณ์ของการทำงานในตำแหน่งนี้ คือ การทำงานการผลิตทุกๆวันที่
มีการถ่ายทำจะต้องประสบกับปัญหาตลอด ไม่ว่าจะเป็นนักแสดงยังไม่มา สถานที่ถ่ายทำไม่
อนุญาต กล้องเสีย เหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่ต้องการผู้ทำงานที่มีประสบการณ์แก้ไขปัญหาให้ลุล่วง
ไปได้ อีกทั้งผู้จัดการกองถ่ายต้องเป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เนื่องจากต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้ง
คนในทีมงานผลิตเอง และผู้ที่ต้องติดต่อประสานงานทั้งภาครัฐ และเอกชน

"ตอนนี้รับผิดชอบหน้าที่เป็นผู้จัดการกองถ่าย หน้าที่หลักๆ เลยตอนแรกก็คือพอเราได้บทมาเราก็จะมีการประชุมทีม ปกติละครจะแยกถ่ายตามสถานที่ถ่ายทำพอเราแยกตาม Location แล้วก็เชคคิวนักแสดงประมาณนี้ ส่วนก่อนการถ่ายทำหลักๆ เลยก็คือ เชคคิวนักแสดงที่แสดงนำในเรื่องนี้ก่อน แล้วก็รายละเอียดทั่วไปของแต่ละฝ่ายก็จะมาประชุมกับเรา ระหว่างการถ่ายทำตั้งแต่เช้าเราก็จะเป็นคนนัดคิวนักแสดงและนัดกล้อง ไฟ" (พรชัย เลิศฐิติวีรگانต์, สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2549)

หน้าที่ของผู้จัดการกองถ่ายค่อนข้างซับซ้อน และต้องทำงานร่วมกับทุกฝ่ายจนบางครั้งดูเหมือนเป็นพ่อบ้าน แม่บ้านของกองถ่าย ที่ต้องคอยรับรู้ และแก้ปัญหาของทุกคนให้ได้

"ในเรื่องของการแก้ปัญหาถ้าอยู่ที่ตัวคิวนักแสดง เราก็อาจจะไปขอสลัดเลื่อนตกลงกับเค้า เป็นกรณีๆ ไปเป็นการต่อรองอย่างหนึ่ง จิตวิทยาในการทำงานก็ต้องมีความอดทนเพราะมันจะอยู่ภายใต้ของความกดดันเพราะเราทำงานร่วมกับคนค่อนข้างเยอะ ในเรื่องของนักแสดงส่วนใหญ่ก็จะเข้าใจในการทำงาน ข้อเสนอในการทำงานคือต้องมีมนุษย์สัมพันธ์ อดทนแล้วก็ค่อนข้างต้องเปิดใจกว้างรับฟังปัญหาของคนอื่น" (พรชัย เลิศฐิติวีรگانต์, สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2549)

ในด้านใบรับรองการผ่านงาน ผู้วิจัยกำหนดใบรับรองการผ่านงานผู้จัดการกองถ่ายดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานผู้จัดการกองถ่ายจากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับผู้จัดการกองถ่าย และผู้แนะนำไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีใบรับรองการผ่านงานผู้จัดการกองถ่าย ที่เป็นเอกสารไม่น้อยกว่า 1ฉบับในระดับดี มีการลงลายมือชื่อรับรอง ออกให้โดย

1. ผู้จัดการละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับผู้จัดการกองถ่าย หรือ
2. ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับผู้จัดการกองถ่าย หรือ
3. องค์กรหรือหน่วยงานผู้ผลิตละครในฐานะผู้ว่าจ้างผู้จัดการกองถ่าย หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของผู้จัดการกองถ่าย

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.2 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งผู้จัดการกองถ่าย ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งผู้จัดการกองถ่ายทั้ง3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.9

คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาที่มีค่าคะแนน 0.3 คะแนน ซึ่งมากกว่าใบรับรองการผ่านงานที่มีคะแนน 0.2 คะแนน เพราะการศึกษาสำหรับงานในตำแหน่งหัวหน้างานมีความสำคัญมากกว่าการรับรองความสามารถในการทำงาน ซึ่งทั้งสองดัชนีมีค่าคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 0.4 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์มีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงาน เนื่องด้วยประสบการณ์ในการทำงานที่มากเพียงพอจะทำให้การทำงานเกิดความรอบคอบ รัดกุม รู้จักวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานได้เป็นอย่างดี มีความแม่นยำมากขึ้นทั้งในเรื่องของงานการผลิต และด้านของงบประมาณการผลิตต่างๆ ทั้งนี้เพื่อลดความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ จึงส่งผลให้งานการผลิตละครโทรทัศน์มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

ในส่วนของตำแหน่งผู้จัดการกองถ่ายนั้น ในช่วงที่ละครโทรทัศน์ไทยต้องมีการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศอยู่ ตำแหน่งนี้เป็นงานที่ไม่มีความแตกต่างกันทั้งของละครโทรทัศน์ไทยและต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงสรุปว่าตำแหน่งผู้จัดการกองถ่ายยังไม่มีควมจำเป็นในการพัฒนาเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

ตำแหน่งที่ 5 ผู้กำกับศิลป์ (Art Director)

Ivan Cury (1995:186) ได้ให้ข้อบ่งชี้ของหน้าที่ความสำคัญของตำแหน่งผู้กำกับศิลป์ว่า "มักจะเป็นผู้ที่ต้องอยู่ในการประชุมงานผลิตทุกครั้ง เป็นผู้ที่ต้องดูแลภาพลักษณ์ทางศิลปะของงานละคร ไม่ว่าจะผ่านทางสร้างฉาก หรือมุมมองทางองค์ประกอบศิลป์ทั่วไป นำงานทางศิลปะมาใส่ไว้ในงานละครได้อย่างลงตัว"

ผู้วิจัยได้นำผู้กำกับศิลป์ซึ่งเป็นผู้ควบคุมงานจากต่างๆ มาเป็นบุคลากรในปัจจุบันนำเข้ามาเนื่องด้วยจากละครมีความสำคัญ ช่วยส่งเสริมตัวละคร งานฉากในละครเป็นลักษณะสมจริงเท่าที่ตาเห็น ทำให้ต้องมีการใช้สิ่งของจริงๆ แม้ว่าสิ่งของจริงๆ ที่จะต้องใช้จะต้องมีการเลือกสรรและเรียบเรียงไว้ดีแล้วก็ตาม ผู้กำกับศิลป์เป็นผู้ดูแลองค์ประกอบของงานศิลปะทั้งหมดของละคร ในด้านฉาก อุปกรณ์ประกอบฉาก รวมทั้งงานทางด้านคอมพิวเตอร์กราฟฟิกต่างๆ ที่ปรากฏในละคร

ในการกำหนดด้านวุฒิการศึกษาของผู้กำกับศิลป์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการผลิตละครโทรทัศน์ได้ข้อมูลดังนี้

"คำว่า อาร์ตไดเรกเตอร์ มันคือผู้กำกับ哎 บางทีวุฒิสถาจะมันก็ช่วยบอกถึงความรับผิดชอบ เขาต้องมีทักษะการมองงานทางศิลปะดีแค่ไหน แก้ปัญหาได้มากน้อยเพียงใด อีกอย่างต้องไปทำงานคุมพวกเด็ก prop ก็ควรจะมีวุฒิไปคุมคนหน่อย มันควรจะทำอย่างน้อยก็ปริญญาตรีแหละ" (กฤษณ์ ศุกระมงคล ,สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจึงกำหนดเป็นดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาผู้กำกับศิลป์ดังนี้

ดัชนีชี้วัด –วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับปริญญาตรีขึ้นไปไม่จำกัดสาขา หรือได้รับการอบรมด้านศิลปกรรมและการออกแบบจาก จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือ ใบผ่านการอบรมด้านศิลปกรรมและการออกแบบจาก จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด –วุฒิการศึกษาที่ 0.4 คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งผู้กำกับศิลป์ ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.4 คะแนน เพื่อที่จะสามารถใช้ความรู้จากการศึกษาและการได้อบรมความรู้ทางศิลปะมาควบคุมการทำงานทางด้านศิลปะของละครได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการของบทละคร และผู้กำกับการแสดง

ในด้านของประสบการณ์ในตำแหน่งผู้กำกับศิลป์ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญที่น่าสนใจ

“ต้องมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่าผู้จัดการกองถ่ายนะ ต้องอย่างน้อย 10 เรื่องเหมือนกัน คือมันเป็นตำแหน่งหัวหน้างานเหมือนกัน” (ชวลิต พงศ์ไชยยง ,สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2549)

“ เพราะเราต้องการคนที่มีประสบการณ์เยอะ เพราะเวลาผู้กำกับจ้างงานไปให้ แล้วถ้าเขาประสบการณ์น้อยก็จะไม่เข้าใจมุมมองการทำงาน เขาต้องไปสั่งงานต่อให้กับฝ่ายพร้อที่เป็นลูกน้องเขาอีก มันต้องเข้าใจงานมากมายนะ” (กฤษณ์ สุกระมงคผล ,สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยวิเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้กำกับศิลป์ว่า เนื่องจากงานที่มักมีปัญหาและต้องการฝีมือ มุมมองของงานมากที่สุดในกองถ่ายคือ งานศิลป์ ในกองถ่ายมักจะต้องรอฝ่ายศิลป์ในการทำงานเซตฉาก หาอุปกรณ์ประกอบฉาก เหล่านี้ล้วนจะมีปัญหามาให้แก้ไขเสมอ ผู้กำกับศิลป์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่มากพอ จะแก้ปัญหาล่าช้าได้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้ว อีกทั้งประสบการณ์ที่ดีจะช่วยประหยัดเงินในการใช้จ่าย และประหยัดเวลาในการทำงานได้อีกด้วย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเป็นดัชนีชี้วัดประสบการณ์ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ประสิทธิภาพการทำงาน

- มีประสิทธิภาพในการทำงานด้านศิลปกรรมและออกแบบฉากในผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง 240 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใ้รับรองการปฏิบัติงานการทำงานด้านศิลปกรรมและออกแบบฉากในการผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง 240 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ประสิทธิภาพการทำงานที่ 1.2 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพการทำงานในตำแหน่งผู้กำกับศิลป์ 1.2 คะแนน นั้น แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพมีความสำคัญ การทำงานศิลป์ต้องอาศัยมุมมองทางศิลป์ ความมีรสนิยม ความคิดสร้างสรรค์งาน การแก้ปัญหาของงานทางความคิด และงานสร้าง ความมากด้วยประสิทธิภาพจะทำให้การปฏิบัติงานทางด้านศิลป์เป็นไปได้อย่างดี

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้กำกับศิลป์งานทางด้านอาร์ตเปรียบเสมือนการสร้างภาพจากการจินตนาการให้ออกมาเป็นภาพแห่งความจริงในละครโทรทัศน์

“ขอบงานทางด้าน Art มากกว่ารู้ลึกว่าตัวเองมีจินตนาการทางด้านนี้ การเริ่มต้นของการทำงานก็เริ่มต้นจากการไปรับบทมาแล้ว เราก็มาทำความเข้าใจกับบทแล้วก็เข้าไปคุยกับผู้กำกับ แล้วก็นำบทมาจินตนาการตามว่าบทเรื่องนี้มันเป็นละครแนวไหน เป็นละครที่อยู่ในยุคไหน การทำงานอาร์ตมันต้องใช้จินตนาการแล้วก็ทำสิ่งที่ไม่เป็นจริงเป็นจริงมาในภาพ ขั้นตอนในการเตรียมงานหลังจากได้บทแล้วดีใจที่เสร็จแล้ว เราก็มาหาว่าฉากของละครมีอะไรบ้าง เราจะมีทีม prop มาช่วยอีกที แล้วระหว่างการถ่ายทำเราก็ต้องมานั่งดูว่าองค์ประกอบของภาพซึ่งเป็นองค์ประกอบของศิลปะที่เกี่ยวข้องกับตัวละครในเรื่องทำยังไงให้มันดูสวยงามตามภาพที่ผู้กำกับเค้าได้วาง mood แล้วก็ดู compose ว่าฉากมีอะไรบ้างที่มันไม่สวย ทำยังไงให้มันสวยขึ้นแล้วก็มาแต่งเติม ระหว่างการถ่ายทำเราต้องดู monitor อยู่ตลอดเวลาต้องนั่งคอยปรึกษากับผู้กำกับแล้วก็ให้ความคิดเห็นกับผู้กำกับด้านศิลปะ” (ภาณุมาศ สุตภักดี, สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2549)

“คุณสมบัติที่จะเข้ามาทำงานด้านนี้ก็น่าจะมีประสิทธิภาพเยอะ สนใจ ช่างสังเกต เป็นคนรอบรู้ทั้งของที่ต้องใช้เข้าฉากไม่ว่าของในยุคนี้หรือในยุคที่ผ่านมา บางทีผู้กำกับหลากหลายบางทีผู้กำกับเค้าถามเรามากก็ต้องตอบโจทย์ได้” (ประสงค์ สันติ, สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2549)

ในด้านใบรับรองการผ่านงานผู้วิจัยได้กำหนดใบผ่านงานผู้กำกับศิลป์ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานผู้กำกับศิลป์ จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับผู้กำกับศิลป์ และผู้แนะนำไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีใบรับรองการผ่านงานผู้กำกับศิลป์ที่เป็นเอกสารไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี ซึ่งใบรับรองการผ่านงานผู้กำกับศิลป์ มีการลงลายมือชื่อรับรอง ออกให้โดย

1. ผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับผู้กำกับศิลป์ หรือ
2. ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับผู้กำกับศิลป์ หรือ
3. องค์กร หรือหน่วยงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้างผู้กำกับศิลป์ หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของผู้กำกับศิลป์

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.4 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งผู้กำกับศิลป์ ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งผู้กำกับศิลป์ทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 2 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา และใบรับรองการผ่านงานของผู้กำกับศิลป์จะเท่ากันคือ 0.4 คะแนน การมีความรู้ ศึกษาทางด้านศิลป์มาจะเป็นส่วนเสริมในการทำงานอย่างมาก เท่ากันกับการที่มีการรับรองการทำงานของผู้กำกับศิลป์ เป็นเสมือนสิ่งช่วยยืนยันความสามารถในการทำงาน และจะพบว่าทั้งวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงานมีค่าคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 1.2 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์มีความสำคัญมากกว่า เพราะการทำงานศิลป์สำหรับกองถ่ายเป็นงานที่ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ไปพร้อมกันกับการแก้ปัญหาของงานที่อาจจะเกิดขึ้นได้ หรือ ความต้องการในการใช้ของประกอบฉากอย่างปัจจุบันทันด่วน ซึ่งความชำนาญงานจะทำให้ผู้กำกับศิลป์สามารถทำงานให้ลุล่วงไปได้

ในการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ โดยเฉพาะเกาหลีใต้ ในด้านงานองค์ประกอบทางด้านศิลปะจะพบว่า งานละครของเกาหลีใต้จะมีความสวยงามของสถานที่ถ่ายทำต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบ้าน สถาปัตยกรรมต่างๆ ถนนหนทาง บรรยากาศ รวมถึงงานอุปกรณ์ประกอบฉากต่างๆ ตั้งแต่ชิ้นเล็ก ไปถึงชิ้นใหญ่ ทุกอย่างมีความสอดคล้องกลมกลืนกันอย่างลงตัว มีการจัดเรื่องของโทนของสี อารมณ์ของภาพ วัสดุอุปกรณ์ประกอบฉากเป็นไปตามสถานะและ

บุคลิกของตัวละคร เพื่อสะท้อนความสวยงาม ความสมจริงให้กับละครโทรทัศน์ของเกาหลีใต้ เหล่านี้ล้วนทำให้องค์ประกอบทางศิลป์ของละครเกาหลีมีเสน่ห์ มีความงดงาม และสิ่งหนึ่งที่เรพบเห็นได้คือ การลงทุนทางด้านอุปกรณ์ประกอบฉากทุกอย่าง ฉากต่างๆ ละครเกาหลีส่วนใหญ่จะใช้การเซทฉากของสถานที่หลักทั้งหมด เช่น บ้าน คอนโดมิเนียม โรงพยาบาล เป็นต้น ทำให้การจัดองค์ประกอบศิลป์เอื้อต่อการจัดแต่ง จัดวางให้สวยงาม การดีไซน์ฉากต่างๆ เป็นไปตามจินตนาการของผู้กำกับการแสดง และผู้กำกับศิลป์ อีกทั้งยังเอื้อต่อการถ่ายทำ การวางมุมกล้องของเจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพเพื่อเกิดความสวยงามทางภาพ เนื่องจากฉากเหล่านั้นส่วนมากสามารถขยับได้ เคลื่อนย้ายได้ ทำให้การวางมุมกล้องเกิดมิติทางภาพ และมีการกำหนดมุมภาพที่แปลกได้มากขึ้น เป็นการทำงานของสองฝ่ายที่สอดคล้องกันอย่างมาก

ซึ่งที่กล่าวมาจะค่อนข้างแตกต่างกับการทำงานด้านศิลป์ของละครโทรทัศน์ไทยอย่างชัดเจน งบประมาณทางศิลป์ของละครโทรทัศน์ไทยมักจะไม่ค่อยเซทกัน จะทำงานกันแบบใช้อุปกรณ์ประกอบฉากเข้าไปเสริมกับส่วนที่มีอยู่ หรือ ใช้ของที่มีตามสถานที่ถ่ายทำนั้นๆ มา จับขยับให้ได้มุมที่สวยงาม เหมาะสมตามสภาพ จึงมักขาดความประณีตในเรื่องความเหมาะสมและความงามไป

ในการสร้างมาตรฐานผู้กำกับศิลป์ของไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ ผู้กำกับศิลป์ของไทยต้องพยายามในการพัฒนางานของตนเองให้มากกว่าเดิม ใส่ใจในเรื่องรายละเอียด ความงามและมุมมองทางศิลปะที่มากขึ้น ศึกษาหาความแปลกใหม่ให้กับงานตลอดจนอบรมหาความรู้เปิดโลกทัศน์ของตัวเองให้มากขึ้น และเนื่องจากการมีงบประมาณการผลิตงานทางด้านศิลป์ที่จำกัด จึงต้องทำงานด้านการเตรียมงานหนักยิ่งขึ้น ทำการบ้านมากขึ้น เพราะการมีองค์ประกอบทางด้านศิลป์ที่ดี เหมาะสม และสวยงามในงานละครโทรทัศน์นั้น จะช่วยให้งานละครโทรทัศน์ของไทยมีความสมจริง มีความน่าเชื่อถือ มีความกลมกลืนสอดคล้องไปกับเรื่อง ผู้ชมที่รับเกิดการดูที่ลื่นไหล ไม่ติดขัด และเกิดอารมณ์ร่วมไปกับละครโทรทัศน์ไทย ซึ่งจะส่งผลให้ละครโทรทัศน์ไทยสามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศได้

ตำแหน่งที่ 6 เจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรม (Set Decorator)

Ivan Cury (1995:190) “เจ้าหน้าที่ศิลปกรรม ทำงานให้กับผู้กำกับศิลป์ บางโอกาสก็ทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบงาน และบางคนก็ทำหน้าที่เสริมสร้างบรรยากาศ งานแวดล้อมของงานละครให้ดูสมบรูณ์ยิ่งขึ้น”

เจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรมเป็นผู้ทำงานรับคำสั่งจากผู้กำกับศิลป์ มีหน้าที่จัดฉากสร้างฉาก คอยจัดหาอุปกรณ์ประกอบฉากให้กับละครโทรทัศน์โดยในการทำงานต้องมีมุมมองที่

เป็นไปในทิศทางเดียวกับผู้กำกับศิลป์ เพื่อทำงานประสานกันอย่างสอดคล้อง

ในการกำหนดด้านวุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรม ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการผลิตละครโทรทัศน์ได้ข้อมูลดังนี้

“อันนี้ลดลงมาได้ ถ้าผู้กำกับศิลป์ปริญญาตรี ฝ่ายศิลป์ก็น่าจะ ปวช. ก็ได้ เพราะมีหัวหน้าคุมการทำงานอีกที่ ส่วนนี้ก็รับคำสั่งแล้วก็ไปปฏิบัติตามอีกที่ ” (กฤษณ์ ศุภระมวงคณ , สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยวิเคราะห์วุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรมและกำหนดดังนี้ไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมปลาย หรือ ปวช. ขึ้นไปไม่จำกัดสาขา หรือ ได้รับการอบรมด้านศิลปกรรมและการออกแบบฉาก จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ใบประกาศนียบัตรวิชาชีพ ขึ้นไป หรือ ใบผ่านการอบรมด้านศิลปกรรมและการออกแบบฉาก จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - วุฒิการศึกษาที่ 0.2 คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรม ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.2 คะแนน เนื่องจากในตำแหน่งนี้การศึกษามีความสำคัญ เพื่อที่จะสามารถใช้ความรู้จากการศึกษา มาทำงานทางด้านศิลป์ของละครได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการของบทละครและผู้กำกับศิลป์

ในด้านของประสบการณ์ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรม ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญที่น่าสนใจ

“เราว่าคนกลุ่มนี้ทำละครมา 5 เรื่องก็พอแล้ว เขามีหัวหน้าคุมอยู่แล้ว ทำงานตามที่รับมอบหมาย” (ชานนท์ สมฤทธิ์ , สัมภาษณ์ , 12 ธันวาคม 2549)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรม จึงกำหนดดัชนีชี้วัดประสบการณ์ทำงานของตำแหน่งนี้ไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสิทธิภาพการทำงาน

- มีประสิทธิภาพในการทำงานด้านศิลปกรรมและออกแบบจากในผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใ้รับรองการปฏิบัติงานการทำงานด้านศิลปกรรมและออกแบบจากในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : มีการกำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด 0.3 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ประสิทธิภาพในการทำงานมีความสำคัญจึงกำหนดค่าคะแนน 0.3 คะแนน เป็นคะแนนจากการลำดับความสำคัญของประสิทธิภาพในการทำงานด้านศิลปกรรมและออกแบบจากผู้วิจัยได้ข้อมูลของการทำงานในตำแหน่งนี้ พบว่าการทำงานเป็นทีม การรับคำสั่งและนำไปปฏิบัติตาม ถือเป็นสิ่งสำคัญ แต่ในการพัฒนาตนเองในสายงานอาชีพต่อไป ต้องไม่แสวงหาความรู้ใหม่หาแนวคิดของตัวเองมานำเสนอผู้กำกับศิลป์ เพื่อเป็นการพัฒนางานทางศิลป์ที่ทำอยู่ให้ดียิ่งขึ้น

“ขั้นตอนในการทำงานตอนแรกพอเราได้บทมา เราก็ต้องคุยกันในที่มาก่อนพอคุยกันในที่เสร็จก็เอาบทมาเปิดดูว่า prop main ที่ใช้มันมีอะไรบ้าง พอเราดูเสร็จเราก็ต้องดู Art Director ที่เป็นคนกระจายงานเค้าจะมีความคิดที่เป็นกรอบมาให้เราอยู่แล้ว เพียงแต่ว่าเราต้องตีบทไปตามเค้า” (เจตนะ เชมสกุล, สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2549)

ในด้านใ้รับรองการผ่านงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายจากและศิลปกรรม ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใ้รับรองการผ่านงาน

- มีใ้รับรองการผ่านงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายจากและศิลปกรรม จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายจากและศิลปกรรม หรือผู้แนะนำไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีใ้รับรองการผ่านงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายจากและศิลปกรรมที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1 ฉบับ ในระดับดี ซึ่งใ้รับรองการผ่านงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายจากและศิลปกรรม มีการลงลายมือชื่อรับรองออกให้โดย

1. ผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรม หรือ
2. ผู้กำกับการแสดงละครที่ได้เคยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรม หรือ
3. ผู้กำกับศิลป์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรม หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรม

คะแนน : มีการกำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดใบรับรองการผ่านงาน 0.1 คะแนน และมีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรมทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.6 คะแนน โดยจากการกำหนดดัชนีชี้วัดทางวุฒิการศึกษามีค่าคะแนน 0.2 คะแนนจะมีความสำคัญมากกว่าใบรับรองการผ่านงานที่มีคะแนนคือ 0.1 คะแนน เนื่องจากการศึกษาทางด้านศิลป์เป็นการศึกษาเฉพาะทางที่ต้องอาศัยการเรียน การฝึกปฏิบัติ และการสร้างสมความรู้ จึงมีค่าความสำคัญออกมาเป็นค่าคะแนนที่มากกว่าใบรับรองการผ่านงาน ที่เป็นการรับรองความสามารถในการทำงาน แต่ในตำแหน่งนี้มีผู้กำกับศิลป์เป็นผู้กำกับงานศิลป์อยู่แล้ว การรับรองความสามารถจึงจำเป็นน้อยกว่าการศึกษา แต่ทั้งวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงานจะมีค่าคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีค่าคะแนน 0.3 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่าเป็นประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรม มีความสำคัญมากกว่าด้วยว่าการจัดหาอุปกรณ์ประกอบฉากที่สวยงาม เหมาะสมกับงานละครนั้น ต้องใช้มุมมองทางศิลป์ที่ดี และใช้โลกทัศน์ใหม่ที่ล้วนมาจากการได้รู้ได้เห็นที่มาจากกรณีประสบการณ์ที่ดีเพียงพอ

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรมในการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยพบว่าไม่ว่าจะเป็นละครโทรทัศน์ไทย หรือต่างประเทศ จะไม่มีความแตกต่างในตำแหน่งนี้ ดังนั้นปัจจัยนี้จะไม่นำมาคำนึงถึงในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

ตำแหน่งที่ 7 เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายนักแสดง (Wardrobe)

"ในการผลิตละครโทรทัศน์ที่มีนักแสดงจำนวนมากต้องการความพิเศษของฝ่ายเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของนักแสดงเข้ามาทำงานร่วม โดยเฉพาะงานละครย้อนยุคยังต้องการความพิเศษการทำงานของฝ่ายเครื่องแต่งกายต้องมีเสื้อผ้าก่อนการถ่ายทำการทำงานเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายต่อนักแสดง " (Ivan Cury 1995:191)

จากคำกล่าวของ Ivan Cury ฝ่ายเครื่องแต่งกายนักแสดงมีความจำเป็นในการผลิตละครโทรทัศน์ เนื่องจากผู้วิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายนักแสดงเป็นผู้สามารถออกแบบและจัดหาเครื่องแต่งกายของละครให้เข้ากับบุคลิกของตัวละคร เมื่อสวมใส่แล้วให้ความรู้สึกกลมกลืน สอดคล้องไปกับเรื่อง และสะท้อนบุคลิกของตัวละครนั้นๆออกมาอย่างชัดเจน

ในด้านวุฒิการศึกษาผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาประจำตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายนักแสดงดังนี้

“ม.6 หรือ ปวช. ก็พอแล้ว ถ้าไปตั้งมาตรฐานสูงเกินไปเนี่ยตายเลยนะ คนแบบนี้มันขึ้นอยู่กับพรสวรรค์เหมือนกันนะ ตรงเรื่องของมุมมองกับงานจริงๆมันสำคัญว่าการเรียนหนังสืออีกนะ” (มารุต สาโรวาท, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

ผู้วิจัยวิเคราะห์เกี่ยวกับวุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายนักแสดงจึงระบุดัชนีชี้วัดด้านการศึกษาของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายนักแสดงไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไปหรือได้รับการ อบรมการออกแบบเครื่องแต่งกายจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบสำเร็จวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป หรือ ใบผ่านการอบรมการออกแบบเครื่องแต่งกาย จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - วุฒิมัธยมศึกษาที่ 0.2 คะแนน การกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายนักแสดง ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.2 คะแนน เนื่องจากในตำแหน่งนี้การศึกษายังไม่เป็นสาระสำคัญ มีไว้เพื่อให้สามารถสื่อสารการทำงานอย่างเข้าใจกับทีมงานได้ จึงกำหนดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไปหรือได้รับการ อบรมการออกแบบเครื่องแต่งกายจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

ในด้านประสบการณ์ในการทำงานนั้นผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลของหลักการในการกำหนดประสบการณ์ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายนักแสดงไว้ดังนี้

“ประสบการณ์ของคนทำเสื้อผ้า 5 เรื่องก็พอแล้ว ทำมาหลายเรื่องมันจะรู้ระบบการทำงาน วิธีการแก้ปัญหาของงาน เดี่ยวเย็บตรงนี้เข้า แก๊ตตรงนี้ออก เอาชุดนี้มาใส่กับรองเท้านี้ พวกนี้มันต้องมีประสบการณ์มากพอจะถึงจะทำ” (กฤษณ์ ศุภระมงคล, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้านประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกาย ต้องอาศัยความเข้าใจในศาสตร์ของละครว่าการทำเครื่องแต่งกายในละครเป็นอย่างไร แบบไหนเหมาะ แบบไหนไม่เหมาะ แล้วอีกประการคือต้องเป็นผู้ที่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี เหล่านี้เกิดจากการใช้ประสบการณ์ทั้งสิ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกาย นักแสดงในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบริบรองการปฏิบัติงานการเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายเครื่องแต่งกาย นักแสดงในการผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่องไม่น้อยกว่า 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงานที่ 0.3 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายนักแสดง 0.3 คะแนน เนื่องจากการจัดเครื่องแต่งกายให้นักแสดงให้เหมาะสม ตรงกับบุคลิกตัวละคร เกิดความเชื่อ และนักแสดงมีความมั่นใจในการสวมใส่นั้น การทำงานมามาก การเข้าใจเรื่องราว และความรอบรู้ในการหาเครื่องแต่งกาย หรือแม้แต่การรู้จักผู้อุปถัมภ์จะช่วยให้การทำงานนั้นง่ายขึ้นนั้นแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์มีความสำคัญ

จากการได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นในส่วนของประสบการณ์นี้ผู้วิจัยได้ข้อมูลของการทำงานในตำแหน่งนี้ พบว่า คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกาย ต้องมีความรู้ด้านแฟชั่น การออกแบบ การผสมผสาน ไม่จำเป็นต้องจบด้านการออกแบบโดยตรง เพราะเป็นงานที่ไม่มีรูปแบบแน่นอน อาศัยการผสมผสานรู้จักอ่านบท ตีความหมาย รู้บุคลิกลักษณะของตัวละคร รูปร่างของนักแสดงด้วย ปรับให้เข้ากับกาลเทศะ

"ในการเตรียมงานเริ่มแรกก็คือเราก็ต้องอ่านบทก่อนแล้วก็ตีใจทัยว่านักแสดงแต่ละคนทีเล่นในเรื่องเป็นยังไง แล้วก็มืบทบาทยังไงแล้วก็คุยกับผู้กำกับ เราจะตีแต่แต่ละคนว่าต้องใช้ชุดสไตล์ไหน แล้วก็ขอสปอนเซอร์ แล้วก็มาจัดเตรียมของกัน เวลาออกกองตอนแรกเราก็จะมีประชุมก็จะรู้ว่าควีนี่ถ่ายอะไร ก็จะได้เตรียมการถูก" (นางลักษณ์ แผ้วสว่าง, สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม)

ในด้านใบรับรองการผ่านงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกาย ผู้วิจัยได้กำหนดดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกาย จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายของละคร หรือผู้แนะนำไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีใบรับรองการผ่านงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกาย ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1 ฉบับ ในระดับดี ใบรับรองการผ่านงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกาย มีการลงลายมือชื่อรับรอง ออกให้โดย

1. ผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกาย หรือ
2. ผู้กำกับการแสดงที่ได้เคยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายหรือ
3. องค์กรหรือหน่วยงานผลิตละครในฐานะผู้ว่าจ้างเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกาย หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถการทำงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกาย

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด -ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.1 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายที่ตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายนักแสดงทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.6 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา คือ 0.2 คะแนน สัดส่วนคะแนนจะมากกว่าใบรับรองการผ่านงานที่มีคะแนน 0.1 คะแนน เนื่องจากการได้เรียนรู้จากการศึกษา การเรียนเกี่ยวกับวิชาชีพทางนั้นเอื้อประโยชน์ต่อการทำงานในตำแหน่งจะช่วยให้มีความเข้าใจ การออกแบบเครื่องแต่งกายให้กับนักแสดงเพื่อมีความกลมกลืนไปกับตัวละครนั้นๆ นอกจากนั้นจะพบว่าทั้งสองดัชนีจะมีคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 0.3 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่าเป็นประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกาย มีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงาน การมีประสบการณ์มาช่วยทำให้การทำงานนั้นชัดเจน มีการดึงเอาบุคลิกของตัวละครออกมาได้ดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม เครื่องแต่งกายที่ดีจะช่วยให้ตัวละครเกิดความน่าเชื่อ มีความสวยงาม เสริมสร้างอารมณ์ในการชม

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายในการแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศ นั้น ฝ่ายนี้จะใช้ความสามารถในการออกแบบ จัดหาเครื่องแต่งกายสำหรับนักแสดงเพื่อเสริมบุคลิกตัวละครเหมือนกันในทุกประเทศ ดังนั้นผู้วิจัยสรุปได้ว่าปัจจัยนี้ยังไม่มีข้อที่ต่างกันมากนัก ยังสามารถแข่งขันกันได้ จึงไม่นำมาพิจารณาในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

ตำแหน่งที่ 8 ช่างทำผม (Hair dresser)

ช่างทำผมเป็นบุคลากรในการทำงานที่มักจะไม่มีความจำเป็นในการประชุมงานการผลิต ยกเว้นต้องมีความต้องการพิเศษของงาน เช่น ในการเตรียมงานผลิตบางครั้งอาจมีการต้องการเปลี่ยนบุคลิกของผู้แสดงโดยการใช้วิกผมเข้ามาช่วย ช่างทำผมก็จะถูกเรียกมาเพื่อทดลองการทำงานก่อนการปฏิบัติงานจริง (Ivan Cury 1995:191)

ช่างทำผมเป็นผู้ทำให้ทรงผมของนักแสดงให้เป็นตัวละครตามบทละคร ทำให้ตัวละครนั้นๆ มีความเด่นชัดในเรื่องของบุคลิกมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นผู้เสริมสร้างความสวยงามให้กับตัวละครร่วมกับช่างแต่งหน้าจึงได้นำบุคลากรช่างผมมาเป็นตำแหน่งที่จำเป็นของการสร้างเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ ซึ่งผู้วิจัยได้ข้อมูลในตำแหน่งช่างทำผมละครโทรทัศน์เกี่ยวกับวุฒิการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตละครโทรทัศน์ ดังนี้

“เราว่าคนที่ผ่านพวกสถาบันที่สอนเกี่ยวกับทำผมมา เช่น เกตุวดี เราว่าเขาประกอบอาชีพได้เลย แค่นี้ก็ได้แล้ว” (ขวลิต พงศ์ไชยยง ,สัมภาษณ์ 12 ธันวาคม 2549)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ด้านวุฒิการศึกษาของช่างทำผมจึงกำหนดดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาดังนี้

ดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป และ/หรือได้รับการอบรมการเป็นช่างทำผม จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป และ/หรือ ใบผ่านการอบรมด้านการทำผม จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษาที่ 0.2 คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งช่างทำผม ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.2 คะแนน เนื่องจากในตำแหน่งนี้การศึกษายังไม่มีความสำคัญมากนัก การศึกษามีเพื่อเป็นพื้นฐานการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ออกแบบทรงผม และเพื่อที่จะสามารถสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้ดี

ด้านของหลักการพิจารณาบุคลากรในการทำงานผลิตละครในส่วนของประสบการณ์การทำงานผู้วิจัยได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญดังนี้

"ควรมีประสบการณ์ในการทำงาน 5 เรื่องนะ จริงๆแล้วงานเขาก็ได้ไป มันต้องหัดดูแฟชั่น ติดตามเทรนด์ใหม่ๆ" (มารุต สาโรวาท, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกณฑ์ในการพิจารณาประสบการณ์ของการทำงานของช่างทำผม ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นช่างทำผมให้กับนักแสดง ในการผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใ้รับรองการปฏิบัติงานการเป็นช่างทำผมให้กับนักแสดง ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ประสบการณ์การทำงานที่ 0.3 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งช่างทำผม 0.3 คะแนน นั้น แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์มีความสำคัญต่องาน การทำผมนักแสดงนั้น ความชำนาญจากการทำงานมามากจะช่วยให้สามารถจัดทำทรงผมได้ตรงกับบุคลิกของนักแสดงและกลมกลืนกับตัวละครผสมกันได้อย่างลงตัว เพราะการทำผมในกองถ่ายละครไม่ใช่แค่เซท ไดร้ แต่ต้องมีการออกแบบทรงผมนักแสดงให้เข้ากับเรื่อง ประสบการณ์ที่ดีจะทำให้มีความเชี่ยวชาญในงานมากขึ้น

จากการได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นในส่วนของประสบการณ์นี้ ผู้วิจัยได้ข้อมูลของการทำงานในตำแหน่งดังนี้

"ต้องอ่านบทละครก่อน แล้วมาเห็นนักแสดงจริงที่รับบท ก็จะมีรู้ว่า หน้าแบบนี้ เล่นบทเป็นตัวอย่างนี้เราจะทำผมทรงอะไรให้เขา เราต้องทำผมให้เข้ากับหน้าเขา และไปกันได้กับลักษณะตัวละครในเรื่อง สิ่งสำคัญอีกอย่างของช่างทำผมคือ การทันสมัย ตามแฟชั่นอยู่ตลอด "

(สัมฤทธิ์ อุทธา, สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2549)

ในด้านของใบรับรองการผ่านงานของช่างผม ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานการเป็นช่างทำผม จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับช่างทำผมของละคร หรือ ผู้แนะนำไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย :- มีใบรับรองการผ่านงานช่างทำผม ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1 ฉบับ ซึ่งมีการลงลายมือชื่อรับรอง ออกให้โดย

1. ผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับช่างทำผม หรือ
2. ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับช่างทำผม หรือ
3. องค์กร หรือหน่วยงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้างช่างทำผม หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของช่างทำผม

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงานงานที่ 0.1 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งช่างทำผม ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งช่างทำผมทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.6 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาจะมีค่าคะแนน 0.2 คะแนนมากกว่า ใบรับรองการผ่านงานที่มีคะแนน 0.1 คะแนน เนื่องจากการได้เรียนได้อบรมมาทางสายวิชาชีพโดยตรงจะก่อให้เกิดความสามารถในการจัดแต่งทรงผมให้กับนักแสดงอย่างมาก ด้านการรับรองการทำงานเป็นเพียงการรับรองความสามารถในการทำงานเท่านั้น และจากค่าคะแนนทั้งสองดัชนี นั้นจะน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 0.3 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้าน การผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ ของช่างทำผม มีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงาน เนื่องจากการ ทำงานทำผมนั้นต้องการความสามารถในการออกแบบทรงผม จัดทำผมให้เกิดความสวยงาม เหมาะสมกับนักแสดง ถูกต้องกับตัวละครในเรื่อง เกิดความสมจริงเมื่อนักแสดงปรากฏเป็นตัวละคร และอีกประการคือเรื่องของความเร็วในการทำงานที่ต้องทำงานแข่งกับเวลาอยู่ตลอด ดังนั้น ความชำนาญจะเกิดจากการมีประสบการณ์ที่มากเพียงพอนั่นเอง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสรุปได้ว่าปัจจัยช่างทำผม ยังไม่ต้องนำมาคำนึงในการสร้าง มาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ เนื่องจากไม่มีความ แตกต่างกันของงานในตำแหน่งนี้ของการแข่งขัน

ตำแหน่งที่ 9 ช่างแต่งหน้า (Makeup artist)

Ivan Cury (1995:191) ได้ให้ความเห็นของช่างแต่งหน้าว่า "ทุกๆโครงการผลิตงานทางโทรทัศน์ต้องมีการแต่งหน้า ในขั้นพื้นฐานเกือบทั้งหมดงานช่างแต่งหน้าอาจจะไม่ได้เป็นแค่การมีแป้ง รองพื้น แต่เป็นผู้เสริมสร้างบุคลิกและความมั่นใจให้แก่ผู้แสดง"

ช่างแต่งหน้าเป็นผู้ที่แต่งแต้มความสวยงาม ความกลมกลืน ความสมจริง ของนักแสดงเมื่ออยู่หน้ากล้องโทรทัศน์ ช่างแต่งหน้าเป็นผู้ช่วยให้บุคลิกของตัวละครเด่นชัดขึ้น มีส่วนช่วยให้นักแสดงมีความมั่นใจในการแสดงมากขึ้นส่งผลต่องานแสดงที่ดีด้วย

ในด้านหลักเกณฑ์ในการพิจารณาวุฒิการศึกษาผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาของช่างแต่งหน้าไว้ดังนี้

"ช่างหน้า กับช่างผมเรื่องเรียนเนี่ยจะเหมือนกันนะ มันเป็นงานที่ไปด้วยกันตลอด การเรียนก็จะเหมือนกันเลยม.6 ก็ใช้ได้ แต่เขาจบการอบรมแต่งหน้าบางที่มันคนละสถาบันกัน ช่างแต่งหน้า เขาจะสอนแต่งหน้าโดยตรง" (ชานนท์ สมฤทธิ์ , สัมภาษณ์ , 12 ธันวาคม 2549)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์วุฒิการศึกษาช่างแต่งหน้าและได้กำหนดดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาดังนี้

ดัชนีชี้วัด -วุฒิการศึกษา

-มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไปและ/หรือได้รับการอบรมการแต่งหน้า จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบสำเร็จการศึกษาวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป และ/หรือ ใบผ่านการอบรมการแต่งหน้า จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - วุฒิการศึกษาที่ 0.2 คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งช่างแต่งหน้า ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.2 คะแนน การศึกษากำหนดไว้เพื่อเป็นพื้นฐานทางความคิดสร้างสรรค์งานการแต่งหน้าเพื่อนำไปใช้ในการทำงานแต่งหน้าได้เป็นอย่างดี

ด้านของประสบการณ์ในการทำงานผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์ในการกำหนดประสบการณ์ของช่างแต่งหน้าดังนี้

“เรื่องประสบการณ์มันจะเท่ากับช่างผมเลยนะ ก็ต้องไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง พวกนี้เขาจะเป็นมาก่อนทำงานแล้ว มันไม่ใช่ตำแหน่งที่เข้ามาหัดทำคือมันต้องเป็นมาเลยแล้วความเชี่ยวชาญ ความชำนาญค่อยมาหาจากประสบการณ์เอาได้” (กฤษณ์ ศุกระมงคล, สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประสบการณ์การทำงานของช่างแต่งหน้า และกำหนดดัชนีชี้วัดดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นช่างแต่งหน้านักแสดงในการผลิตละครโทรทัศน์ ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใ้รับการปฏิบัติงานการเป็นช่างแต่งหน้านักแสดงในการผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดประสบการณ์การทำงานที่ 0.3 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งช่างแต่งหน้า 0.3 คะแนนนั้น แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์มีความสำคัญในตำแหน่ง เพราะการผ่านทำงานแต่งหน้าละครมามากนั้นช่วยให้เกิดความชำนาญ ความสวยงาม ตรงตามบุคลิกของตัวละครได้เป็นอย่างดี และอีกประการคือในด้านของความคล่องแคล่ว รวดเร็ว จะช่วยให้กองถ่ายทำงานได้เร็วขึ้น ซึ่งผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำงานดังนี้

“ขั้นตอนแรกในการทำงานก็จะเอาบทมาอ่านศึกษาบุคลิกลักษณะของตัวละครแต่ละตัวก่อน แล้วมาวางว่าควรจะแต่งหน้ายังไงในบุคลิกของแต่ละคน ขณะถ่ายทำหลังจากแต่งหน้านักแสดงเสร็จแล้วก็ต้องดูแล เช่น เวลาออกไปหน้าฉาก ก็ต้องคอยซับคอยเติม หลังจากถ่ายทำเสร็จก็มีดูเทปเช็คงานตัวเองว่างงานที่ทำออกไปนั้นตรงตามที่วางไว้หรือเปล่า” (รัชดา ลอยชูศักดิ์, สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2549)

“ช่างแต่งหน้าที่เก่งที่ดี คือคนที่สามารถแต่งหน้าได้สวยงามและใช้เวลาให้น้อยที่สุด เพราะสิ่งที่มักจะต้องทำให้กองถ่ายต้องคอยมากที่สุดก็คือ การแต่งหน้า ทำผม ซึ่งก็เข้าใจว่ามันเป็นงานศิลปะที่ต้องการความประณีต มันเป็นเหมือนซุมพลังอันแรกทางการแสดงของนักแสดงเพราะเมื่อนักแสดงมั่นใจเรื่องความงามแล้วก็จะไม่พะวง” (ชนะ คราประยูร, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2549)

ในด้านของใบรับรองการผ่านงานของช่างแต่งหน้า ผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัด

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานการเป็นช่างแต่งหน้า จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับช่างแต่งหน้าของละครหรือ ผู้แนะนำไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : -มีใบรับรองการผ่านงานช่างแต่งหน้า ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี ซึ่งใบรับรองการผ่านงานช่างแต่งหน้า มีการลงลายมือชื่อรับรองออกให้โดย

1. ผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับช่างแต่งหน้า หรือ
2. ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับช่างแต่งหน้า หรือ
3. องค์กร หรือหน่วยงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้างช่างแต่งหน้า หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของช่างแต่งหน้า

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.1 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งช่างแต่งหน้า ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งช่างแต่งหน้าทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.6 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดทางวุฒิการศึกษาจะมีคะแนน คือ 0.2 คะแนน มากกว่าดัชนีทางใบรับรองการผ่านงานที่มี 0.1 คะแนน เนื่องจากการได้อบรมทางการแต่งหน้ามานั้นสำคัญมากเป็นพื้นฐานที่ต้องนำมาใช้เมื่อทำงานจริง การแต่งหน้าต้องเรียนรู้เรื่องทฤษฎีสี แสง ต่างๆ คุณสมบัติของเครื่องสำอางแต่ละประเภท เหล่านี้ล้วนมาจากการเรียนรู้ทั้งสิ้น ส่วนใบรับรองเป็นการยืนยันความสามารถและความประพฤติกการทำงานจึงมีความสำคัญน้อยกว่าวุฒิการศึกษา และทั้งสองดัชนีจะมีค่าคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 0.3 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่าเป็นประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ของช่างแต่งหน้า มีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษา และใบรับรองการผ่านงาน ประสบการณ์ในการแต่งหน้าที่ดีก่อให้เกิดความชำนาญ เกิดความสวยงามตรงตามบุคลิกของตัวละคร ความเข้าใจในตัวละคร การแต่งหน้าให้เหมาะสมกับทรงผม และเครื่องแต่งกาย เพื่อให้ตัวละครเกิดความสมจริงสวยงาม

ในการแต่งหน้านั้นนอกจากความสวยงามที่ก่อให้เกิดกับตัวละครแล้วมีส่วนช่วยในด้านความมั่นใจให้กับนักแสดง เมื่อนักแสดงเกิดความมั่นใจในตัวเองก็จะสามารถทำการแสดงออกมาได้ดี เป็นผลทำให้ละครโทรทัศน์ไทยเป็นที่ชื่นชอบของผู้ชมละคร

ในงานวิจัยนี้ตำแหน่งช่างแต่งหน้า ผู้วิจัยสรุปได้นำมาเป็นปัจจัยในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ เพราะผู้วิจัยเห็นว่าตำแหน่งช่างแต่งหน้ายังเป็นตำแหน่งที่ยังสามารถแข่งขันกันได้ระหว่างละครโทรทัศน์ไทยกับต่างประเทศ

ตำแหน่งที่ 10 เจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพ (Switcher)

“หน้าที่พื้นฐานของเจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพ คือ เลือกภาพที่เหมาะสมจากการถ่ายจากกล้องหลายตัว ,แสดงการเปลี่ยนภาพระหว่างกล้องสองตัว,สร้างหรือใส่เทคนิคพิเศษทางภาพ โดยรวมคือนำเสนอเลือกสรรภาพละครที่ดีให้แก่งานละครโทรทัศน์” (Zettl, 1997:324)

เจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพเป็นผู้มีหน้าที่เลือกภาพที่ดีที่สุดแล้วตัดต่อภาพละครในขั้นต้น จากการถ่ายทำผ่านกล้อง เพื่อถ่ายทอดการแสดงของนักแสดง และอารมณ์ของภาพที่ต้องการสื่อความหมายไปสู่ผู้ชมเสมือนได้อยู่ร่วมในเหตุการณ์นั้นๆเอง รวมทั้งเป็นหัวหน้าทีมของฝ่ายถ่ายทำทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ c.c.u, ช่างภาพ, ผู้ช่วยช่างภาพ, เจ้าหน้าที่บันทึกเสียง

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตละครโทรทัศน์เกี่ยวกับวุฒิการศึกษาในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพดังนี้

“จะหนักไปทางพวกรงานทางด้านเทคนิคที่เรียนรู้ได้จากการเรียนเทคนิคเฉพาะทาง แต่เจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพต้องเป็นหัวหน้างานของพวกตากล้อง พวก c.c.u. พวกทีมเสียง เป็นหัวหน้างานเขาก็น่าจะมีความรู้หน่อยนะ” (ชานนท์ สมฤทธิ์ , สัมภาษณ์ , 12 ธันวาคม 2549)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์วุฒิการศึกษาของตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพ จึงกำหนดดัชนีชี้วัดทางวุฒิการศึกษาไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือปวช. ขึ้นไป สาขาช่างเทคนิคการถ่ายภาพหรือสาขาใกล้เคียง และ/หรือได้รับการอบรมการเป็นเจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - ใบสำเร็จวุฒิศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือใบสำเร็จการศึกษาระดับวิชาชีพขึ้นไป และ/หรือ ใบผ่านการอบรมการเป็นเจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษาที่ 0.4 คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ด้านวุฒิการศึกษาได้กำหนดค่าคะแนนวุฒิการศึกษา 0.4 คะแนน เนื่องจากการศึกษาตรงทางสาขาวิชาที่เรียน การมีพื้นฐานที่ดีทางวิชาชีพมานั้นจะช่วยในการพัฒนางานการเป็นเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพที่ดีได้ และการได้รับการอบรมทางวิชาชีพจะช่วยให้เกิดความรู้เพื่อนำไปพัฒนางานได้

ด้านประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพ ในการกำหนดดัชนีชี้วัด ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญดังนี้

“ปกติswitcher ประสบการณ์ไม่เท่าไหร่นะ ถ้าขึ้นมาทำswitch ได้เนี่ย เรื่องหนึ่งถ้ารอดมันก็เป็นswitcher ได้แล้วไง ยิ่งบางที่มันคลิกกับผู้กำกับไง เรื่องเดียวก็โดนกันแล้วก็จะไปได้เร็ว”

(มารุต สราโรวาท,สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

“เจ้าหน้าที่ติดต่อภาพเป็นพวกที่ไม่ต้องมาทำงานpre-production เขาจะสามารถรับงานได้มากกว่า ปีหนึ่งก็น่าจะสัก 3 เรื่องประสบการณ์สัก 3 ปีก็ตกประมาณ10 เรื่องน่าจะโอเคแล้วนะสำหรับตำแหน่งนี้” (กฤษณ์ ศุกระมงคล ,สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2550)

จากการวิเคราะห์ผู้วิจัยกำหนดดัชนีชี้วัดประสบการณ์ทำงานของเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

-มีประสบการณ์ในการติดต่อภาพในการผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า จำนวน 10 เรื่อง 240ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - ใ้รับรองการปฏิบัติงานการถ่ายภาพในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่องจำนวน 240 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงานที่ 1.2 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่แต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพไว้ที่ 1.2 คะแนน ดังนั้นประสบการณ์มีความสำคัญต่องานในตำแหน่ง ความชำนาญในการวางมุมภาพ การเข้าใจทิศทางกล้อง ความสามารถในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการติดต่อภาพ การแก้ปัญหาในส่วนของการทำงานเป็นหัวใจของงานเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพทั้งสิ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นในส่วนของประสบการณ์ดังต่อไปนี้

“จบจากมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ก่อนที่จะมาทำงานนี้ได้ก็ประสบการณ์เรื่องแรก คือถ่ายหนังฟิล์ม 35 มม. ก็ทำงานมาเรื่อยจนมาทำมิวสิกวิดีโอ แล้วก็เปลี่ยนมาทำละครให้บริษัทกันตนา ก็เปลี่ยนมาเรื่อยทำมาเรื่อยสะสมประสบการณ์ ด้วยการเป็นตากล้อง ก่อนที่จะมาเป็น ตากล้องก็ต้องจัดแสงเค้าก็จะสอนเรื่องจัดแสง เรื่องระบบต่างๆ” (ดิเทพ ชัยชยานันท์, สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม, 2549)

ด้านใบรับรองการผ่านงาน ผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัดของเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

มีใบรับรองการผ่านงานการกำกับภาพงานละครโทรทัศน์จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับ เจ้าหน้าที่ติดต่อภาพละครโทรทัศน์ และผู้แนะนำ ไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีใบรับรองการผ่านงานการติดต่อภาพละครโทรทัศน์ที่เป็นเอกสาร ไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี ออกให้โดย

1. ผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพ หรือ
2. ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับผู้กำกับการ หรือ
3. องค์กร หรือหน่วยงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้างเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพ หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของผู้กำกับการแสดง

คะแนน : - กำหนดค่าดัชนีชี้วัดใบรับรองการผ่านงาน 0.4 คะแนน โดยมีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพละครโทรทัศน์ที่ตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 2 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา และใบรับรองการผ่านงานจะเท่ากันคือ 0.4คะแนน การได้เรียนรู้การทำงานจากการศึกษามีความจำเป็นเท่ากับการรับรองความสามารถในการทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพ ซึ่งทั้งสองดัชนีมีค่าคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 1.2 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์มีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงาน เนื่องจากงานในตำแหน่งนี้ต้องใช้ความชำนาญที่เกิดจากประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับฝ่ายต่างๆ เพื่อส่งเสริมงานซึ่งกันและกัน ต้องกำหนดมุมกล้อง การเคลื่อนกล้อง เพื่อสื่อความหมายของภาพ ต้องทำงานกับทีมไฟเพื่อกำหนด

ทิศทางของแสง ต้องทำงานส่งเสริมองค์ประกอบทางศิลปะกับฝ่ายศิลป์ ต้องวางมุมนกกล้องเพื่อสื่อความหมายทางการแสดงให้กับผู้กำกับ และต้องตัดต่อภาพ วางมุมนกกล้องเพื่อปกปิดจุดด้อย เสริมจุดเด่นให้แก่นักแสดง เหล่านี้ล้วนเป็นงานที่เกิดจากความมีประสบการณ์ทั้งสิ้น

ในการแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศ โดยเฉพาะเกาหลีใต้ถือว่าเป็นงานละครโทรทัศน์ที่มีชื่อเสียงในด้านการวางมุมนกกล้องที่มีการสื่อความหมายทางภาพได้อย่างดี มุมภาพของละครช่วยบ่งบอกอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละคร และของเรื่อง มีการถ่ายทำที่มีองค์ประกอบทางภาพที่มีความสวยงาม ซึ่งในการถ่ายทำละครโทรทัศน์ของเกาหลีส่วนใหญ่จะเป็นการวางมุมนกกล้องในลักษณะกล้องเดียว เหมือนกับการถ่ายภาพยนตร์ทั่วไป ทำให้สามารถวางองค์ประกอบของภาพได้สวยงามกว่าการถ่ายละครแบบหลายกล้องแบบของละครไทยที่จะมีเรื่องข้อจำกัดในการวางมุมนกกล้องที่จำกัด ละครโทรทัศน์ไทยสามารถถ่ายทำแบบกล้องเดียวเช่นกัน และเคยมีผู้ทำแล้วแต่ก็ไม่สำเร็จในแง่ของการทำงาน ซึ่งด้วยละครโทรทัศน์ไทยถูกบีบด้วยเรื่องของเวลา และงบประมาณการผลิต เพราะการถ่ายกล้องเดียวจะเกิดความล่าช้าในการทำงานซึ่งจะกระทบกับทุกส่วนของการผลิต ในเรื่องของเวลาก็จะเสียเวลาของนักแสดงที่จะต้องแสดงซ้ำๆ หลาย ครั้ง จนเกิดความเบื่อหน่าย อันเนื่องจากนักแสดงไทยยังขาดเรื่องของความอดทนและวินัยในการทำงานอย่างมาก ในส่วนของงบประมาณก็จะเกิดการใช้คิวถ่ายมากขึ้น ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำทุกส่วนก็จะมากตามกันไป ไม่ว่าจะเป็นค่าเช่ากล้อง เช่าไฟ ค่าอุปกรณ์ประกอบฉาก ค่าเช่าเครื่องแต่งกาย เป็นต้น และด้วยปัญหาทั้งหมดเหล่านี้ละครโทรทัศน์ไทยจึงนิยมถ่ายแบบใช้ 2-3 กล้องผ่านการตัดต่อภาพจากในรถ ob ที่ให้ความรวดเร็ว สะดวกสบาย แต่ขาดในเรื่องของความสวยงามและการสื่อความหมายด้วยภาพไป

ดังนั้นเจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพของละครโทรทัศน์ไทยต้องพยายามปรับปรุงการทำงานในการกำหนดมุมนกกล้อง ด้วยการศึกษาวิธีการสื่อความหมายทางภาพในแบบที่การทำงานหลายกล้องจะสามารถทำได้ และต้องทำงานอย่างหนักเพื่อที่จะวางมุมนกกล้องให้เกิดความสวยงามทางภาพ เนื่องจากการกำหนดมุมนกกล้องที่สวยงาม ก่อเกิดความพึงพอใจ สร้างอรรถรสในการชม ส่วนในการตัดต่อภาพที่ดีช่วยสื่อความหมายทางการแสดงที่ออกมาจะช่วยส่งเสริมงานละครให้มีความน่าชม น่าติดตาม ในการผลิตละครโทรทัศน์เจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพต้องทำงานร่วมกับผู้กำกับการแสดงมากขึ้น เพื่อการปรึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดของละครในแต่ละฉาก การหาซึ่งหัวใจของฉากที่ต้องการสื่อความหมายถึงผู้ชม ต้องทำงานร่วมกับนักแสดงในการกำหนดมุมทางการแสดงของนักแสดงให้สัมพันธ์กับทิศทางของกล้อง นั่นคือ ต้องมีการพูดคุยกันมากขึ้นระหว่างเจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพกับนักแสดงเพื่อช่วยให้การแสดงออกมาสื่อสารหรือ สื่อความหมายให้มากที่สุด อีกทั้งเจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพต้องทำงานร่วมกับผู้กำกับศิลป์ในการร่วมกันเสริมแต่งองค์ประกอบศิลปะร่วมกับองค์ประกอบภาพ เพื่อให้งานถ่ายทำที่ออกมามีมิติ ความสวยงาม และสื่อความหมายมากที่สุด

เป็นการทำงานในลักษณะที่ต้องสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพต้องทำงานกับบุคลากรหลายตำแหน่งตามที่กล่าวมาแล้ว เพื่อช่วยให้ละครโทรทัศน์ของไทยสามารถพัฒนาการกำกับภาพละครโทรทัศน์ให้มีมาตรฐานเพียงพอในการแข่งขันกับละครจากต่างประเทศ

ตำแหน่งที่ 11 ผู้กำกับแสง (Lighting Designer)

“แสงและฉากจำเป็นจะต้องสอดคล้องกลมกลืนกันมากที่สุด เพราะต่างก็พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ในอันที่จะให้ผลรวมที่สมบูรณ์ที่สุด เพราะทั้งสองสิ่งนี้ใช้เพียงเพื่อช่วยให้นักแสดงเล่าเรื่องราวออกมาได้ดีเท่านั้น” (Edward A. Wright, นพมาศ ศิริกายะ แปล, 2525:236)

ในความคิดเห็นของผิน เกரியงไกรสกุล ผู้กำกับการแสงได้ให้ความสำคัญของแสงในงานละครโทรทัศน์ดังนี้

“แสงในละครสำคัญมาก มันทำให้คุณภาพของภาพที่ออกมาดี แสงมันจะช่วยให้ภาพออกมาแล้วมีระดับมากขึ้น ทำให้ละครมันดูน่าสนใจมากขึ้นอีกเยอะ” (ผิน เกரியงไกรสกุล, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2550)

เนื่องด้วยการจัดแสงเป็นส่วนที่ช่วยให้องค์ประกอบของงานละครมีความสมบูรณ์ขึ้น ละคร ซึ่งการจัดแสงที่ดีจะต้องส่งเสริมบรรยากาศของเรื่อง และอารมณ์ของการแสดงของนักแสดง ช่วยในการสื่อสารกับผู้ชมได้ครบถ้วนมากขึ้น ผู้กำกับแสงจึงเป็นผู้ออกแบบวางแผนเกี่ยวกับเรื่องแสง และต้องตรวจสอบว่าแสงนั้นถูกต้องตามที่ผู้กำกับต้องการหรือไม่

ในด้านเกณฑ์ของวุฒิการศึกษาที่จะนำมาเป็นหลักการในการสร้างมาตรฐานผู้วิจัยได้ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการผลิตละครดังนี้

“จริงๆวุฒิการศึกษาไม่ได้เน้นจบแค่ ม.3 ก็ได้เพราะพวกนี้มักจะมาจากใต้เต้า จากเด็กยกไฟก็พัฒนากันขึ้นมาเป็นผู้กำกับแสง งานแบบนี้ไม่ใช่มาแล้วเป็นเลยนะมันต้องใช้ประสบการณ์” (กฤษณ์ ศุกระมงคล, สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์วุฒิการศึกษาของผู้กำกับแสงและกำหนดดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาดังนี้

ดัชนีชี้วัด -วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมปลาย หรือ ปวช. ขึ้นไปสาขา ออกแบบนิเทศศิลป์ วิชาจิตรศิลป์ หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง และ/หรือได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ในการจัดแสงสำหรับการถ่ายทำละครโทรทัศน์ จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือใบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นไป และ/หรือ ใบผ่านการอบรมเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ในการจัดแสง สำหรับการถ่ายทำละครโทรทัศน์

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด –วุฒิการศึกษาที่ 0.2คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งผู้กำกับแสง ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.2 คะแนน เนื่องจากในตำแหน่งนี้การศึกษามีความสำคัญความรู้ความสามารถทางด้านเทคนิคเป็นสิ่งที่ต้องการ การศึกษาเรียนรู้มาอย่างดี ถือเป็นพื้นฐานในการทำงานที่จะสามารถพัฒนางานการจัดแสงต่อไปได้เป็นอย่างดี

ทางด้านประสบการณ์ในการทำงาน ผู้เชี่ยวชาญทางการผลิตละครได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้

“ส่วนใหญ่กราฟเฟอร์จะมาจากการไต่เต้าขึ้นมาจากเด็กไฟ เป็นหัวหน้าไฟ แล้วก็มาเป็นกราฟเฟอร์ คนถามตรงนี้มันต้องการประสบการณ์ที่มากพอถึงจะทำได้ เราว่า 10 เรื่องยังน้อยไปเลย มันจะตกประมาณ 3 ปี” (ราเมศร์ เรื่องประทุม, สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2549)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้กำกับแสงพบว่าผู้กำกับแสงว่า เนื่องจากการถ่ายทำละครในแต่ละครั้งแต่ละฉากจะต้องจัดแสงใหม่ตลอด ทุกครั้งต้องการความเร็วคู่กับความสวยงาม สมจริง เป็นงานที่ต้องใช้ความชำนาญ การแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น อาจจะจากการชำรุดของดวงไฟ การมีพื้นที่จำกัดในการทำงาน สภาพดินฟ้าอากาศ อีกทั้งต้องทำงานในฐานะหัวหน้าทีมไฟ จึงต้องใช้ประสบการณ์ที่ดีและมากพอเพื่อจัดการกับงานทุกอย่างให้ลุล่วงลงไปได้ ดังนั้นจึงกำหนดดัชนีชี้วัดประสบการณ์ของผู้กำกับแสงดังต่อไปนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นผู้กำกับแสง ในการผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง 240 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบรับรองการปฏิบัติงานการเป็นผู้กำกับแสง ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง 240 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงานที่ 0.4 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสพการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้กำกับแสง 0.4 คะแนนนั้น แสดงให้เห็นว่าประสพการณ์มีความสำคัญ ในตำแหน่งผู้กำกับแสง ระดับการศึกษา ไม่สำคัญ เท่ากับประสพการณ์การทำงานโดยตรงที่ได้รับจากการทำงาน ความรู้ความสามารถที่ได้สั่งมาจากการทำงานจริงทั้งสิ้น

"จบการศึกษา มศ.3 ตอนนี้เป็นผู้กำกับแสงให้กับละครเข้ามาทำได้ประมาณ 20 ปีแล้ว แต่เริ่มต้นจากการทำโฆษณามาก่อนแล้วมาทำหนังไทย หน้าที่ในการทำงานก็จะคอยดู Mood แล้วก็ Tone ของเรื่องว่าต้องการอารมณ์ไหนยังไง ต้องรู้เรื่องย่อและอ่านบทย่อนิดหน่อย และก็ได้เห็น Location บ้างจะให้เห็นหลากหลาย ปัญหาในการทำงานมันก็มีก็จะต้องมีการแก้ปัญหา เฉพาะหน้า เวลาที่มี Out Door ก็จะมีในเรื่องของดินฟ้าอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย"

(เสริมสันต์ เสริมกิตติสวัสดิ์,สัมภาษณ์ 25 สิงหาคม 2549)

ในการจัดแสงของงานละครโทรทัศน์ ผู้กำกับแสงต้องมีการศึกษาบทละครก่อนว่าจากนั้นมีอารมณ์อย่างไร ต้องการความรู้สึกอะไรในฉาก ประกอบกับความต้องการของผู้กำกับการแสดง ด้วยว่ามีความต้องการอะไรบ้าง จัดไฟตามอารมณ์ของเรื่องและตัวละคร

ในส่วนของหลักเกณฑ์ของใบรับรองการผ่านงานของผู้กำกับแสงนั้น ผู้วิจัยกำหนดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานการเป็นผู้กำกับแสง จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับผู้กำกับแสงของละคร หรือผู้แนะนำไม่น้อยกว่า 1ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย :- มีใบรับรองการผ่านงานผู้กำกับแสง ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1ฉบับในระดับดี ซึ่งใบรับรองการผ่านงานผู้กำกับแสง มีการลงลายมือชื่อรับรองออกให้โดย

1. ผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับผู้กำกับแสง หรือ
2. ผู้กำกับแสดงละครที่ได้เคยทำงานร่วมกับผู้กำกับแสง หรือ
3. องค์กร หรือหน่วยงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้างผู้กำกับแสง หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของผู้กำกับแสง

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.2 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งผู้กำกับแสง ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งผู้กำกับแสงทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.8 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดคุณวุฒิการศึกษาจะมีคะแนนเท่ากันกับใบรับรองการผ่านงาน คือ 0.2 คะแนน ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานของการจัดแสงจะช่วยส่งเสริมในการทำงานจริง ซึ่งจำเป็นเท่ากับการรับรองความสามารถในการทำงานของผู้กำกับแสง ทั้งสองดัชนีนั้นมีค่าคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 0.4 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ของผู้กำกับแสง มีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงาน เนื่องด้วยความสามารถในการจัดแสงสำคัญ การชำนาญจะช่วยให้การจัดแสงมีความสวยงาม สมจริง สร้างบรรยากาศให้กับละครได้เป็นอย่างดี ประกอบกับประสบการณ์ที่มาก ความเข้าใจลักษณะของแสง การเลือกใช้โคมไฟ อุปกรณ์ไฟ จะช่วยคงถ่ายในเรื่องของความรวดเร็วในการจัดแสงได้เป็นอย่างดี

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ในตำแหน่งผู้กำกับแสง ผู้วิจัยไม่นำผู้กำกับแสงมาพิจารณาในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ เนื่องด้วยด้านการจัดแสงของละครโทรทัศน์ไทยนั้นยังสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

ตำแหน่งที่ 12 เจ้าหน้าที่จัดแสง (Lighting Crew)

“เป็นกลุ่มคนทำงานที่รับผิดชอบในการทำงานทางด้านอุปกรณ์การทำงานของไฟ และ กล้องเป็นผู้ติดตั้งและบังคับการใช้อุปกรณ์พิเศษของกล้อง” (Lynne Rogers, 1997:146)

จากข้อความข้างต้นผู้วิจัยได้ให้ขอบข่ายหน้าที่ของเจ้าหน้าที่จัดแสง เป็นผู้ช่วยของผู้กำกับแสง คอยรับคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้กำกับแสงในการติดตั้งไฟ โยกย้าย จัดไฟ ลากสายไฟ และยังทำหน้าที่เป็นกริปอีกด้วย เช่น เซ็นดอลลี โยกเครน ขึ้นแพทฟอร์ม ปลดอยสมิค์

ในด้านของวุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่จัดแสง เพื่อนำมาสร้างเกณฑ์มาตรฐานผู้เชี่ยวชาญได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“ด้วยงานตำแหน่งนี้แค่ยกไฟ หมุนไฟ การจัดแสงเป็นหน้าที่ของผู้กำกับแสงมากกว่า ดังนั้นเจ้าหน้าที่จัดแสงเหมือนงานที่ใช้แรงงานมากกว่า เรียนจบแค่ ม.3 ก็ได้แล้ว”

(มารุต สาโรวิท,สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

“ต้องผ่านการอบรมด้านการจัดแสงด้วย เพราะพวกนี้จะเหมือนเด็กฝึกงาน ต้องฝึกก่อนทำงานจริงเพราะเขาจะสอนลายน์สายอย่างไร เอาหัวไหนต่อหัวไหนต้องรู้หมด ไฟ 2 k กับไฟ 1800 หม้อไม่เหมือนกันอยู่แล้ว” (ชวลิต พงศ์ไชยยัง ,สัมภาษณ์ 12 ธันวาคม 2549)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้วจัดทำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่จัดแสง จึงได้ระบุดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาดังนี้

ดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป และผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพ การจัดแสงจากบริษัทผู้ให้บริการอุปกรณ์ไฟเอง

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป และใบผ่านการ อบรมจากบริษัทผู้ให้บริการอุปกรณ์ไฟ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษาที่ 0.1 คะแนน มีการกำหนดค่า คะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งผู้กำกับแสง ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.1 คะแนน เนื่องจากใน ตำแหน่งนี้การศึกษายังไม่มีความสำคัญต่อการทำงานมากนัก ความรู้จากการศึกษาเพื่อช่วยใน การสื่อสารระหว่างการทำงานและการอบรมการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

ในด้านของประสบการณ์ในการทำงานของเจ้าหน้าที่จัดแสง ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเพื่อ ใช้ในการวิเคราะห์หลักในการพิจารณาดังนี้

“พวกนี้ประสบการณ์ 3 เรื่อง ก็ประมาณ 1 ปี ผ่านขั้นทดลองงานแล้ว พอแล้วทำงานได้ แล้ว” (มารุต สโรวาท, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่จัดแสง จึงกำหนดดัชนีชี้วัดดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นเจ้าหน้าที่จัดแสง ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ ที่ได้รับ การออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง จำนวน 72 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อย กว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบรับรองการปฏิบัติงานการเป็นเจ้าหน้าที่จัดแสงในการผลิตละคร โทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง จำนวน 72 ตอน (ความยาว ต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงานที่ 0.2 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสพการณ์การทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่จัดแสง 0.2 คะแนนนั้นแสดงให้เห็นว่าประสพการณ์มีความสำคัญ ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่จัดแสง ระดับการศึกษา ไม่สำคัญเท่ากับประสพการณ์การทำงานโดยตรงที่ได้รับจากการทำงาน ความรู้ความสามารถที่ได้สั่งมาจากการทำงานจริงทั้งสิ้น

หน้าที่สำคัญของเจ้าหน้าที่จัดแสง คือต้องรู้จักไฟทุกดวงว่า แต่ละดวงมีคุณสมบัติอย่างไร และรู้จักอุปกรณ์ไฟทุกอย่าง รวมถึงอุปกรณ์เสริมช่วยในการถ่ายทำ เช่น ดอลลี ที่ช่วยในการเคลื่อนกล้องในกรณีที่ต้องการภาพที่เคลื่อนไหว , แครน ที่ช่วยเคลื่อนภาพในระนาบบน , แพลทฟอร์ม ที่ไว้สำหรับการติดตั้งอุปกรณ์ไฟหรือกล้องเพื่อให้ได้มุมที่สูงกว่าปกติ รวมถึงปล่อยควันเสริม ในส่วนของใบรับรองการผ่านงานของเจ้าหน้าที่จัดแสงนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานการเป็นเจ้าหน้าที่จัดแสง จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับเจ้าหน้าที่จัดแสงของละครไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย :- มีใบรับรองการผ่านงานเจ้าหน้าที่จัดแสง ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี ซึ่งมีการลงลายมือชื่อรับรองโดย

1. ผู้กำกับแสงละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานกับเจ้าหน้าที่จัดแสง หรือ
2. องค์กรหรือหน่วยงานผู้ให้บริการเช่าอุปกรณ์ไฟในฐานะผู้ว่าจ้างเจ้าหน้าที่จัดแสง หรือ
3. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของเจ้าหน้าที่จัดแสง

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.1 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่จัดแสง ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งเจ้าหน้าที่จัดแสงทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.4 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา และใบรับรองการผ่านงานจะเท่ากันคือ 0.1 คะแนน เพราะมีวุฒิการศึกษาและผ่านการอบรมทางการจัดไฟและการใช้อุปกรณ์ต่างๆมีความสำคัญเท่ากับการที่เจ้าหน้าที่จัดแสงมีผู้รับรองความสามารถในการปฏิบัติงานได้ แต่ทั้งสองดัชนีมีค่าคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสพการณ์ที่มีคะแนน 0.2 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่า ประสพการณ์ในการทำงานด้าน

การผลิตละครโทรทัศน์ของเจ้าหน้าที่จัดแสงมีความสำคัญในด้านของความชำนาญงานที่จะเกิดขึ้นจากการผ่านงานมามากหลายเรื่อง จะต้องทำงานกับการจัดแสง รูปแบบการจัดแสง การแก้ปัญหาการจัดแสงและการใช้อุปกรณ์ที่แตกต่างกันไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าประสบการณ์การทำงานเป็นสิ่งสำคัญต่อเจ้าหน้าที่จัดแสงอย่างมาก

ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่จัดแสงในช่วงการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลได้ว่าปัจจัยนี้ยังไม่มีผลคำนึงถึงในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขัน เนื่องจากเจ้าหน้าที่จัดแสงเป็นตำแหน่งงานที่สามารถแข่งขันได้

ตำแหน่งที่ 13 เจ้าหน้าที่บันทึกเสียง (Sound Operator)

Zetti (1997:199) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเสียงว่า “ การรับชมภาพทางโทรทัศน์นั้น หากไม่มีเสียงแล้วเราจะไม่มีทางรู้ได้เลยว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างในเรื่อง แต่นานเท่ากับเราสามารถได้ยินเส้นของเสียง เราสามารถทำกิจกรรมอื่นแต่ก็ยังรับรู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง อาจมีคนเคยบอกว่า ภาพหนึ่งภาพให้ความหมายเท่ากับคำเป็นพันคำ นั้นใช้ไม่ได้กับโทรทัศน์ เพราะข้อมูลมากมายถูกส่งออกมาจากการสนทนากัน เสียงมีความสำคัญในการสร้างอารมณ์ของการแสดง”

จากความสำคัญของเสียงในการสื่อสารผ่านทางโทรทัศน์ของ Zetti ทำให้ผู้ที่ทำการเก็บเสียงนั้นคือ เจ้าหน้าที่บันทึกเสียง มีความจำเป็นในการทำงานการผลิตละครเพื่อที่จะเก็บเสียงให้ผู้แสดงสามารถสื่อสารผู้ชมได้อย่างดี โดยเป็นผู้ควบคุมและบันทึกสัญญาณเสียงที่มีเกิดขึ้นทั้งหมดในการถ่ายทำให้เป็นไปตามมาตรฐานทางเทคนิคในการใช้งานแต่ละแบบ

ในด้านของวุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่บันทึกเสียง เพื่อนำมาสร้างเกณฑ์มาตรฐานผู้เชี่ยวชาญได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“สำหรับช่างเสียงเนี่ย ปวช. ก็ได้แล้วนะตำแหน่งนี้ เดี่ยวนี้ปวช. ก็ทำได้ทุกอย่างแล้ว เขาเรียนกันเยอะกว่าเมื่อก่อนมากนะ แล้วอุปกรณ์เสียงมันไม่ยุ่งยากซับซ้อนไง ” (กฤษณ์ ศุภระมงคล , สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้วจัดทำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่บันทึกเสียง จึงกำหนดดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาดังนี้

ดัชนีชี้วัด -วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมปลาย หรือ ปวช.ขึ้นไป และ/หรือ ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์บันทึกเสียงสำหรับการผลิตละครโทรทัศน์ จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : -ใบวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมปลาย หรือ ใบสำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ขึ้นไป และ/หรือ ใบผ่านการอบรมเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์บันทึกเสียง สำหรับการผลิตละครโทรทัศน์

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - วุฒิการศึกษา 0.2 คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บันทึกเสียง ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.2 คะแนน เนื่องจากในตำแหน่งนี้การศึกษาในระดับมัธยมตอนต้นเพียงพอกับงานในหน้าที่รับผิดชอบ และก่อนการทำงานบริษัทต้นสังกัดต้องมีการอบรมการทำงานโดยตรงอยู่แล้ว

ในด้านของประสบการณ์ในการทำงานของเจ้าหน้าที่บันทึกเสียง ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์หลักในการพิจารณาดังนี้

“การทำงานบันทึกเสียงประสบการณ์สัก 5 เรื่องก็พอได้แล้ว มันเป็นงานที่ค่อนข้างเหมือนเดิมตลอด ก็ใส่วอยส์เลส แล้วฟังคลื่นเสียง มีคลื่นแทรกแก้งังไป ปัญหาพวกนี้มันจะซ้ำๆอยู่แล้ว” (กฤษณ์ ศุกระมงคล ,สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ด้านประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่บันทึกเสียงจึงกำหนดเป็นดัชนีชี้วัดดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นเจ้าหน้าที่บันทึกเสียง ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง จำนวน 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบรับรองการปฏิบัติงานการเป็นเจ้าหน้าที่บันทึกเสียง ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง จำนวน 120 ตอน หรือ (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ประสบการณ์การทำงานที่ 0.3 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บันทึกเสียง 0.3 คะแนนนั้นแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์มีความสำคัญ ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บันทึกเสียงการที่มี

ประสบการณ์ที่ดีเกิดจากการสร้างความชำนาญการทำงานโดยตรง และช่วยให้งานการบ้านที่กเสียงละครโทรทัศน์มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลของการบ้านที่กเสียงดังนี้

"ต้องมีคุณลักษณะที่มีประสาทุที่ดีมาก ต้องเข้าใจเสียงต่างๆ ได้ดี รู้จักอุปกรณ์ที่ใช้ ไม่ว่าจะ เป็นวายเป็นเลส สายไมค์ ไมค์บูม การบ้านที่กเสียงต้องตรวจดูว่าได้คุณภาพเสียงตามvector scope หรือไม่ เพราะเรื่องเสียงเป็นเรื่องละเอียดอ่อน มีรถยนต์ดัง เครื่องบินผ่าน รถไฟแล่น เรือวิ่ง เหล่านี้ เป็นอุปสรรคสำคัญในการทำงาน" (มณฑล สุชี, สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2549)

ในส่วนของหลักเกณฑ์ของใบรับรองการผ่านงานของเจ้าหน้าที่บ้านที่กเสียงนั้น ผู้วิจัย กำหนดดัชนีชี้วัดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานการเป็นเจ้าหน้าที่บ้านที่กเสียง จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับเจ้าหน้าที่บ้านที่กเสียงของละครไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย :- มีใบรับรองการผ่านงานเจ้าหน้าที่บ้านที่กเสียง ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี ซึ่งมีการลงลายมือชื่อรับรอง ออกให้โดย

1. ผู้กำกับที่แสดงที่ได้เคยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่บ้านที่กเสียงหรือ
2. เจ้าหน้าที่ติดต่อภาพที่ได้เคยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่บ้านที่กเสียง หรือ
3. องค์กร หรือหน่วยงานที่บริการให้เช่าอุปกรณ์บ้านที่กเสียงละครโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้างเจ้าหน้าที่บ้านที่กเสียง หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของเจ้าหน้าที่บ้านที่กเสียง

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.2 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บ้านที่กเสียง ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งเจ้าหน้าที่บ้านที่กเสียงทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.7 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาจะมีคะแนนเท่ากับใบรับรองการผ่านงาน คือ 0.2 คะแนน การเรียนรู้ การอบรมการทำงานทางวิชาชีพโดยตรงมีความสำคัญต่องานในตำแหน่งเช่นเดียวกับการมีผู้รับรองความสามารถของเจ้าหน้าที่บ้านที่กเสียงแต่คะแนนของทั้งสองดัชนีจะน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 0.3 คะแนน เพราะบุคลากร

วิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ของเจ้าหน้าที่บันทึกเสียง มีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงาน เนื่องจากการได้ทำงานจริงในการบันทึกเสียงจะทำให้รับรู้การทำงานที่แท้จริง เนื่องจากการทำงานบันทึกเสียงเป็นงานที่ต้องทำงานโดยใช้โสตทางการฟังเสียง การทำงานที่มากจะสามารถฟังได้ว่าเสียงที่บันทึกนั้นมีคุณภาพหรือไม่ และการแก้ไขปัญหาของเสียงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเสียงไม่ชัดเจน ไม่มีคุณภาพ หรือมีคลื่นเสียงรบกวน นอกจากนี้ผู้บันทึกเสียงต้องทำงานกับเครื่องมืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยในการบันทึกเสียงละครโทรทัศน์ ผู้ทำงานที่มีประสบการณ์ทำงานที่มากจะช่วยให้สามารถผสมผสานการทำงานของสองส่วนได้อย่างดีส่งผลต่อการได้งานที่มีประสิทธิภาพ

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บันทึกเสียงในการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น ปัจจุบันนี้ผู้วิจัยถือว่ายังไม่มีความจำเป็นต่อการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่ละครโทรทัศน์ไทยสามารถทำงานได้ทัดเทียมละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

ตำแหน่งที่ 14 เจ้าหน้าที่ c.c.u (Camera Control Unit)

หน้าที่สำคัญของ c.c.u Zellit (1998 : 47-48) คือ 1. การติดตั้ง และ 2. การควบคุมระหว่างการติดตั้งกล้องแต่ละตัวจะถูกปรับสำหรับการแก้ไข และค่าของความต่างระหว่างความสว่างสุดกับความมืดสุดของพื้นที่บริเวณฉาก

เจ้าหน้าที่ c.c.u เป็นผู้ควบคุมคุณภาพของภาพที่ได้จากกล้องวีดิทัศน์ทุกตัว ให้มีลักษณะแสงสีของภาพที่ใกล้เคียงกัน (Color Match) สีไม่เหลืองมัว ใกล้เคียงธรรมชาติ ด้วยชุดควบคุมกล้อง (Camera Control Unit) อีกทั้งต้องตรวจสอบสัญญาณวีดิทัศน์ที่ได้จากกล้องให้อยู่ในมาตรฐาน จึงถือได้ว่าตำแหน่ง c.c.u มีความจำเป็นในการควบคุมกล้อง

ในด้านของวุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่ c.c.u เพื่อนำมาสร้างเกณฑ์มาตรฐาน ผู้เชี่ยวชาญได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

"คนๆนี้สำคัญเลย ต้องมีความรู้ทางเทคนิคที่แน่นเลยนะ เขาต้องดูแลทั้งทางภาพและเสียง ควรจะจบอย่างน้อยปวช. นะ ต้องจบพวกเทคนิคด้วย เห็นรถ ob โหมลนะ อะไรต่ออะไรเยอะไปหมด ไม่เรียนมาไม่รู้จริงๆ" (มารุต ลาโรวาท, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลวุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่ c.c.u จึงกำหนดดัชนีชี้วัดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. ขึ้นไป สาขาช่าง หรือ สาขาที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบสำเร็จวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือใบประกาศนียบัตรสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษาที่ 0.2 คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ c.c.u ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.2 คะแนน เนื่องจากในตำแหน่งนี้การศึกษาในสาขาวิชาชีพโดยตรงสำคัญอย่างมากต่อการทำงานในการควบคุมอุปกรณ์กล้องถ่ายภาพ เนื่องจากการทำงานทางด้านเทคนิคต้องอาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะด้านจากการเรียนมาโดยเฉพาะเป็นพื้นฐานช่วยเสริมในการทำงานจริง

ด้านของประสบการณ์ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ c.c.u ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์หลักในการพิจารณาดังนี้

“ด้วยประสบการณ์น่าจะเท่ากับเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพ มิฉะนั้นจะเป็นเจ้าหน้าที่ที่ถูกกละเลยไปไม่สำคัญ เพราะในปัจจุบัน c.c.u เป็นคนที่ เป็นหัวหน้ารถ ob นะ” (ราเมศร์ เรื่องประทุม, สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2549)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ c.c.u กำหนดเป็นดัชนีชี้วัดดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นเจ้าหน้าที่ c.c.u ในการผลิตรายการโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 1 ปี และ/หรือ ผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที) และ/หรือ มีประสบการณ์การเป็นผู้ช่วยถ่ายภาพมาไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง จำนวน 240 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบรับรองการปฏิบัติงานการเป็นเจ้าหน้าที่ c.c.u ในการผลิตรายการโทรทัศน์ และ/หรือละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที) และ/หรือ มีใบรับรองการปฏิบัติงานเป็นผู้ช่วยถ่ายภาพมาไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง จำนวน 240 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสิทธิภาพการทำงานที่ 0.3 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพการทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ c.c.u 0.3 คะแนน นั้นแสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพมีความสำคัญ ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ c.c.u ระดับการศึกษา ไม่สำคัญเท่ากับประสิทธิภาพการทำงานโดยตรงที่ได้รับจากการทำงาน ความรู้จากการศึกษาถูกนำมาเสริมสร้างความชำนาญจากการทำงานจริงทั้งสิ้น ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลของการควบคุมเทคนิคกลึงนั้นมีความสลับซับซ้อน เนื่องจากเป็นส่วนของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ต้องรู้และเข้าใจจึงจะสามารถทำงานได้ดังนี้

“หน้าที่ควบคุมเทคนิค คือการควบคุมกลึงอีกทีหนึ่ง คือละครเราจะถ่าย 3 กลึง เราก็ต้องควบคุมกลึงให้ได้เท่ากันคือ เรื่องของสี และแสง ขั้นตอนในการเตรียมงานก็ต้องเช็คเครื่องมือก่อน ก็มี c.c.u กลึง Beta เครื่องบันทึกเทป ระบบของเครื่องมือทั้งหมดต้องมีความรู้ด้านอิเล็กทรอนิกส์ c.c.u เนี่ยเป็นเรื่องของการใช้ตาในการพันที่สีกลึง ต้องสายตาดี ไม่บอดสี เขาก็ต้องเรียนรู้เครื่องมือ ต้องอ่านเครื่องมือวัดเป็น คือ เวคเตอร์สโคป กับเวฟฟอร์ม มอริเตอร์ 2 อย่าง” (ณรงค์ชัย แสงบำรุงทรัพย์,สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2549)

ในส่วนของการไปรับรองการผ่านงานของเจ้าหน้าที่ c.c.u นั้น ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ไปรับรองการผ่านงาน

-มีไปรับรองการผ่านงานการเป็นเจ้าหน้าที่ c.c.u จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับเจ้าหน้าที่ c.c.u หรือผู้แนะนำไม่น้อยกว่า 1 ฉบับ ในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : -ไปรับรองการผ่านงานเจ้าหน้าที่ c.c.u ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี ซึ่ง มีการลงลายมือชื่อรับรอง ออกให้โดย

1. ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ c.c.u หรือ
2. ผู้กำกับภาพละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ c.c.u หรือ
3. องค์กรหรือหน่วยงานผู้ให้บริการเช่าอุปกรณ์กลึงในฐานะผู้ว่าจ้างเจ้าหน้าที่ c.c.u หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของเจ้าหน้าที่บันทึกเสียง

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ไปรับรองการผ่านงานที่ 0.2 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารไปรับรองการผ่านงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ c.c.u ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งเจ้าหน้าที่ c.c.u ทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.7 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาจะมีคะแนนเท่ากับใบรับรองการผ่านงาน คือ 0.2 คะแนน เนื่องจากการศึกษาช่วยให้ผู้ทำงานในตำแหน่งมีความรู้พื้นฐานเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการทำงาน การใช้อุปกรณ์ควบคุมกล้องถ่ายทำ ผู้วิจัยจึงกำหนดให้มีค่าความสำคัญเท่ากับมีการให้การรับรองความสามารถของเจ้าหน้าที่ c.c.u ในการทำงานว่าสามารถทำงานได้ตามตำแหน่งหน้าที่ และกำหนดให้ทั้งสองดัชนีดังกล่าวมีคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 0.3 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ของเจ้าหน้าที่ c.c.u มีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงาน เนื่องจากอุปกรณ์ในรถ ob เป็นอุปกรณ์ที่มีความสลับซับซ้อนอย่างมาก และมีความสำคัญต่อระบบการถ่ายทำทั้งหมด ทำให้เจ้าหน้าที่ c.c.u ต้องมีความเชี่ยวชาญสูงมาก ต้องมีใตทางการมองเห็นที่ดีสามารถแต่งภาพละครที่ถ่ายจากกล้องมีความสวยงาม มีระดับแสงสีในระดับมาตรฐาน และเนื่องจากต้องทำงานเกี่ยวกับภาพ ความชำนาญและประสบการณ์จึงจำเป็นอย่างมาก

ในการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าตำแหน่งเจ้าหน้าที่ c.c.u ยังไม่มีการนำมาพิจารณาในการสร้างเกณฑ์มาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ เพราะบุคลากรตำแหน่งนี้ยังมีสามารถที่แข่งขันกับต่างประเทศได้

ตำแหน่งที่ 15 ช่างภาพ (Camera man)

สหศักดิ์ กลิ่นสุวรรณ (2548:41) ได้ให้คำจำกัดความถึงหน้าที่ของช่างภาพว่า “มีหน้าที่ควบคุมกล้องโทรทัศน์ในระหว่างการถ่ายทำ ได้รับคำสั่งจากเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพโดยผ่านทางหูฟัง ต้องสามารถที่จะจัดภาพให้ได้องค์ประกอบของภาพที่ดีเป็นที่พอใจของเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพ”

การทำงานผลิตละครจะขาดช่างภาพไปไม่ได้ เพราะช่างภาพเป็นผู้นำเสนอภาพละครผ่านกล้องถ่ายภาพด้วยมุมมองการทำงานทางด้านภาพถ่ายทอดความสวยงาม และการสื่อความหมาย

ในด้านของวุฒิการศึกษาของช่างภาพ เพื่อนำมาสร้างเกณฑ์มาตรฐาน ผู้เชี่ยวชาญได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“เดี๋ยวนี้เขามีการสอนการถ่ายภาพกันจริงจังมากขึ้น แต่ไม่ได้สอนเฉพาะว่าถ่ายละคร แต่เป็นเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ที่พอมาทำละครก็ต้องปรับเอา ควรจะจบสักปวช. นะ”

(กฤษณ์ สุกระมงคล ,สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาของช่างภาพ และได้กำหนดดัชนีชี้วัดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. ขึ้นไป สาขาช่างเทคนิค การถ่ายภาพ หรือ สาขาที่เกี่ยวข้อง และ/หรือได้รับการอบรมการเป็นช่างภาพสำหรับการผลิต ละครโทรทัศน์ จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบรับรองวุฒิศึกษาระดับมัธยมปลาย หรือใบประกาศนียบัตร วิชาชีพขึ้นไปและ/หรือ ใบผ่านการอบรมการเป็นช่างภาพสำหรับการผลิตรายการโทรทัศน์

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษาที่ 0.2 คะแนน มีการกำหนดค่า คะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งช่างภาพ ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.2 คะแนน เนื่องจากใน ตำแหน่งนี้การศึกษาในสาขาวิชาชีพโดยตรงและการอบรมการเป็นช่างภาพสำคัญอย่างมากต่อ การทำงาน เนื่องจากการทำงานทางด้านเทคนิคต้องอาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะด้านเพื่อ ช่วยในการทำงานถ่ายภาพละครโทรทัศน์

ในด้านของประสบการณ์ในการทำงานของช่างภาพ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการ วิเคราะห์หลักในการพิจารณาดังนี้

“ช่างภาพทำงานตามที่เจ้าหน้าที่ติดต่อภาพสั่งจะนั้นถ้าเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพต้องมี ประสบการณ์ 10 เรื่อง ช่างภาพก็จะน้อยกว่า ประมาณ 5 เรื่องก็พอ” (มารุต สาโรวาท, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ของช่างภาพ จึงกำหนดดัชนีชี้วัดประสบการณ์ ในการทำงานของช่างภาพดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นช่างภาพหรือผู้ช่วยช่างภาพในการผลิตรายการโทรทัศน์ไม่ น้อยกว่า 3 ปี หรือละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง จำนวน 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบรับรองการปฏิบัติงานการเป็นช่างภาพหรือผู้ช่วยช่างภาพ ในการ ผลิตรายการโทรทัศน์ ไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือ การทำงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศ ทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง จำนวน 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสิทธิภาพการทำงานที่ 0.3 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพการทำงานในตำแหน่งช่างภาพ 0.3 คะแนนนั้น แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพมีความสำคัญ ในตำแหน่งช่างภาพประสิทธิภาพการทำงานโดยตรง ความรู้จากการทำงานจริงถูกเสริมสร้างความชำนาญและความสามารถในการปฏิบัติงาน ถ่ายภาพละครโทรทัศน์อย่างแท้จริง ซึ่งผู้วิจัยได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลการถ่ายภาพ และคุณสมบัติของช่างภาพที่ดีไว้ดังนี้

“สิ่งสำคัญของการเป็นช่างภาพที่ดีคือ ต้องมีสายตาที่ดี ต้องนิ่ง ช่างกล้องเก่ง ๆ ดูที่โฟกัส โฟกัสต้องไม่หลุด ต้องคุมชัดเวลาดอลลี่ ระยะเปลี่ยนก็ต้องชัดตลอด อีกอย่างที่สำคัญคือ ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ต้องดี ต้องไว เพราะเราถ่ายภาพด้วยตา ฟังการสั่งงานจากเจ้าหน้าที่ติดต่อ ภาพทางหู และต้องใช้มือในการปรับระยะ โฟกัสกล้องอีก” (สนธิชัย พลารร, สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2549)

ในส่วนของหลักเกณฑ์ของใบรับรองการผ่านงานของช่างภาพนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานการเป็นช่างภาพ จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับช่างภาพของละคร หรือผู้แนะนำไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย :- มีใบรับรองการผ่านงานช่างภาพ ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี ซึ่งใบรับรองการผ่านงานช่างภาพ มีการลงลายมือชื่อรับรอง ออกให้โดย

1. ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับช่างภาพหรือ
2. ผู้กำกับภาพละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับช่างภาพ หรือ
3. องค์กรหรือหน่วยงานผู้ให้บริการเช่าอุปกรณ์กล้องในฐานะผู้ว่าจ้างช่างภาพ หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของช่างภาพ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.2 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งช่างภาพ ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งช่างภาพทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.7 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาจะมีคะแนนเท่ากับใบรับรองการผ่านงาน คือ 0.2 คะแนน การได้รับการฝึกอบรมการเป็นช่างภาพถ่ายทำละครโทรทัศน์นั้นมีความสำคัญเท่ากับการที่ช่างภาพได้รับการรับรองความสามารถ ความประพฤติจากบุคคล หรือองค์กร ซึ่งทั้งวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงานมีค่าคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 0.3 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์มีความเห็นว่ ประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ของช่างภาพ มีความสำคัญมากกว่าทั้งสองดัชนี เพราะประสบการณ์ในการถ่ายภาพจะช่วยให้งานการถ่ายทำราบรื่น ปัญหาจากการถ่ายไม่ชัด ถ่ายเฟรมภาพไม่สวย ล้วนต้องเกิดทำงานซ้ำเกิดขึ้นในระบบการถ่ายทำ ทำให้การถ่ายทำล่าช้า สิ้นเปลืองงบประมาณการผลิตในทุกส่วน ดังนั้น การมีประสบการณ์ทำงานที่ดีจนเกิดความชำนาญจะช่วยให้การทำงานในตำแหน่งช่างภาพทำงานได้ดี โดยการทำงานของช่างภาพนั้นจะทำงานรับคำสั่งโดยตรงจากเจ้าหน้าที่ติดต่อภาพในการการวางมุมกล้อง การกำหนดการเคลื่อนไหวกล้อง เพื่อให้ภาพของละครโทรทัศน์สื่อความหมายต่อผู้ชม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตำแหน่งช่างภาพละครโทรทัศน์สำหรับการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น สรุปได้ว่าตำแหน่งช่างภาพนี้ไม่นำมาประกอบการพิจารณาในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ เพราะถือว่าเป็นปัจจัยที่ยังสามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศได้

ตำแหน่งที่ 16 ผู้ช่วยช่างภาพ (Assistant Camera Man)

ผู้ช่วยช่างภาพเป็นผู้ที่คอยช่วยช่างภาพในการทำงานถ่ายละคร อำนวยความสะดวกในการทำงานถ่ายให้กับช่างภาพ ให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานไม่ติดขัด เช่นการวัดระยะถ่ายภาพ ขนาดของภาพ แสงของภาพ การควบคุมการทำงานของกล้อง การประกอบและเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ การดูแลรักษากล้องและอุปกรณ์อื่น ๆ อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอด

ในด้านของวุฒิการศึกษาของผู้ช่วยช่างภาพ เพื่อนำมาสร้างเกณฑ์มาตรฐาน ผู้เชี่ยวชาญได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“ผู้ช่วยกล้องที่ดีน่าจะมีพื้นฐานการเรียนมากก็จะดีนะ การเข้ามาเป็นผู้ช่วยมันก็เหมือนการฝึกงานเพื่อรอพัฒนาไปเป็นตากล้อง ความรู้เท่าที่เห็นก็ไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะจบมาสาขาใกล้ๆกัน มันจะได้โตไปง่าย”(ราเมศร์ เรื่องประทุม,สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2549)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้วจัดทำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวุฒิการศึกษาของผู้ช่วยช่างภาพ จึงกำหนดดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป และ/หรือ ได้รับการอบรมเป็นช่างภาพสำหรับการผลิตรายการโทรทัศน์ จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใ้รับรองการศึกษาสำเร็จมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป และ/หรือ ใ้ผ่านการอบรมการเป็นช่างภาพ สำหรับการผลิตรายการโทรทัศน์

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - วุฒิการศึกษาที่ 0.1 คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งผู้ช่วยช่างภาพ ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.1 คะแนน แสดงให้เห็นว่าการศึกษาไม่มีความจำเป็นต้องอยู่ในระดับที่มากนักสำหรับงานในตำแหน่งผู้ช่วยช่างภาพ แต่ผู้วิจัยจะให้ความสำคัญต่อการได้รับการอบรมทางด้านวิชาชีพการถ่ายภาพ

ในด้านของประสบการณ์ในการทำงานของผู้ช่วยช่างภาพ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์หลักในการพิจารณา ดังนี้

“ประสบการณ์ก็เอาสักครึ่งของตากล้องก็ได้ คนเหล่านี้หน้าที่จริงๆ ในกองถ่ายก็จะช่วยถ่ายสายกล้อง ยกกล้อง ตั้งขา เซ็ตกล้อง งานพวกนี้ 3 เรื่องก็คล่องแล้ว เกือบปีเนี่ยเป็นแล้ว”

(กฤษณ์ สุกระมังคล ,สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้ช่วยช่างภาพ จึงได้กำหนดดัชนีชี้วัดดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ช่วยช่างภาพ ในการผลิตรายการโทรทัศน์ 1 ปี หรือ ละครโทรทัศน์ ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง 72 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใ้รับรองการปฏิบัติงานการเป็นผู้ช่วยช่างภาพในการผลิตรายการโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง 72 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ประสบการณ์การทำงานที่ 0.2 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสพการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยช่างภาพ 0.2 คะแนน นั้นแสดงให้เห็นว่าประสพการณ์มีความสำคัญ ในตำแหน่งผู้ช่วยช่างภาพประสพการณ์การทำงานช่วยช่างภาพโดยตรงที่ได้รับจากการทำงาน ความรู้ ความได้รับการฝึกฝนจากการทำงานจริงถูกเสริมสร้างความชำนาญทั้งสิ้น ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลของการถ่ายภาพและคุณสมบัติของผู้ช่วยช่างภาพที่ดีดังนี้

“เราต้องเตรียมทุกอย่างให้กับตากล้อง ตากล้องเขาก็จะบอกจุดตั้งกล้อง เราก็มีหน้าที่วางกล้อง ลากสายเคเบิลที่ต่อมาจากรถOB มาที่กล้อง จากนั้นก็คอยเตรียมอุปกรณ์ที่ตากล้องต้องการ เช่น เลนส์วายด์ ขาดตั้งกล้องเตี้ย พิวเตอร์ เราก็จะมีหน้าที่คอยเปลี่ยนให้เขา ตอนที่เขาถ่ายละครกันเราก็จะอยู่ด้านหลังคอยอำนวยความสะดวกให้กับการถ่ายไม่ว่าจะเคลื่อนกล้อง หรือเปลี่ยนทางสายเคเบิล และสิ่งหนึ่งที่ผู้ช่วยกล้องต้องมีคือความกระฉับกระเฉงว่องไวในการทำงาน ส่วนเรื่องการบำรุงรักษาจำเป็นอย่างมากที่เราควรจะต้องรู้วิธีซ่อมบำรุง เพราะการเสียของกล้องมีได้ตลอดเวลา เป็นปัญหาที่จุกจิกมาก ถ้าเสียแล้วเราซ่อมไม่ได้มันหมายถึงกองถ่ายจะต้องเสียเวลาไปทันที” (สกล ชุ่มจิตร์ ,สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2549)

ในส่วนของใบรับรองการผ่านงานของผู้ช่วยช่างภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานการเป็นผู้ช่วยช่างภาพ จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับผู้ช่วยช่างภาพ หรือผู้แนะนำ ไม่น้อยกว่า 1 ฉบับ ในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย :- มีใบรับรองการผ่านงานผู้ช่วยช่างภาพ ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1ฉบับในระดับดี ซึ่งมีการลงลายมือชื่อรับรอง ออกให้โดย

1. ผู้กำกับภาพละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับผู้ช่วยช่างภาพ หรือ
2. ช่างภาพภาพละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับผู้ช่วยช่างภาพ หรือ
3. องค์กร หรือหน่วยงานผู้ให้บริการเช่าอุปกรณ์กล้องในฐานะผู้ว่าจ้างผู้ช่วยช่างภาพ หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของผู้ช่วยช่างภาพ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.1 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งผู้ช่วยช่างภาพ ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งผู้ช่วยช่างภาพทั้ง 3 ดัชนีที่วัดรวมเท่ากับ 0.4 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีที่วัดคุณวุฒิการศึกษาจะมีคะแนนเท่ากับใบรับรองการผ่านงาน คือ 0.1 คะแนน จะพบว่า การเรียน และการได้รับการอบรมการถ่ายทำมาจะมีส่วนช่วยในการทำงานและพัฒนาความสามารถของตนเองได้ จึงมีความสำคัญเท่ากันกับการได้รับการรับรองความสามารถในการปฏิบัติงาน และความประพฤติของผู้ช่วยช่างภาพ อีกทั้งจะพบอีกว่าทั้งดัชนีที่วัดคุณวุฒิการศึกษา และใบรับรองการผ่านงานมีคะแนนน้อยกว่าดัชนีที่วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 0.2 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่าการประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ของผู้ช่วยช่างภาพ มีความสำคัญมากกว่า ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์การถ่ายทำทุกชนิด ความสามารถในการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ถ่ายทำนั้น ต้องมาจากการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญทั้งสิ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าประสบการณ์การทำงานจึงมีความจำเป็นที่สุดของงานในตำแหน่งผู้ช่วยช่างภาพ

ในการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าผู้ช่วยช่างภาพยังไม่มีการศึกษาเพื่อสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขัน เนื่องจากจากตำแหน่งนี้ละครโทรทัศน์ไทยยังสามารถแข่งขันละครโทรทัศน์จากต่างประเทศได้

ตำแหน่งที่ 17 เจ้าหน้าที่ตัดต่อ (Editor)

ในด้านความสำคัญของเจ้าหน้าที่ตัดต่อที่มีต่อการผลิตละครโทรทัศน์นั้น Ivan Cury (1995:200) ได้กล่าวว่า “คุณภาพของเจ้าหน้าที่ตัดต่อสามารถดึงดูดลูกค้ามาใช้บริการ เมื่อผู้จัดละคร และผู้กำกับละครเข้ามาใช้บริการมีอยู่ 2 ประการคือ หนึ่งมาเพื่อใช้เครื่องมืออุปกรณ์การตัดต่อที่สะดวกสบาย ทันสมัย ประการที่สองซึ่งสำคัญมากคือเพื่อซื้อความสามารถของเจ้าหน้าที่ตัดต่อในการตัดต่องานให้พวกเขาออกมาได้ดี สามารถเล่าเรื่องราวของละครได้อย่างสมบูรณ์”

ผู้ตัดต่อมีหน้าที่เสนอข่าวสารข้อมูลในการแสดงที่ประติดประต่อกัน ให้เป็นเรื่องราวและเป็นไปตามลำดับของเหตุการณ์ มีความสามารถเล่าเรื่องละครให้มีความสนุก น่าติดตาม การเสนอภาพและเสียงของผู้ตัดต่อที่มีประสบการณ์ในเครื่องมือ อุปกรณ์และประสบการณ์ในชีวิตก็ยิ่งจะเป็นเรื่องที่ดีในการตัดต่อ และจากบทบาทของเจ้าหน้าที่ตัดต่อมีความสำคัญอย่างมากใน ส่วนหลังการผลิต ก่อนที่จะนำไปทำเสียงละคร

ในด้านของวุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่ตัดต่อเพื่อนำมาสร้างเกณฑ์มาตรฐาน ผู้เชี่ยวชาญได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าเรามองตำแหน่งนี้เป็นผู้ลำดับภาพ ก็ต้องมองการศึกษาเขาไว้สูงนะ ปวช. หรือมากกว่า นั้นก็จะดี เดี่ยวนี้ต้องรู้เรื่องพวกกราฟฟิกด้วยจะดีมาก” (กฤษณ์ ศุกระมงคล ,สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลวุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่ที่ติดต่อ และกำหนดดัชนีชี้วัดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด – วุฒิกการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. ขึ้นไป และ/หรือได้รับการอบรมการติดต่อภาพ รายการโทรทัศน์ หรือละครโทรทัศน์ จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย: ใบสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือใบประกาศนียบัตรวิชาชีพขึ้นไป และ/หรือใบผ่านการอบรมเกี่ยวกับการติดต่อภาพสำหรับการผลิต รายการโทรทัศน์

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – วุฒิกการศึกษาที่ 0.2 คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อละครโทรทัศน์ ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.2 คะแนน เนื่องจากในตำแหน่งนี้การศึกษาในสาขาวิชาชีพโดยตรงสำคัญอย่างมากต่อการทำงาน เนื่องจากการทำงานทางด้านเทคนิคต้องอาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน

ในด้านของประสบการณ์ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ติดต่อ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์หลักในการพิจารณาดังนี้

“คนติดต่อละครต้องเล่าเรื่องได้ดี เล่าให้คนติดตามเรื่องได้อย่างสนุกสนาน เท่าที่เห็นมานานส่วนใหญ่จะทำมาอย่างต่ำก็ 10 เรื่องขึ้นไป จริงๆนะ คนติดเก่งไม่เก่งมันอยู่ที่ประสบการณ์” (ชานนท์ สมฤทธิ์ , สัมภาษณ์ , 12 ธันวาคม 2549)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ติดต่อและได้กำหนดดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์การทำงานดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นเจ้าหน้าที่ติดต่อละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่องจำนวน 120 ตอน(ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบรับรองการปฏิบัติงานการเป็นเจ้าหน้าที่ติดต่อในการผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง จำนวน 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสิทธิภาพการทำงานที่ 0.3 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพการทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อ 0.3 คะแนนนั้นแสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพมีความสำคัญ ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อ ประสิทธิภาพการทำงานโดยตรงที่ได้รับจากการทำงาน ความรู้จากการทำงานจริงถูกเสริมสร้างความชำนาญทั้งสิ้น

ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อ ประสิทธิภาพการทำงานโดยตรงที่ได้รับจากการทำงาน ความรู้จากการทำงานจริงถูกเสริมสร้างความชำนาญทั้งสิ้น ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทางการติดต่อมากกว่า 15 ปีได้ให้ข้อมูลของการติดต่อภาพ และขั้นตอนในการทำงานติดต่อไว้ดังนี้

“ขั้นตอนในการทำงานขั้นแรกคือ ก็จะได้ผู้ช่วยส่งเทป ส่ง footage ส่งบทมาให้ดูแล้วเราก็มีหน้าที่ลำดับเรื่องตามที่ถูกกำหนดต้องการ ตัดชอยต่างๆ ให้กระชับ ให้สมบูรณ์ ของเนื้อหาละครแต่ละตอน ปัญหาในการทำงานค่อนข้างเยอะ เพราะการถ่ายแต่ละครั้งมันไม่สมบูรณ์ ไม่เนียน 100 % เราต้องมาแก้ไขทั้งเรื่องการชอยแต่ละฉาก การตัดต่อการใส่เอฟเฟค การทำให้แต่ละฉากมีสีสันมากขึ้น เราต้องแก้ปัญหาให้เกิดผลประโยชน์มากที่สุด คุณสมบัติต้องเป็นคนที่คิดมากๆ ฝึกฝนการใช้อุปกรณ์ ตามเทคโนโลยีให้ทัน หลังจากติดต่อเสร็จหนึ่งครั้งแล้วก็จะมีการตรวจ การแก้ครั้งที่ 2-3 จนเสร็จสมบูรณ์แล้วก็จะส่งให้ห้องบันทึกเสียงจะทำการลงเสียงแล้วก็แต่งเสียง” (ประเสริฐ หงส์ศิริพันธ์ ,สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2549)

ในส่วนของใบรับรองการผ่านงานของเจ้าหน้าที่ติดต่อนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานการเป็นเจ้าหน้าที่ติดต่อ จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับเจ้าหน้าที่ติดต่อของละครไม่น้อยกว่า 1 ฉบับ ในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีใบรับรองการผ่านเจ้าหน้าที่ติดต่อ ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี ซึ่งมีการลงลายมือชื่อรับรอง ออกให้โดย

1. ผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับเจ้าหน้าที่ติดต่อหรือ
2. ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ติดต่อ หรือ

3. องค์กร หน่วยงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ หรือ หน่วยงานให้บริการเช่าในฐานะผู้ว่าจ้างเจ้าหน้าที่ติดต่อ หรือ

4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของเจ้าหน้าที่ติดต่อ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.2 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อ ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.7 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนจะเห็นได้ว่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงานจะมีคะแนนเท่ากัน คือ 0.2 คะแนน การได้เรียนวิชาชีพทางการติดต่อมาก่อนจากการศึกษาถือว่าเป็นประโยชน์และจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากอุปกรณ์ติดต่อเป็นอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งต้องมาจากการเรียนรู้จักเครื่องมือเป็นพื้นฐาน ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญเท่ากับการให้การรับรองความสามารถในการปฏิบัติงานทางการติดต่องานละครโทรทัศน์ แต่ทั้งสองดัชนีมีค่าคะแนนน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 0.3 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ของเจ้าหน้าที่ติดต่อมีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงาน เหตุผลอันเนื่องมาจากประสบการณ์ในการทำงานติดต่อละครโทรทัศน์ต้องใช้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือติดต่อสูงมาก ต้องใช้เทคนิคภาพพิเศษคอมพิวเตอร์กราฟฟิกมาช่วยเมื่อการถ่ายทำละครทั่วไปไม่สามารถทำได้ นอกจากเหตุผลทางเทคนิคแล้ว ทางด้านการติดต่อละครเพื่อสื่อความหมายก็ต้องใช้ประสบการณ์ในการเลือกสรรภาพ การติดต่อเน้นอารมณ์ เพื่อส่งเสริมการแสดงของนักแสดงให้เด่นชัดออกมาซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเหตุทำให้ละครโทรทัศน์ไทยมีความน่าสนใจในการรับชม และเกิดการเฝ้าติดตามจากผู้ชมเป็นการรักษากรฐานกลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์ไทยได้ดี

ในการวิจัยครั้งนี้ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดต่อละครโทรทัศน์ ผู้วิจัยสรุปได้ว่าปัจจัยนี้ไม่มีการพิจารณาความสำคัญในการสร้างเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ เนื่องจากตำแหน่งติดต่องานละครโทรทัศน์ไทยยังคงแข่งขันกับต่างประเทศได้

ตำแหน่งที่ 18 เจ้าหน้าที่ทำเสียง (Sound Designer)

Ivan Cury (1995: 203) กล่าวถึงงานความสำคัญในตำแหน่งเจ้าหน้าที่เสียงว่าเป็นตำแหน่งสุดท้ายของการผลิตละคร ในบางรูปแบบก็เป็นการใส่เพลงประกอบละคร เสียงประกอบและเสียงพิเศษให้เข้ากันกับภาพ ในบางกรณีอาจใส่เสียงในช่วงของการติดต่อภาพเลยก็ได้ แต่ถ้า

มีความจำเป็นมากก็ต้องมีการทำเสียงต่างหาก ซึ่งในกรณีนั้นเสียงทั้งหมดและรายงานเสียงการผลิตต้องถูกรวบรวมจัดลำดับไปยังการจัดทำ เมื่อมีการทำเสียงทุกเสียงจะถูกวางลงในแถบเสียงต่างๆ แล้วจึงนำมาจัดวางตามอารมณ์ของภาพละครที่สอดคล้องกับเสียงที่วาง

ผู้วิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ทำเสียงเป็นผู้แต่งเติมละครหลังจากการตัดต่อเสร็จสิ้นลง เป็นงานที่เสริมอารมณ์ และบรรยากาศของละครให้มีอรรถรสในการรับชมละครมากยิ่งขึ้น การทำเสียงละครอย่างมีมาตรฐานต้องถูกต้องตามค่าที่วัดได้จาก audio monitor

ในด้านคุณสมบัติของตำแหน่งนี้ได้มีผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่ทำเสียงดังนี้

“การใช้ดนตรีประกอบละครมันเน้นกันที่อารมณ์และความรู้สึกที่ต้องถ่ายทอดออกมา เรียนศิลปะด้านดนตรีโดยตรงแล้วตรงมาฝึกเรื่องการใช้เครื่องมือไม้เครื่องมือเพิ่มเติมเอาได้” (ชวลิต พงศ์ไชยยง ,สัมภาษณ์ 12 ธันวาคม 2549)

ผู้วิจัยได้ข้อมูลในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทำเสียงละครโทรทัศน์ นำมาวิเคราะห์และสรุปเป็นดัชนีชี้วัดด้านวุฒิการศึกษา ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.ขึ้นไป สาขาดนตรี หรือ สาขาที่เกี่ยวข้อง และได้รับการอบรมการใช้อุปกรณ์ตัดต่อเสียงลงเพลงสำหรับการผลิตรายการโทรทัศน์ จากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลาย หรือ ปวช.ขึ้นไป และ ใบผ่านการอบรมการใช้อุปกรณ์ตัดต่อเสียงลงเพลงสำหรับรายการโทรทัศน์

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - วุฒิการศึกษาที่ 0.2 คะแนน มีการกำหนดค่าคะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่ทำเสียงละครโทรทัศน์ ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษา 0.2 คะแนน เนื่องจากในตำแหน่งนี้การศึกษาในสาขาวิชาชีพโดยตรงและการได้อบรมการใช้อุปกรณ์เครื่องมือการทำเสียงสำคัญอย่างมากต่อการทำงานทำเสียงของละครโทรทัศน์ เพราะการทำเสียงละครโทรทัศน์ในปัจจุบันใช้เครื่องมือที่เป็นคอมพิวเตอร์ในการทำเสียง แต่งเสียงเจ้าหน้าที่ทำเสียงจึงต้องมีความรู้จักเครื่องมือเหล่านั้นเป็นอย่างดี

ในด้านของประสบการณ์ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ทำเสียง ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์หลักในการพิจารณาดังนี้

“ประสบการณ์ควรจะเท่ากับคนติดต่อ 5 เรื่องเท่ากัน แต่สิ่งที่ต้องเสริมให้คนทำเสียง คือ ต้องมีความรู้ทางดนตรีเพิ่มไปด้วย ” (มารุต สาโรท, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ทำเสียง จึงกำหนดดัชนีชี้วัดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นเจ้าหน้าที่ทำเสียง ในการผลิตละครโทรทัศน์ ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง จำนวน 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : ใบรับรองการปฏิบัติงานการเป็นเจ้าหน้าที่ลงเสียงลงเพลงในการผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง จำนวน 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงานที่ 0.3 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทำเสียง 0.3 คะแนนนั้นแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์มีความสำคัญ ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทำเสียง ประสบการณ์การทำงานโดยตรงที่ได้รับจากการทำงานทำเสียงให้กับละครโทรทัศน์ ความรู้จากการทำงานจริงถูกเสริมสร้างความชำนาญในการเลือกใช้เสียงดนตรี เสียงเพลง เสียงประกอบเพื่อช่วยเสริมสร้างอารมณ์ สื่อความหมายของฉากนั้นๆของละครได้ดี ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางการทำเสียงละครโทรทัศน์ได้ให้ข้อมูลของการทำเสียงในละครโทรทัศน์ดังนี้

“เมื่องานละครมาถึงมือเราก็หมายถึงเทปผ่านการตัดต่อมาเรียบร้อยแล้ว การทำงานเราก็จะดูเทปหนึ่งรอบ ดูการเล่าเรื่อง ดูอารมณ์ ของละครโดยรวมก่อน จากนั้นก็มาวางเรื่องกับเพลงที่เรามีอยู่ ต้องเลือกเพลงที่ส่งเสริมภาพและไปกันได้ ไม่เลือกใช้เพลงที่เกินกว่าภาพ ต้องดูด้วยว่าช่วงนี้จะใส่ดนตรี หรือจะใส่ดนตรีที่มีเนื้อร้องลงไป นอกจากดนตรีแล้วยังมีการใส่ sound effect ต่างๆอีกเพื่อเพิ่มอารมณ์ของงาน เช่น เสียงฟ้าผ่า เสียงฝนตก เสียงจิ้งหรีดร้องตอนฝนตก เสียงยิงปืน เป็นต้น เสียงเหล่านี้ล้วนทำให้บรรยากาศในละครดูสมจริงมากยิ่งขึ้น เมื่อลงเสียงครบ

หมดแล้ว การผสมเสียงทั้งหมดเข้าด้วยกันก็เป็นจุดสำคัญ การให้น้ำหนักเสียงแต่ละอย่างต้องรู้วิธีบาลานซ์เสียง เสียงไหนอยู่ใกล้ เสียงไหนอยู่ไกล ต้องเข้าใจธรรมชาติของเสียง ต้องคุมทุกอย่างให้มีความพอดีกัน” (ประพัฒน์ เทียนห้าว ,สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2549)

ในส่วนของใบรับรองการผ่านงานของเจ้าหน้าที่ทำเสียงนั้นผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัดดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานการเป็นเจ้าหน้าที่ทำเสียง จากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับเจ้าหน้าที่ทำเสียงของละครไม่น้อยกว่า 1 ฉบับ ในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีใบรับรองการผ่านเจ้าหน้าที่ทำเสียง ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี ซึ่งมีการลงลายมือชื่อรับรองออกให้โดย

1. ผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับเจ้าหน้าที่ทำเสียง หรือ
2. ผู้กำกับการผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ทำเสียงหรือ
3. องค์กร หน่วยงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ หรือหน่วยงานให้บริการเช่าห้องทำเสียงในฐานะผู้ว่าจ้างเจ้าหน้าที่ทำเสียง หรือ
4. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของเจ้าหน้าที่ทำเสียง

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงานที่ 0.2 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบรับรองการผ่านงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทำเสียง ที่สามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทำเสียงทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 0.7 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดจะเห็นได้ว่าดัชนีชี้วัดทางวุฒิการศึกษาจะมีคะแนนคือ 0.2 คะแนนเท่ากับใบรับรองการผ่านงาน ทั้งนี้จากข้อกำหนดในข้อดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาได้กำหนดวุฒิการศึกษาไว้ให้แล้วในการได้มีความรู้อบรมการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในการทำเสียงเนื่องจากปัจจุบันอุปกรณ์ในการทำเสียงเป็นอุปกรณ์ที่ทันสมัย ใช้เทคโนโลยีในการเข้ามาช่วยทำงานมากขึ้น ซึ่งจะมีความจำเป็นเท่ากับการได้รับการรับรองความสามารถในการทำงานทำเสียง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในผลงานที่ผ่านมาของผู้ทำเสียงว่าสามารถปฏิบัติงานได้จริง แต่ทั้งสองดัชนีชี้วัดจะน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 0.3 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ของเจ้าหน้าที่ทำเสียง มีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่าน

งาน ความสามารถในการเลือกใช้ดนตรี เพลงให้ถูกต้อง เหมาะสม ตรงจังหวะของอารมณ์และ ส่งเสริมภาพละครนั้นต้องอาศัยความชำนาญ การเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด เพื่อใช้ดนตรี หรือเพลง ในการช่วยเสริมสร้างอารมณ์ของฉากได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้ชมเกิดอรรถรสในการรับชมเกิดความ พึงพอใจ และเฝ้าติดตามละครโทรทัศน์ของไทย

ในการวิจัยครั้งนี้ ปัจจัยนำเข้าบุคลากรในส่วนของเจ้าหน้าที่ทำเสียงในสภาวะการแข่งขัน ของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยสรุปจะไม่นำปัจจัยนี้มาทำการ พิจารณาเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์เพื่อการแข่งขัน เนื่องจากถือว่าเป็น ปัจจัยที่ยังคงสามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศได้

ตำแหน่งที่ 19 ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ (Script Writer)

ความสำคัญของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ในส่วนของปัจจัยนำเข้านั้น Richard Kilborn (1992:59) กล่าวว่าผู้เขียนบทละคร เหมือนกับกลุ่มคนทำงานทุกคนที่ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการ ผลิตละคร มีการครองตำแหน่งของการครอบครองขององค์กร เป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนด ทิศทาง และเรื่องของละคร โดยหน้าที่หลักคือการแปลงโครงเรื่องให้เป็นบทละครโทรทัศน์

ในด้านของวุฒิการศึกษาของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ เพื่อนำมาสร้างเกณฑ์มาตรฐาน ผู้เชี่ยวชาญได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“คนเขียนบทละครเนี่ยมันต้องใช้ศาสตร์หลายแขนงมากเลยนะ ต้องเป็นคนที่มีรู้อะไรต่างๆ มาก เรื่องเรียนเนี่ยสำคัญเลย ยิ่งไงก็ต้องปริญญาตรี” (มารุต สาโรวิท,สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาของเจ้าหน้าที่เขียนบทละครโทรทัศน์ แล้ว ได้กำหนดเป็นดัชนีชี้วัดดังนี้

ดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษา

- มีวุฒิการศึกษาสำเร็จระดับปริญญาตรีขึ้นไป ไม่จำกัดสาขา หรือได้รับการอบรมการ เขียนบทละครจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - ใบสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัตรขึ้นไป หรือ ใบผ่านการ อบรมการเขียนบทละครจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – วุฒิการศึกษาที่ 0.4 คะแนน มีการกำหนดค่า คะแนน และแสดงหลักฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในตำแหน่งผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ ผู้วิจัยกำหนดค่าดัชนีชี้วัดคุณวุฒิการศึกษา 0.4 คะแนน เนื่องจากในตำแหน่งนี้การศึกษาในระดับสูงในสาขาวิชาเกี่ยวข้องโดยตรงสำคัญอย่างมากต่อการทำงาน เนื่องจากการทำงานทางด้านการเขียนบทละครต้องอาศัยความรู้ทางการสื่อสารด้วยภาษาเขียนโดยการเล่าเรื่องราวผ่านตัวหนังสือ ความสามารถทางศาสตร์การเขียนบทละครเพื่อโน้มน้าวใจให้คนอ่านให้รู้สึกคล้อยตาม ความรู้ในการที่สื่อสารเรื่องราวไปสู่ผู้ชม

ในด้านของประสบการณ์ในการทำงานของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์หลักในการพิจารณาดังนี้

“ถ้าต่อเนื่องจากที่เรียนมาจากมหาวิทยาลัย มีพื้นฐานมาพอควรแล้ว ประสบการณ์ในการทำงานก็ 5 เรื่องก็เพียงพอแล้ว” (กฤษณ์ ศุภระมวงคล ,สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จึงได้กำหนดดัชนีชี้วัดประสบการณ์ในการเขียนบทละครดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงาน

- มีประสบการณ์ในการเป็นผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ในการผลิตละครโทรทัศน์ ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - ใ้รับรองการปฏิบัติงานการเขียนบทละครโทรทัศน์ ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสบการณ์การทำงานที่ 1.4 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้เขียนบทละคร 1.4 คะแนน นั้นแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์มีความสำคัญอย่างมากในการทำงานเขียนบทละคร การที่ละครจะสนุกหรือไม่บทละครต้องสนุกก่อนแล้วหน้าที่ที่ต้องงานให้สนุกต่อคือทีมผลิต ดังนั้นการเคยผ่านงานเขียนบทละครที่มากพอย่อมเป็นการยืนยันความสามารถในการเล่าเรื่องของละครได้อย่างดี

Richard Kilborn (1992:59) กล่าวว่า “การทำงานด้านละคร ผู้ที่สร้างสรรค์งานบทให้เกิดขึ้นมาได้นั้นจะมีด้วยกัน 2 พวก คือ จากผู้เขียนบทละครโดยตรง หรือ จาก พวกที่มีความคิดใหม่ในการเกิดคิดเรื่องละครซึ่งต้องนำแนวคิดนี้ไปพัฒนาเป็นบทละครต่อไป ในส่วนของผู้เขียนบทละครนั้นเหมือนกับผู้ที่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการการผลิตละครโทรทัศน์ โดยจะทำงานภายใต้ผู้ดูแลบทละครอีกที”

จากข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญทางการเขียนบทละครโทรทัศน์ ได้ให้ข้อมูลของการก่อให้เกิดบทละครที่สอดคล้องกับ Richard Kilborn กล่าวไว้ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

“ส่วนใหญ่จะทำงานตามที่ได้รับคำสั่งมา การประชุมบทคือเวลาที่พี่ๆ ที่มีไอเดียใหม่ หรือทางผู้กำกับต้องการโปรเจกอะไรเราก็หา Plot เรื่องมา แล้วก็มาคุยในที่ประชุมว่าถูกใจตรงไหนไม่ชอบใจตรงไหน จะแต่งเติมหรือซ่อมแซมตรงไหน แล้วก็แก้ไขไปตามนั้น คือทำยังไงก็ได้ให้เกิด โปรเจกใหม่ๆ ขึ้นมา การเขียนบทคือต้องผูกให้คนดูสนใจ เมื่อเรื่องผ่านก็ได้เวลาเขียนบท ก็จะทำตามขั้นตอนของมัน ก็คือสร้างโครงเรื่องขึ้นมาก่อน แล้วก็แตกเรื่องที่เรา Plot มาออกมาเป็นทริตเมนต์ ไล่ลงแบ่งเป็นตอนให้ได้ครบจำนวนตอนตามที่เรากำหนดแล้วก็เริ่มลงบทได้” (วาทีนีย์ โอพาร์กร ,สัมภาษณ์,27 สิงหาคม 2549)

การทำงานเขียนบทจากนิยายผู้เขียนบทควรอ่านนิยายในแบบคนอ่านทั่วไปเพื่อจับความรู้สึกที่แท้จริงของการอ่านครั้งแรก แล้วจึงนำไปทำงานเป็นบทละครโดยรักษาหัวใจของ ความสำคัญนิยายไว้ให้ได้

“วิธีการทำงานตั้งแต่ได้โจทย์มา ถ้าเป็นนิยายก็จะอ่านก่อนรอบหนึ่งก่อน อ่านแบบเป็นคนอ่านทั่วไปว่าเรื่องนี้มันสนุกยังไง อ่านเอาความสนุกของเรื่อง พอจบรอบหนึ่งเราก็มาดูว่ามันสนุกตรงไหน แล้วก็อ่านอีกรอบหนึ่งในฐานะคนเขียนบท ก็คือจับรายละเอียดว่าจะเอาตรงไหนมาขยายเป็นบทตรงไหนที่มันหน้าจะทำให้สนุกได้มากขึ้น แต่ถ้าเป็นเรื่องพล็อตก็จะอ่านโครงคิดว่าจะเอามาแตกเป็นเหตุการณ์ต่างๆ ได้ยังไงบ้าง” (วรรณา แต่งพลุเลิศ ,สัมภาษณ์ ,2 ธันวาคม 2549)

จากข้อมูลผู้เชี่ยวชาญทางด้านบทละครข้างต้นมีข้อมูลสนับสนุนการทำงานบทละครโทรทัศน์ของHarding LeMay (1981)อ้างใน Mutiel G. Cantor & Suzanne Pingree (1983:65) การเขียนบทละครเป็นการเขียนแบบ 3 องค์เหมือนการเขียนภาพยนตร์ เมื่อองค์ที่ 1 ดำเนินเรื่องมาถึงจุดสุดท้าย ก็จะเข้าสู่จุดเริ่มขององค์ที่2 แล้วจะดำเนินไปจนสุดองค์ที่3 เป็นการสิ้นสุดของละคร ในความหมายของ LeMay เชื่อว่า ละครไม่มีจุดเริ่ม และอวสาน ละครไม่เคยสิ้นสุดนั่นเอง

ในการเขียนบทละครโทรทัศน์นั้นสำคัญที่สุด คือการเขียนบทละครให้ถูกใจคนดู การที่ผู้ชมจะติดตามละครต่อไปหรือไม่บทละครมีส่วนช่วยได้กระบวนการในการติดตามเรื่องราวของตัวละครประสบความสำเร็จลงได้ จนเกิดการติดตามรับชมไปจนจบเรื่อง เนื่องจากฐานของผู้ชมคือผลของความสำเร็จของละครเรื่องนั้นๆในด้านของผลสำเร็จทางความนิยมจากประชาชน

“ในเรื่องของปัญหาจะมีเยอะมากๆ ถ้าเป็นละครหลักๆ เลยก็คือเขียนยังไงให้ถูกใจทุกๆ คน ทั้งผู้กำกับ คนดู ผู้สร้าง ส่วนถูกใจเรานี่เป็นเรื่องสุดท้าย วิธีการแก้ปัญหามันก็แล้วแต่เฉพาะหน้า เพราะปัญหาชอบเกิดเฉพาะหน้า ถ้าเป็นเรื่องบทเราก็แก้ได้ตั้งแต่เริ่มทำงานเตรียมงานแก้ไขในช่วงเวลาที่เขียนบท แล้วในกรณีที่เขียนบทไปแล้วถ้าจะไปจะมีปัญหาเฉพาะหน้าของกองถ่ายที่เราที่มีส่วนที่จะต้องช่วยแก้ไขในส่วนของบทด้วย” (วาทีนีย์ โอฬารักร, สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2549)

สำหรับลักษณะของผู้เขียนบทที่ดี วรณา แต่งพลเลิศ ได้ให้ความเห็นดังนี้

“ผู้เขียนบทที่ดีควรมีคุณสมบัติอย่างแรกชอบเขียน ชอบอ่าน ชอบคิดอะไรแปลกๆ เข้าใจคนเข้าใจชีวิตมนุษย์ เข้าใจตัวละคร” (วรณา แต่งพลเลิศ , สัมภาษณ์ , 2 ธันวาคม 2549)

การจะเป็นนักเขียนบทละครโทรทัศน์ที่ดีต้องมีลายมือเป็นของตัวเองที่ชัดเจน นั่นคือ มีลักษณะเฉพาะของงานเขียนที่สะท้อนความมีตัวตนของผู้เขียนบท และสำคัญที่สุดคือ การมีจินตนาการเพื่อสะท้อนความคิดที่ใหม่ ในการทำงานนั่นเอง

“ในการเขียนบทน่าจะมีลายมือเป็นของตัวเองที่คนอื่นดูแล้วรู้ว่าใครเขียน คือถ้าอ่านแล้วเดาไม่ออกว่าใครเขียนมันก็จะดูไม่มีตัวตน คนที่คิดจะทำตงนี่ หนึ่งเลยก็ต้องรู้จักว่ามันคืออะไร มีองค์ประกอบอะไรบ้าง ต้องรู้เพราะมันเป็นพื้นฐาน ต้องเป็นคนใจกว้างมากๆ อดทนแล้วที่สำคัญเลยก็คือภาษาไทยมีความสามารถทางภาษาจะได้เปรียบ และที่สำคัญมากกว่านั้นคือคนที่มีความรู้สูงจะเขียนบทได้ดี ความฝันและจินตนาการเป็นสิ่งที่มีไว้ก็ดี ส่วนความฝันเป็นเรื่องส่วนตัวไม่มีก็ช่างแต่จินตนาการสำคัญ” (วาทีนีย์ โอฬารักร, สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2549)

ในส่วนของใบรับรองการผ่านงานของผู้เขียนบทละครนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด - ใบรับรองการผ่านงาน

- มีใบรับรองการผ่านงานการเป็นผู้เขียนบทละครจากบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับผู้เขียนบทละคร หรือผู้แนะนำไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีใบรับรองการผ่านงานผู้เขียนบทละคร ที่เป็นเอกสารรับรองไม่น้อยกว่า 1 ฉบับในระดับดี ซึ่งมีการลงลายมือชื่อรับรองโดย

1. ผู้จัดละครโทรทัศน์ที่ได้เคยร่วมงานกับผู้เขียนบทละคร หรือ
2. ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ที่ได้เคยทำงานร่วมกับผู้เขียนบทละคร หรือ
3. องค์กรหรือหน่วยงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้างผู้เขียนบทละคร หรือ
4. สถานีโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้างผู้เขียนบทละคร หรือ
5. ผู้แนะนำให้การรับรองความสามารถในการทำงานของผู้เขียนบทละคร

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ใบบรรองการผ่านงานที่ 0.4 คะแนน มีหลักฐานแสดงเอกสารใบบรรองการผ่านงานในตำแหน่งผู้เขียนบทละคร โดยสามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าคะแนนประจำตำแหน่งผู้จัดละครโทรทัศน์ทั้ง 3 ดัชนีชี้วัดรวมเท่ากับ 2.2 คะแนน โดยจากการกำหนดค่าคะแนนของดัชนีชี้วัดวุฒิการศึกษาจะมีคะแนนเท่ากับใบบรรองการผ่านงาน คือ 0.4 คะแนน เพราะการศึกษาเป็นเสมือนพื้นฐานในการทำงานเขียนบทละครโทรทัศน์ โดยมีความสำคัญเท่ากันกับการได้รับการรับรองยืนยันความสามารถในการทำงานจริง การเข้าใจในวิชาชีพ การตรงต่อเวลาซึ่งถือเป็นหลักสำคัญในการทำงานวิชาชีพเขียนบทละครโทรทัศน์ แต่ทั้งสองดัชนีจะน้อยกว่าดัชนีชี้วัดด้านประสบการณ์ที่มีคะแนน 1.4 คะแนน เพราะบุคลากรวิชาชีพทางด้านการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่าเป็นประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ของผู้เขียนบทละคร มีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษาและใบบรรองการผ่านงาน การมีประสบการณ์ที่ดีและมากเพียงพอจะช่วยให้เข้าใจการเขียนบท เข้าใจลักษณะของเรื่อง สภาพของละครในปัจจุบัน และความต้องการของผู้ชม เหล่านี้จำเป็นในการเขียนบทละครโทรทัศน์มากที่สุด

ในด้านบทละครโทรทัศน์ของทางประเทศเกาหลีได้นั้น ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ของเขาสามารถถ่ายทอดงานบทละครออกมาอย่างลึกซึ้งแทนความเป็นไปของสภาพการใช้ชีวิตของประเทศเกาหลีเอง จากประวัติศาสตร์ของประเทศที่มักตกเป็นประเทศเมืองขึ้นของต่างชาติ โดยเฉพาะญี่ปุ่น ทำให้ความรู้สึกส่วนใหญ่ของคนในประเทศเกาหลีได้มีการเจ็บตัว อ่อนน้อม รักความสงบ มีความสวยงามในการใช้ชีวิต งานเขียนบทละครโทรทัศน์แฝงไปด้วยแง่คิดปรัชญาของการใช้ชีวิตในแบบนั้น ซึ่งงานของบทละครโทรทัศน์แบบนี้จะตรงกับลักษณะของคนไทยทั่วไปที่ต้องการความสงบ รักความสวยงาม เมื่อละครเกาหลีมีในสิ่งเหล่านี้ให้กับผู้ชมละครไทย จึงเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้ชมละครโทรทัศน์ของไทยที่เริ่มมีความชื่นชอบนิยมในละครโทรทัศน์ของเกาหลีกันอย่างแพร่หลาย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ของไทย ถือว่าเป็นผู้ที่สำคัญมากในการผลิตละครโทรทัศน์ไทยให้ได้รับความนิยมจากผู้ชม เพราะเป็นผู้สร้างบทละครโทรทัศน์ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบที่เป็นหัวใจสำคัญของละครโทรทัศน์นอกเหนือไปจากองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ตัวละครฉาก เครื่องแต่งกายและอื่นๆ ซึ่งกล่าวได้ว่าละครที่ดีนั้นจะต้องมาจากบทละครที่ดีผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จึงต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาและหัวใจของเรื่องให้ชัด จึงจะสามารถถ่ายทอดเนื้อหามาสู่ละครโทรทัศน์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ละครโทรทัศน์ของไทยต้องแข่งขันกับบทละคร

โทรทัศน์ต่างประเทศ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ยังต้องมีการพัฒนางานการเขียนบทละครให้มีความเจียบคม มีความสนุกสนาน น่าติดตามไปตลอดเรื่อง ซึ่งผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จะได้เปรียบผู้เขียนบทละครจากต่างประเทศในเรื่องของความเข้าใจในเรื่องของภาษา การสื่อสารกับคนไทยด้วยกัน จิตวิทยาที่เหมาะสมกับคนไทยในการนำเสนอ หรือวิธีการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์ การรู้ถึงขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยด้วยตัวเอง เหล่านี้ล้วนเป็นส่วนที่ได้เปรียบสำหรับนักเขียนบทละครโทรทัศน์ของไทย นอกจากนี้ผู้เขียนบทต้องหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ฝึกเป็นคนช่างสังเกตสิ่งรอบข้าง สังคม และชีวิตของคนทั่วไปเพื่อนำมาพัฒนาการเขียนบทละครของตัวเองให้ดียิ่งขึ้น ส่วนในด้านการทำงานร่วมกับตำแหน่งอื่นๆในการผลิตนั้น การเข้าใจเรื่องราวไปพร้อมๆกันจะช่วยให้ได้งานละครโทรทัศน์ที่สมบูรณ์และสร้างงานบทละครโทรทัศน์ของไทยให้มีการพัฒนาไปมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ผู้เขียนบทละครต้องทำงานกับผู้กำกับการแสดง เป็นการทำงานในแง่ของการตีความบทละครด้วยกัน การเข้าใจจุดมุ่งหมายของเรื่องมองเป็นภาพเดียวกันได้ การเข้าใจในตัวละคร เมื่อผู้เขียนบทใส่ข้อมูลทั้งหมดให้กับผู้กำกับการแสดงแล้ว เมื่อผู้กำกับออกไปทำงานถ่ายทำ ผลจากความเข้าใจในบทละครก็จะทำให้ทิศทางของเรื่อง จุดมุ่งหมายของละครถูกต้องและเป็นไปตามที่ผู้เขียนบทละครมุ่งหวังไว้ นอกเหนือจากผู้กำกับแล้วผู้เขียนบทละครต้องทำงานกับนักแสดงด้วย คือการทำงานเขียนบทละครถ้าผู้เขียนบทรับรู้ก่อนว่านักแสดงท่านใดจะมารับบทเป็นตัวละครที่กำลังเขียนบทอยู่ ก็จะต้องศึกษาในตัวนักแสดง พุดคุยกันเพื่อหาจุดร่วมกันในความเป็นตัวตนจริง กับตัวละคร เพื่อหาจุดดีจุดด้อยของนักแสดงหรือ เขียนตัวละครให้เอื้อต่อความสามารถทางการแสดงของนักแสดงที่จะมาสวมบทบาท ก็จะทำให้งานบทละครที่เขียนมีความชัดเจนมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ประเด็นของโครงสร้างบทที่ดีก็จำเป็นในการพัฒนาผู้เขียนบทในการทำงานกับบทละครเช่นกัน นั่นคือการเขียนบทให้มีองค์ประกอบของบทละครโทรทัศน์ที่ดีนั้น คือบทที่มีมาตรฐานขององค์ประกอบของบทครบถ้วน มีเรื่องย่อ บุคลิกตัวละคร บทละครในแต่ละตอนที่มีความยาวเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด และที่สำคัญสุดเป็นบทละครที่มีความสนุก น่าเชื่อถือและ น่าติดตาม

ตำแหน่งที่ 20 นักแสดง (Talents)

การแสดงไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด เป็นพฤติกรรมที่เข้ายวณที่สุดของมนุษย์ คนเราทุกคนเป็นนักแสดงทั้งนั้น ไม่มากก็น้อย เพียงชั่วขณะหนึ่งเราพยายามแสวงหาคิด หรือทำเป็นคนอื่นในขณะที่จิตสำนึกบริบูรณ์อยู่นั้นเรากำลังแสดงอยู่แล้ว การที่เราบรรลุผลที่ต้องการจากการเสแสร้งนั้นก็คือ การวัดผลสำเร็จของเราในฐานะนักแสดง (Edward A. Wright ,นพมาศ ศิริกายะแปล ,2525:186-187)

ข้อมูลข้างต้นนั้น จะเห็นว่านักแสดงมีความสำคัญมากในฐานะนำพาเรื่องราวในบทละคร

ไปสู่เหตุการณ์ต่างๆที่พึงประสงค์ได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดนักแสดงเป็นหนึ่งในปัจจัยนำเข้าทางบุคลากรการผลิต ซึ่งผู้วิจัยได้จำกัดความหมายของนักแสดงไว้คือ ผู้ที่สวมบทบาทเป็นตัวละครในเรื่อง ตามแต่จะได้รับบทบาทอะไร สามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครออกมาสื่อสารกับผู้ชมได้ นักแสดงมีความสำคัญต่อละครเป็นอย่างมากจนบางครั้งกลายเป็นสัญลักษณ์ของละครเรื่องนั้นไปเลย

ในด้านการพัฒนามาตรฐานของนักแสดงละครโทรทัศน์ไทยนั้น จากการสัมภาษณ์ผู้กำกับการแสดง ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญของวุฒิการศึกษากับแสดงว่า การศึกษาไม่เป็นปัจจัยที่จะมาพิจารณาในการวิเคราะห์นักแสดง เนื่องจากนักแสดงนั้น คุณสมบัติที่ดีจะมาจกพรสวรรค์ ความตั้งใจในการทำงานและประสบการณ์มากกว่า

“คิดว่าไม่จำเป็นต้องมีการศึกษาก็มาเล่นละครได้นะ นักแสดงประเมินกันที่ฝีมือ ไม่ใช่การศึกษา คุณมีความสามารถทางการแสดง คุณมีพรสวรรค์ ใช้มันให้เป็นคุณก็เป็นนักแสดงที่ดีได้” (ฉิน เกียงไกรสกุล ,สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2550)

จากการวิจัยครั้งนี้จะเห็นได้ว่าดัชนีชี้วัดทางวุฒิการศึกษา และใบรับรองการผ่านงานจะไม่มีการจัดทำดัชนีชี้วัดใดๆ ทั้งนี้จากความคิดเห็นของผู้กำกับการแสดงในฐานะผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นไว้ว่านักแสดงในเมืองไทยมักยังไม่มีการคำนึงถึงการศึกษามากนัก การเป็นนักแสดงขึ้นอยู่กับพรสวรรค์ที่เป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดค่าออกมาได้ บุคลากรวิชาชีพทางการผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีความเห็นว่าการประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตละครโทรทัศน์ของนักแสดง มีความสำคัญมากกว่าวุฒิการศึกษาและใบรับรองการผ่านงาน

ในด้านของประสบการณ์ในการทำงานของนักแสดง ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์หลักในการพิจารณาดังนี้

“นักแสดงกับประสบการณ์เนี่ยบางทีมันวัดด้วยจำนวนเรื่องไม่ได้ เพราะนักแสดงบางคนเล่นมาหลายเรื่องแต่ไม่มีการพัฒนา กับบางคนเล่นแค่เรื่องเดียวแต่ตั้งเป็นพลุเลยก็มี แต่ต้องดูว่าดั่งกับคุณภาพยังมีความแตกต่างกัน เลยมองว่า ประสบการณ์จะช่วยทำให้มีความสามารถมากขึ้นได้สัก 5 เรื่องก็พอแล้วสำหรับประสบการณ์ของดารานักแสดง” (มารุต สาโรท,สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2550)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ของนักแสดง จึงกำหนดดัชนีชี้วัดประสบการณ์การทำงานดังนี้

ดัชนีชี้วัด – ประสิทธิภาพการทำงาน

-มีประสิทธิภาพในการเป็นนักแสดงละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที) หรือได้รับรางวัลนักแสดงดีเด่นจากองค์กรที่จัดการประกวดรายการละครโทรทัศน์

เกณฑ์ปัจจัยย่อย:-ใบรับรองการปฏิบัติงานนักแสดงละครโทรทัศน์ที่ได้รับการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง 120 ตอน (ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที)

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด – ประสิทธิภาพการทำงานที่ 5 คะแนน

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพการทำงานในตำแหน่งนักแสดง 5 คะแนนนั้นแสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเป็นนักแสดงที่ดี ที่มีคุณภาพ แต่ทั้งนี้การเป็นนักแสดงที่ดีไม่ใช่อยู่ที่องค์ประกอบของการผ่านงานมามากเพียงอย่างเดียว นักแสดงที่ดีมีคุณภาพ นั่นคือ นักแสดงที่เข้าถึงบทบาทการแสดงและสามารถแสดงเป็นตัวละครนั้นๆ ได้อย่างน่าเชื่อถือ ในการต้องแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ นักแสดงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากในการแข่งขัน ผู้วิจัยจึงเสนอค่าคะแนน 5 คะแนน ซึ่งถือเป็นคะแนนที่สูงเท่ากับค่าคะแนนของผู้กำกับการแสดง

Carton and Pingree (1983 : 58) ได้กล่าวถึงนักแสดงไว้ว่า " ละครโทรทัศน์ช่วงไพรม์ไทม์เป็นสื่อของผู้จัดละคร และละครโทรทัศน์คือสื่อของผู้เขียนบท ในทางละครเรื่องราวสำคัญมาก ผู้จัดละครเชื่อว่าสิ่งที่ขายได้ไม่ใช่นักแสดง หรือคุณภาพของงานผลิต แต่เป็นพล็อตและลักษณะของละครเอง ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าหัวหน้าทีมเขียนบทจะมีอำนาจมากในการกำหนดบทละคร" นั่นคือคำกล่าวในละครอเมริกัน แต่ปัจจุบันในสังคมไทย ละครโทรทัศน์ไทยกลับมีมุมมองที่ต่างกัน สิ่งที่มีอิทธิพลต่อละครมากที่สุดคือนักแสดง ซึ่งนักแสดง หรือดารานักแสดงเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดทิศทางของละคร จากความเห็นของผู้ผลิต จากผู้ชมและผู้โฆษณา ได้ให้ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในความสำคัญ of นักแสดงไว้ดังนี้

"ดารานักแสดงเป็นอันดับแรกที่เป็นโจทย์ของเรา เพราะทางช่องเวลาเลือกเราให้ทำงานให้เขาก็จะมองดารานักแสดงของเราก่อนเรื่องที่จะทำ แล้วไปหาเรื่องมาใส่เอาเรื่องสนุกๆ เรื่องอะไรเขาไม่สนใจขอให้ประเด็นเรื่องนำเสนอใจก็พอ เพราะเขาถือว่าดารานักแสดงจะเป็นแม่เหล็กที่ดีได้ บทละครก็จะมีตรวจสอบจากช่องใน 5 ตอนแรกแล้วก็ลงมือทำงานได้เลย ขอให้เขาติดตามที่เขาต้องการและคิดว่าประชาชนชอบมาเท่านั้นก็ขายงานกันได้แล้ว" (นพดล มงคลพันธ์ , สัมภาษณ์ 27 กันยายน 2549)

“แต่ก่อนอื่นจะดูพระเอก นางเอกตัวร้าย ส่วนใหญ่ไม่เน้นอะไรเป็นพิเศษ รองลงมาก็จะดูเนื้อเรื่องว่าน่าสนใจ น่าติดตามหรือเปล่า เราจะชอบดูละครที่มีสาระหน่อยพวกแนวสังคมสะท้อนปัญหาสังคม” (สุภาพร ผาแพร ,สัมภาษณ์ 26 ธันวาคม 2549)

“แล้วปัจจัยสำคัญอันดับแรกที่คิดว่าเรื่องนี้ น่าจะดี ก็คงต้องดูจากดารานำก่อนเลย ดูว่าใครเล่นเป็นพระเอก นางเอก คนดูชอบดูหรือไม่ คนดูให้ความสนใจหรือเปล่า ดูจากพล็อตเรื่องว่า มันน่าจะแรงมั๊ย มันเข้ากันได้กับผลิตภัณฑ์ของเราไหม กลุ่มเป้าหมายหลักของเราอยู่ตรงนี้หรือเปล่า” (อภิญา ตันติวิภาค ,สัมภาษณ์, 2 ธันวาคม 2549)

จากความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลที่มีผลเกี่ยวข้องกับละครโทรทัศน์จะให้ความสำคัญกับ ดารา นักแสดงมาก่อนสิ่งอื่น ซึ่งต่อมา Richard Kilborn (1992: 65) ได้ให้ความเห็นว่าที่สนับสนุนเกี่ยวกับนักแสดงไว้ว่า “ นักแสดงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในทุกกระบวนการขั้นตอนการผลิตละคร เพราะนักแสดงเป็นจุดสนใจของผู้ชมเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามนักแสดงเป็นอาชีพที่ไม่แน่นอน ที่ช่วงเวลาหนึ่งนักแสดงจะไม่มีงานทำ ดังนั้นการเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จของละครในแต่ละเรื่องนั้น จึงเป็นการให้ความรู้สึกมั่นคงในอาชีพการเป็นนักแสดงของตนเองต่อไปนั่นเอง”

จากคำกล่าวของ Richard Kilborn ได้สอดคล้องกับสถานะของ นักแสดงในปัจจุบัน กล่าวคือ นักแสดงนอกจากจะต้องสวมบทบาทเป็นตัวละครตามบทแล้ว หน้าที่อีกอย่างหนึ่งคือ เป็นเสมือนตัวแทนของละครเรื่องนั้นๆ การแสดงที่ดีก็จะเป็นส่วนช่วยผลักดันให้ละครได้รับความสำเร็จจากความนิยมของผู้ชม ทางสถานี และผู้จัดละครก็จะรู้สึกมั่นใจในการว่าจ้างนักแสดงนั้นมาร่วมงานเพื่อป้องกันความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ แต่หากละครเรื่องที่นักแสดงได้แสดงเกิดความล้มเหลวไม่ประสบผลสำเร็จก็จะมีพิจารณาการว่าจ้างสำหรับเรื่องต่อไป ทำให้เกิดการไม่ว่าจ้างเกิดขึ้น อาชีพนักแสดงในปัจจุบันจึงยังคงเสี่ยงในเรื่องของการว่าจ้างงานอยู่

ในด้านการแสดงของนักแสดงนักวิชาการทางการแสดง อรุณา ยุทธวงศ์ ได้ให้ความหมายของการแสดง และการความสำคัญของการนำการแสดงมาใช้ในการทำงานและปรับตัวกับการใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างน่าสนใจ

“สิ่งสำคัญที่สุดของการแสดงคือการตีความ นักแสดงต้องอ่านบทละครและบทประพันธ์ทั้งหมด และทำความเข้าใจให้ได้ว่าเรื่องราวนั้นเกี่ยวกับอะไร พร้อมกับทำความเข้าใจกับตัวละคร เหมือนเป็นคนจริงๆ เพื่อจะได้รู้ว่าตัวละครที่นักแสดงสวมวิญญาณเข้าไปนั้นเป็นใคร มีที่มาอย่างไร แม้ว่าบางครั้งจะไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องเล่นนั้นก็ตาม แต่จะพยายามให้นักแสดงนี้ยกย่องไปเรื่อยๆตั้งแต่ตัวละครเกิดและอยู่ที่ไหน ให้รู้จักกับตัวละครอย่างชัดเจน แล้วมาเทียบกับตัวนักแสดงเองว่า แล้วเขาหรือเธอเป็นคนอย่างไร มีความใกล้เคียงกับตัวละครมากน้อยเพียงใด

ความรู้สึกรัก เศร้า สนุก เฉยเมยของตัวละคร นักแสดงเข้าใจได้หรือไม่ ถ้าเข้าใจได้ ก็สามารถผ่านเข้าไปสู่การเรียนรู้การสอนขั้นอื่นๆตามแต่ละบุคคล การแสดงเป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับชีวิตความเป็นไปของคน เราสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ตลอดเวลาและทุกอาชีพ เป็นเหมือนวิชาที่ทำให้เรามีสติคะ รู้จักตัวเองและคนอื่น ไม่ตัดสินการกระทำของบุคคลทันทีว่าผิดหรือถูก แต่จะฝึกให้เข้าใจว่า ตัวละครเป็นอย่างนี้ เพราะสาเหตุนี้แหละ คือมันจะเกิดความเข้าใจคนมากขึ้น เข้าใจในฐานะที่เขาเป็นเขา และในฐานะที่คนอื่นมองมา จะเรียกว่าเป็นหลักธรรมก็ได้แหละ คนที่เรียนมาทางด้านนี้จะไม่ค่อยมีกฎตายตัวเหมือนสาขาอื่น เพราะจะถูกฝึกเรื่องความคิดสร้างสรรค์นอกกรอบเพิ่มขึ้นตลอด เวลาทำงานจะคิดไปได้ไกลแล้วก็จะถูกฝึกให้มองงานโดยรอบทั้งหมด เพราะงานละครมันรวมหลายๆฝ่ายเข้าไว้ด้วยกัน จากนั้นคิดว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของอะไรบ้าง อย่าไปคิดว่าเราคือทั้งหมด แต่จะต้องคิดทำในส่วนของตัวเองให้ดีที่สุดเพื่อจะได้นำไปรวมกับของคนอื่นได้ เพราะในงานละครจะต้องนำมาผสมเป็นหนึ่งเดียวให้ได้ ซึ่งตรงนี้ก็เป็นที่ทำให้เราสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างเข้าใจมากขึ้น” (อรชума ยุทธวงศ์ , สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2549)

นักแสดงนอกจากการเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานแสดงแล้ว ยังมีเทคนิคทางการแสดงที่นักแสดงต้องทำการศึกษาจากการแสดงเพื่อให้สามารถเข้าใจและเข้าถึงบทบาททางการแสดงที่ได้รับมอบหมาย อรชума ยุทธวงศ์ ยังได้กล่าวถึงบทบาทของนักแสดงไว้อย่างน่าสนใจ

“ต้องมีความเข้าใจในวิชาชีพของตัวเอง การที่จะปรับตัวอย่างไร ทำตัวอย่างไรให้สมบทบาทแล้วยังต้องควบคุมอารมณ์ของตัวเอง พอมาถึงกองถ่ายมันต้องกลายเป็นอีกคน การควบคุมอารมณ์นี้ได้อย่างไร และยังคงต้องควบคุมอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับการถ่ายทำกับกองถ่าย บางทีมันมีอุปสรรคเยอะแยะ ผนตก แดดออก เสียงดัง ต้องนั่งรอ ผู้กำกับพิถีพิถันในการทำงานบางทีนักแสดงเห็นว่าไม่จำเป็น ความรู้สึกพวกนี้มันไม่ควรเกิดขึ้น ในหน้าที่ในจรรยาบรรณของนักแสดงเขาต้องมีเขาเคารพผู้กำกับ เคารพในหน้าที่ซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นนักแสดงมีหน้าที่ทำให้ฝันของผู้กำกับเป็นจริง โดยเอาวิชาชีพของตัวเองออกมาแสดงให้ผู้กำกับเป็นผู้ตัดสินว่าดีหรือไม่ดี ถูกหรือไม่ถูกในทางการแสดง” (อรชума ยุทธวงศ์ , สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2549)

และข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญทางการแสดงได้ให้ข้อมูลของการทำงาน
ของนักแสดงไว้กับผู้วิจัย ดังนี้

“ในด้านของการทำงานก่อนที่จะมีการถ่ายทำละครก็ต้องเอาบทมาศึกษาให้เข้าใจคาแรกเตอร์ของตัวละครที่เราจะเป็น รวมไปถึงตัวละครที่อยู่รอบข้างเราด้วยไม่ว่าจะเป็น เพื่อน พ่อ แม่ หรือว่าจะเป็นตัวนางเอกก็ตามต้องรู้นิสัยว่าเค้าเป็นคนยังไง ต้องทำการบ้านมาเยอะ กับการแสดง

ก็เหมือนงานทั่วๆ ไปทุกๆ งานที่ในครั้งแรกก็จะไม่ค่อยถนัดซัดๆ เจินๆ แต่ว่าถ้าได้ฝึกฝนเยอะๆ แล้วก็ตั้งใจกับมัน นานๆ ไปก็จะผ่านไปได้ด้วยดีแล้วก็ดีขึ้น ณ วันนี้ความยากก็คงยังจะมีอยู่แต่น้อยลง กับตอนแรกๆ ที่เริ่มถ่ายเรื่องนี้เงินมากไม่รู้จะเอามือไว้ตรงไหน ไม่รู้ว่าจะต้องพูดจะต้องเล่นกลองนี้ การพูดจะไม่ค่อยเป็นธรรมชาติแต่ ณ วันนี้ทุกอย่างดีขึ้นแต่ไม่ได้หมายถึงว่ามันจะดีที่สุด เคยรับละครหลายๆ เรื่องแล้วพูดผิดตัวประจำ แล้วยังต้องเล่นกับคนเดิมๆ ที่เล่นด้วยกันเกือบทุกเรื่องเป็นเพื่อนกันตลอดบางทีก็เรียกชื่ออีกเรื่องหนึ่งที่เล่นด้วยกันไปก็มีบ้าง เพราะฉะนั้นเวลาที่ทำอะไรหรือเล่นละครก็ต้องมีสมาธิกับมัน" (วรวช ดานวงศ์, สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2549)

จากข้อมูลของนักแสดงจะพบว่าการแสดงที่ดีนั้น สิ่งแรกที่ต้องมีคือ การมีสมาธิ ซึ่งได้มีแนวคิดเกี่ยวกับสมาธิที่น่าสนใจ

"สมาธิได้แก่ความตั้งใจมั่นอยู่ในเรื่องที่ต้องการให้ใจตั้งไว้เพียงเรื่องเดียวไม่ให้จิตฟุ้งซ่านออกไป นอกจากเรื่องที่ต้องการให้ใจตั้งมั่นนั้น ความตั้งใจตั้งนี้เป็นความหมายทั่วไปของสมาธิ และจะต้องมีในกิจการที่จะทำทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นการเล่าเรียนศึกษา หรือว่าการงานอย่างหนึ่งอย่างใด" (สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช 2540 : 59)

ในอีกความหนึ่ง

"สมาธิ คือ ความตั้งมั่นแห่งจิต หรือ สภาวะที่จิตตั้งมั่น เมื่อเรามีสมาธิจิตใจก็จะมี ความเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง แกล้วกล้า เข้าประจัญกับสิ่งที่กำหนดหรืองานที่ทำ ไม่หืดหู่ ไม่ท้อแท้ ท้อถอย จะมีสติกำกับอยู่ ตื่นตัว ไม่ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย จะมีความสงบ ซึ่งมาพร้อมกับความเยือกเย็น สบาย จิตใจผ่องคลาย ความเอิบอิมใจ ปลอดโปร่ง ผ่องใสและความสุข" (หลวงพ่อจรัญจิตร-มุโม , 2540 : 54)

เรื่องเกี่ยวกับสมาธิ บรรจง โกศัลวัฒน์ (2545: 48) การมีสมาธิก็คือ สภาวะที่จิตใจควบคุม ควบคุมทั้งหมัดกับพลังความคิดมุ่งสู่เป้าหมายที่ต้องการ โดยยึดมั่นอยู่กับสิ่งนั้นๆ ได้นานตราบเท่าที่ต้องการใช้บ่อยครั้งที่พลังจิตจะยึดมั่นอยู่ได้นานกว่าที่กำลังกายสามารถรับได้เสียอีก

การแสดงต้องการสมาธิที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากงานศิลปะแขนงอื่น นักแสดงมีเพียงร่างกายของตนเองเป็นอุปกรณ์ พวกเขาจึงควรที่จะต้องเรียนรู้การใช้ร่างกายและฝึกฝนจนสามารถควบคุมตนเองได้อย่างชำนาญแล้วนั่นเอง พวกเขาจึงสามารถสร้างสรรค์การแสดงของตนได้ โดยอาศัยหลักของการเคลื่อนไหวร่างกายไปพร้อมกับทำจิตใจให้เกิดสมาธิ สมาธิของพวกเขา ก็คือการควบคุมสิ่งที่เรียกว่าเป็นอุปกรณ์ให้ทำงานในทิศทางที่ต้องการ

เบื้องหลังการทำงานในกองถ่ายละครโทรทัศน์ที่มีผู้คนล้อมรอบ นอกจากผู้กำกับการแสดงที่คอยจับผิดอยู่ข้างหลังแล้ว ยังมีตากล้อง ผู้ช่วยกล้อง ช่างไฟ ตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่นที่คอยจ้องมองมาทางนักแสดงอย่างไม่วางตา เพราะฉะนั้นสมาธิของนักแสดงจะต้องมีความแน่วแน้อย่าง

ที่สุด ในขณะที่นั้นนักแสดงนับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในกองถ่ายซึ่งจะไม่มีใครกล้ามาบงกชสมาธิผู้แสดงได้

ในมุมมองของการเป็นนักแสดง ผิน เกரியงไกรสกุล ผู้กำกับละครโทรทัศน์ ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติที่ดีของนักแสดงไว้ว่า ควรจะมีการเตรียมพร้อมสำหรับบทบาท หน้าที่ที่ได้รับ มีการทำการบ้านของงานแสดงมาก่อน แล้วนำมาปรึกษาหาจุดพอดีทางการแสดงกับผู้กำกับการแสดงและควรจะมีการได้รับการฝึกฝนอบรมเกี่ยวกับศิลปะทางการแสดงเพื่อความสมบูรณ์ทางการแสดงละครโทรทัศน์

“นักแสดงที่ตื่นอกจากความสามารถแล้ว การทำงานที่มีการเตรียมตัวมาผมว่าสำคัญมาก เพราะนักแสดงไทยมาเป็นนักแสดงได้ง่ายมาก คุณภาพก็เลยไม่มากเท่าที่ควร มันไม่มีการต่อสู้กันเพื่อที่จะให้ได้งาน แค่นำหน้าตาสวยหล่อก็มาเป็นนักแสดงแล้วโดยที่พื้นฐานก็ไม่มี และบางคนที่มาโดยจุดมุ่งหวังหรือจุดประสงค์อื่นคือต้องการเด่น ต้องการดัง ต้องการเพื่อที่จะเป็นฐานของการทำอย่างอื่นต่อไป มันก็เลยไม่ค่อยมีคนสนใจในศิลปะการละครการแสดงจริงๆ เข้ามา ซึ่งผมคิดว่าคนที่มีความน่าจะเป็นคนที่สนใจด้านศิลปะการละครการแสดงจริงๆ และก็มีมีการฝึกฝนมา มีการเตรียมตัวมาก่อน และก็มาพูดคุยกับผู้กำกับ ว่าอาจจะ input เข้ามาได้ แต่ไม่ใช่ว่าทำเพื่อจะเสริมภาพพจน์ตัวเองแค่นั้น” (ผิน เกரியงไกรสกุล ,สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2550)

การเป็นนักแสดงที่ตื่นอกเหนือจากความสามารถและพรสวรรค์แล้ว สิ่งหนึ่งที่พึงมีคือการมีจรรยาบรรณในวิชาชีพของตนเอง คือ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองที่พึงการทำในการทำงานการแสดง และรู้จักการทำงานในวิชาชีพของตนเองตลอดจนเคารพในการทำงานของผู้อื่น นั่นคือการให้เกียรติในการทำงานซึ่งกันและกัน

“การเป็นนักแสดงที่สำคัญที่สุดคือ เราต้องรู้จักในความสามารถของตัวเอง ว่าเรามีความสามารถทางการแสดงมาก หรือน้อย จะได้ฝึกฝนตัวเอง และอย่าลืมหัดทำให้คนรอบข้างรักเรา เราจะต้องอ่อนน้อมถ่อมตน ตรงต่อเวลา นั่นคือสิ่งที่ต้องมีในตัวเอง ก็อยากให้เราพยายามมากที่สุดอย่าท้อแท้เพื่อที่จะทำความฝันของเราให้เป็นจริง ถ้ามีโอกาสก็อย่าลืมหัดที่จะคว้าโอกาสนั้น” (สโรชา ตันจรรักษ์ณ์,สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2549)

“สำหรับนักแสดงรุ่นใหม่ที่จะเข้ามาในวงการก็ขอให้สำรวจตัวเองว่าเรามีความพร้อมกับการเป็นนักแสดงที่ดีหรือเปล่า มีใจรักในงาน อย่าดูถูกงาน จงเชื่อจงศรัทธาในอาชีพของตัวเองและตั้งใจทำงานให้ดี ทำตัวให้ดี ให้ทีมงานทุกคนรัก มาให้ตรงเวลา ไม่จู้จี้จุกจิก เข้าใจซึ่งกันและกันเพราะว่าทุกคนก็เหนื่อยเหมือนกันหมด ไม่ว่าจะป็นสวัสดิการ ช่างไฟ เพราะว่าบางคนเค้าก็มาก่อนเราอีก” (วรเวช ดานุวงศ์,สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2549)

จากข้อมูลของวรวุฒิ ดานวงศ์ และ สโรชา ตันจรรักษ์ พบว่าการทำงานในอาชีพนักแสดงต้องรู้จักตัวเองก่อนว่าเรามีคุณสมบัติ ต้องมีความพร้อมของการเป็นนักแสดง

ในปัจจุบันเป็นช่วงที่ละครโทรทัศน์ไทยต้องแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศอยู่ นักแสดงไทยถือเป็นจุดสำคัญอย่างมากของละครโทรทัศน์ไทย และได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างของนักแสดงไทยและนักแสดงต่างชาติไว้อย่างน่าสนใจ

“นักแสดงไทยไม่มีความเสี่ยงต่ออาชีพ นักแสดงไทยเป็น typical ส่วนนักแสดงต่างชาติต้องเปลี่ยนบทบาทใหม่ตลอดเวลา จากบทหนึ่งไปสู่อีกบทได้อย่างน่าสนใจ อาจเป็นด้วยภาวการณ์แข่งขันจากภายในและภายนอกประเทศที่สูงกว่าบ้านเรา จึงถือเป็นการเสี่ยงทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนบทบาทตัวเอง แต่นักแสดงไทยนั้นเล่นบทไหนก็บทนั้น ถ้าดูให้ดีจริงๆแล้วเค้าไม่ได้เปลี่ยนตัวเองเค้าแค่เอาตัวไปอยู่ในสภาพแวดล้อมใหม่เท่านั้น แต่ถ้าเอาแบบเข้าใจกันง่ายๆ นะ เราทำของที่เรากินนะ เรากินข้าวแกงเราก็ต้องทำแกงอร่อยๆ ข้าวดีๆ เป็นนักแสดงคุณทำแกงเข้มข้นถูกใจ อร่อยถูกปาก คุณก็สำเร็จแล้ว” (วาทีนิย์ โอบฟ้ากร, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2550)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและการวิเคราะห์ของผู้วิจัยพบว่า ในยุคแห่งการแข่งขันระหว่างละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์ต่างชาติ เช่นนักแสดงเกาหลีใต้ที่แสดงละครโทรทัศน์ส่วนมากได้รับความนิยมจนกลายเป็นฟีเวอร์ เทรนด์นักแสดงเกาหลีไหลบ่าเข้ามาสู่ประเทศไทยอย่างรวดเร็ว แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่สามารถปฏิเสธได้เลยคือ นักแสดงของเกาหลีมีความสามารถทางการแสดงสูง เขาสามารถถ่ายทอดความเป็นตัวละครทำให้คนดูรู้สึกเชื่อ และคล้อยตามไปกับตัวละครนั้นได้อย่างดี ไม่ว่าตัวละครจะสุข เศร้า เหงา ทุกข์ ร้องไห้ หัวเราะตัวละครเหล่านั้นจะนำพาคนดูของเขาติดตามไปได้อย่างแนบเนียน มีอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครราวกับผู้ชมเข้าไปในโลกของละครเลยทีเดียว สิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดจากความสามารถทางการแสดงของนักแสดงเกาหลีทั้งสิ้น และสิ่งที่จะพบคือสิ่งที่เขาเหล่านั้นแสดงออกมาจนได้รับความนิยมไม่ใช่ได้มาเพียงข้ามคืน การทำงานของนักแสดงเกาหลีต้องใช้ความสามารถ ความพยายามอย่างมาก ก่อนที่จะได้แสดง พวกเขาต้องถูกเก็บตัวซักซ้อมการแสดง มีการศึกษาบทละคร การตีความตัวละครร่วมกับผู้เขียนบท ผู้กำกับการแสดง และนักแสดงด้วยกันเพื่อให้สามารถเป็นตัวละครนั้นและสื่อสารกับผู้ชมได้

เมื่อหันมามองทางฝั่งนักแสดงของไทยนั้นในเรื่องความสามารถทางการแสดงนั้น นักแสดงไทยไม่ได้ด้อยไปกว่านักแสดงต่างชาติเลย นักแสดงละครของไทยเป็นกลุ่มคนที่มีความสามารถและพรสวรรค์เช่นกันดังที่ปรากฏให้เห็นอยู่อย่างมากมายในวงการละครโทรทัศน์ของบ้านเรา แต่นักแสดงไทยยังขาดในเรื่องของวินัยในการทำงาน การเอาใจใส่ต่องาน การรับผิดชอบและเคารพในตัวละครที่ตัวเองสวมบทบาทอยู่ ด้วยความที่การมีชื่อเสียงของนักแสดงไทยนั้นได้มาง่าย แต่

ยากที่จะรักษาไว้ให้ได้นาน เหล่านี้เป็นเหตุผลอันเนื่องมาจากงานแสดงที่มาก นักแสดงคนหนึ่งรับงานหลายเรื่องหลายอย่างในเวลาเดียวกัน หรือการขาดคุณภาพการทำงานผลิตละครของทีมงานที่ทำให้นักแสดงรู้สึกว่าการแสดงเป็นเรื่องง่าย ๆ เหล่านี้ล้วนทำให้นักแสดงละครของไทยมีมาตรฐานในการทำงานที่ยังต้องการการพัฒนาเพื่อแข่งขันกับต่างประเทศ

ในด้านของจุดได้เปรียบที่นักแสดงชาติใดๆ ไม่มีนอกจากนักแสดงไทยไม่ว่าจะเป็นการมองจากความเป็นคนไทยด้วยกัน การใช้ภาษา ท่าทางในการสื่อสาร การสื่อความหมายให้เข้าใจ นักแสดงไทยย่อมถ่ายถอดอารมณ์ ความปรารถนา ความรู้สึกให้คนไทยสัมผัสได้ลึกซึ้งมากกว่า เพราะการแสดงออกถือเป็นสิ่งละเอียดอ่อนอย่างมาก ต้องใช้ส่วนประกอบหลายอย่างประกอบกันเพื่อสร้างความเข้าใจ สื่อความหมายของสารที่ส่งออกมาจากนักแสดงสู่ผู้ชม อีกทั้งนักแสดงไทยต้องมุ่งพัฒนาการแสดงของตนเอง ทำการบ้านของการแสดง พยายามตีความบทละครตีความตัวละคร รู้จักชีวิตภายใน และชีวิตภายนอกของตัวละคร ด้วยการศึกษา และสอบถามจากผู้กำกับการแสดงและผู้เขียนบทละคร เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในตัวละครมากยิ่งขึ้น และยังช่วยให้สามารถแสดงออกมาเป็นตัวละครตัวนั้นๆ ได้อย่างสมจริง มีความน่าเชื่อถือ ก่อให้เกิดการติดตามไปได้

ซึ่งก็มีแนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติการเป็นนักแสดงที่ดีเพื่อสำหรับพัฒนาการแสดงมาตรฐานในการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ นั้นควรประกอบด้วย

1. การมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง

นักแสดงควรมีคุณสมบัติพิเศษแตกต่างจากศิลปินสาขาอื่น เพราะต้องใช้ร่างกายและเสียงเป็นเครื่องมือในการนำเสนองานศิลปะต่อผู้ชม ในฐานะศิลปินผู้แสดงจึงควรหมั่นฝึกฝนตนเองให้มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง พุดออกเสียงที่ถูกต้องสามารถนำไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษา และสังเกตของผู้วิจัยพบว่า นักแสดงละครโทรทัศน์จากต่างประเทศส่วนมากจะทำงานกันลักษณะเป็นเรื่อยๆ ไป ทีละเรื่อง จบเรื่องหนึ่งแล้วจะมีเวลาพักผ่อนบ้างเพื่อพร้อมกับการทำงานใหม่ บทบาทใหม่ และขณะที่ทำงานถ่ายละครในแต่ละเรื่องจะไม่ทำอย่างอื่น มุ่งกับการแสดงเรื่องนั้นๆ อย่างเดียว ดังนั้นในการทำงานละครของเขาจึงมีความพร้อมสูงมาก สมารถตีความความมุ่งมั่นที่ดีที่จะทำงานแสดงให้ออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในขณะที่นักแสดงไทยมักทำงานในลักษณะที่ซบเซา บางคนรับงานแสดง 3-4 เรื่องในเวลาเดียวกัน บางคนร้องเพลงวันนี้ พรุ่งนี้เล่นละครต่อ มีหลายบทบาทในตัวเอง การทำงานไม่เป็นรูปแบบที่ชัดเจน ทำงานในลักษณะวิ่งรอก เนื่องจากระบบการทำงานการผลิตของประเทศไทยเอื้อให้นักแสดงสามารถทำหลายอย่างได้ เนื่องด้วยองค์กรธุรกิจส่วนใหญ่เป็นลักษณะ multimedia firm นั่นคือ เป็นธุรกิจบันเทิงครบวงจร นักแสดงถูกใช้ในสื่อหลายอย่าง ทำให้ความพร้อมทางสุขภาพร่างกายไม่เต็มร้อย ส่งผลต่อ

งานแสดงที่ไม่สมบูรณ์ได้ จึงเป็นผลกระทบต่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศในฐานะที่นักแสดงเป็นปัจจัยสำคัญในอันดับต้นๆ ของการผลิตละครโทรทัศน์ไทย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นิยามการมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงนั้นหมายถึง การที่นักแสดงต้องมีสุขภาพที่แข็งแรงพร้อมในการทำงานอยู่ตลอดเวลา เพราะการทำงานถ่ายละครโดยเฉพาะนักแสดงหลักบางครั้งต้องทำงานทั้งวันทั้งคืน ถ่ายกลางแดดบ้าง ฝนตกบ้าง ร่างกายจึงต้องพร้อมทุกสภาวะ เพราะสุขภาพที่แข็งแรงจะทำให้ความสามารถในการควบคุมการใช้ร่างกายทุกส่วนให้ทำงานได้ตามความต้องการ รู้จักผ่อนคลาย ไม่รู้สึกเกร็งจนทำให้เกิดความเครียดอันเป็นเหตุนำไปสู่การแสดงที่ซัดเซิน ประหม่าได้ ผู้แสดงต้องใช้สติปัญญาศึกษาบทบาทการแสดง มีสมาธิกับการแสดง มีความทรงจำในเรื่องของการใช้อารมณ์ความรู้สึก อาชีพของผู้แสดง คือ ความสามารถในการปรับสภาพของตนเองให้เข้ากับบุคลิกลักษณะของตัวละครที่ตนสวมบท และสามารถถ่ายทอดบทนั้นออกมาสู่สายตาของผู้ชมได้ตามที่ต้องการ ร่างกาย เสี่ยง พื่นอารมณ์ จิตใจ เป็นเรื่องความสามารถที่ได้ใช้ตนเองอย่างเหมาะสม

2. พรสวรรค์ทางการแสดง

คุณสมบัติต่อไปของผู้แสดง คือ ควรมีพรสวรรค์ทางการแสดง เช่นเดียวกับงานศิลปะแขนงอื่นๆ ที่มีความสามารถเนรมิตผลงานให้ดูเด่นพิเศษมากกว่าบุคคลอื่น แม้พรสวรรค์เป็นสิ่งที่มีความมาแต่กำเนิด คล้ายมรดกตกทอดที่ได้รับมาจากธรรมชาติ แต่ผู้แสดงที่มีคุณสมบัติข้อนี้ นับเป็นสมบัติติดตัวอันล้ำค่าที่ควรภาคภูมิใจ แต่ผู้แสดงควรมีความสำนึกอยู่ตลอดว่าคำชื่นชม คำสรรเสริญ ไม่ควรได้รับจากการที่ตนเองมีพรสวรรค์เป็นอาภรณ์ประดับ แต่ควรได้รับจากการรับรู้ถึงคุณค่าและรู้จักใช้ให้เป็นประโยชน์

ในเรื่องของพรสวรรค์ทางการแสดงถือว่านักแสดงละครโทรทัศน์ของไทยมีไม่ด้อยไปกว่านักแสดงชาติไหนๆ เลย นักแสดงไทยมีความสามารถทางการแสดงที่สูงในตัวแต่ละคน ดังที่เราจะเห็นได้ในปัจจุบันละครโทรทัศน์มีนักแสดงที่มากความสามารถอยู่มากมาย เพียงแต่บางครั้งการแสดงของนักแสดงอาจถูกเปรียบเทียบว่าเราด้อยกว่าอาจจะเนื่องจากความพร้อมทางด้านอื่นๆ ที่จะมาเสริมกับพรสวรรค์ที่นักแสดงไทยมีนั้นยังไม่พอ เช่น การมีสุขภาพที่ดี การมีการเตรียมพร้อม การมีการเรียนการแสดงเสริม การทำงานที่ยังคงต้องแข่งกับเวลาในการทำงานอยู่ตลอด เหล่านี้ล้วนเป็นเหตุผลที่นักแสดงไทยจะต้องเร่งพัฒนาให้เกิดความพร้อมเพื่อเสริมพรสวรรค์ของตัวเอง

ดังนั้นในเรื่องของพรสวรรค์นั้น ผู้วิจัยได้ให้คุณสมบัติของการมีพรสวรรค์ ประการแรกก็คือ รู้จักใช้จินตนาการเนื่องจากนักแสดงต้องเป็นคนมีประสบการณ์ รู้จักชีวิต ผ่านร้อนผ่านหนาวอย่างผู้รับรู้ และรู้สึกกับสภาพสิ่งแวดล้อม ผู้แสดงต้องเข้าถึงความรู้สึกนึกคิดนี้ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ขณะเดียวกันยังสามารถถ่ายทอดความรู้สึกเหล่านี้ออกมาได้อย่างมีจินตนาการ

อีกประการหนึ่งผู้แสดงจะต้องมีไหวพริบ ปฏิภาณ รับรู้ความรู้สึกได้อย่างฉับไว มีความ

ละเอียดอ่อน และมีเหตุมีผลในการทำงาน ในขณะที่เดียวกันต้องมีความคิดและสามารถทำงานได้อย่างสร้างสรรค์ มีความเข้าใจเรื่องสุนทรียศาสตร์ รู้จักการควบคุมจังหวะ ลีลา การเคลื่อนไหว การแสดงออกอย่างเหมาะสม ที่สำคัญคือ การมีจุดเด่นที่พิเศษที่เป็นแม่เหล็กดึงดูดผู้ชม มีความสามารถที่จะเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกได้ลึกซึ้งมากกว่าคนอื่น ความลึกทางอารมณ์นั้นเป็นการแสดงที่เข้าถึงตัวละครและแสดงอารมณ์ ความนึกคิดของตัวละครจากภายในออกมาสู่ภายนอกให้ผู้ชมรับรู้ สัมผัสได้ ซึ่งจะต้องมาจากการอ่านบทละคร ทำความเข้าใจ ดีความตัวละคร ออกมาอย่างถูกต้อง แล้วทำการแสดงออกมาถ่ายทอดสู่ผู้ชมอย่างชัดเจน และที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่นักแสดงควรมี คือ ความสามารถดึงเอาพรสวรรค์ของตนเองมาใช้ได้ตลอดเวลา ซึ่งจะถือว่าเป็นคุณสมบัติของนักแสดงที่ดี

3 . การมีระเบียบวินัยและพลังในการทำงาน

นอกจากความพร้อมทางร่างกายและพรสวรรค์แล้ว ผู้แสดงควรมีระเบียบวินัยและพลังในการทำงาน การมีระเบียบวินัย คือ รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง หมู่คณะและสังคม ระเบียบวินัย คือ มีความขยันพากเพียรหมั่นฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ และรู้จักพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รู้จักทำการบ้านกับตัวละครที่เราต้องสวมบทบาท ศึกษาค้นหาการแสดงใหม่ให้กับตัวเอง

ซึ่งเรามักจะพบเห็นจากสื่อว่านักแสดงต่างชาติเวลาที่เขาแสดง หรือมีการเปลี่ยนบทบาท เขาจะมีการทำการบ้าน มีการทำการรีเสิร์ชข้อมูล ที่มาที่ไปของตัวละครนั้นๆ มาเป็นอย่างดี เพื่อการแสดงที่เข้าถึง และเกิดความเชื่อในตัวละครมากที่สุด นั่นล้วนมาจากความมีระเบียบวินัยและพลังในการทำงานที่ทุ่มเทให้ ซึ่งนักแสดงไทยมักละเลยไม่ให้ความสำคัญกับข้อละเอียดอ่อนเหล่านี้ หากนักแสดงไทยมีการพยายามพัฒนาตัวเองมากขึ้นก็จะสามารถเข้าถึงบทบาทมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การแสดงที่ยอมรับในสายตาของผู้ชมคนไทยด้วยกัน

ถึงแม้จะเป็นผู้มีความสามารถอย่างไรก็ตาม แต่หากขาดระเบียบวินัยก็จะทำงานประสานร่วมมือกับผู้อื่นลำบาก การแสดงละครโทรทัศน์ เป็นงานที่จะต้องสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานอื่นอยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นควรอยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะช่วยให้ทำงานได้อย่างไม่สะดุดหรือเกิดความเสียหายได้

ขณะเดียวกันผู้แสดงควรเป็นผู้มี "พลัง" ในการทำงาน มีความพร้อมทั้งพลังกาย พลังใจ เข้มแข็ง เด็ดเดี่ยว ที่จะอุทิศตนให้กับงานศิลปะการแสดงเรียกร้องให้ผู้แสดงพร้อมจะทำงานอย่างทุ่มเท จริงจัง ต้องรู้จักพัฒนา มีความตั้งใจจริงที่จะฝ่าฟันอุปสรรค และฝึกฝนตนเองทั้งทางกายและจิตวิญญาณ

4 . มีความเข้าใจในงานศิลปะ

นักแสดงที่ดีควรเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ด้านศิลปะ มีรสนิยมดี มีความรู้รอบตัว และนอกจากจะต้องมีความเข้าใจในศิลปะการแสดงแล้ว ควรมีความรู้ในเรื่องงานประพันธ์ ดนตรี นาฏกรรม

และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของวัฒนธรรม ความเข้าใจในงานศิลปะอีกประการหนึ่งของผู้แสดง คือ ความสามารถในการตีความและแปลความหมายจากบท จากเรื่องราวบุคลิกของตัวละคร ออกมาได้ถูกต้อง และแสดงออกอย่างมีจินตนาการ ซึ่งผู้แสดงต้องเข้าใจเรื่องราวอารมณ์ การกระทำนั้นๆ อย่างลึกซึ้ง ด้วยการอาศัยการตีความบทละคร และตัวละคร แสดงออกด้วยความ ลึกในการแสดงเพื่อให้ตัวละครที่เราสวมบทบาทอยู่นั้นมีชีวิตขึ้นมา ไม่แบนราบเรียบ ก่อให้เกิด ความน่าสนใจ น่าค้นหาในตัวละครนั้นๆ แม้จะมีผู้กำกับฯ คอยช่วยดูแลอย่างใกล้ชิด แต่การที่ นักแสดงมีพื้นฐานทางด้านศิลปะจะช่วยให้การทำงาน โดยเฉพาะการแปลความหมายออกเป็น การกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานมีความต่อเนื่อง และได้ อารมณ์สอดคล้องสัมพันธ์ไปกับบทละครโทรทัศน์

5. มีความศรัทธา เชื่อมั่นในการแสดง

คุณสมบัติประการสุดท้ายของการเป็นนักแสดงที่ดี คือ ต้องมีศรัทธาในวิชาชีพและใจรักใน งานแสดง การมีศรัทธาหมายถึง มีจิตสำนึกที่ดีต่ออาชีพการแสดง ผู้แสดงควรมีความพร้อมที่จะ ทำงาน พร้อมที่จะทดลองค้นหาสิ่งใหม่ เพื่อความเป็นเลิศในผลงาน และพร้อมที่จะอุทิศตนทำงาน อย่างทุ่มเทให้กับสิ่งที่ตนรัก เมื่อนักแสดงได้ทำในสิ่งที่ตัวเองรักและศรัทธา นักแสดงเองก็จะ สามารถทำการแสดงออกอย่างมีความสุขและการแสดงที่ออกมาก็จะสามารถทำออกมาได้ดี ไม ่ว่านักแสดงจะมีความสามารถทางการแสดงสักเพียงใด หากขาดความศรัทธา ความเชื่อมั่น และ ไม่มีใจรักในการแสดงแล้วก็จะไม่สามารถถ่ายทอดผลงานออกมาได้ การเสแสร้งแก่งัดทำจะ ไม่สามารถสร้างความเชื่อถือนอกจากจะทำให้ขาดความเชื่อมั่นแล้ว ผู้แสดงไม่สามารถหลอกตัวเอง และผู้ชมได้อีกด้วย ซึ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่นักแสดงไทยพึงต้องมีไว้เนื่องจากความเป็นนักแสดงที่ เรียกว่าตัวจริงนั้นนอกจากการมีฝีมือทางการแสดงแล้ว ควรจะต้องได้ความศรัทธาทางการแสดง ที่มาจากผู้ชมด้วย เนื่องจากผู้ชมละครโทรทัศน์ไทยสามารถสัมผัส รับรู้ถึงความสามารถ ความมี ตัวตนจากนักแสดงไทยที่เป็นคนไทยด้วยกันได้มากกว่านักแสดงต่างชาติที่มีความต่างกันทาง วัฒนธรรมทางความคิดและการแสดงออก

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลจากลักษณะการปฏิบัติงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อวิเคราะห์ ให้ได้คุณสมบัติ ทักษะความสามารถสำคัญที่เหมาะสมกับงานในตำแหน่ง และจากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปประเด็นขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบของนักแสดงได้ดังนี้

ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

1. ศึกษาบทละครอย่างตั้งใจ และทำความเข้าใจในตัวละครที่ได้รับบทบาท รวมทั้งรู้จักตัว ละครรอบข้างที่แสดงด้วย

2. ทำการแสดงละคร ด้วยความสามารถทางการแสดง
3. รักษาสุขภาพร่างกายให้พร้อมทำงานเสมอ
4. มีความรับผิดชอบต่องาน และตรงต่อเวลาเสมอ

หน้าที่ (Duties)

1. ขั้นเตรียมการผลิต (Pre- Production)

1.1 อ่านบท ทำความเข้าใจบท บุคลิกลักษณะของตัวละครที่ได้รับมอบหมาย และเข้าใจในตัวละครรอบๆ

1.2 เรียนการแสดง หรือเข้าหลักสูตรการแสดงสั้น ๆ ในกรณีที่ไม่เคยเป็นนักแสดงมาก่อน

1.3 ในบางบทที่มีบุคลิกลักษณะเฉพาะควรมีการศึกษาฝึกฝนเพิ่มเติม

1.4 ทำการworkshop โดยซ้อมบทกับผู้กำกับการแสดง และนักแสดงท่านอื่น(ถ้ามี) ก่อนถ่ายทำจริง

2. ขั้นตอนการถ่ายทำ (Production)

2.1 ทำการแสดงตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายจากผู้กำกับการแสดง

2.2 ตรวจเช็คงานแสดงของตนเองที่มอนิเตอร์เสมอ เพื่อรับรู้ข้อดี และข้อผิดพลาดจากผู้กำกับการแสดง

3. ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ (Post-Production)

3.1 เตรียมความพร้อมเพื่อการลงเสียงเพิ่มเติมในขั้นตอนการลงเสียงลงเพลง

จากข้อมูลต่างๆจากผู้เชี่ยวชาญทางการกำกับการแสดง และนักแสดง ผู้วิจัยได้สรุปว่านักแสดงไทยควรมีการพัฒนาการแสดงของตนเองอยู่ตลอดเวลา มันศึกษาหาความรู้จากการแสดงใหม่ๆ เสมอเพื่อพัฒนาการแสดงของตนเองให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่ดีเพียงพอในการที่จะต้องแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างชาติให้ได้

(ข). สายงานสนับสนุน (Staff)

เป็นกลุ่มที่ทำหน้าที่สนับสนุนและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่หลักขององค์กร งานในสายงานสนับสนุนไม่ได้มีส่วนโดยตรงในการสร้างงานผลผลิต งานในสายงานสนับสนุนจะมีความจำเป็นในการอำนวยความสะดวก และช่วยให้งานสายหลักดำเนินไปด้วยดี และมักจะเป็นงานมุ่งรักษาระบบการทำงานในองค์กร ในการผลิตละครโทรทัศน์นอกจากทีมงานผู้ผลิตแล้ว การดำเนินการผลิตละครจะไม่สามารถสำเร็จลงได้ถ้าขาดทีมงานสนับสนุนงานการผลิต บุคลากรกลุ่มนี้จะเป็นผู้สนับสนุนงานการผลิตให้ปฏิบัติงานได้ ดังข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้ให้ข้อมูลไว้อย่างน่าสนใจ

“การทำละครมันเหมือนกองทัพ มีทัพหน้า แล้วทัพหลัง ทัพหน้าก็พวกที่ทีมงานผลิตทั้งหลาย ผู้กำกับละคร ผู้ช่วย ฝ่ายศิลป์ ฝ่ายเสื้อผ้า ทีมกล้องทีมไฟ ส่วนทัพหลังก็คือ ทีมงานสนับสนุนทั้งหลาย ส่วนมากเป็นกลุ่มทำงานรูทีน เป็นคนออฟฟิศ จะมีฝ่ายบัญชีการเงิน ที่ดูแลเรื่องบัญชีรายรับรายจ่ายต่างๆ เรื่องเชค การส่งจ่ายเงิน ดูแลการใช้จ่ายงบประมาณของทีมงานผลิตละคร การเบิกงบ เคลียร์งบต่างๆ แล้วก็ยังมีพนักงานที่คอยทำหน้าที่ประสานงานให้ระหว่างกองถ่ายกับออฟฟิศ อีกกลุ่มที่ฝังตัวอยู่ในกองถ่ายอีก จะมองข้ามไม่ได้เลยนะก็มีกลุ่มแม่ครัวทำอาหารนี่ กองทัพเดินด้วยท้องเลย พวกน้องๆทำสวัสดิการ เสริฟข้าวเสริฟน้ำ ทีมงานอยู่ดีมีสุขก็พวกนี้แหละ อีกตำแหน่งก็จะเป็นกลุ่มพวกคนขับรถตู้ที่คอยขับรถรับส่ง เคลื่อนย้ายกอง จะเห็นว่ากลุ่มเนี่ยเหมือนไม่สำคัญ แต่ในความจริงจำเป็นมาก ทุกคนมีความสำคัญเท่ากันหมด มีคนนี้ไม่มีคนนี้ก็ไม่ได้ พวกเขาช่วยให้งานทั่วไปเป็นระบบระเบียบ ที่เดินหน้าไปได้ด้วยความถูกต้อง แม่นยำ” (สุภาพร เลิศฐิติวีรกานต์, สัมภาษณ์, 6 พฤศจิกายน 2549)

จากข้อมูลจากผู้ควบคุมการผลิตละครโทรทัศน์ พิจารณากับข้อมูลที่ถูกวิจัยได้ศึกษา มาในด้านของสายงานการผลิตที่กล่าวมาแล้วข้างต้น(อ้างถึงวันชัย มีชาติ 2549 :168-169) จึงได้สังเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็นตำแหน่งต่างๆของหน่วยสนับสนุนการผลิตละครโทรทัศน์ และกำหนดดัชนีชี้วัด เกณฑ์ปัจจัยย่อย ค่าคะแนน ดังนี้

2. กองถ่ายละครมีบุคลากรสนับสนุนอย่างน้อย 5 ตำแหน่ง

2.1 เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน (Accounting and Financial)

Howard J.Blumenthal and Oliver R. Goodenough (1998:355-356) พูดถึงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บัญชีการเงินว่า “เป็นผู้เก็บบันทึกทั้งหมด และเป็นผู้ให้คำปรึกษา ในแง่ของการเก็บบันทึกคือ การบริหารจัดการข้อมูลและแผนงานสำหรับผู้ลงทุน เรื่องเกี่ยวกับภาษี ส่วนหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาคือ จะเป็นผู้ที่มีข้อมูลที่พิเศษ ที่จะเชื่อมโยงเรื่องภาษี และกฎข้อบังคับของรัฐบาล ในแง่ของหลังจากการผลิตเสร็จสิ้นเจ้าหน้าที่บัญชีก็จะต้องทำงานร่วมกับผู้จัดการกองถ่ายเพื่อเคลียร์งบการใช้จ่าย ตรวจสอบเอกสารการจ่ายทั้งหมด ทำบัญชีทั้งหมดส่งต่อให้ผู้จัดละคร หรือองค์กรผลิตต่อไป ”

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่บัญชีการเงินยังมีหน้าที่เกี่ยวกับการใช้จ่ายทางการเงิน ทำการเบิกเงินสตอยย การทำเชคของค่าใช้จ่ายต่างๆ ของการผลิตละคร เช่น ค่าตัวนักแสดง ค่าจ้างทีมงาน ค่าเช่าอุปกรณ์ต่างในการถ่ายทำ เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่าเจ้าหน้าที่บัญชีการเงินเป็นบุคลากรของปัจจัยนำเข้าในส่วนของงานสนับสนุนที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานผลิตละครโทรทัศน์

จากข้อมูลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน จะเป็นผู้รับรู้และจัดทำทั้งบัญชีรายรับ และรายจ่ายของบริษัท และรู้กำไรสุทธิของบริษัทด้วย

“หน้าที่หลักๆแล้ว จะรับรู้เรื่องรายได้ด้วย เค้าก็จะปิดบัญชีทั้งหมด แล้วก็จะมีผลกำไร-ขาดทุน จะแยกรับ-จ่าย-ลูกหนี้-เจ้าหนี้ จะต้องรู้เกี่ยวกับต้นทุนการผลิตของละคร และยังมีหน้าที่ในการถือเงินสดย่อย คือเงินสดที่ทางบริษัทกำหนดให้ของแต่ละกิจการว่า จะมีวงเงินเท่าไร ไว้ใช้จ่ายค่าใช้จ่ายจิปาถะ เล็กๆน้อยๆ ที่ไม่ใช่ชิ้นใหญ่ ถ้าจะดูในเรื่องกำไร-ขาดทุน มันก็ต้องมีรายได้ออกมา 5-6-7 หลัก หักต้นทุนการผลิต ก็คือ ต้นทุนของละคร เสร็จก็มาหักค่าใช้จ่ายในสำนักงาน พวกค่าน้ำ-ไฟ-จิปาถะ และเงินเดือนของพนักงานทุกอย่าง สุดท้ายถึงจะรู้ว่ากำไรสุทธิเท่าไร” (สุภาภรณ์ มังกรกาญจน์ ,สัมภาษณ์, 26 ธันวาคม 2549)

ดัชนีชี้วัด 2.1 เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีการครองตำแหน่งพนักงานรับผิดชอบทางบัญชีการเงิน

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 0.2 คะแนน

มีหลักฐานเอกสารแสดงและสามารถตรวจสอบได้ตามหลักเกณฑ์ปัจจัยย่อยโดยเกณฑ์การพิจารณาตามหลักเหตุผลและจากการสัมภาษณ์ เฉลี่ยเป็นดัชนีชี้วัดและแทนค่าด้วยตัวเลข

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าดัชนีชี้วัดของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน 0.2 คะแนนเท่ากันกับทุกตำแหน่งของสายงานสนับสนุน เนื่องจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นที่น่าสนใจคือทุกตำแหน่งในสายงานสนับสนุนล้วนมีความสำคัญเท่าเทียมกันในการที่จะทำงานสนับสนุนทีมงานผลิตละครในสายปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินเป็นฝ่ายที่จัดระบบการเงินให้มีการจัดสรรเงินอย่างมีแบบแผน เป็นการลดความเสี่ยงต่างๆ อันเนื่องมาจากการใช้งบประมาณ ทำให้ทีมงานละครสามารถดำเนินการถ่ายทำได้ตลอดเรื่อง

ในการผลิตละครโทรทัศน์ของไทยและต่างประเทศถือเป็นการประกอบธุรกิจอย่างหนึ่ง ในการทำธุรกิจไม่ว่าที่ไหนก็ต้องมีฝ่ายบัญชีการเงินเพื่อจัดทำเรื่องการเบิกจ่ายเงินต่างๆ ขึ้นอยู่กับว่าที่ไหนจะใช้ระบบบัญชีอย่างไร จึงมองว่าในทางด้านบัญชีและการเงินของการผลิตละครโทรทัศน์ไทยและต่างประเทศไม่ต่างกัน ดังนั้นจึงสรุปในส่วนของตำแหน่งเจ้าหน้าที่บัญชีการเงินในการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น ไม่มีการนำมาพิจารณาในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขัน

2.2 เจ้าหน้าที่ประสานงานทั่วไป (Production Office Coordinator)

Lynne Rogers (1997: 137) ได้กล่าวว่า "เจ้าหน้าที่ประสานงานทั่วไป จะทำหน้าที่รับผิดชอบสำหรับความสามารถ และจัดการงานผลิตในส่วนของสำนักงาน และติดต่อกันระหว่างผู้จัดละครโทรทัศน์ กับผู้จัดการกองถ่าย ผู้ช่วยผู้กำกับ และผู้เขียนบท ในตำแหน่งประสานงานจะรับผิดชอบหนึ่งงานผลิตต่อหนึ่งคน แม้ว่าผู้จ้างมีงานผลิตที่มาก เจ้าหน้าที่ประสานงานต้องทำงานร่วมกับผู้จัดละคร ผู้กำกับ ผู้เขียนบทละคร และหัวหน้าทุกๆแผนก รวมถึงพวกหน่วยงานให้บริการเช่าต่างๆ เช่น กล้อง ไฟ บริษัทประกันภัย ฝ่ายบัญชี และหน่วยงานราชการ เจ้าหน้าที่ประสานงานต้องมีความรู้ทางด้านงบประมาณ สัญญาต่างๆ ฐานเอกสารทั้งหมดของฝ่ายผลิตเช่น ตารางการถ่ายทำ บทละคร เป็นต้น "

จากบทบาทหน้าที่ที่ Lynne Rogers ให้ไว้ ผู้วิจัยได้สรุปหน้าที่ของตำแหน่งนี้ ว่าเจ้าหน้าที่ประสานงานทั่วไปเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญทางการช่วยประสานงานต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องเอกสาร หรือ การช่วยประสานงานติดต่อกับหน่วยงาน องค์กรทั้งภายในและภายนอก จึงถือได้ว่าเป็นหน่วยงานสนับสนุนที่จำเป็นต่อการผลิตละครโทรทัศน์เช่นกัน

สำหรับงานของเจ้าหน้าที่ประสานงานทั่วไป ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลว่า เป็นงานในการประสานงานเป็นส่วนใหญ่ อำนาจความสะดวกในเรื่องงานเอกสารให้กับทางกองถ่าย เป็นศูนย์กลางในการติดต่อระหว่างกองถ่ายละครกับส่วนต่างๆ ที่มีการติดต่อเข้ามา

"ส่วนมากจะทำงานในออฟฟิศ คอยช่วยประสานงานอำนวยความสะดวกระหว่างกองถ่ายละคร กับทางออฟฟิศ จะเป็นงานของเอกสาร พิมพ์งานขอสถานที่ถ่ายทำ ขอเสื้อผ้า หรือพวกอุปกรณ์ประกอบฉาก รับเรื่องต่างๆ จากบุคคล หรือทางโทรศัพท์ที่เข้ามาติดต่อผ่านทางออฟฟิศ ไปยังกองถ่าย บางทีก็เป็นเรื่องของวัสดุการเบิกของ หรือ ติดตามงานของพวกสปอนเซอร์ที่ต้องนำมาเข้าฉากก็จะต้องมีการรับมอบจากฝ่ายการตลาด และนำต่อไปยังกองถ่ายเพื่อใช้ถ่าย"

(ธีรภัทร์ จารุพันธ์ สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2549)

ดัชนีชี้วัด 2.2 เจ้าหน้าที่ประสานงานทั่วไป

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีการครองตำแหน่งพนักงานรับผิดชอบทางประสานงานทั่วไป

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 0.2 คะแนน

มีหลักฐานเอกสารแสดง และสามารถตรวจสอบได้ตามหลักเกณฑ์ปัจจัยย่อยโดยเกณฑ์การพิจารณาตามหลักเหตุผลและจากการสัมภาษณ์ เฉลี่ยเป็นดัชนีชี้วัดและแทนค่าด้วยตัวเลข

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าดัชนีชี้วัดของเจ้าหน้าที่ประสานงานทั่วไป 0.2 คะแนนเท่ากันกับทุก

ตำแหน่งของสายงานสนับสนุน เนื่องจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นที่น่าสนใจคือ ทุกตำแหน่งในสายงานสนับสนุนล้วนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน งานในการประสานงานให้กับกองถ่ายละครเป็นงานอำนวยความสะดวก ช่วยติดต่อ และติดตามงานทั่วไปให้กับกองถ่ายละคร

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ประสานงานทั่วไปนั้น ในการผลิตละครโทรทัศน์ของไทยและต่างประเทศ ต้องมีผู้ที่คอยประสานงานให้กับกองถ่ายซึ่งก็แล้วแต่ว่าจะเรียกตำแหน่งนี้ว่าอะไร แต่โดยตำแหน่งคือผู้ที่ทำงานประสานงานทั่วไปให้กับกองถ่าย โดยในตำแหน่งนี้ยังสามารถแข่งขันกันได้ไม่มีความต่างให้เห็นดังนั้นผู้วิจัยสรุปได้ว่าตำแหน่งนี้ไม่มีการพิจารณาในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

2.3 เจ้าหน้าที่สวัสดิการ(Best boy)

เจ้าหน้าที่ฝ่ายสวัสดิการเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเสียบึงต่างๆ ของทีมงานผลิต คอยจัดเตรียม จัดหา อาหาร เครื่องดื่ม ยารักษาโรค ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับทีมงานผลิต ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทำงานสวัสดิการกองถ่าย

"จะดูแลนักแสดงเกี่ยวกับอาหารการกิน พวกเครื่องดื่มดูแลทั้งทีมงานทั้งนักแสดง ถ้ามีการย้ายกองเราก็จะย้ายตามเค้าไปด้วย อาหารเครื่องดื่มพวกมันต้องเกี่ยวกับเรา ต้องบริการเครื่องดื่มให้ทั้งทีมงานและกันักแสดง แล้วเราจะต้องรู้ว่านักแสดงแต่ละคนเค้าชอบทานอะไรอยากทานอะไรก็จะสั่งเรา เราก็จะจัดให้เค้า ทำงานแบบนี้ต้องอดทนแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน "

(สุทธิญา ประทุมชาติภักดี ,สัมภาษณ์ 12 ธันวาคม 2549)

ดัชนีชี้วัด 2.3 เจ้าหน้าที่สวัสดิการ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีการครองตำแหน่งพนักงานรับผิดชอบสวัสดิการ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 0.2 คะแนน

มีหลักฐานเอกสารแสดง และสามารถตรวจสอบได้ตามหลักเกณฑ์ปัจจัยย่อยโดยเกณฑ์การพิจารณาตามหลักเหตุผลและจากการสัมภาษณ์ เฉลี่ยเป็นดัชนีชี้วัดและแทนค่าด้วยตัวเลข

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าดัชนีชี้วัดของเจ้าหน้าที่สวัสดิการ 0.2 คะแนนเท่ากันกับทุกตำแหน่งของสายงานสนับสนุน เนื่องจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นที่น่าสนใจคือทุกตำแหน่งในสายงานสนับสนุนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน เพราะตำแหน่งสวัสดิการมีหน้าที่ช่วยสนับสนุนการทำงานกองถ่ายในด้านสวัสดิการ น้ำดื่ม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในกองถ่าย

สำหรับกาผลิตละครโทรทัศน์ของไทยและของต่างประเทศ เรื่องของสวัสดิการต่างๆ เป็นเรื่องที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างที่เห็นได้ชัด ดังนั้นในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศตำแหน่งเจ้าหน้าที่สวัสดิการนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าปัจจัยนี้ไม่มีการนำมาพิจารณาในการสร้างมาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ไทย

2.4 เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดทำอาหาร (Cook)

เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดทำอาหารเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการทำอาหารให้กับทีมงานผลิตตลอดการถ่ายทำ ในการทำงานทางด้านจัดทำอาหารกองถ่ายละคร ผู้เชี่ยวชาญทางการทำอาหารได้ให้ข้อมูลถึงงาน และขอบเขตหน้าที่ดังนี้

“ลักษณะการทำงานคือ ทำงานเลี้ยงอาหารทีมงาน โดยจะคิดทำอาหารให้ถูกใจทุกคน หน้าที่ตั้งแต่เช้าเราก็จะเตรียมให้ทีมงานตอนเช้า ออกไปซื้ออาหารที่ตลาดมาเตรียมให้พร้อมทำทั้งวัน พอเขากินเสร็จเราก็จะเตรียมมือเที่ยงต่อไป พอทานเที่ยงเสร็จเราก็ทำมือเย็นต่อ ถ้ามีการถ่ายทำดึกเราก็ต้องอยู่ด้วยกับเขา เราก็ต้องดูแลให้เขาอยู่ดีกินดี มีแรงที่จะทำงานได้ เพราะทีมงานทุกคนในกองจะทำงานกันเหนื่อยมาก ดูแลทุกคนเหมือนคนในครอบครัว คนที่จะทำตรงนี้ต้องมีใจรักในการทำอาหารอย่างมาก” (ธนาพร จันทร์โพธิ์, สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2549)

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านอาหารกองถ่าย ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เป็นงานที่เป็นลักษณะกองสนับสนุนทางด้านอาหาร คอยดูแลให้กองถ่ายละครให้มีอาหารรับประทาน เพื่อจะได้มีพลังในการทำงานผลิตละครที่ดีได้ จึงกำหนดดัชนีชี้วัดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด 2.4 เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดทำอาหาร

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีการครองตำแหน่งพนักงานรับผิดชอบการจัดทำอาหาร

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 0.2 คะแนน

มีหลักฐานเอกสารแสดง และสามารถตรวจสอบได้ตามหลักเกณฑ์ปัจจัยย่อยโดยเกณฑ์การพิจารณาตามหลักเหตุผลและจากการสัมภาษณ์ เฉลี่ยเป็นดัชนีชี้วัดและแทนค่าด้วยตัวเลข

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าดัชนีชี้วัดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดทำอาหาร 0.2 คะแนนเท่ากับทุกตำแหน่งของสายงานสนับสนุน เนื่องจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นคือ ทุกตำแหน่งในสายงานสนับสนุนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ในการทำงานสนับสนุนในสายปฏิบัติงาน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ทำอาหารเป็นผู้จัดเตรียมอาหารสำหรับทีมงานและนักแสดง เป็นกลุ่ม

คนทำงานที่ให้การสนับสนุนกองถ่ายในด้านความพร้อมทางร่างกายได้อย่างดี

ในส่วนของตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาอาหารกองถ่ายทำละครโทรทัศน์ของทุกประเทศจะ
ไม่มีความแตกต่างกันเลย ทุกกองถ่ายต้องใช้คนทำอาหาร เพียงแค่จะใช้วิธีใดในการทำอาหาร สั่ง
ร้านมา หรือมีแม่ครัวกองถ่ายเอง ดังนั้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่าตำแหน่งนี้ไม่มีการนำมา
คำนึงถึงในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

2.5 เจ้าหน้าที่ฝ่ายยานพาหนะประจำกองถ่าย (Transportation)

Lynne Rogers (1997:163) กล่าวถึง "ในการทำงานการผลิตทุกครั้งที่มีการเปลี่ยน
สถานที่ถ่ายทำ ฝ่ายยานพาหนะจะถูกนำมาบริการเคลื่อนที่ทีมงานผลิตและอุปกรณ์การผลิต
ทั้งหมดไปยังสถานที่ถ่ายทำใหม่ เป็นหน่วยที่อำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายให้กับทุกฝ่าย
ผู้กำกับ ช่างภาพ ดารา ทีมช่างหน้า ช่างผม เสื้อผ้า ทุกฝ่ายต้องใช้รถและผู้ขับขี่ในการเคลื่อนกอง"

จากการสัมภาษณ์ข้อมูลเจ้าหน้าที่ขับรถประจำกองถ่ายจะเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการ
การขับรถให้กับทีมงานผลิตในการไปทำงานที่สถานที่ถ่ายทำ หรือเมื่อมีการย้ายสถานที่ถ่ายทำ
รวมทั้งบริการงานด้านต่างๆ เช่น คอยส่งเอกสาร พาไปดู เลือกสถานที่ถ่ายทำ เป็นต้น โดย
คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ขับรถคือ ต้องมีความอดทนและมี ความตรงต่อเวลา

"หน้าที่พนักงานขับรถประจำกองถ่าย ตื่นเช้ามาก็แล้วแต่กองกำหนดว่าให้ไปปรับกี่โมง
มาถึงกองก็บางทีกองก็ใช้ให้ไปโน่นไปนี่ เช่น รับดารามั่ง ไปซื้อของมั่ง แล้วแต่ทางกองเค้าจะสั่ง ถ้า
มาแล้วไม่มีอะไรมั่งก็ต้องพักผ่อน เพราะว่าบางทีเลิกดึก แล้ววันรุ่งขึ้นจะได้มีเวลานอน จะได้ไม่
ง่วงนอนการขับรถจะได้ปลอดภัย กับงานนี้ คือหน้าที่เราต้องทำ ต้องขับรถมาส่งให้ถึงด้วยความ
ปลอดภัยคือเป็นหลัก ต้องถือคติเลยคนขับรถ เราเป็นพนักงานบริการ คือหน้าที่เราต้องมีความ
อดทน " (ไพริน น้าทิพย์ ,สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2549)

ดัชนีชี้วัด 2.5 เจ้าหน้าที่ฝ่ายยานพาหนะประจำกองถ่าย

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - มีการครองตำแหน่งพนักงานรับผิดชอบการขับรถประจำกองถ่าย

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 0.2 คะแนน

มีหลักฐานเอกสารแสดง และสามารถตรวจสอบได้ตามหลักเกณฑ์ปัจจัยย่อยโดยเกณฑ์
การพิจารณาตามหลักเหตุผลและจากการสัมภาษณ์ เฉลี่ยเป็นดัชนีชี้วัดและแทนค่าด้วยตัวเลข

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าดัชนีชี้วัดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายยานพาหนะ 0.2 คะแนนเท่ากับทุกตำแหน่งของสายงานสนับสนุน เนื่องจากทุกตำแหน่งในสายงานสนับสนุนล้วนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน เจ้าหน้าที่ฝ่ายยานพาหนะก็เช่นกัน มีความสำคัญในการสนับสนุนการเคลื่อนย้ายกองถ่าย หรืออำนวยความสะดวกแก่ทีมงานในการเดินทางโดยพาหนะรถยนต์

ในการผลิตละครทั่วไปไม่ว่าประเทศไหนๆ ก็ตามต้องใช้ยานพาหนะในการเคลื่อนย้ายกองถ่ายเมื่อมีการเปลี่ยนสถานที่การถ่ายทำ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายยานพาหนะจึงไม่มีความแตกต่างกันเลยไม่ว่าที่ไหนๆ ดังนั้นผู้วิจัยสรุปได้ว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายยานพาหนะนี้ไม่มีการนำมาพิจารณาเพื่อสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

มาตรฐานปัจจัยนำเข้า : การบริหารจัดการ (Management)

ในมุมมองของนักทฤษฎีระบบ(Convey,1982) มององค์กรในภาพรวมมากกว่าจะมองเป็นส่วนๆ สิ่งนี้ได้เป็นการยืนยันความคิดการทำงานร่วมกัน ซึ่งเชื่อในลักษณะความสำคัญการทำงานเป็นทีม(teamwork) ในการที่จะเปิดใจเข้าหากันในการทำงานด้วยความจริงใจ

การบริหารจัดการเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การผลิตละครโทรทัศน์ดำเนินไปอย่างมีระบบ มีขั้นมีตอน ทุกงานจะระบุด้วยตารางการทำงานที่ชัดเจน และกลุ่มคนทำงานต้องยึดถือและปฏิบัติตาม องค์กรผู้ผลิตจึงต้องมีระบบการบริหารที่สามารถจัดระเบียบให้กับทรัพยากรที่เป็นคน และทรัพยากรอื่นๆ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือ เงินทุนให้ประสานเข้ากันอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อมาตรฐานการบริหารจัดการการผลิตละครไว้ดังนี้

มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ : 2. ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีการบริหารงานการผลิตอย่างเป็นระบบ

การบริหารงานที่ดีมีระบบระเบียบแบบแผนจะทำให้การทำงานผลิตละครทำงานภายใต้หลักการที่ถูกต้อง มีขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน ผู้สั่งการและผู้นำไปปฏิบัติมองเห็นการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน โดยแบ่งการบริหารเป็น 2 ส่วนดังนี้

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของการบริหารการจัดการ(Management) มาใช้เพื่อช่วยในการบริหารจัดการการผลิตละครโทรทัศน์ โดยมีหน้าที่พื้นฐานที่กล่าวไว้ในข้อความมาตรฐาน 5 ประการดังต่อไปนี้

2.1. การวางแผน (Planning)

Judith R. Gordon and associates (1990:107)การวางแผนเป็นกระบวนการทางการบริหารขั้นตอนแรก ผู้ผลิตละครจะเริ่มต้นทำงานด้วยการวางแผน การวางแผนจึงมีความสำคัญต่อองค์กรหลายประการ เราสามารถสรุปความสำคัญของการวางแผนได้ดังนี้คือ

1. แผนเป็นเครื่องมือในการประสานงานขององค์กร ในองค์กรผู้ผลิตละครโทรทัศน์ขนาดใหญ่จะมีผู้ปฏิบัติการจำนวนมาก การวางแผนจะแสดงถึงกิจกรรมที่ต้องดำเนินการในองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และบอกว่าใครควรรับผิดชอบในส่วนใด

2. แผนเป็นเครื่องมือและแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรในองค์กรผู้ผลิตละครโทรทัศน์ การวางแผนจะบอกว่าภารกิจใดที่องค์กรจะต้องดำเนินการ มีการเลือกทางเลือกและแนวทางในการดำเนินการ รวมทั้งการกำหนดแผนในระดับแผนปฏิบัติการซึ่งองค์กรจะสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้องค์กรผู้ผลิตสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้

3. แผนเป็นแนวทางในการจัดระบบการควบคุมตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรผู้ผลิตละครโทรทัศน์ ว่าบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ การวางแผนและการควบคุมจึงเป็นขั้นตอนคู่แฝดในการบริหารงานขององค์กร

4. การวางแผนเป็นเครื่องกระตุ้นและจูงใจผู้ปฏิบัติงานผลิตละคร การวางแผนจะบ่งบอกถึงทิศทางในอนาคตของผู้ผลิต ซึ่งจะทำให้ทีมงานผู้ทำงานในองค์กรผู้ผลิตเห็นแนวทางการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ อีกทั้งยังเป็นเครื่องกระตุ้นจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานทุ่มเทความพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว นอกจากนี้แผนยังมีส่วนช่วยในการกระตุ้นให้เกิดความพยายามในกรณีที่ผู้ปฏิบัติงานมีความต้องการในการทำงานนั้นอยู่แล้ว

ผู้เชี่ยวชาญทางการควบคุมการผลิตละครโทรทัศน์ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวางแผนงานการผลิตละครโทรทัศน์ดังนี้

"การวางแผนงานเป็นเรื่องที่ทุกคนในกองถ่ายควรจะทำ เพราะการวางแผนนั้นจะช่วยลดความเสี่ยงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน อย่างการถ่ายละคร เราจะมีแผนอยู่แผนของเรา ได้มาจากการประชุม แผนจากการประชุมคือเรามีตารางการทำงานในแต่ละวัน เราจะวางไว้แล้วว่าใครจะต้องทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร เมื่อทุกคนรู้หน้าที่แล้วนำไปปฏิบัติ ก็จะทำให้งานที่ได้วางไว้ว่าจะทำได้ สามารถบรรลุในสิ่งที่คาดไว้ได้ อาจจะมีการคลาดเคลื่อนบ้างไม่ใช่เรื่องใหญ่เพราะนั่นเป็นธรรมชาติของงานประเภทโปรดักชันอยู่แล้ว แต่ควรจะมีเบี่ยงเบนในอัตราที่รับได้เพราะเรามีแผนงานคุมอยู่แล้ว" (สุภาพร เลิศฐิติวีรกานต์, สัมภาษณ์ 6 พฤศจิกายน 2549)

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ข้างต้นและการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนจะพบว่า การวางแผนเป็นกระบวนการแรกในการบริหารงานผลิตละครโทรทัศน์ซึ่งเป็นเสมือนเครื่องนำทางในการดำเนินการขององค์กรผู้ผลิต เป็นแผนที่ในการเดินทาง และเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นให้เกิดผลงานขององค์กรผู้ผลิตละคร การวางแผนเป็นหน้าที่ของนักบริหารและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรที่จะประสบผลสำเร็จ แผนจะเป็นต้นทางของการบริหารที่จะนำไปสู่กิจกรรมอื่นๆ ตั้งแต่การ

จัดแบ่งงานภายในหน่วยงาน การมอบหมายงาน การจัดสรรทรัพยากรในการทำงาน ตลอดจนถึง การกำหนดแนวทางในการควบคุมผลการดำเนินงานขององค์กรผู้ผลิตว่าบรรลุตามเป้าหมายและ แผนงานที่ได้วางไว้การวางแผนจะทำหน้าที่เป็นสะพานที่จะเชื่อมสิ่งที้องค์กรเป็นอยู่กับสิ่งที้องค์กร ต้องการจะเป็น ในที่นี้จะพิจารณาถึงการวางแผนในองค์กร หรือ หน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ โดยจะพิจารณาถึงความหมาย และประเภทของการวางแผน กระบวนการในการวางแผน และ อุปสรรคในการวางแผน

จากความสำคัญของการวางแผนในการผลิตละครโทรทัศน์ ในด้านการบริหารจัดการ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจากการศึกษาค้นคว้า ได้กำหนดดัชนีชี้วัดดังนี้

ดัชนีชี้วัด 2.1. การวางแผน

ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีการกำหนดตารางเวลาและตารางการปฏิบัติงานในแต่ละวัน เพื่อถ่ายทำให้อย่างน้อยไม่ต่ำกว่าร้อยละ90ของจำนวนฉากที่กำหนดไว้ในและมีการ กำหนดเวลาของการผลิตละครทั้งเรื่องจนเสร็จโดยเงื่อนไขของเวลาการผลิตทั้งเรื่องขึ้นอยู่กั บลักษณะบทละคร

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - เอกสารที่ระบุถึงตารางการปฏิบัติงานของทีมงานผลิตละครในแต่ละวัน (breakdown) และมีการแจกจ่ายให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายได้ทราบและนำไปปฏิบัติ

- เอกสารกำหนดเวลาการผลิตละครตลอดทั้งเรื่อง
- ผลการพิจารณาผลการวางแผน จากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด 0-0.8 คะแนน มีหลักฐานแสดงและสามารถ ตรวจสอบได้โดย เจ้าหน้าที่ตรวจสอบที่แต่งตั้ง

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากข้อมูลและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าดัชนีชี้วัดการวางแผน 0-0.8 คะแนน เนื่องจากดัชนีชี้วัดมีการประเมินงานเป็นจำนวนร้อยละ จึงมีการกำหนดคะแนนจาก

คะแนนร้อยละดังนี้การให้คะแนนมี 5 ระดับ คือ

A = 90 % ขึ้นไป=0.8คะแนน

B = 80 % ขึ้นไป=0.6 คะแนน

C = 70 % ขึ้นไป = 0.4 คะแนน

D = 40 % ขึ้นไป= 0.2 คะแนน

F = ต่ำกว่า 40% ไม่ผ่าน= 0 คะแนน

ในการดำเนินการผลิตละครโทรทัศน์ ต้องมีการวางแผนเพื่อให้ทราบถึงการทำงานว่ามีกำหนดการเปิดกล้องถ่ายทำและปิดกล้องเมื่อไร และในการทำงานในแต่ละวันของการถ่ายทำ จะต้องถ่ายทำได้จากมากน้อยเพียงใดจึงจะสามารถส่งงานได้ตามกำหนดของสถานีโทรทัศน์ เพื่อที่ทางสถานีโทรทัศน์จะได้วางแผนการออกอากาศได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากทางสถานีโทรทัศน์เองต้องมีการทำงานแข่งกับสถานีของอื่นๆ ดังนั้นการวางกลยุทธ์เพื่อการแข่งขันจึงต้องการความแน่นอนที่สุด

ในการวางแผนในการทำงานไปตามตารางงานที่กำหนดไว้นั้น ละครโทรทัศน์ไทยส่วนใหญ่สามารถผลิตงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ในแต่ละวัน และทันกำหนดการออกอากาศ ดังนั้นการวางแผนงานจึงยังเป็นดัชนีชี้วัดที่ละครโทรทัศน์ไทยไม่มีความแตกต่างกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงไม่นำการวางแผนมาเป็นปัจจัยในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

2.2 การจัดองค์กร (Organizing)

การจัดองค์กร หรือ หน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ เป็นการจัดตัวขององค์กรให้มีความสอดคล้องของโครงสร้างขององค์กร เพื่อให้เหมาะสมกับงานผลิต บุคลากร เพื่อช่วยให้การทำงานผลิตมีความถูกต้อง คล่องตัว มีระเบียบแบบแผน

จากข้อมูลการจัดองค์กรมีส่วนช่วยให้งานในระบบบริหารงานผลิตละคร ผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัดไว้คือ

ดัชนีชี้วัด 2.2 การจัดองค์กร

มีการจัดรูปแบบของการทำงานขององค์กรผลิตละครโทรทัศน์ โดยระบุไว้อย่างชัดเจนถึงโครงสร้างของการทำงานขององค์กรละครเกี่ยวกับตำแหน่งบทบาทหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละคนไว้อย่างชัดเจน และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : เอกสารที่ระบุถึงโครงสร้างขององค์กรผู้ผลิตละครโทรทัศน์

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 0.8 คะแนน มีหลักฐานแสดงและตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การให้คะแนนดัชนีชี้วัดการจัดองค์กรผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนที่ 0.8 คะแนน เนื่องจากการจัดองค์กรเป็นสิ่งที่พึงกระทำเป็นอันดับต้นๆเพื่อทราบถึงโครงสร้างของการทำงานการผลิตละคร โดยในโครงสร้างจะระบุถึงตำแหน่งต่างๆตามสายงานว่าใครเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดขององค์กร ใครอยู่ใต้การบังคับบัญชาใครบ้าง นอกจากนี้ยังต้องมีการระบุถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละ

ตำแหน่งเพื่อความชัดเจนในการทำงาน และถ่ายทอดการประเมินผลการทำงานของแต่ละบุคคล

สำหรับการจัดองค์กรนั้น ในหน่วยงาน หรือองค์กรผู้ผลิตละครโทรทัศน์ไทยและต่างประเทศจะมีการจัดโครงสร้างของหน่วยงานที่ระบุตำแหน่งในการผลิตละครโทรทัศน์อยู่ เป็นการจัดหน่วยงานให้มีความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ซึ่งหน่วยงานการผลิตละครของไทยสามารถมีการจัดการโครงสร้างองค์กรนี้ได้เช่นเดียวกับต่างประเทศ ไม่มีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ข้อมูลได้ว่าปัจจัยนี้ไม่มีความจำเป็นที่จะนำมาพิจารณาในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

2.3 การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)

ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีการเลือกบุคลากรในการผลิตละคร ตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในแต่ละตำแหน่ง โดยคำนึงจากองค์ประกอบขั้นพื้นฐานของตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรทำงานที่จำเป็นต้องมีในการผลิตละครโทรทัศน์ในแต่ละเรื่องโดยมีการระบุถึงชื่อของบุคลากรทุกคนไว้อย่างชัดเจน

การคัดเลือกทีมงานผลิตละครโทรทัศน์ เป็นกระบวนการจัดคนเข้าทำงานรูปแบบหนึ่ง ซึ่งกระบวนการคัดเลือกทีมงานจะออกมาในรูปแบบใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละบริษัทผู้ผลิตละครที่จะพึงกำหนดไว้ เนื่องจากนโยบายการทำงานของแต่ละบริษัทจะเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงวิธีการและกระบวนการในการคัดเลือกทีมงานของบริษัทนั้นๆ ว่าเป็นอย่างไร

นโยบายในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานการผลิตละครโทรทัศน์ จะถูกกำหนดโดยผู้บริหารระดับสูงของบริษัท หรือผู้จัดการระดับสูงขององค์กร อย่างไรก็ตาม หน้าที่ในการคัดเลือกทีมงานไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น แต่แท้จริงแล้ว มาจากการตัดสินใจของบุคคลในหลายฝ่าย และปัจจัยในหลายด้านด้วยกัน

“การคัดเลือกทีมงานในการผลิตละครสักเรื่องหนึ่งเนี่ยทางผู้จัดละคร,ผู้กำกับการแสดง ก็จะมาพูดคุยลงความเห็นในการคัดเลือกทีมงาน ผู้กำกับจะมีบทบาทในการคัดเลือกทีมงานเพราะเป็นผู้ที่ต้องทำงานกับคนกลุ่มนี้ไปตลอดระยะเวลาการถ่ายทำละคร ควรมีความชัดเจนรู้ว่าเราจะเลือกคนๆนี้มาช่วยเราทำงานอะไร อย่างไร เขามีความสามารถทางด้านไหนที่สุด เราก็ตีงสิ่งที่เขามีออกมาใช้ประโยชน์ให้เกิดกับงานมากที่สุด เราจะต้องมีความมั่นใจในการคัดเลือก ถ้าเป็นคนใหม่ที่เรายังไม่เคยร่วมงานด้วยเลย เราจะดูจากการเคยทำงานของเขามาก่อน ถ้าเป็นตำแหน่งที่มีผลงานชัดเจนก็จะตรวจเช็คจากงานของเขา หรือจากละครที่เราเคยดูแล้วจำได้ว่าเป็นงานของคนนั้น” (ชนะ คราประยูร,สัมภาษณ์,10 ตุลาคม 2549)

หน่วยงาน หรือองค์กรมีการจัดหาบุคคลเข้าทำงาน เพื่อสรรหาบุคคลที่มีความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งงาน โดยการจัดหาจากการลงประกาศรับสมัครบุคคลเข้าทำงานผ่านทางสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์, โทรทัศน์, อินเทอร์เน็ต, วิทยุ หรือจากการแนะนำชักชวนจากบุคคลภายในองค์กรเอง แล้วนำบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งงานมาทดสอบความสามารถในการทำงาน ตรวจสอบประสบการณ์ในการทำงาน หรือการสัมภาษณ์พูดคุย เพื่อการจัดหาคนที่เหมาะสมกับงานการผลิตละครโทรทัศน์มากที่สุด ในการจัดหานักแสดงเข้าทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตละครได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้

“การเลือกทีมงานจะเป็นหน้าที่หลักของผู้จัดละคร โดยผู้จัดจะเลือกผู้กำกับกับการแสดงมาก่อน เลือกคนเขียนบทละครที่มีความเหมาะสมกับเรื่อง จากนั้นก็แล้วแต่บางที่ผู้กำกับก็จะเจาะจงมาว่าต้องการผู้ช่วยเป็นคนนี้ ต้องการอาร์ตไดเรกเตอร์คนนี้ เขาอาจจะเคยทำงานร่วมกันแล้วเชื่อมือกันมากก็แล้วแต่เขา แต่ถ้ามาทำงานแล้วไม่มีใครมาด้วยเลย ทางผู้จัดก็ต้องหาคนทำงานให้ครบทุกตำแหน่ง” (นพดล มงคลพันธ์ , สัมภาษณ์ 27 กันยายน 2549)

ดังนั้น ในกระบวนการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน (casting) ผู้ที่ทำการคัดเลือก จึงต้องใช้ความรู้ และประสบการณ์จากการทำงานมาคัดเลือก วิเคราะห์พิจารณาหาเหตุผล ดูความสามารถ เพื่อคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมเข้าทำงาน ผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัดไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด 2.3.1 มีการจัดหาคนเข้าทำงานเหมาะสมกับตำแหน่ง

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : เอกสารระบุการหาคนเข้าทำงานตรงกับตำแหน่งที่ต้องการ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 0.8 คะแนนมีหลักฐานแสดง และตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและการศึกษาข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดค่าดัชนีชี้วัดไว้ 0.8 คะแนน การจัดบุคลากรตามโครงสร้างของงานโดยมีตำแหน่งงานที่ระบุตำแหน่งและจำนวนอัตราที่ต้องการบุคลากรเข้าครองตำแหน่งมีความจำเป็น เนื่องจากการคัดเลือกบุคลากรที่ดีเข้ามาทำงานผลิตละครนั้นจะทำให้งานละครเรื่องนั้นๆ ได้คนทำงานที่มีความสามารถและคุณภาพ

การคัดเลือกทีมงานผลิตละครนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสรรหาบุคลากรที่มีความสามารถที่เหมาะสมกับงาน เพื่อให้ใช้ความสามารถของบุคคลนั้นๆ ได้อย่างเต็มความสามารถ และองค์กรเองก็ได้คนทำงานที่มีประสิทธิภาพ ตามแนวคิดของ อาจารย์ธงชัย สันติวงศ์ (2539) กล่าวว่า การสรรหาบุคลากรเป็นเรื่องของการพิจารณาเสาะหาตัวบุคคล เพื่อให้ได้ตัวบุคคลที่มี

คุณสมบัติเหมาะสมกับลักษณะของงานตามหลักการที่ว่า "บรรจุคนให้ถูกต้องและเหมาะสมกับตำแหน่งงาน" (put the right man into the right job)

ในการคัดเลือกทีมงานผลิตละครโทรทัศน์ไทย จึงต้องมีการพิจารณาสรรหาทีมงานเพื่อจุดประสงค์หลัก คือการคัดเลือกทีมงาน ที่มีความสามารถ และความเหมาะสมกับลักษณะของงาน โดยจะคำนึงถึงความสำเร็จ ที่ต้องอาศัยการทำงานที่ดี เพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย ในการลดต้นทุนเพื่อสามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศได้

สำหรับการจัดคนเข้าทำงานนั้น ทั้งการผลิตละครโทรทัศน์ไทยและต่างประเทศล้วนต้องมีการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานเช่นเดียวกัน เป็นปัจจัยที่ยังแข่งขันกันได้อยู่ ดังนั้นในด้านของการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าปัจจัยนี้ไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่นำมาคำนึงในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขัน

2.4 การสั่งการ (Directing)

“การทำงานการกำกับละคร ถ้าสำคัญมากที่สุดคือ การให้ผู้ร่วมงานทำงานตอบสนองตามที่ตัวเราเองต้องการ เราต้องชัดเจนในการสั่งงานคนอย่างมาก ทุกอย่างที่คุณพูดออกไปต้องชัดเจน และมั่นใจ เพราะถ้าไม่แม่นยำจริงคนที่ทำงานตามที่เราสั่งจะเกิดความไขว้เขวได้ ในการทำงานถ่ายทุกคนในกองจะรอแต่คำสั่งจากคุณทั้งหมดเพียงคนเดียว จะให้ประชุมอะไร ให้ถ่ายแบบไหน ตั้งกล้องตรงไหน ให้พูดอะไร แสดงอย่างไร ให้ใส่เสื้อผ้าแบบไหน ใช้อุปกรณ์ประกอบฉากอะไร ทุกอย่างต้องออกมาจากความเจ็บคมในความคิดแล้วพูดออกมาอย่างมั่นใจที่สุด ความมั่นใจทำให้คนอื่นเชื่อ และเมื่อเขาเชื่องานที่ได้จากเขาก็จะดีตามไปด้วย” (ชนะ คราประยูร, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2549)

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้กำกับการแสดงนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลของการสั่งการไว้คือ ความพยายามให้การกระทำต่าง ๆ ของทุกฝ่ายในองค์กรเป็นไปในทางที่จะส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวนี้ ผู้บริหารทุกคนต้องกระทำตนเป็นผู้นำ (Leadership) ที่เหมาะสม และจากความสำคัญของการสั่งการผู้วิจัยจึงกำหนดดัชนีชี้วัดดังนี้

ดัชนีชี้วัด 2.4.1 การสั่งการโดยให้มีการประชุม

ไม่ควรมากกว่า 3 ครั้งในการประชุมเตรียมงานผลิต และอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้งในขั้นตอนการเตรียมงานก่อนการถ่ายทำในแต่ละครั้ง ตลอดการดำเนินการผลิตละครโทรทัศน์ทั้งเรื่องจนแล้วเสร็จ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - เอกสารรายงานบันทึกการประชุมที่มงานการผลิตงานละคร โดยมีการรับรองรายงานการประชุมจากผู้เป็นประธานการประชุมทุกครั้ง เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการประชุมครั้งต่อไป

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีที่วัด 0.8 คะแนน มีหลักฐานแสดงและตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และการศึกษาข้อมูลของผู้วิจัย ได้กำหนดค่าดัชนีที่วัดของการสั่งการให้มีการประชุมไว้ 0.8 คะแนน เนื่องจากการประชุมที่มงานผลิตละครถือเป็นการทำงานอันดับแรกของการเตรียมงานการผลิตละครโทรทัศน์ หากไม่มีการประชุมเพื่อรับทราบภาพรวมและรายละเอียดในส่วนต่างๆ ของงานละคร ก็จะไม่ก่อให้เกิดการสร้างงานละครที่ดีในลำดับต่อไป

การประชุมที่มงานผลิตละครถือเป็นการทำงานอันดับแรกของการเตรียมงานการผลิตละครโทรทัศน์ โดยมีรายละเอียดของการประชุมดังนี้

การสั่งการให้มีการประชุมในขั้นตอนการเตรียมงานละคร

ประชุมครั้งที่ 1 เพื่อรับรู้เรื่องราว ทิศทางของละคร การวางตัวนักแสดงทั้งหมด มีการรับรู้บุคลิกตัวละคร พร้อมกับการรู้ Production Design ของงานละครทั้งเรื่อง มีการจัดบันทึกรายงานการประชุมโดยมีการรับรองรายงานการประชุมจากผู้เป็นประธานการประชุม

ประชุมครั้งที่ 2 เพื่อการรายงานจากฝ่ายต่างๆที่รับโจทย์ไปจากการประชุมครั้งที่ 1 โดยฝ่ายศิลป์จะรายงานศิลป์ทั้งหมด , ฝ่ายเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายก็จะรายงานเป็นแบบเสื้อผ้าต่างๆตามบุคลิกของตัวละคร , ฝ่ายจัดหาสถานที่ก็จะรายงานสถานที่ต่างๆ ในละคร เช่นบ้านนางเอก บ้านพระเอก สถานที่ทำงาน เป็นต้น, ฝ่ายผู้ช่วยผู้กำกับก็จะนำเสนอนักแสดงร่วม และนักแสดงประกอบ , ฝ่ายบริหารจัดการก็จะมีการกำหนดการถ่ายทำ มีการเริ่มจองคิวนักแสดง เป็นต้น โดยมีการรับรองรายงานการประชุมจากผู้เป็นประธานการประชุม

การสั่งการให้มีการประชุมในขั้นตอนการเตรียมงานก่อนการถ่ายทำแต่ละสัปดาห์

1. เพื่อสรุปการทำงานถ่ายทำในครั้งที่ผ่านมามีข้อผิดพลาดอย่างไร และจะแก้ไขอย่างไร ถ้าหากที่มงานส่วนใดมีปัญหาจากการทำงานครั้งที่ผ่านมา ก็จะปรึกษากันเพื่อแก้ปัญหานั้น

2. เพื่อเตรียมงานสำหรับถ่ายในครั้งต่อไป เพื่อให้ที่มงานรับรู้งานที่จะถ่าย และแต่ละฝ่ายจะได้เตรียมงานตามที่ได้ประชุมไป

ในการประชุมจะมีการจัดบันทึกรายงานการประชุมโดยมีการรับรองรายงานการประชุมจากผู้เป็นประธานการประชุม เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการประชุมครั้งต่อไป

ในด้านการสั่งการให้มีการประชุม นั้น เป็นขั้นตอนการทำงานในช่วงการเตรียมงาน การประชุมเป็นหน้าที่ที่ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์ไทยต้องทำเพื่อให้เกิดความเข้าใจการทำงานถ่ายทำ ซึ่งเป็นงานในขั้นตอนต่อไปในการผลิตละครโทรทัศน์ไทยให้มีคุณภาพ เป็นการสั่งการที่ทุกประเทศที่ผลิตละครโทรทัศน์จะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกัน จากช่วงเวลาทีละครโทรทัศน์ไทยต้องแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการสั่งการไม่เป็นข้อที่ต้องคำนึงถึงในการในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศ

2.5 ควบคุม (Controlling)

นิยามของการควบคุม หมายถึง การบังคับหรือกำกับให้การทำงานต่าง ๆ เป็นไปตามแผน ผู้บริหารจะต้องจัดระบบการทำงาน(Reporting System) เพื่อให้สำหรับการควบคุมชั้น โดยต้องพิจารณากำหนดว่าข้อมูลหรือตัวเลขใด จำเป็นสำหรับการควบคุมบ้าง จากนั้นต้องกำหนดมาตรฐานของการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขึ้น

“การทำงานละครเป็นการทำงานกับคนหมู่มาก แล้วงานแบบนี้เป็นงานที่เป็นลักษณะความมีศิลปะในงานสูงต่างจากกลุ่มคนที่ทำงานออฟฟิศทั่วไป ฉะนั้นคนทำงานในแขนงนี้จะมีความเป็น artist สูงมาก ต้องรู้จักวิธีในการควบคุมพวกเขาให้ได้ การทำงานละครกฎกติกาไม่เข้มงวดมากนัก ทุกอย่างมีความยืดหยุ่นเนื่องจากเป็นงานศิลปะ เราวัดกันที่ค่าของงานมากกว่าความถูกต้องเรื่องกฎระเบียบ ดังนั้นการควบคุมจึงต้องมีลักษณะพิเศษเพื่อที่ผู้กำกับหรือผู้จัดจะได้งานตามที่ต้องการได้ แต่ในเรื่องของเงินๆ ทองๆ นั้นการทำงานเกี่ยวกับตัวเลขก็ยังคงต้องถูกต้อง รัดกุมเหมือนงานทั่วไป” (ชวลิต พงศ์ไชยยัง ,สัมภาษณ์ 12 ธันวาคม 2549)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จะเห็นว่าการควบคุมเป็นกระบวนการสุดท้ายในการบริหารงาน การควบคุมเป็นกิจกรรมที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานขององค์กรและแก้ไขปรับปรุงการทำงานให้ถูกต้องและเป็นไปตามความต้องการขององค์กร การควบคุมจะเป็นกิจกรรมที่องค์กรผู้ผลิตละครใช้ร่วมกับการวางแผน กล่าวคือ การบริหารงานจะเริ่มจากการวางแผนว่าองค์กรมีเป้าหมายใดที่ต้องการจะบรรลุ และเป้าหมายดังกล่าวจะเป็นต้นทางในการปฏิบัติงานขององค์กรตั้งแต่การจัดแบ่งงานในองค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง การกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน และการจัดสรรทรัพยากรในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการกำหนดแนวทางในการควบคุม การควบคุมจะเป็นการตรวจสอบการทำงานขององค์กรว่าได้ผลตามแผนงานที่วางไว้หรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการควบคุมออกเป็น 3 ประเภท ได้ดังนี้

2.5.1 การควบคุมโดยงาน

เป็นการใช้งานเป็นตัวควบคุม กำกับดูแลการทำงานของบุคคล ในการทำงาน ภายในแต่ละวันจะทำงานกันตามตารางถ่ายทำ (breakdown) ที่แจกให้ในการประชุมก่อนการถ่ายทำ ซึ่งจะมีรายละเอียดต่างๆในการทำงานของแต่ละฝ่ายแจ้งเอาไว้ และจะระบุถึงเลขฉากที่จะถ่ายทำ รวมถึงจำนวนฉากที่จะทำงานในแต่ละวัน การกำหนดจำนวนฉากนั้นมาจากฝ่ายผู้ช่วยผู้กำกับที่ประสานงาน รับข้อมูลจากทุกฝ่ายแล้วนำมาวางฉากถ่าย ภายใต้การเห็นชอบจากผู้กำกับ การแสดง ดังนั้นจำนวนฉากที่กำหนดไว้จึงเป็นการเห็นชอบร่วมกัน การควบคุมงานถ่ายทำให้เป็นไปตามเป้าหมาย หรืออย่างน้อยร้อยละ 90 ของงานทั้งหมดที่กำหนดไว้ โดยมีการรับรองเอกสารโดยผู้กำกับการแสดง ยกตัวอย่างเช่น ตามตารางการถ่ายทำระบุฉากที่ต้องถ่ายทำในวันนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 20 ฉาก ดังนั้นการทำงานถ่ายทำจะต้องควบคุมการทำงานให้ถ่ายทำเสร็จ 20 ฉาก หรืออย่างน้อยร้อยละ 90 นั่นคือ 18 ฉากเป็นต้น จึงเป็นงานที่ทีมงานทุกคนต้องปฏิบัติตาม จากความสำคัญของการทำงานผลิตละครให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัดดังนี้

ดัชนีชี้วัด 2.5.1.1 มีการควบคุมให้การทำงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยการทำงานให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 90 ของตารางการถ่ายทำที่ได้กำหนดไว้แล้วในแต่ละวัน

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : เอกสารตารางการทำงาน(breakdown) ในแต่ละวันเปรียบเทียบกับเอกสารสรุปงานถ่ายที่ระบุงานที่ถ่ายทำสำเร็จได้ในแต่ละวัน โดยทำงานให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 90 ของตารางการถ่ายทำที่ได้กำหนดไว้ และมีการรับรองเอกสารโดยผู้กำกับการแสดง

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 0.266 คะแนน มีหลักฐานตารางการถ่ายทำ (breakdown) และเอกสารสรุปการถ่ายทำในแต่ละวันมาแสดง และสามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และการศึกษาข้อมูลของผู้วิจัย ได้กำหนดค่าดัชนีชี้วัดการควบคุมงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 0.266 คะแนน กล่าวคือ เมื่อมีทีมงานเข้ามาทำงานตามระเบียบแล้ว การทำงานให้ได้แล้วเสร็จตามที่กำหนดไว้ก็จะเกิดขึ้นได้

ในการทำงานผลิตละครโทรทัศน์โดยทั่วไปทุกประเทศจะทำละครโทรทัศน์โดยการใช้อัตราการถ่ายทำเป็นข้อกำหนดการทำงานแล้วแต่จะมีหลักการทำตารางการถ่ายทำแบบไหน ใช้อะไรเป็นหลักในการจัดทำ การผลิตละครโทรทัศน์ไทยเช่นกันไม่ได้มีความแตกต่างกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ ดังนั้นในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ การควบคุมโดยงานนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการควบคุมโดยงานไม่มีความจำเป็นในการพิจารณาเพื่อสร้างมาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ไทย

2.5.2 การควบคุมโดยระบบการเงิน

Shun Gregson and Frank Livesey (1993:139-140) ได้กล่าวว่า การควบคุมโดยเงินนั้นเป็นการควบคุมที่สำคัญโดยเฉพาะในองค์กรธุรกิจ การควบคุมค่าใช้จ่ายจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กร และสามารถทำให้องค์กรควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี

ดัชนีชี้วัด 2.5.2.2 มีการควบคุมใช้งบประมาณทางการเงินไม่เกิน ร้อยละ 5 ของงบประมาณการผลิตทั้งหมดที่ตั้งไว้

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : เอกสารงบประมาณการเงินที่ตั้งไว้ระบุเปรียบเทียบกับเอกสารงบประมาณที่ได้ใช้จริงในการทำงานผลิต

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 0.266 คะแนน มีหลักฐานทางการเงินมาแสดง และสามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และการศึกษาข้อมูลของผู้วิจัย ได้กำหนดค่าดัชนีชี้วัดการมีการควบคุมโดยเงินเพียงพอกับการทำงานผลิตละครทั้งเรื่องไว้ 0.266 คะแนน ซึ่งมีค่าคะแนนเท่ากับการควบคุมโดยงานที่ใช้จำนวนงานที่ทำได้ในแต่ละวันเป็นกรอบ ส่วนการควบคุมโดยเงินนั้นจะให้การใช้จ่ายเงินเป็นกรอบไว้ เนื่องจากถือว่าเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดงาน เพราะการทำงานผลิตจะต้องใช้เงินเป็นตัวขับเคลื่อนงานทั้งหมดให้เกิดขึ้น การมีเงินเพียงพอในการทำงานให้จบเรื่องจึงเป็นการสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการควบคุมโดยเงินให้เพียงพอแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละ 5 ของงบประมาณการผลิตทั้งหมดที่ตั้งไว้

การใช้งบประมาณทางการเงินต้องมีการควบคุมโดยฝ่ายบริหารการเงิน มีการตรวจสอบการใช้งบประมาณตลอดการดำเนินการผลิต ในการออกงานกองถ่ายแต่ละครั้งการใช้เงินไม่เกินร้อยละ 5 ของงบประมาณที่ตั้งเบิกในงวดนั้น เพื่อเมื่อสรุปยอดรวมการใช้งบประมาณทั้งหมดสามารถคุมงบไม่เกินร้อยละ 5 ของงบประมาณการผลิตทั้งหมดที่ตั้งไว้

“การควบคุมการใช้เงินในการถ่ายทำแต่ละครั้ง ผู้จัดการกองถ่ายจะทำใบเบิกงบประมาณของแต่ละครั้งออกมา เราก็ทำการตรวจสอบจากงานที่จะทำจากตารางการถ่ายทำ เปรียบเทียบกับงบที่เขาเบิกมา ถ้าคำนวณออกมาแล้วงบที่ตั้งเบิกมากเกินไปก็จะมีการตัดงบกันภายใต้ความเป็นไปได้เมื่อออกไปทำงาน และเมื่อการออกกองถ่ายสิ้นสุดลงก็จะมาตรวจงบจากที่ผู้จัดการกองถ่ายเคลียร์กลับมา แต่ถ้ามีการเกินงบออกมาก็ไม่ควรเกิน 5 % เพื่อเวลาปิดกล่องจะได้ไม่เกินงบประมาณก้อนใหญ่ได้” (สุภาพร เลิศฐิติวีรภานต์, สัมภาษณ์, 6 พฤศจิกายน 2549)

จากข้อมูลและจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่าการใช้งบประมาณการผลิตละคร ต้องใช้ภายใต้การควบคุมไม่ให้เกินร้อยละ 5 ของงบประมาณการผลิตที่ตั้งไว้

การทำงานผลิตละครโทรทัศน์ของไทย หรือประเทศไหนๆก็ตามย่อมมีการควบคุมการใช้งบประมาณเพื่อความรัดกุม และมีการบริหารให้เงินกับงานสมดุลกัน แต่แล้วแต่ว่าแต่ละประเทศ จะใช้กฎเกณฑ์ใดมาเป็นข้อระวังในการใช้จ่ายงบประมาณการผลิต ในส่วนนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการควบคุมระบบการเงินจากวงที่ละครโทรทัศน์ไทยต้องสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ การควบคุมระบบการเงินไม่มีจำเป็นที่จะนำมาในการสร้างเกณฑ์มาตรฐานการผลิต

2.5.3 การควบคุมโดยคน

ดัชนีชี้วัด 2.5.3 (ก) ทีมงานปฏิบัติตามหน้าที่ที่ระบุไว้แล้ว

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : เอกสารระบุหน้าที่การทำงานของทีมงานผลิต(job description) ในทุกตำแหน่งที่มีการกำหนดไว้แล้ว เพื่อให้เข้าใจบทบาท หน้าที่ของแต่ละคนในการทำงาน

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 0.135 คะแนน มีหลักฐานแสดง และสามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากการศึกษาข้อมูลของผู้วิจัย ได้กำหนดค่าดัชนีชี้วัดทีมงานปฏิบัติตามหน้าที่ที่ระบุไว้ 0.135 คะแนน เนื่องจากการควบคุมโดยคน เป็นการให้คนทำงานตามหน้าที่ของตนเอง ในแต่ละตำแหน่ง เพื่อความชัดเจนในบทบาทของแต่ละคนในการทำงาน ดังที่จะอธิบายการดังต่อไปนี้

การควบคุมโดยคน หมายถึงการทำงานของบุคลากรตามหน้าที่ของแต่ละตำแหน่งที่ระบุไว้อย่างชัดเจนในใบพรรณนางาน (job description) เพื่อความชัดเจนในการทำงาน และรับรู้ขอบเขตการรับผิดชอบงานของตนเอง

สำหรับการปฏิบัติตามหน้าที่ที่ระบุไว้นั้น การผลิตละครโทรทัศน์ไทยทีมงานทุกคนจะมีหน้าที่และรับรู้บทบาทของตนเองอยู่แล้ว ผู้กำกับการแสดงก็มีหน้าที่กำกับ คนเขียนบทก็มีหน้าที่เขียนบทละครโทรทัศน์ ดังนั้นการควบคุมนี้จึงเป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติกันอยู่แล้ว รวมถึงละครโทรทัศน์ของต่างประเทศก็เช่นกัน จึงจะพบว่าการควบคุมโดยคนไม่มีจุดแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปว่าในการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น การควบคุมโดยคนไม่ได้นำมาพิจารณาในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทย

ดัชนีชี้วัด 2.5.3(ข) มีบทลงโทษในกรณีที่ทำมงานกระทำผิด

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : เอกสารระบุการทำผิดระเบียบของการทำงานถึงบทลงโทษ เช่น การเลิกจ้าง, การตัดเงิน, สัญญาว่าจ้างในครั้งต่อไปหากงานเป็นที่พอใจแก่ผู้ว่าจ้าง

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 0.135 คะแนน มีหลักฐานเอกสารกฎระเบียบของการว่าจ้างการทำงานมาแสดงและสามารถตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และการศึกษาข้อมูลของผู้วิจัย ได้กำหนดค่าดัชนีชี้วัดการมีบทลงโทษในกรณีที่ทำมงานกระทำผิดไว้ 0.135 คะแนน เท่ากันกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ระบุไว้ เนื่องจากการทำงานกับคนจำนวนมาก หน่วยงานหรือองค์กรจำเป็นต้องมีกฎระเบียบในการควบคุม การทำงานผลิตละครโทรทัศน์เป็นการทำงานร่วมกันของทีมงาน เมื่อมีคนต้องทำงานด้วยกันจึงจำเป็นต้องมีกฎ ระเบียบ และบทลงโทษบุคคลที่ละเมิดกฎระเบียบสำหรับกฎ ระเบียบของทีมงานผลิตละคร มีบทลงโทษ ตั้งแต่ การตัดเงิน การพักงาน การเลิกจ้าง ซึ่งทั้งหมดจะระบุรายละเอียดบทลงโทษในสัญญาว่าจ้างที่ทีมงานทำสัญญาต่อผู้ว่าจ้าง

เนื่องจากการทำงานกับคนจำนวนมาก หน่วยงานหรือองค์กรจำเป็นต้องมีกฎระเบียบในการควบคุม การทำงานผลิตละครโทรทัศน์เป็นการทำงานร่วมกันของทีมงาน เมื่อมีคนต้องทำงานด้วยกันจึงจำเป็นต้องมีกฎ ระเบียบ และบทลงโทษบุคคลที่ละเมิดกฎระเบียบสำหรับกฎ ระเบียบของทีมงานผลิตละคร มีบทลงโทษ ตั้งแต่ การตัดเงิน การพักงาน การเลิกจ้าง ซึ่งทั้งหมดจะระบุรายละเอียดบทลงโทษในสัญญาว่าจ้างที่ทีมงานทำสัญญาต่อผู้ว่าจ้างที่องค์กร หรือ หน่วยงานผลิตละครโทรทัศน์ใช้เป็นกฎข้อบังคับกันอยู่ แต่อาจจะแตกต่างกันที่บทลงโทษที่อาจจะแตกต่างกันไปบ้างตามแต่ข้อเข้มงวดของแต่ละประเทศ ผู้วิจัยจึงสรุปดัชนีการมีบทลงโทษว่าไม่มีความจำเป็นที่จะนำมาพิจารณาในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขัน

การให้คะแนนการบริหารการจัดการ(Management) มาใช้เพื่อช่วยในการบริหารจัดการการผลิตละครโทรทัศน์ซึ่งประกอบไปด้วยหน้าที่พื้นฐาน คือ การวางแผน (Planning), การจัดองค์กร (Organizing), การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing), การสั่งการ(Directing),การควบคุม (Controlling) ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูล ประกอบกับการสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน และการศึกษาพบว่าทุกขั้นตอนในการบริหารจัดการล้วนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ทั้ง 5 ข้อดังกล่าวมาแล้วข้างต้นมีคะแนนดัชนีชี้วัดเท่ากัน คือ 0.8 คะแนน

มาตรฐานปัจจัยนำเข้า : เงิน (Money)

(Richard Kilborn 1992 :52) ได้พูดถึงงบประมาณการผลิตละครว่า“ เป็นปัจจัยสำคัญที่ไม่สามารถละเลยได้ ในยุครุ่งเรืองของละครโทรทัศน์อเมริกา ตัวอย่างเช่น เรื่อง Dollas and Dinasty สืบเนื่องมาจากความสำเร็จอันงดงามไปทั่วโลก ทำให้ต้องมีการบริหารงบประมาณที่ได้มากมายให้ได้ดีที่สุด อีกมุมหนึ่งคือ ทีมงานผลิตละครทำงานไร้สภาพกดดันทางด้านงบประมาณวิธีการในการผลิตจึงจะต้องมีความสมดุลของความต้องการทางคุณภาพของงานละครภายใต้ข้อจำกัดควบคุมทางการเงินที่ดี จะพบว่า งบประมาณการเงินมีความสำคัญที่จะมีอิทธิพลต่อประเภทของละครที่ผลิตอย่างสูง”

ดังนั้น เงิน จึงถือเป็นปัจจัยที่ช่วยให้การดำเนินการผลิตละครโทรทัศน์สามารถเกิดขึ้นได้ การดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานและเป้าหมายขององค์กรจะต้องใช้เงิน เพื่อใช้ในการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของกระบวนการทำงานให้สามารถเกิดขึ้นได้ การใช้งบประมาณต้องสอดคล้อง และเหมาะสมในแต่ละช่วงเวลาเป็นสิ่งที่ผู้ผลิตต้องคำนึงถึง รวมถึงต้องมีการสรุปค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการดำเนินงานเมื่อมีการส่งงานแล้วเพื่อประเมินผลงานและความคุ้มค่า

ในการทำงานการผลิตละครโทรทัศน์ในปัจจุบันจะมีการทำงานในการนำเงินเข้ามาสู่ระบบการผลิตละคร มีอยู่ 2 รูปแบบ คือ

1. การรับจ้างผลิตงานละคร คือ การที่ทางหน่วยงาน หรือองค์กรผู้ผลิตละคร นำเรื่องละคร ไปเสนอต่อทางสถานี หรือ ทางสถานียื่นเรื่องละครมาให้ผลิต ซึ่งทั้งสองแบบจะเป็นการได้รับเงินค่าจ้างจากทางสถานีมาดำเนินการผลิตมาบริหารเอาเองทั้งหมด ทางผู้ผลิตจะลงทุนเองแล้วก็เรียกเก็บเงินกับทางสถานี ตามแต่ตกลงกันได้ ทางผู้ผลิตจะเลือกทีมงานกำกับ รายชื่อนักแสดงหลักให้สถานีพิจารณา เมื่อการส่งงานละครเสร็จสิ้นแล้ว หากมีการแก้ไขจากทางสถานีผู้ผลิตก็ต้องปฏิบัติตามในการทำงานแบบนี้จะเห็นได้ว่าอำนาจการตัดสินใจจึงอยู่ที่ผู้บริหารสถานีเป็นหลัก ได้แก่ บริษัท ดารา วิดีโอ จำกัด, บริษัท เอ็กแซก จำกัด , บริษัท กันตนา จำกัด ,บริษัท โพลีพลัส จำกัด , บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน) ,บริษัท บรอดคาสท์ เทเลวิชั่น จำกัด ,บริษัท เปาจินจง จำกัด , เป็นต้น

2. การเช่าเวลาจากสถานี คือการเช่าเวลาออกอากาศจากทางสถานีแล้วมาดำเนินการผลิตเองเพื่อออกอากาศ คือ การที่หน่วยงาน หรือองค์กรผลิตละครทำการเช่าเวลาจากทางสถานี แล้วดำเนินการติดต่อขายโฆษณา หรือผู้สนับสนุนรายการเอง สำหรับการดำเนินงานในส่วนนี้จะมีการเสนอเรื่องที่ต้องการผลิตไปให้ทางช่องพิจารณาว่า ตรงตามที่สถานีต้องการให้ช่วงเวลาดังกล่าวเสนอละครแบบไหน โดยการควบคุมจากทางสถานีจะขอดูในส่วนภาพรวมเท่านั้น ซึ่งทุนในการดำเนินการผลิตจากบริษัทผู้ผลิตละครเองทั้งหมด ได้แก่บริษัท เอ็กแซก จำกัด , บริษัท กันตนา จำกัด , บริษัท โพลีพลัส จำกัด , ,บริษัท บรอดคาสท์ เทเลวิชั่น จำกัด เป็นต้น

การได้มาซึ่งเงินที่เป็นปัจจัยในการผลิตครั้งนั้น จะเห็นได้ว่ากว่าจะได้มานั้นต้องผ่าน กระบวนการแข่งขันกับบริษัทคู่แข่ง การบริหารการลงทุนของผู้ผลิต ดังนั้นทางด้านมาตรฐานทางการเงินผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจากการปฏิบัติงานจริงมาจัดทำดัชนีชี้วัด เกณฑ์ ปัจจัยย่อย และการให้คะแนนทางการเงินดังนี้

มาตรฐานด้านการเงิน : 3. ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีเงินที่จะนำมาใช้ในการผลิตละครโทรทัศน์

ดัชนีชี้วัด 3.1 ทีมผลิตละครโทรทัศน์มีเงินทุนสำหรับการถ่ายทำละครตลอดทั้งเรื่องอย่างครบถ้วน

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : เอกสารหลักฐานที่ระบุถึงแหล่งเงินทุน และ/หรือเอกสารทางการเงินที่ระบุว่า มีเงินทุนเพียงพอในการผลิตละครโทรทัศน์ตลอดทั้งเรื่อง

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด 2 คะแนน มีหลักฐานแสดงและตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

การกำหนดค่าดัชนีชี้วัดการมีเงินทุนในการผลิตละครตลอดเรื่องไว้ 2 คะแนน ซึ่งเป็นค่าคะแนนที่มากที่สุดในด้านมาตรฐานการเงิน ด้วยเงินทุนที่ได้มาจากการรับจ้างผลิต หรือ การขายเวลาจากโฆษณา เป็นสิ่งจำเป็น การมีรายได้เข้ามาเพื่อมีเงินในการทำงานผลิตทั้งเรื่องเป็นเรื่องที่ผู้ผลิตต้องคำนึงถึงที่สุด การได้มาซึ่งเงินที่เพียงพอสำหรับผลิตละคร จะทำให้ผู้ผลิตสามารถทำงานผลิตละครโทรทัศน์ได้จนจบเรื่อง

ทีมผลิตละครจะมีเงินงบประมาณในการผลิตละครโทรทัศน์ที่มาจากการตั้งงบประมาณไว้ แล้วจัดสรรออกมาเป็นส่วนต่างๆ ของการผลิต ตัวเลขจากงบประมาณจะเป็นปัจจัยที่เป็นกรอบในการดำเนินงาน เป็นตัวเปรียบเทียบประเมินผลงานรวมทั้งใช้ประเมินผลกำไร-ขาดทุนทางธุรกิจด้วย นอกจากนี้การวางงบประมาณที่ดี ต้องมีระบบการตรวจสอบที่เหมาะสมด้วย

“เราจะมึงงบประมาณการผลิตละครทั้งเรื่องมา แล้วแบ่งแยกออกเป็นส่วนๆ แล้วจัดสรรกันไปทำงาน โดยจะเป็นงบที่ประมาณมาจากจำนวนตอนทั้งหมด ดังนั้นงบประมาณที่ทุกฝ่ายรับรู้จะเป็นงบประมาณตลอดทั้งเรื่อง แล้วเราก็มาทำเบิกกันเป็นงวดๆ เราจะแบ่งตามความเหมาะสมอาจจะ 5-6 งวดก็แล้วแต่ มันจะไม่ได้บังคับตายตัวว่างวดนี้เอาไปใช้สำหรับการถ่ายก็ ตอน เนื่องจากการทำงานละครจะถ่ายสลับกันไปมา บางทีฉากยากมารวมกันถ่าย หรือบางทีก็ถ่ายสลับยาก การใช้เงินจึงต่างกัน” (สุภาพร เลิศฐิติวีรกันต์ , สัมภาษณ์ , 6 พฤศจิกายน 2549)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และจากการศึกษาข้อมูลจะพบว่า งบประมาณทางการเงินมีความสำคัญอย่างมากต่อกระบวนการดำเนินงานผลิตละคร การเงินเป็นส่วนที่ทำให้งานทุกส่วนขับเคลื่อนไปได้ ดังนั้นการบริหารงบประมาณทางการเงินจึงเป็นส่วนที่ทางฝ่ายบริหารงบประมาณต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ

จากข้อมูลทั้งหมดจะพบว่าการผลิตละครโทรทัศน์นั้นสิ่งจำเป็นที่จะสามารถทำให้เกิดการผลิตขึ้นมาได้นั้นคือ เงิน ซึ่งการผลิตละครโทรทัศน์ไทยและต่างประเทศต้องให้เงินเป็นตัวขับเคลื่อนงานผลิตงานละคร จึงจะพบว่าไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของการที่ต้องมีเงินทุนในการทำงานผลิตละครโทรทัศน์ตลอดเรื่อง ดังนั้นในการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ ผู้วิจัยสรุปได้ว่าปัจจัยนี้ไม่มีความสำคัญในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขัน

ดัชนีชี้วัด 3.2 มีการจัดทำงบประมาณ ซึ่งจำแนกออกเป็นส่วนต่างๆ

โดยแยกเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน พร้อมทั้งแนบรายละเอียดทั้งหมดที่นำไปใช้จ่ายในแต่ละส่วนดังกล่าวไว้ด้วยกัน

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : เอกสารการจัดทำงบประมาณการผลิตละคร ทั้งหมดประเภทต่าง ๆ โดยมีการจัดแยกเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน และเอกสารการจัดเบิกงบประมาณทั้งหมด รวมทั้งการเบิกในแต่ละครั้งของการถ่ายทำ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 1 คะแนน มีหลักฐานแสดงและตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการศึกษา จึงได้กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดไว้ 1 คะแนน เนื่องจากการจำแนกงบประมาณการผลิตออกเป็นหมวดหมู่ทำให้การนำงบประมาณไปใช้จ่ายขึ้นเป็นการทำงบประมาณในขั้นตอนต่อมาของการมีเงินในการทำงานทั้งเรื่องที่มีค่าคะแนนอยู่ 1 คะแนน ในการแยกงบประมาณสามารถรู้ถึงการใช้งบในแต่ละส่วนและสามารถควบคุมได้ง่าย ในการจัดทำงบประมาณจะประกอบด้วยใบงบประมาณการผลิตละครทั้งเรื่อง ที่แยกงบประมาณเงินสด และงบประมาณส่วนเครดิตออกจากกันทั้งนี้เพื่อต่อการคำนวณเงินสดที่ต้องใช้ในการผลิต ทำให้รู้การสำรองจ่ายเกี่ยวกับงบเงินสด ว่าจะมีเงินเพียงพอกับการทำงานผลิตทั้งเรื่องหรือไม่ และส่วนที่สามารถแยกเป็นการจ่ายหลังจากงานแล้วเสร็จ จึงจะมีการวางบิลจากผู้ให้เช่า (supplier) และจึงมีการชำระเงินกัน

“จะนำเรื่องที่จะผลิตมาดูความยากง่ายของเรื่อง เปรียบเทียบบับใหญ่กับประสบการณ์เรื่องที่เคยผลิตผ่านมาแล้วก็ตั้งเป็นงบการผลิตทั้งเรื่อง โดยเฉลี่ยเราจะคิดจากละครว่ามีกี่ตอน แล้ว

มาคิดรวมเป็นก้อนใหญ่อีกที แต่เราจะแยกงบของแต่ละส่วนออกมาก่อนทีละส่วน อารตจะจ่ายเงินเท่าไร เสื้อผ้าใช้เท่าไร ใช้ไฟทั้งหมดกี่คิว กล้องกี่คิว นักแสดงดูจากบทแล้วมีคนละกี่ตอน ทีมงานผลิตแต่ละคนตอนละไม่เท่ากันก็นำมาคำนวณทีละคนเป็นค่าจ้างทีมงาน เราจะคิดทุกอย่างส่วนอย่างละเอียดภายใต้ความเป็นไปได้ ไม่แน่นอนเกินไป ไม่หลวมเกินไป เสร็จแล้วเราก็จะมาดูว่าส่วนใดเราต้องจ่ายเงินสดจ่ายที่หน้ากอง ส่วนไหนเราจ่ายเป็นเครดิต วิธีนี้จะทำให้เรารู้ว่าต้องจ่ายเงินสดเท่าไรในการดำเนินการถ่ายทำให้จบเรื่อง พอละครปิดกล้องแล้ว supplier ก็จะมาวางบิลค่าเช่าทั้งหมด” (สุภาพร เลิศฐิติวีรภานต์ , สัมภาษณ์ , 6 พฤศจิกายน 2549)

การมีการจัดสรรงบประมาณที่ได้มาให้เป็นหมวดหมู่นั้น เป็นหลักการบริหารงบประมาณที่การผลิตละครโทรทัศน์ทุกประเทศต้องทำกัน มันเป็นหลักการพื้นฐานที่พึงกระทำเพื่อความชัดเจนในการแบ่งจัดสรรงบประมาณต่างๆ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าดัชนีชี้วัดการจัดทำงบประมาณแยกเป็นส่วนๆนี้ไม่มีความจำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

ดัชนีชี้วัด 3.3 มีการกำหนดระเบียบการจ่ายเงินและการเบิกจ่ายเงินทรอกรวมทั้ง บุคคลที่รับผิดชอบการเบิกจ่ายอย่างชัดเจน

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : - เอกสารการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเรื่องการเบิกจ่าย ผู้รับการเบิกจ่ายจากฝ่ายผลิตจะเป็นผู้จัดการกองถ่าย หรือ ฐรกิจกองถ่ายแล้วแต่การตกลงกันภายในฝ่ายจัดการการผลิต

- เอกสารที่ระบุถึงระเบียบการจ่ายเงินและการเบิกจ่ายเงินทรอกรวม และมีการประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 1 คะแนน มีหลักฐานแสดง และสามารถตรวจสอบได้ตามหลักเกณฑ์ปัจจัยย่อยโดยเกณฑ์การพิจารณาตามหลักเหตุผลและจากการสัมภาษณ์ เฉลี่ยเป็นดัชนีชี้วัดและแทนค่าด้วยตัวเลข

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ได้มีการกำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดการกำหนดระเบียบการจ่ายเงินและการเบิกจ่ายเงินทรอกรวมที่ 1 คะแนนเท่ากับการแยกงบออกเป็นหมวดหมู่ เนื่องจากเมื่อมีเงินทุน แล้วนำเงินมาแยกการใช้ออกเป็นหมวดๆ ก็ต้องจัดทำกรจ่ายเงินอย่างถูกต้อง รัดกุม เพื่อการใช้เงินมีมาตรฐานเป็นลำดับ

“งบบ่อนี้มาจัดทำตั้งเบิก และก็ต้องมีคนรับผิดชอบในการรับ ก็คือเป็นผู้ควบคุมการผลิต เขาก็จะต้องออกมาเป็นงวดๆ ไป แล้วแต่ว่าจะเป็น 4 หรือ 5 งวด และเราก็จะทำระยะเวลาของมัน ว่าเข็คนี่มีกำหนดระยะเวลาเท่าไร และก็รับเข็คนั้นมาเพื่อจะเอาเข็คนั้นมาผลิตละคร ขั้นตอนของการได้เงินมาแล้วก็จะนำเงินมาเบิกจ่าย โดยที่ทางธุรกิจกองถ่ายส่งเรื่องมาที่ฝ่ายบงเจ้าหน้าทีงบประมาณก็นำเบิก ถูกส่งเรื่องมา มีการตรวจ-ตัดเรียบร้อย ก็ส่งเรื่องไปให้ผู้ควบคุมการผลิตเห็น สุดท้ายก็คือปล่อยเงิน แล้วให้วนกลับมาอยู่กับเจ้าหน้าที่บง ฝ่ายธุรกิจกองถ่ายต่อไปก็นำเงินไปดำเนินการผลิต เสร็จแล้วก็มาเคลียร์” (วรรณภาพ จุลเชาว์, สัมภาษณ์, 26 ธันวาคม 2549)

การจะนำงบประมาณการผลิตละครไปใช้ในการดำเนินงานผลิต จะเป็นการทำงานของฝ่ายบริหารจัดการ ระหว่างผู้จัดการกองถ่าย กับฝ่ายบัญชี การเงิน การจัดทำตั้งเบิกงบประมาณจะเริ่มจากการตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิตละครของแต่ละฝ่ายที่จะตั้งงบสำหรับถ่ายในแต่ละสัปดาห์ หรือแต่ละครั้ง (ตามแต่ตกลง) ภายหลังจากการประชุมในแต่ละครั้ง ทุกฝ่ายก็จะรับรู้ว่าจะต้องใช้อะไรบ้างในการถ่ายทำครั้งต่อไป จากนั้นก็จะไปตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายของฝ่ายออกมา เช่น ฝ่ายศิลป์จะรู้ว่าต้องใช้อุปกรณ์ประกอบฉากอะไรบ้าง สร้างฉากอะไรบ้าง ก็จะคำนวณแล้วตั้งงบประมาณออกมา ทำเป็นใบงบประมาณฝ่ายศิลป์ ที่รับรองเอกสารโดยผู้กำกับศิลป์ นำส่งเบิกต่อผู้จัดการกองถ่าย จากนั้นจะมีการเจรจา อธิบายรายละเอียดการตั้งงบศิลป์ เมื่อสามารถตกลงกันได้ จากนั้นผู้จัดการกองถ่ายก็จะนำไปรวมกับฝ่ายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายเสื้อผ้า ฝ่ายสถานที่ ฝ่ายสวัสดิการ เป็นต้น แล้วรับรองเอกสารโดยผู้จัดการกองถ่าย นำไปตั้งเบิกกับฝ่ายบัญชี การเงิน จากนั้นฝ่ายบัญชีการเงิน ก็จะนำไปเสนอต่อผู้ควบคุมการผลิตเพื่อตรวจดูงบประมาณ หลังจากอนุมัติงบแล้วก็จะนำกลับไปฝ่ายการเงิน หรือฝ่ายงบประมาณ ทำใบสำคัญจ่าย และผู้จัดการกองถ่ายก็จะรับรองเอกสารเพื่อรับเงินไปใช้ในการถ่ายทำต่อไป

สำหรับดัชนีชี้วัดมีการกำหนดระเบียบการจ่ายเงินและการเบิกจ่ายเงินทตรง รวมทั้งบุคคลที่รับผิดชอบการเบิกจ่ายอย่างชัดเจน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น ปัจจัยนี้ไม่มีความสำคัญในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทย

ดัชนีชี้วัด 3.4 มีการเก็บหลักฐานหรือเอกสารการรับเงินจ่ายเงิน โดยจำแนกเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : เอกสารหลักฐานการรับเงิน - จ่ายเงิน ที่มีความเป็นหมวดหมู่ชัดเจนเพื่อสะดวกในขั้นตอนการเคลียร์งบประมาณของฝ่ายจัดการผลิตต่อฝ่ายบัญชีและการเงิน

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 1 คะแนน มีหลักฐานแสดง และตรวจสอบได้
ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ได้มีการกำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดการเก็บหลักฐาน การรับและจ่ายเงินไว้ ที่ 1 คะแนนเท่ากันกับการจ่ายเงินเบิกเงิน กล่าวคือ เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินก็ จะมีการเก็บหลักฐานควบคู่กันไปเพื่อไว้ยืนยันเอกสารและการบันทึกบัญชี ทางบัญชี จะต้องมีการ เก็บหลักฐานการเงินต่างๆ ไว้เป็นหมวดหมู่ มีการลงบัญชีรายรับ พร้อมเก็บหลักฐานการรับเงินจาก ทางสถานีโทรทัศน์ในฐานะผู้ว่าจ้าง และมีการลงบัญชีรายจ่าย พร้อมเก็บเอกสารการจ่ายเงินจาก ผู้เบิกไว้ทุกส่วน แยกเป็นหมวดหมู่ ของฝ่ายศิลป์ ฝ่ายเสื้อผ้า ฝ่ายสวัสดิการ เมื่อสิ้นสุดงานการ ผลิตละคร จะมีการเคลียร์งบประมาณกลับคืนมาที่ฝ่ายบัญชี การเงิน ก็จะนำเอกสารการเบิก กับ เอกสารการเคลียร์เงินมาชนกัน เพื่อหาผลต่างออกมาเป็น งบเกิน หรือ งบเหลือ ของส่วนนั้นๆ ได้ อย่างชัดเจน

ในการทำงานทางบัญชี การเงินตามหลักการแล้วจะต้องมีการจัดเก็บเอกสารเพื่อเป็น หลักฐานเอาไว้เพื่อยืนยันตัวเลขทางการเงินเพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ การเก็บ หลักฐานการเบิกจ่ายเป็นเหมือนกลไกป้องกันความผิดพลาดที่ทุกประเทศที่มีการผลิตละคร โทรทัศน์ต้องกระทำกัน ดังนั้นในสถานะการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จาก ต่างประเทศนั้น สำหรับดัชนีชี้วัดมีการเก็บหลักฐานหรือเอกสารการรับเงินจ่ายเงิน โดยจำแนกเป็น หมวดหมู่อย่างชัดเจน ผู้วิจัยสรุปได้ว่าปัจจัยนี้ไม่มีความจำเป็นต่อการสร้างมาตรฐานละคร โทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขัน

ดัชนีชี้วัด 3.5 มีการสรุปค่าใช้จ่ายของการผลิตละครโทรทัศน์ตามงวดงบประมาณ ที่วางแผนไว้

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : เอกสารการตรวจสอบบันทึกผลค่าใช้จ่ายในการผลิตละครโทรทัศน์ ตามงวดงบประมาณที่กำหนดไว้ และมีการรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 1 คะแนน มีหลักฐานแสดง และสามารถ ตรวจสอบได้

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ได้มีการกำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดการสรุป ค่าใช้จ่ายของการผลิตละครไว้ ที่ 1 คะแนนมีความสำคัญเท่ากันกับการจัดทำงบประมาณแยกเป็น หมวดหมู่ การเบิกจ่ายเงิน ,การเก็บหลักฐานการรับจ่ายเงิน เนื่องจากขั้นตอนการทำบัญชีทั้งหมด นำมาสู่ขั้นสุดท้ายคือ การสรุปค่าใช้จ่ายของการผลิต

ผู้เชี่ยวชาญทางบัญชีและการเงินได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณดังนี้

"ละครเรื่องหนึ่ง 5 งวด ปิดเป็นงวด งวดที่ 1 สมมติเป็นเงินก้อนห้าแสน ค่าใช้จ่ายที่ดำเนินการไปทั้งหมดก็ต้องมีบิลกลับมาเพื่อที่จะมาหักล้างกับตัวห้าแสนรายรับ ค่าใช้จ่ายเหลือเท่าไรก็เป็นเงินคงเหลือหรือเกินนะงวดนั้นๆ ถ้าเงินเหลือหักจากเช็คใบแรก สมมติมีเงินห้าแสน ใช้ไปสี่แสนห้า เหลือห้าหมื่น ก็จะถูกบันทึกไว้ว่ามีเงินคงเหลือจากบันทึกห้าหมื่นจากก้อนที่หนึ่ง พอใช้เงินก้อนที่สอง ณ ปัจจุบัน เช็คใบที่สองมันถูกตีมาอยู่แล้ว เราก็จะใช้ก้อนที่สอง เงินมันก็จะห้าแสนบวกอีกห้าหมื่น เป็นก้อนที่พันกัน แต่เวลาปิดจะมองดูแต่ละงวดไป แล้วจะสรุปสุดท้ายมันจะมีอยู่ 5 งวด ใบใหญ่ก็ออกมาเลยว่าทั้งก้อน ห้างงวดเนี่ยออกมา ก็จะเป็นส่วนที่เหลือแต่ละงวดมารวมบวกกัน ตรงนี้ก็เช็คกันได้เลย" (วรรณภาพ จุลเชาว์, สัมภาษณ์, 26 ธันวาคม 2549)

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่าในการดำเนินการทางงบประมาณจะมีการกำหนดงบประมาณการผลิตทั้งเรื่องออกมา แล้วจะมีการย่อยงบประมาณทั้งหมดลงเป็นงวดๆ แล้วแต่ความเหมาะสม ซึ่งอาจจะขึ้นอยู่กับจำนวนตอน หรือระยะเวลาในการถ่ายทำ ในแต่ละงวดจะมีการตั้งเบิกจากกองถ่ายละครโดยผู้จัดการกองถ่ายจะจัดทำงบประมาณการถ่ายทำในแต่ละงวดมาเสนอต่อทางฝ่ายบัญชี เมื่อมีการอนุมัติงบประมาณในงวดนั้นๆ แล้วทางผู้จัดการกองถ่ายก็จะนำบิลที่ได้ไปจ่ายตามที่แต่ละฝ่ายตั้งเบิกไว้ เมื่อทำการผลิตจนแล้วเสร็จในงวดนั้นๆ ก็จะมีกำหนดการการเคลียร์งบประมาณที่เบิกไป กลับมาคืนที่ฝ่ายบัญชี ทางฝ่ายก็จะสรุปค่าใช้จ่ายในงวดนั้นๆ ได้ว่าเป็นงบเกิน หรือขาด เพื่อที่จะรู้ความเคลื่อนไหวของงบประมาณที่จะใช้ในการผลิตต่อไป เพื่อเป็นการรัดกุมการใช้จ่ายเงินในการทำงานผลิตละครจะไม่เป็นปัญหาได้

เมื่อการทำงานสิ้นสุดลงในแต่ละครั้ง ซึ่งแล้วแต่การแบ่งการเบิกจ่ายเป็นงวดๆ หรือครั้งเดียว การผลิตละครโทรทัศน์ของไทยและต่างประเทศล้วนต้องมีการสรุปรายรับรายจ่าย เพื่อหาผลกำไร ขาดทุนจากการดำเนินการ เพราะการดำเนินการธุรกิจ ผลกำไรคือเป้าหมายที่ต้องมี ดังนั้นในดัชนีชี้วัดมีการสรุปค่าใช้จ่ายของการผลิตละครโทรทัศน์ตามงวดงบประมาณที่วางแผนไว้ นั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลต่างมาวิเคราะห์ได้ว่าปัจจัยนี้ไม่ต้องคำนึงถึงในการสร้างเกณฑ์มาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

มาตรฐานปัจจัยนำเข้า : วัสดุอุปกรณ์ (Material)

จากแนวทางของทฤษฎีระบบ (Pringle P.K., Starr M.F and McCavitt 1991: 10) องค์กรต้องมีวัสดุอุปกรณ์, สิ่งของ เครื่องมือและข้อมูลที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นส่วนสนับสนุนที่สำคัญในการผลิตงานละครโทรทัศน์ เป็นหัวใจของการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์กล้อง อุปกรณ์ไฟ อุปกรณ์เสียง เครื่องตัดต่อ รวมถึงบทละครโทรทัศน์

“เราจะออกกองถ่ายโดยจะมีแต่คนทำงานไม่ได้ เราต้องพึ่งเครื่องมือเครื่องมือต่างๆในการทำละคร ถ้าคิดจะทำละครให้ดี เรามีกล้องถ่ายละคร แต่ไม่มีไฟส่องแสง ก็ไม่ได้ เรามีนักแสดงที่ดี แต่เราไม่มีบทละคร แล้วเราจะเล่นอะไรกัน เราถ่ายละครมาดี แต่ไม่มีการตัดต่อภาพ ละเสียง แล้วเราจะออกอากาศอย่างไร ” (ชานนท์ สมฤทธิ์ ,สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2549)

จากการสัมภาษณ์ และการปฏิบัติงานจริงของผู้วิจัยพบว่า วัสดุอุปกรณ์มีความสำคัญต่อการผลิตละคร จึงได้สร้างดัชนีชี้วัด เกณฑ์ปัจจัยย่อย และการให้คะแนน ไว้ดังนี้

มาตรฐานด้านวัสดุอุปกรณ์ : 4. ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการดำเนินการผลิตอย่างครบถ้วน

ในการผลิตละครโทรทัศน์ในส่วนของปัจจัยนำเข้า(inputs) ส่วนที่สำคัญและช่วยให้การผลิตละครสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก็คือ วัสดุอุปกรณ์ เป็นส่วนที่ทำให้งานการผลิตเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นในเรื่องของเทคนิคต่างๆ ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตละครประกอบด้วย วัสดุอุปกรณ์ไฟ วัสดุอุปกรณ์ในการถ่ายทำ บทละครโทรทัศน์

ในการทำงานผลิตละครโทรทัศน์อุปกรณ์การถ่ายทำถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการบันทึกเทป ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของอุปกรณ์การถ่ายทำไว้อย่างน่าสนใจ

“จริงๆแล้วถ้าพูดในเรื่องมาตรฐานเนี่ยอุปกรณ์กล้องมันต้องมีครบนะ กล้อง ขา เลนส์วายด์ เลนส์ตาปลา บางอย่างดูเหมือนจะทดแทนกันได้ แต่งานถ่ายจะสะดุดทันที มีปัญหาในกองถ่ายแน่ มันจะส่งผลไปหาส่วนอื่นๆ ต่อ ไม่ว่าจะเป็นคิวนักแสดงที่ต้องล่าช้าออกไป คิวการถ่ายอาจต้องเพิ่มขึ้น ถ้าให้ได้งานที่มีมาตรฐานจริงๆ ไม่ควรขาดอุปกรณ์หนึ่งอุปกรณ์ใดเลย เช่น VTR Beta recorder มันไม่มีก็ทำไม่ได้อยู่แล้ว กล้องมี1 ถ่ายทำได้ใหม่ บอกว่าได้ แต่กว่าจะเสร็จจากต้องถ่าย 1 วัน จะกลายเป็น 3 วัน ” (ชวลิต พงศ์ไชยยง ,สัมภาษณ์ 12 ธันวาคม 2549)

จากการสังเกตการณ์ปฏิบัติงานจริงของกองถ่ายละครโทรทัศน์ และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่า การดำเนินการถ่ายทำละคร เมื่อกองถ่ายทำงานถ่ายแล้วมีวัสดุอุปกรณ์ชิ้นใดขาดไป อันเนื่องจากชำรุด หรือลืมนำมาด้วย กองถ่ายจะหยุดการดำเนินการถ่ายทำทันที เพื่อรอหรือซ่อมบำรุงให้วัสดุชิ้นนั้นสามารถใช้งานได้ จึงจะเห็นได้ว่า วัสดุอุปกรณ์การถ่ายทำไม่ว่าชิ้นเล็กหรือใหญ่ล้วนมีความสำคัญต่อการผลิตละครทั้งสิ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์การถ่ายทำตลอดเวลาที่ดำเนินการถ่ายทำอยู่

ดังนั้นผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัดการจัดการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการถ่ายทำอย่างครบถ้วนดังนี้

ดัชนีชี้วัด 4.1 ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในถ่ายทำอย่างครบถ้วน

ดัชนีชี้วัด	เกณฑ์ปัจจัยย่อย
-รายการวัสดุด้านเทคนิคสำหรับการถ่ายทำละครโทรทัศน์	ตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์อย่างน้อย
4.1.1 Digital Color Camera	2
4.1.2 Lens wide	1
4.1.3 Switcher	1
4.1.4 Camera Cable 100 m.	2
4.1.5 VTR beta Recorder	1
4.1.6 Color Monitor 14"	1
4.1.7 Color Monitor 9"	2
4.1.8 Color Monitor 6"	2
4.1.9 Monitor 4 gang	1
4.1.10 Tripod	2
4.1.11 Sound Mixer	1
4.1.12 Wireless mic	5

ตารางที่ 4.2 : วัสดุอุปกรณ์กล้องในการถ่ายทำละครโทรทัศน์

คะแนน : กำหนดค่าคะแนน 3 คะแนน และแสดงหลักฐาน

ใช้เกณฑ์จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานจริงของผู้ปฏิบัติงาน ประกอบกับการตรวจสอบเอกสารที่ระบุถึงอุปกรณ์ขั้นต่ำที่จำเป็นสำหรับการถ่ายทำละครโทรทัศน์จากบริษัทผู้ให้เช่าอุปกรณ์การถ่ายทำโดยการให้คะแนนเกณฑ์การพิจารณาตามหลักเหตุผลการให้ความสำคัญต่อวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตละครเท่ากันทุกประเภท ประกอบกับข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคและเอกสารแสดงมาตรฐานอุปกรณ์ขั้นต่ำที่ใช้ในการผลิตละครของบริษัทผลิตละคร

การให้คะแนนใช้วิธีตั้งคะแนนแต่ละอุปกรณ์ แล้วให้คะแนนตามอุปกรณ์แต่ละอุปกรณ์

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากข้อมูลสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดของวัสดุอุปกรณ์ในการถ่ายทำมี 3 คะแนนซึ่งถือว่าเป็นระดับคะแนนที่มากกว่าอุปกรณ์ไฟ เนื่องจากในการทำงานผลิตละครโทรทัศน์อุปกรณ์การถ่ายทำถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการบันทึกเทป ถ้าไม่มีอุปกรณ์เหล่านี้ก็จะไม่มีการบันทึกเทปใดๆ เกิดขึ้นได้เลย การมีอุปกรณ์กล้องที่ครบถ้วนจึงมีความสำคัญต่อขั้นตอนการถ่ายทำอย่างมาก และที่สำคัญที่สุดในปัจจุบันผู้ผลิตยังต้องให้ความสำคัญของคุณภาพที่ต้องควบคู่ไปกับการพัฒนาตามเทคโนโลยีของการผลิตละครของต่างประเทศ เนื่องจากขณะนี้ทางประเทศเกาหลีใต้ได้ใช้อุปกรณ์ในการถ่ายทำละครด้วยกล้องHD (HIGH DEFINITION)

ซึ่งเป็นกล้องที่มีคุณภาพสูงมากที่สุด ให้รายละเอียดที่ดีมากของภาพ แสง สี ซึ่งเป็นกล้องที่ปัจจุบันบริษัทที่ผลิตภาพยนตร์หลายบริษัท และบริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์โฆษณาเกือบทุกแห่งในประเทศไทยนำไปใช้ถ่ายภาพยนตร์ไทยแทนกล้องฟิล์ม นอกจากนี้ในระบบการถ่ายทออดิโอสัญญาณออกอากาศของละครโทรทัศน์เกาหลียังเป็นระบบการออกอากาศด้วยระบบHD เช่นกันทำให้คุณภาพของการออกอากาศสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และให้อรรถรสในการรับชมมากขึ้นตามไปด้วย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ผลิตละครโทรทัศน์ในประเทศไทยต้องมีการปรับปรุงพัฒนาอุปกรณ์การถ่ายทำให้มีความทันสมัยทัดเทียมอุปกรณ์การถ่ายทำกับต่างประเทศ

นอกจากอุปกรณ์ในการถ่ายทำแล้ว อุปกรณ์ไฟจะเป็นส่วนที่ทำงานในการให้แสงสว่างแก่ละครโทรทัศน์ เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยสร้างบรรยากาศ สร้างความสมจริงให้กับภาพ เพื่อสนับสนุนข้อมูลผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความสำคัญของอุปกรณ์ไฟต่อการดำเนินการผลิตละครโทรทัศน์ดังนี้

“ในกรณีที่มีส่วนมากพวกอุปกรณ์ไฟเนี่ยเรามีการเซตมาอยู่แล้วเวลามากองถ่ายว่าไฟมันต้องอยู่อย่างนั้นะ ถ้าเกิดไฟที่มันขาดไปเนี่ย ไฟเมนเนี่ยมันก็ทำงานไม่ได้เนี่ยมันทำให้เกิดอุปสรรคแน่ๆ อย่างสมมุติว่าเราอยากได้ไฟ daylight 4 k. ใช้พื้นที่ในความกว้าง ถ้า 4 k ไม่ได้เอามามีแต่ไฟ daylight 2k เนี่ยมันก็เอาตรงส่วนที่เราไปหยอดแล้วชดเชยมันก็ไม่ได้อยู่ดีนะแหละ มันต้องขาดไม่ได้เลยเพื่อมาตรฐาน อย่าง ดอลลี่วางตรง 8 ฟุต จริงๆ ดอลลี่มันมีวาง 4 วาง 8 บางที่จังหวะมันต้องใช้หมคนะ , สคริมขาว, ฝ้าดำ, สโมคทำควัน บางฉากมันต้องใช้ฉะนั้นมันต้องมีพร้อม จะขาดก็ทำงานไม่ได้” (ราเมศร์ เรื่องประทุม สัมภาษณ์, 12 ตุลาคม 2549)

จากการสังเกตการณ์วัสดุอุปกรณ์ไฟตามที่มีในรายการวัสดุอุปกรณ์ไฟมาตรฐานจะพบว่าในการทำงานจริงนั้นวัสดุอุปกรณ์เหล่านี้สามารถยืดหยุ่นเกี่ยวกับการใช้งานกันได้ เช่นเมื่อดวงไฟที่นำมาใช้กำลังไฟไม่พอสำหรับฉากนี้ ทางผู้กำกับแสงจะสามารถเปลี่ยนดวงไฟ และใช้อุปกรณ์เสริมเข้าไปแก้ไขแสงด้วยการใช้ดวงเล็ก แต่จำนวนมากขึ้น หรือ จากดวงเดย์ไลท์ กลางวัน มาใช้ไฟทั้งสแตนด์แทนใช้ฟิลเตอร์แก้แสงเขาก็ทำให้งานถ่ายดำเนินการต่อไปได้ แต่ทั้งนี้จำเป็นอย่างมากที่ต้องอาศัยประสบการณ์การทำงานของผู้กำกับแสง และเจ้าหน้าที่จัดแสงอย่างมากในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเหล่านี้เพื่อให้งานไม่สะดุด แต่ในการทำงานจริงเพื่อให้การทำงานมีความพร้อมมากที่สุด เพราะทุกส่วนในสายงานผลิตละครล้วนมีปัญหาที่ต้องแก้ไข จะมารอให้อุปกรณ์ไฟเป็นปัญหาอีกไม่ได้

จากความสำคัญของดวงไฟ ผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัดเกี่ยวกับการจัดอุปกรณ์ด้านแสงไว้ดังนี้

ดัชนีชี้วัด 4.2 ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ด้านแสงเพื่อใช้ในการถ่ายทำ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : รายการวัสดุอุปกรณ์ด้านแสงสำหรับการถ่ายทำละครโทรทัศน์

ดัชนีชี้วัด	เกณฑ์ปัจจัยย่อย
	ตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์(น้อยที่สุด)
4.2.1 เครื่องกำเนิดไฟฟ้า 50 KVA หรือที่เหมาะสม	1
4.2.2 ไฟทังสเตน 300 วัตต์ พร้อมอุปกรณ์ติดตั้ง	4
4.2.3 ไฟควอทซ์ 800 วัตต์ พร้อมอุปกรณ์ติดตั้ง	4
4.2.4 ไฟควอทซ์ 2,000 วัตต์ พร้อมอุปกรณ์ติดตั้ง	4
4.2.5 ไฟเดย์ไลท์ HMI 575 วัตต์ พร้อมอุปกรณ์ติดตั้ง	2
4.2.6 ไฟเดย์ไลท์ HMI 1,200 พร้อมอุปกรณ์ติดตั้ง	2
4.2.7 ไฟเดย์ไลท์ HMI 2,500 วัตต์ พร้อมอุปกรณ์	2
4.2.8 ผ้าดำ 12 x 12 ฟุต	3
4.2.9 ผ้ากรีนสกรีน 12 x 12 ฟุต	1
4.2.10 เนทสีดำ 16 x 16 ซิงเกิ้ล	1
4.2.11 รีเฟลคเตอร์ 4 x 4 ฟุต	1
4.2.12 สายไฟ 10 เมตร 16 แอมป์	25
4.2.13 สายไฟ 50 เมตร 63 แอมป์	1
4.2.14 แผงสวิตช์ 120 แอมป์	1
4.2.15 แผงสวิตช์ 400 แอมป์	1
4.2.16 สายแปลงใช้ไฟบ้าน	10
4.2.17 ฟิลเตอร์,เทรซิ่ง,โคม,ไม้หนีบ	ตามความเหมาะสม
4.2.18 ดอลลิ์รางตรง 8 ฟุต	3
4.2.19 ถุงทราย, บล็อก, ลิ่ม, รม	ตามความเหมาะสม
4.2.20 แพลทฟอร์ม (ไม้พื้น 1 แผ่น)	2
4.2.21 คุกกี้, โทโบ้, แคล้มหนีบต่างๆ	ตามความเหมาะสม
4.2.22 พนักงาน	3
4.2.23 รถขนอุปกรณ์	ตามความเหมาะสม

ตารางที่ 4.3 : วัสดุอุปกรณ์ไฟในการถ่ายทำละครโทรทัศน์

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดที่ 2 คะแนน

- ใช้เกณฑ์จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานจริงของผู้ปฏิบัติงาน ประกอบกับการตรวจสอบเอกสารที่ระบุถึงอุปกรณ์ขั้นต่ำที่จำเป็นสำหรับการถ่ายทำละครโทรทัศน์จากบริษัทผู้ให้เช่าอุปกรณ์การถ่ายทำ โดยการให้คะแนนเกณฑ์การพิจารณาตามหลักเหตุผลการให้ความสำคัญต่อวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตละครเท่ากันทุกประเภท ประกอบกับข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคและเอกสารแสดงมาตรฐานอุปกรณ์ขั้นต่ำที่ใช้ในการผลิตละครของบริษัทผลิตละคร

มืออาชีพ คิดเป็นสัดส่วนและแทนด้วยค่าตัวเลขคะแนน

การให้คะแนนใช้วิธีตั้งคะแนนแต่ละอุปกรณ์ แล้วให้คะแนนตามอุปกรณ์แต่ละอุปกรณ์

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในการกำหนดค่าดัชนีชี้วัดอุปกรณ์ไฟ มีความสำคัญในการทำให้การผลิตละครสามารถดำเนินงานได้อย่างสมบูรณ์เช่นเดียวกับกับอุปกรณ์กล้อง จึงกำหนดค่าคะแนนเท่ากันคือ 2 คะแนน ซึ่งมีค่าคะแนนน้อยกว่าการมีอุปกรณ์กล้องในการทำงาน แต่ในการทำงานของทั้งสองอุปกรณ์เอื้อต่อการผลิตแก่กันและกัน อุปกรณ์ไฟช่วยในการทำให้งานในการถ่ายทำผ่านกล้องเกิดมิติทางภาพที่สวยงาม สมจริง ก่อให้เกิดการสร้างอารมณ์ร่วมไปกับการดูละครโทรทัศน์ อีกทั้งอุปกรณ์ไฟต่างๆ ยังช่วยในการเคลื่อนของกล้องในวิถีต่างๆแล้วแต่การเลือกใช้ในแต่ละอุปกรณ์

ในการถ่ายทำละครโทรทัศน์ของไทยและต่างประเทศล้วนใช้อุปกรณ์ไฟในการทำงานจัดไฟให้กับละครโทรทัศน์ไฟ ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะใช้ดวงไฟในลักษณะเดียวกันเกือบทั้งหมด อาจจะต่างกันบ้างในเรื่องของจำนวนวัตต์ หรือจำนวนดวงไฟที่อาจจะมีการใช้งานไม่เท่ากัน แต่จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าดวงไฟที่ใช้ในประเทศไทยจะเป็นดวงไฟที่ใช้เหมือนกับที่ประเทศเกาหลีใช้ เป็นไฟที่มาจากบริษัทผลิตไฟเดียวกันเกือบทุกชนิด ดังนั้นจึงเห็นว่าในด้านของอุปกรณ์ไฟนั้นละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศไม่มีความต่างกัน สำหรับดัชนีชี้วัดที่ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ด้านแสงเพื่อใช้ในการถ่ายทำ ในสภาวะการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทสนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าปัจจัยนี้ไม่มีจำเป็นต้องพิจารณาในการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขัน

ในส่วนของวัสดุอุปกรณ์ นอกจากอุปกรณ์ไฟ และกล้องแล้ว บทละครโทรทัศน์ถือว่าเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญอีกประการเช่นกัน Mutiel G. Cantor & Suzanne Pingree (1983:65) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของบทละครโทรทัศน์ว่า “ ละครโทรทัศน์ที่มีคุณภาพนั้นหมายถึงการที่ผู้เขียนบทละครบางคนสามารถยึดถือดำเนินเรื่องและบุคลิกของตัวละครไว้ให้ได้ ละครแต่ละเรื่องควรประกอบด้วยบทละครในการถ่ายทำ 25 – 30 ตอนต่อเนื่องกันไป โดยหัวหน้าทีมเขียนบทละครจะเป็นผู้มีอำนาจในการกำหนดเรื่องราว และควบคุมกระบวนการในการทำบทละคร ซึ่งจะมีทีมในการเขียนบท และผู้ที่มีหน้าที่ลงเกี่ยวกับบทสนทนาของตัวละคร”

ในการผลิตละครโทรทัศน์ หัวใจของการผลิตละคร คือ บทละครโทรทัศน์เป็นส่วนหนึ่งของละครโทรทัศน์ นอกเหนือไปจากองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ตัวละคร ฉาก เครื่องแต่งกายและอื่นๆ ซึ่งกล่าวได้ว่าละครที่ดีนั้นจะต้องมาจากบทละครที่ดีผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จึงต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาและหัวใจของเรื่องให้ชัด จึงจะสามารถถ่ายทอดเนื้อหาเข้าสู่ละครโทรทัศน์ได้

ในการเขียนบทละครโทรทัศน์ จะต้องได้ผู้ที่มีฝีมือเยี่ยมที่จะสามารถแตกประเด็นของเรื่องได้ เพราะการทำละครในยุคปัจจุบันมีความยากขึ้นตรงที่จะทำอย่างไรให้คนดูติดตามเรื่องนั้นติดตามตั้งแต่ในฉากแรก บางครั้งบทประพันธ์บางเรื่องมีแค่พล็อตเรื่องเท่านั้น ส่วนรายละเอียดที่จะหาเหตุผลและความเป็นไปได้ที่น่ายากมาก บทละครโทรทัศน์ต้องลงลึกไปถึงความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของอารมณ์ต่างๆของตัวละครที่จะถูกถ่ายทอดจากนักแสดง บทละครโทรทัศน์ไทยต้องพัฒนาทางด้านการดำเนินเรื่องที่ลึกซึ้ง มีการสร้างตัวละครที่น่าสนใจ น่าติดตาม สร้างความหวัง ความฝันของตัวละคร แล้วหาจุดขัดแย้งเพื่อขวางความหวัง ความต้องการของตัวละครให้มีการฟันฝ่าเพื่อนำไปสู่สิ่งที่ต้องการได้อย่างน่าเอาใจช่วย เมื่อตัวละครทุกข์ หรือสุขคนดูก็จะตามไปกับตัวละครจนเกิดการรักตัวละครนั้น รักเรื่อง เท่านั้นละครโทรทัศน์เรื่องนั้นๆ ก็จะสามารถประสบความสำเร็จได้อย่างไม่ยาก ซึ่งผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ไทยที่จะทำเรื่องตรงนี้ได้ดีจะต้องเป็นผู้ที่เข้าใจอารมณ์ของคนเป็นอย่างดี เล่นกับความรู้สึกและอารมณ์ของคนได้อย่างน่าสนใจ เป็นผู้อ่านหนังสือแตกฉาน เข้าใจหาเหตุผลและข้อมูลที่ดีครบสมบูรณ์ การคิดประเด็นของเรื่องก็จะเป็นไปอย่างลื่นไหลทำให้บทละครนั้นออกมาสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้กำหนดดัชนีชี้วัดของบทละครโทรทัศน์ดังนี้

ดัชนีชี้วัด 4.3 บทละครโทรทัศน์มีคุณค่าของการเป็นบทละครโทรทัศน์ที่ดี และมียอดประกอบสำหรับใช้ในการถ่ายทำละครอย่างครบถ้วน รวมถึงมีความยาวของบทที่เหมาะสมกับเวลาใน 1 ตอนออกอากาศ

เกณฑ์ปัจจัยย่อย : 1.บทละครโทรทัศน์มีตัวละครที่เหมาะสม และมีการดำเนินเรื่องราวที่น่าสนใจ มีความน่าเชื่อถือ สนุก น่าติดตาม

2.มีบทละครโทรทัศน์เสร็จสมบูรณ์พร้อมสำหรับการถ่ายทำอย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนตอนทั้งหมด ความยาวต่อตอนไม่น้อยกว่า 40 นาที

3.บทละครโทรทัศน์มีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ คือ บทวิเคราะห์ตัวละคร เรื่องย่อของเรื่อง และบทสำหรับการถ่ายทำที่ระบุลำดับของตอน ฉากที่ถ่ายทำ ช่วงเวลาของเหตุการณ์ในเรื่อง ตัวแสดงนำ และตัวแสดงประกอบ

- ผลการพิจารณาบทละครโทรทัศน์ จากคณะกรรมการผู้ตรวจสอบ

คะแนน : กำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัด 5 คะแนน มีหลักฐานแสดงและตรวจสอบได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบ : คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ประกอบด้วย

- 1.นักวิชาการด้านละครโทรทัศน์จำนวน 1 คน
2. ผู้กำกับการแสดง จำนวน 1 คน
3. ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จำนวน 1 คน
4. เจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง 1 คน

ในการกำหนดค่าคะแนนดัชนีชี้วัดบทละครที่ครบถ้วนเป็น 5 คะแนน โดยการให้คะแนนในส่วนของคุณค่าของบทละครโทรทัศน์ที่ดีจะเป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการคือนักวิชาการด้านละครโทรทัศน์ ผู้กำกับการแสดงและผู้เขียนบทละคร ส่วนความถูกต้องครบถ้วนของงานเอกสารทั้งหมดตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากการสัมภาษณ์จะพบว่าบทมีความสำคัญอย่างมาก เป็นปรากฏการณ์แรกของการทำงานผลิตละครโทรทัศน์ ถ้าไม่มีบท หรือบทละครไม่เสร็จ งานกองถ่ายจะไม่สามารถดำเนินต่อไปได้เลย ทุกฝ่ายจะไม่สามารถทำงานได้ ผู้กำกับการแสดงก็กำกับงานไม่ได้เลยเพราะไม่รู้ทิศทางของเรื่อง ไม่รู้ที่มาที่ไป ฝ่ายศิลป์ก็ไม่ว่าเหตุการณ์เกิดที่ไหน ลักษณะงานศิลป์จะเป็นอย่างไร ฝ่ายเสื้อผ้าก็ไม่รู้จักบุคลิกของตัวละครว่าเป็นอย่างไร เป็นต้น

บทละครมีความสำคัญอย่างมาก เป็นปรากฏการณ์แรกของการทำงานผลิตละครโทรทัศน์ ถ้าไม่มีบท หรือบทละครไม่เสร็จ งานกองถ่ายจะไม่สามารถดำเนินต่อไปได้เลย ทุกฝ่ายจะไม่สามารถทำงานได้ ผู้กำกับการแสดงก็กำกับงานไม่ได้เลยเพราะไม่รู้ทิศทางของเรื่อง ไม่รู้ที่มาที่ไป ฝ่ายศิลป์ก็ไม่ว่าเหตุการณ์เกิดที่ไหน ลักษณะงานศิลป์จะเป็นอย่างไร ฝ่ายเสื้อผ้าก็ไม่รู้จักบุคลิกของตัวละครว่าเป็นอย่างไร เป็นต้น นี่เป็นเพียงส่วนน้อยที่มีผลกระทบจากการไม่มีบทละครในการทำงาน และจากข้อมูลของชัยพร ตั้งพลสินธนา: 2545 ได้กล่าวถึง บทที่ดีควรมีการคำนึงถึงความสำคัญต่างๆดังนี้

1. คำนึงถึงผู้ชม หมายถึง ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายของสถานี ช่วงเวลาในการนำเสนอ
2. ความเด่นดังของวรรณกรรม เป็นเรื่องที่คนดูนิยมและให้ความสนใจ แม้ว่าเคยเป็นภาพยนตร์และละครโทรทัศน์มาแล้ว อาทิ เรื่องคู่กรรม ปรีศนา คำมั่นสัญญา โทณ
3. ความยาวของเรื่อง ต้องอยู่ในขนาดพอดี ไม่ยาวหรือสั้นจนเกินไป ตลอดจนสามารถตัดทอนหรือขยายได้ หากปรากฏว่าได้รับความนิยมจากผู้ชม
4. ความเป็นไปได้ของเรื่องในการจัดทำต้องไม่ยากจนเกินไปจนไม่สามารถใช้เทคนิคในการสร้างจินตนาการได้ หรือถ้าใช้เทคนิคแล้วไม่แนบเนียนเป็นธรรมชาติ ก็จะเป็นผลเสียกับละคร
5. เนื้อหาของเรื่องไม่หนักจนเกินไป เนื่องจากโทรทัศน์เป็นสิ่งที่ผู้ชมส่วนใหญ่ดูเพื่อความบันเทิง ดูเพื่อพักผ่อน หากเป็นเรื่องที่หนัก เข้าใจยาก คนดูอาจจะเปลี่ยนไปดูรายการอื่นได้
6. คำนึงถึงผู้แสดง พิจารณาว่าผู้แสดงในเรื่องต้องไม่มากไม่น้อยจนเกินไป แต่ละครมีบทที่เหมาะสมกับตนเอง
7. ความทันสมัยของเรื่อง หากเป็นเรื่องชีวิตคนในปัจจุบัน เนื้อหาก็คควรสมจริง สะท้อนชีวิตคนในสังคม ไม่ล้าสมัย
8. ความสนุกสนาน เป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้ชมติดตามชมโดยตลอด

ละครโทรทัศน์ที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น นอกเหนือจากผู้กำกับการแสดงที่เป็นผู้กำหนดทิศทางของละครโทรทัศน์ กำกับละครได้อย่างดี แล้วก็ดารา นักแสดงที่จะเป็นแม่เหล็กในการดึงผู้ชมเข้ามาชมแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการ คือบทละครโทรทัศน์ บทต้องดี สนุกสนาน น่าติดตาม บทละครดีก็มาจากบทประพันธ์ที่ดี หรือพล็อตเรื่องที่ดี ทีมผลิตละครที่มีบทประพันธ์ที่มีชื่อเสียงหรือเป็นผลงานประพันธ์ของนักเขียนที่มีชื่อเสียงในวิชาชีพ ถือได้ว่าเป็นผู้ครอบครองปัจจัยนำเข้าที่มีค่า เนื่องจากบทประพันธ์ที่ได้รับความนิยมหรือเขียนโดยนักเขียนที่มีชื่อเสียง เมื่อนำมาสร้างเป็นผลงานละครหรือเสนอ นำเสนอโครงการผลิต มักเป็นที่ยอมรับและมีโอกาสประสบความสำเร็จสูง หากส่วนประกอบอื่น ๆ มีคุณภาพด้วย ยิ่งถ้าได้บทละครที่ดี ผู้กำกับการแสดงที่เก่ง นักแสดงมีความสามารถเป็นที่นิยม ทีมงานผลิตละครที่มีคุณภาพ งานละครเรื่องนั้นย่อมประสบความสำเร็จในแง่ของการตอบรับของผู้ชม ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติการด้านการผลิตละครโทรทัศน์ทราบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของละครโทรทัศน์เรื่องหนึ่งนั้น ขึ้นอยู่กับบทละครที่จะกำหนดทิศทางการทำงานได้ด้วยเช่นกันด้วย ดังนี้

“บทต้องเป็นแผนผัง หรือเป็นพิมพ์เขียวของงานทุกอย่างที่จะทำเป็นอุตสาหกรรมละครโทรทัศน์ อุตสาหกรรมที่ตัวละครพวกเนี่ย เพราะว่าบทละครเสร็จมันวางแผนการทำงานทุกฝ่ายได้เลยว่า เราจะปิดกล้องเมื่อไหร่ เราจะใช้เงินขนาดไหน เลือผ้าใช้แบบไหน ก็ชุด มิงงานอาร์ต อะไรบ้าง ฉากใหญ่ก็ฉาก มันวางได้หมดเลยนะ ถ้าทำไปเขียนไปบทมันจะทำให้การวางแผนไม่พร้อม งบประมาณบานปลายแน่ มันกระเทือนกันไปหมดทั้งกระบวนการเลย” (มารุต สาโรวาท, สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2550)

นอกจากนี้ ลักษณะของบทประพันธ์ที่เหมาะสมในการพัฒนาเป็นบทละคร คือเรื่องมีความเป็นเอกภาพทั้งแก่นและลักษณะของตัวละคร มีความสนุกสนานในการติดตามเรื่องจนจบ

“บทละครโทรทัศน์ที่ดีต้องชัดเจนในเรื่องที่ต้องการนำเสนอออกมา เป็นบทที่ค่อนข้างพอดีกับช่วงเวลาที่ใช้ในการออกอากาศ เพราะถ้ายาวหรือสั้นเกินไปจะก่อให้เกิดปัญหาในตอนถ่ายทำ และช่วงการตัดต่อ อาจต้องมีการตัดฉากทิ้งหากเวลาเกิน ตัวบทเองต้องเป็นบทที่กระชับ เข้าใจง่าย น่าติดตามชมไปตลอด” (คุณวาทินีย์ โอฟาร์กร, สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2549)

สำหรับ เนื้อหาของละครโทรทัศน์ คุณภาพของเนื้อหาเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ละครโทรทัศน์นั้นมีคุณภาพและมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น Nossiter (1986) ได้สรุปว่า คุณภาพของเนื้อหาพิจารณาจากปัจจัย 3 ประการ คือ

1. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการประเมินค่าของเนื้อหานั้น กล่าวคือ ผู้ผลิตต้องมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจนในเรื่องหรือในประเด็นที่ทำอยู่ รวมทั้งในเรื่องของลักษณะนิสัยตัวละคร และชัดเจนในสิ่งที่ต้องการจะให้ผู้ชมติดตาม

2. คุณภาพในเรื่องของความแปลกใหม่ คือการใช้สื่อใหม่ สร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่หรือขยายโลกทัศน์ของผู้ชมให้กว้างขึ้น

3. คุณภาพในเรื่องของความเหมาะสมกับเหตุการณ์พิจารณาจากความสัมพันธ์ของเนื้อหาต่อเหตุการณ์ร่วมสมัยที่ทำให้คนคิดถึงประเด็นปัญหาที่อยู่รอบๆ ตัว ซึ่งทำได้โดยการนำเสนอความหมายที่มากขึ้น กล่าวคือ ผู้ผลิตเลือกเรื่องราวที่ร่วมสมัยโดยนำเสนอแบบอ้อมๆ ที่ทำให้คนดูไม่รู้สึกรู้ว่าถูกสอน

ซึ่งละครเรื่องต่างๆ ที่นำเสนอต่อผู้ชมสามารถวิเคราะห์แก่นเรื่องของละคร (The analysis of theme) ออกได้เป็น 6 ประเภทได้แก่

1. Love Theme ละครที่มีแนวเรื่องเกี่ยวกับความรักเนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องของความรัก ไม่ว่าจะเป็ความรักระหว่างหนุ่ม-สาว สามี-ภรรยา โดยจะเป็นเรื่องของการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ความสัมพันธ์ของความรักเกิดขึ้นได้อย่างไร มีอุปสรรคอย่างไรและจบลงอย่างไร และแนวเรื่องความรักนี้จะรวมถึงความรักในครอบครัวด้วย

2. Morality Theme ละครที่มีแนวเรื่องเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา เนื้อเรื่องจะเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากหลักศีลธรรมของสังคม ละครจะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการทำความดีว่าเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นสิ่งที่สังคมปรารถนา หรือแสดงให้เห็นถึงการที่บุคคลเลือกที่จะกระทำระหว่างความดีกับความชั่ว และผลที่จะได้รับจากการทำความดีและทำชั่วนี้

3. Idealism Theme ละครที่มีแนวเรื่องประเภทนี้จะแสดงให้เห็นถึงบุคคลที่มีความพยายามที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ให้บรรลุผลในสิ่งที่ตนปรารถนา บุคคลประเภทนี้อาจจะเป็นนักปฏิวัติ ผู้ที่มีอุดมการณ์ชาตินิยม เสรีนิยม เป็นนักบวชหรือเป็นศิลปินก็ได้ ซึ่งมีความคิดที่แตกต่างไปจากบุคคลทั่วไปในสังคม อาจจะรุนแรงกว่าหรืออาจจะเป็นการต่อต้านกับสิ่งที่สังคมเป็นอยู่

4. Power Theme เป็นแนวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ เป็นเรื่องความขัดแย้งระหว่างบุคคล 2 คน หรือ 2 กลุ่ม ที่มีความต้องการในสิ่งเดียวกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ การมีอำนาจในการควบคุมสถานการณ์ ความขัดแย้งส่วนบุคคล ความขัดแย้งระหว่างชนชั้น รวมถึงการแสวงหาอำนาจด้วยการต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ

5. Career Theme เนื้อเรื่องจะแสดงให้เห็นถึงความพยายามของบุคคลที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยมีเป้าหมายหลักคือ เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จส่วนตัว ไม่ใช่ความสำเร็จเพื่อสถาบันหรือชาติ โดยจะต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

6. Outcast Theme เนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องของคนที่ดำเนินชีวิตในสังคมที่แตกต่างจากคนทั่วไป เนื่องจากสาเหตุต่างๆ ได้แก่ สาเหตุทางร่างกาย เช่น คนพิการ รูปร่างหน้าตาน่าเกลียด หรือเนื่องมาจากสาเหตุทางสังคม เช่น นักโทษ โสเภณี เด็กกำพร้า โดยเนื้อเรื่องจะแสดงให้เห็นถึงการมีชีวิตของบุคคลเหล่านี้ในสังคม ปฏิบัติการที่เขาแสดงออกต่อสังคม และสิ่งที่สังคมปฏิบัติต่อเขา

นอกเหนือจากผู้กำกับการแสดง และนักแสดงแล้ว ในการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทย กับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ ปัจจัยอีกส่วนที่เป็นส่วนสำคัญในการสร้างมาตรฐานเพื่อการ แข่งขันก็คือ บทละครโทรทัศน์ไทย นั่นเอง ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับบทละครโทรทัศน์ โดยตรง ในฐานะผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ไทย ดังนี้

“บทละครโทรทัศน์ของไทยเราไม่ซับซ้อน เพราะสังคมเราไม่ซับซ้อน เราไม่มีเงื่อนไขแห่ง อดีตที่บาดเจ็บมาจนปัจจุบันเหมือนเกาหลีเหนือ กับเกาหลีใต้, เกาหลีกับญี่ปุ่น, ชาติยุโรป ทั้งหลาย หรือ อเมริกากับชาติต่างๆ ทั่วโลกชาติรวมมิตรไปหมด ประกอบกับสังคมเราไม่มีความ กดดันในสังคม เมื่อมองทางด้านระดับการศึกษามาตรฐานเราก็ต่ำกว่าเขา บทละครโทรทัศน์ของ เราจึงไม่ซับซ้อน เราจึงเห็นว่าตรงที่เราสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ชมของเราได้ตรง จริงๆ แล้วถ้าเทียบมาตรฐานโลกเราไม่ได้เปรียบหรอก แต่ถ้าเอาแค่สังคมเราบทละครโทรทัศน์ของเรา ได้เปรียบตรงที่เราเป็นผู้ตาม เราตามคนที่เก่งกว่า แต่เราวิธียารวมมิตร แล้วก็ประยุกต์ให้เข้ากับ สังคมเราได้อย่างลงตัว” (วาทีนีย์ โอฟาร์กร, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2550)

เมื่อกล่าวถึงบทละครโทรทัศน์จะพบว่า บทละครโทรทัศน์ของต่างประเทศเช่น ทางอเมริกา ก็จะมีลุ่มลึก สลับซับซ้อน แฝงด้วยความแยบยลในการคิดเป็นบทละครที่ยอดเยี่ยม ส่วนทางฝั่ง เม็กซิโก ก็มีเรื่องของความรุนแรง ฉากโป๊เปลือยนำเสนอให้เห็น สามารถแสดงออกถึงด้านลึกของ ตัวละครได้อย่างชัดเจน หรือโดยเฉพาะบทละครจากประเทศเกาหลีใต้ จะมีความโดดเด่นในเรื่อง ความประทับใจ จับใจคนดู มีความลึกซึ้งกินใจอย่างมาก มีการดำเนินเรื่องที่สวยงาม มีความรู้สึก สะอาดในงานละครอย่างมาก แต่การดำเนินเรื่องก็ไม่ได้ต่างจากบทละครโทรทัศน์ของไทยมากนัก เหล่านี้ล้วนเป็นจุดเด่นที่ทำให้ละครโทรทัศน์จากต่างประเทศมีความน่าสนใจ น่าติดตามอย่างยิ่ง เมื่อหันมามองบทละครโทรทัศน์ของไทย จะเห็นว่าบทละครไม่มีความหลากหลายมากนัก ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องของ genre ของละครที่ยังยึดติดกับรูปแบบเก่าๆ เนื้อเรื่องวนไปวนมา ไม่มีความ สลับซับซ้อน คิดอย่างไรก็แสดงออกมานั่น น่าเบื่อต่อความเข้าใจ แต่เหล่านี้อาจจะตรงกับวิถี ชีวิตของคนไทยที่ไม่ต้องการความยุ่งยาก ต้องการความบันเทิงในการรับชมเท่านั้น ไม่ต้องคิดอะไรมากมาย เราเข้ากับคนไทยได้ง่าย เราใช้ชีวิต ชีวิต ชนบทธรรมดา ประเพณี วัฒนธรรม และสังคมใน แบบคนไทย เรายังนำเสนอเรื่องต่างๆ โดดตัวในสังคมได้อย่างตรงจุด แม้ที่กล่าวมาทั้งหมดจะถือเป็น จุดเด่นของบทละครโทรทัศน์ไทยที่ละครโทรทัศน์ต่างชาติไม่มี แต่การนำเสนอบทละครแบบนี้ เหมือนดาบสองคม คือ การทำงานบทละครโทรทัศน์ของไทยในปัจจุบันอาจจะง่ายสำหรับผู้เขียน บทละคร ทำงานได้สบาย เขียนอะไรคนก็ดู แต่กลับมีผลอีกด้านคือ เป็นการนำเสนอบทละครที่ยึด เอาแต่ข้อได้เปรียบโดยที่ไม่มีการพัฒนาคุณค่าของเรา แล้วก็จะไม่พัฒนางานบทละครที่เป็นเนื้อหา

เรื่องราวที่ดีตามไปด้วย และเมื่อถึงจุดที่ละครโทรทัศน์ไม่สามารถพัฒนาต่อไปได้แล้ว ละครโทรทัศน์ต่างชาติที่มีจุดดี จุดเด่นที่แข็งแกร่งแตกต่างกันไปเหล่านั้นก็จะเข้ายึดครองพื้นที่ที่ละครโทรทัศน์ไทยเคยจับจองเป็นเจ้าของทันที เมื่อนั้นสภาพของละครโทรทัศน์ไทยก็จะหายไปห่างหายไปจากจอโทรทัศน์ไม่ต่างไปกับภาพยนตร์ไทยที่กำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน

ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนางานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขัน เมื่อเราพบว่าบทละครโทรทัศน์เป็นปัจจัยที่สามที่สามารถทำให้ละครโทรทัศน์ไทยแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศได้จึงจำเป็นต้องพัฒนามาตรฐานของบทละครโทรทัศน์ไทยให้มีคุณภาพทัดเทียมละครโทรทัศน์จากต่างประเทศให้ได้

สรุปการสร้างเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ด้านปัจจัยนำเข้า

การสร้างมาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์โดยการใช้ทฤษฎีระบบมาเป็นกรอบในการทำการวิเคราะห์ แยกออกมาเป็นองค์ประกอบย่อย คือปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ ปัจจัยผลผลิต และปัจจัยผลสัมฤทธิ์ มีข้อความมาตรฐาน 4 ข้อความ มีดัชนีชี้วัด 42 ดัชนี สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้าด้านบุคลากร ประกอบด้วยข้อความมาตรฐาน 2 ข้อ มีดัชนีชี้วัด 26 ดัชนี มีการชี้ให้เห็นว่าการผลิตงานละครโทรทัศน์นั้น ต้องมีบุคลากรในการทำงานการผลิตที่ครบถ้วนอย่างน้อย 20 ตำแหน่ง และจะเห็นได้ว่าทุกตำแหน่งมีความสำคัญจะขาดตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งไม่ได้ นอกจากนี้ งานการผลิตจะดำเนินการไปไม่ได้หากขาดหน่วยสนับสนุนงานผลิตอีก 5 ตำแหน่ง ในการทำงานมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสมในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ในแต่ละตำแหน่งของทีมงานหลักจะมีการกำหนดดัชนีชี้วัด 3 อย่างคือ 1. วุฒิการศึกษา 2. ประสบการณ์ในการทำงาน 3. ไบร่รับรองการผ่านงาน โดยการจัดทำผู้วิจัยได้จัดทำจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินดัชนีชี้วัดจากหลักฐานเชิงประจักษ์ และจากข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้ามา ซึ่งคะแนนในแต่ละดัชนีชี้วัด จะบ่งบอกถึงความสำคัญของดัชนีชี้วัดข้อนั้นต่อการทำงานและความสำเร็จของละครโทรทัศน์ แม้ว่าในการวิเคราะห์จะได้กล่าวว่าทุกตำแหน่งในทีมงานผลิตละครโทรทัศน์นั้นมีความจำเป็นทุกตำแหน่งจะขาดตำแหน่งหนึ่งตำแหน่งใดไม่ได้ แต่ในความจำเป็นก็จะมีลำดับความสำคัญของตำแหน่งที่กำหนดไว้ในแต่ละดัชนีจึงสะท้อนถึงคะแนนในแต่ละตำแหน่งจึงไม่เท่ากัน ยกตัวอย่างเช่น คะแนนของผู้จัดละครโทรทัศน์ ผู้กำกับละคร ผู้เขียนบท และนักแสดงจะเป็นกลุ่มทีมงานที่มีค่าดัชนีชี้วัดที่สูงกว่าในตำแหน่งอื่นๆ

ในทุกตำแหน่งของทีมงานผลิตละครนั้นจากงานวิจัยทำให้พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานผลิตละครโทรทัศน์เป็นส่วนที่สำคัญมากที่สุด ประสบการณ์การทำงานที่ดีและมีระยะเวลาการทำงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งจะเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ทำงานมีความเชี่ยวชาญงานในตำแหน่งเป็นการยืนยันความสามารถในการทำงานได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสามารถช่วยลดความเสี่ยงจากการทำงานไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการควบคุมเวลาในการทำงาน และด้านงบประมาณที่นำมาใช้ในการทำงานการผลิตละคร ดังนั้นการมีประสบการณ์ทำงานที่ดีจะส่งผลให้งานละครโทรทัศน์ที่ผลิตออกมามีคุณภาพและมาตรฐานที่ดีด้วยเช่นกัน

ในส่วนของวุฒิการศึกษานั้นจากการวิจัยได้พบว่า การศึกษาของทีมงานผลิตละครโทรทัศน์นั้น ในแต่ละตำแหน่งมีระดับวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันตามคุณสมบัติของแต่ละตำแหน่ง และงานที่ได้รับมอบหมาย กำกับ ดูแล การศึกษาที่สอดคล้องกับงานที่ทำจะเป็นก่อให้เกิดความชำนาญในการทำงานได้รวดเร็วและง่ายขึ้น อีกทั้งความสำคัญของการศึกษาก็เพื่อเป็นการเพิ่ม

ประสิทธิภาพของการสื่อสารของทีมงานผลิตด้วยตนเอง เนื่องจากการทำงานผลิตละครโทรทัศน์นั้นทุกคนมีเจตย์เหมือนกันนั่นคือ บทละครโทรทัศน์ การศึกษาจะช่วยในความเข้าใจและการตีความจากบทละครได้เป็นอย่างดี

ด้านใบรับรองการผ่านงาน ถือว่าเป็นเอกสารสำคัญในการยืนยันความสามารถของบุคลากรในการทำงาน เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ว่าจ้างบุคลากรในการทำงานผลิตละครโทรทัศน์

ในสถานการณ์ปัจจุบันที่วงการละครโทรทัศน์ของไทยอยู่ในยุคของการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ มาตรฐานการผลิตของละครก็เพื่อเป็นมาตรฐานการแข่งขัน จะพบว่าในปัจจุบันนำเข้าด้านบุคลากร นั้น ผู้กำกับการแสดง และนักแสดงถือเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการจัดทำมาตรฐานการผลิตเพื่อการแข่งขัน เพราะผู้กำกับการแสดง เป็นผู้ควบคุมงานทั้งหมด นำงานทุกๆส่วนมาประกอบกันได้อย่างลงตัว สอดคล้องกันไป ทำให้เกิดเป็นละครโทรทัศน์ที่สนุก ส่วนนักแสดงไทยถือว่าเป็นข้อได้เปรียบเนื่องจากการเป็นคนไทยเป็นพื้นฐาน การแสดงออกทางความคิด การสื่อสารต่างๆ ล้วนเข้าใจด้วยความเป็นคนไทยเหมือนกัน ประกอบกับคนไทยชอบนักแสดงที่พวกเขาสามารถสัมผัสได้ เป็นเจ้าของได้ จึงให้ความสนใจ ติดตาม ยิ่งถ้านักแสดงไทยมีความสามารถมากๆ เพิ่มเข้าอีก ย่อมทำให้นักแสดงไทยจะเป็นจุดเด่นที่แข็งแกร่งของละครโทรทัศน์ไทยอย่างแน่นอน

นอกจากนี้บุคลากรที่ต้องนำมาพัฒนาให้มีความสามารถมากยิ่งขึ้นเพื่อให้สามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศได้ คือ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ เจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพ และผู้กำกับศิลป์ ซึ่งผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จะมุ่งพัฒนาเรื่องของบทละครโทรทัศน์ให้ดี เจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพ ก็จะต้องเร่งพัฒนาเรื่องของมุมภาพที่สวยงาม การสื่อความหมายทางภาพ และผู้กำกับศิลป์ก็ต้องพัฒนาด้านองค์ประกอบศิลป์ต่างๆให้เกิดความสวยงาม

2. **ปัจจัยนำเข้าด้านการบริหารจัดการ** ประกอบด้วยข้อความมาตรฐาน 1 ข้อ กล่าวถึงการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยดัชนีชี้วัดทั้งหมด 8 ดัชนี การพิจารณาดัชนีชี้วัดการบริหารจัดการคือ หลักฐานเชิงประจักษ์ เอกสารหลักฐานที่แสดงการมีอยู่จริงของการบริหารจัดการเหล่านั้น ในการบริหารจัดการการผลิตละครโทรทัศน์เป็นส่วนที่ช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีระบบแบบแผน การจัดระบบการทำงาน ระบบของคนทำงาน มีความรัดกุมและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการทำงานการผลิตละครโทรทัศน์ การบริหารงานที่ดีเป็นการทำงานที่จะช่วยให้การบริหารดำเนินลุล่วงไปได้ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารคน ทำให้สามารถทำงานกับบุคคลได้อย่างเต็มที่ ดึงความสามารถของบุคคลออกมาใช้กับงานได้เป็นอย่างดี การบริหารเงิน ก็จะช่วย

ให้มีการใช้เงินอย่างมีระบบ แบบแผน ทำงานสอดคล้องกับเงินที่มี เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการที่เสียเงินไปกับสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ และลดอัตราการเสี่ยงการไม่มีเงินในการทำงานผลิตจนไปถึงการทำงานบนความขาดทุน ทางด้านบริหารจัดการงานนั้นก็ช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพได้มาซึ่งงานที่มีคุณภาพ ประสบความสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับของผู้ชมละครทั่วไปและทางสถานีโทรทัศน์

ในด้านการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น การบริหารจัดการในการผลิตละครโทรทัศน์จะมีความคล้ายคลึงกันในด้านของหลักการ แต่จะมีแตกต่างกันบ้างในบางรายละเอียดแต่ถือว่าไม่ใช่สาระสำคัญในการนำมาพิจารณาการสร้างเกณฑ์มาตรฐาน

3. ปัจจัยนำเข้าด้านการเงิน ประกอบด้วยข้อความมาตรฐานได้ 1 ข้อ ประกอบด้วยดัชนีชี้วัด 5 ดัชนี การจัดการเกี่ยวกับเงินสำหรับถ่ายทำละคร และการจัดทำงบประมาณ ผู้วิจัยให้ความสำคัญอย่างมากกับการบริหารการเงิน เพราะมองว่าเงินเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดงานทั้งหมดทุกขั้นตอนของการทำงานผลิตละครล้วนต้องใช้เวลาเป็นตัวขับเคลื่อนงานให้เกิดขึ้นมา ระบบการเงินที่ดีจะทำให้การปฏิบัติงานผลิตละครไม่มีการติดขัด ทำงานด้วยความราบรื่น ก็จะส่งผลให้ได้งานละครที่ผลิตออกมามีคุณภาพ ได้มาตรฐานเป็นที่พอใจของผู้ชมและผู้ว่าจ้างผลิต โดยปัจจัยด้านการเงินมีเกณฑ์พิจารณาจากหลักฐานเชิงประจักษ์ได้

สำหรับปัจจัยการเงินเกี่ยวกับการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ จะไม่มีความแตกต่างกันมากเช่นกัน ยังเป็นส่วนที่ยังทำงานแข่งขันกันได้ต่อไป ปัจจัยทางการเงินจึงไม่นำมาพิจารณาการสร้างเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครเพื่อการแข่งขัน

4. ปัจจัยนำเข้าวัสดุอุปกรณ์ ประกอบด้วยข้อความมาตรฐาน 1 ข้อ ประกอบด้วยดัชนีชี้วัด 3 ดัชนี ในการกำหนดการให้คะแนนวัสดุอุปกรณ์การถ่ายทำ และอุปกรณ์ไฟ ผู้วิจัยกำหนดให้การขาดอุปกรณ์หนึ่งอุปกรณ์ใดไป จะถูกหักคะแนนตามค่าคะแนนของอุปกรณ์นั้นๆ ไป ในทางปฏิบัติงานจริงจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า ขณะทำงานผลิตละครนั้นหากไฟดวงใดไม่ได้เอามา หรือชำรุดไปก็จะใช้ไฟดวงอื่นทดแทนด้วยการดัดแปลงหรือ แกะแสงให้เป็นไปตามที่ต้องการได้ แต่จะเห็นว่าจะเป็นการทำให้งานที่กำลังดำเนินงานอยู่เกิดความล่าช้าขึ้นมาทันที ตารางการทำงานของทุกฝ่ายเริ่มมีปัญหา เช่นนักแสดงบางท่านต้องรีบไปเพราะมีงานต่อก็จะมี การเลื่อนเวลา เจ้าของสถานที่ถ่ายทำก็จะอนุญาตในเวลาที่ย่ำแย่ ถ้าเกินเวลาต้องจ่ายค่าเช่าเพิ่ม หรือไม่ให้ถ่ายอีก ทำให้เดือร้อนขึ้นมาทันที เหล่านี้เสมือนการกระทบต่อกันไปหมดทั้งกระบวนการผลิต ดังนั้นผู้วิจัยจึงหักคะแนนตามอุปกรณ์ หากมีการจัดอุปกรณ์กล้อง อุปกรณ์ไฟที่ไม่ครบถ้วน

ทางด้านอุปกรณ์กล้องนั้นต้องมีการพัฒนาเพื่อแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศ เนื่องด้วยประเทศไทยยังใช้ระบบกล้อง beta cam อยู่ในขณะที่ต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้เป็นระบบHD ไปแล้ว การผลิตละครโทรทัศน์ของไทยจึงต้องพัฒนาต่อไปข้างหน้าเพื่อสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

ในส่วนของบทละครโทรทัศน์นั้น ถือเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนในการแข่งขันของละครโทรทัศน์ไทย การพัฒนามาตรฐานของบทละครโทรทัศน์ให้ดี มีคุณภาพเพียงพอก็จะช่วยให้วงการละครโทรทัศน์ไทยสามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศได้ ซึ่งจะประกอบไปด้วยการนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจ น่าติดตาม นอกจากนี้ในแง่ของการทำงานการผลิตละครโทรทัศน์นั้นบทละครโทรทัศน์ที่ดีก็ต้องมีจำนวนตอนของบทละครโทรทัศน์ที่สมบูรณ์ทั้งองค์ประกอบของบทละครมากพอกับการทำงานผลิตได้โดยไม่ติดขัด อย่างน้อย 20 ตอนจาก 24 ตอน จากประสบการณ์ของผู้วิจัยมักจะพบว่าบทละครที่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ครบถ้วนนั้น ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการผลิตอย่างมาก มักจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการยกกองมาถ่ายซ้ำในสถานที่เดิมเนื่องจากบทนั้นออกมาไม่ครบแล้วพอบทใหม่มาก็มีฉากเก่า ที่เดิมเพิ่มขึ้นมาอีก หรือต้องเช่าอุปกรณ์ประกอบฉากต่ออีกครั้ง ฝ่ายเครื่องแต่งกายต้องเช่าเสื้อผ้ามาอีกครั้งเพื่อใช้ถ่าย เป็นต้น ทุกอย่างต้องเพิ่มมากขึ้นหมด รวมถึงงบประมาณการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นตามอีกด้วย เหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อละครโทรทัศน์ไทยในการต้องพยายามรักษาคุณภาพ ตลอดจนพัฒนางานให้สามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์ต่างประเทศได้ต่อไป

สำหรับการสร้างมาตรฐานเพื่อพัฒนาการผลิตละครโทรทัศน์เพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้น ในส่วนของปัจจัยนำเข้าผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปตารางค่าคะแนนปัจจัยนำเข้าในการผลิตละครโทรทัศน์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 : สรุปค่าคะแนนมาตรฐานปัจจัยนำเข้า

มาตรฐานปัจจัยนำเข้า	คะแนน	คะแนนร้อยละ(%) ปัจจัยนำเข้า
มาตรฐานด้านบุคลากร		
1.ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีบุคลากรที่มีคุณสมบัติตามตำแหน่งเพื่อปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างครบถ้วน		
1.1กองถ่ายมีบุคลากรในตำแหน่งอย่างน้อย 20 ตำแหน่ง	20	2
1.1.1ผู้จัดละคร	2.5	5
1.1.2ผู้กำกับการแสดง	5	10
1.1.3ผู้ช่วยผู้กำกับ	0.9	1.8
1.1.4ผู้จัดการกองถ่าย	0.9	1.8
1.1.5ผู้กำกับศิลป์	2	4
1.1.6เจ้าหน้าที่ฝ่ายฉากและศิลปกรรม	0.6	1.2
1.1.7เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาเครื่องแต่งกายนักแสดง	0.6	1.2
1.1.8ช่างทำผม	0.6	1.2
1.1.9 ช่างแต่งหน้า	0.6	1.2
1.10เจ้าหน้าที่ติดต่อภาพ	2	4
1.1.11ผู้กำกับแสง	0.8	1.6
1.1.12เจ้าหน้าที่จัดแสง	0.4	0.8
1.1.13เจ้าหน้าที่บันทึกเสียง	0.7	1.4
1.1.14เจ้าหน้าที่C.C.U.	0.7	1.4
1.1.15ช่างภาพ	0.7	1.4
1.1.16ผู้ช่วยช่างภาพ	0.4	0.8
1.1.17เจ้าหน้าที่ติดต่อ	0.7	1.4
1.1.18เจ้าหน้าที่ทำเสียง	0.7	1.4
1.1.19ผู้เขียนบทละคร	2.2	4.4
1.1.20 นักแสดง	5	10
1.2.กองถ่ายมีบุคลากรสนับสนุนอย่างน้อย 5 ตำแหน่ง		
1.2.1 เจ้าหน้าที่บัญชีการเงิน	0.2	0.4
1.2.2 เจ้าหน้าที่ประสานงานทั่วไป	0.2	0.4
1.2.3. เจ้าหน้าที่สวัสดิการ	0.2	0.4
1.2.4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดทำอาหาร	0.2	0.4
1.2.5. พนักงานขับรถประจำกองถ่าย	0.2	0.4

มาตรฐานปัจจัยนำเข้า	คะแนน	คะแนนร้อยละ(%) ปัจจัยนำเข้า
มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ 2. ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีการบริหารงาน การผลิตอย่างเป็นระบบ 2.1 ทีมงานผลิตละครบริหารจัดการการผลิต 2.1.1 การวางแผน (Planning) 2.1.2 การจัดองค์กร (Organizing) 2.1.3 การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) 2.1.4 การสั่งการ(Directing) 2.1.5 การควบคุม(Controlling)		
มาตรฐานด้านการเงิน 3. ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีเงินที่จะนำมาใช้ ในการผลิตละครโทรทัศน์ 3.1 ทีมผลิตละครโทรทัศน์มีเงินทุนสำหรับการถ่าย ทำละครตลอดทั้งเรื่อง 3.2 มีการจัดทำงบประมาณ ซึ่งจำแนกออกเป็นส่วน ต่างๆ โดยแยกเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน 3.3 มีการกำหนดระเบียบการจ่ายเงินและการเบิก จ่ายเงินทตรง รวมทั้งบุคคลที่รับผิดชอบการเบิกจ่าย อย่างชัดเจน 3.4 มีการเก็บหลักฐานหรือเอกสารการรับเงิน จ่ายเงิน โดยจำแนกเป็นหมวดหมู่ชัดเจน 3.5 มีการสรุปค่าใช้จ่ายของการผลิตละครตามงวด งบประมาณ		
มาตรฐานด้านวัสดุอุปกรณ์ 4. ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในดำเนินการผลิตอย่างครบถ้วน 4.1 ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในถ่ายทำอย่างครบถ้วน 4.2 ทีมงานผลิตละครโทรทัศน์มีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ด้านแสงเพื่อใช้ในการถ่ายทำ 4.3 บทละครโทรทัศน์มีองค์ประกอบสำหรับใช้ในการ การถ่ายทำละครอย่างครบถ้วน		
รวมคะแนนมาตรฐานปัจจัยนำเข้า	50	100

ค่าคะแนนมาตรฐานปัจจัยนำเข้าทั้งหมด 50 คะแนน เป็นค่าคะแนนที่มากที่สุดในปีปัจจัยย่อย
ของระบบ ซึ่งในบทที่ 5 จะกล่าวถึงปัจจัยกระบวนการผลิตละครโทรทัศน์ต่อไป